ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ZÁKLADNÍ ŠKOLY LITOMYŠL, U ŠKOLEK 1117

V Litomyšli, srpen 2026

(platnost od školního roku 2026 – 2027)

Na této verzi školního vzdělávacího programu spolupracovali všichni pedagogičtí pracovníci Základní školy Litomyšl, U Školek 1117. Chtěla bych jim v úvodu za jejich práci poděkovat.

Mgr. Miroslava JIREČKOVÁ, ředitelka školy

Obsah

1 Identifikační údaje 5
2 Charakteristika školy 6
Úplnost a velikost školy 6
Charakteristika pedagogického sboru 6
Formy spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty 6
Podmínky školy 6
3 Charakteristika ŠVP 10
Zaměření školy 10
Výchovné a vzdělávací strategie 10
Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními 12
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných 12
Průřezová témata 12
4 Učební plán 46
5 Učební osnovy 48
5.1 Vzdělávací oblast - Člověk a jeho svět 49
Prvouka – Prv 49
Přírodověda - Přv 59
Vlastivěda - Vla 65
5.2 Vzdělávací oblast - Člověk a příroda 71
Fyzika – Fy 71
Chemie - Ch 87
Přírodopis – Př 97
Zeměpis – Z 111
5.3 Vzdělávací oblast - Člověk a společnost 129
Dějepis – D 129
Občanská výchova – Ov 145
5.4 Vzdělávací oblast - Člověk a svět práce 158
Pracovní činnosti I. st. - Pc 158
Pracovní činnosti II. st. - Pc 167
5.5 Vzdělávací oblast - Člověk a zdraví 181
Tělesná výchova I. stupeň - Tv 181
Tělesná výchova II. stupeň – Tv 194
Zdravověda – Zdr 204
5.6 Vzdělávací oblast – Informatika 216

Informatika I. stupeň – Inf 216
Informatika 2. st. – Inf 225
5.7 Vzdělávací oblast – Jazyk a jazyková komunikace 247
Český jazyk a literatura I.st. – Cj 247
Český jazyk a literatura II. st. – Cj 275
Anglický jazyk I.st. - Aj 301
Anglický jazyk II. st. - Aj 316
Další cizí jazyk - Německý jazyk II. st. - Nj 338
Další cizí jazyk – Ruský jazyk - Rj 355
Další cizí jazyk – Španělský jazyk - Šj 377
5.8 Vzdělávací oblast – Matematika a její aplikace 384
Matematika I. st. - M 384
Matematika II. st. - M 399
5.9 Vzdělávací oblast – Umění a kultura 414
Hudební výchova I. st. - Hv 414
Hudební výchova II. st. – Hv 423
Výtvarná výchova I. st. – Vv 435
Výtvarná výchova II. st. - Vv 445
5.10 Povinně volitelné předměty 455
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 473

1 Identifikační údaje

NÁZEV ŠKOLY:
Základní škola Litomyšl, U Školek 1117, **570 01 Litomyšl,** **okr. Svitavy** Registrace do sítě škol ke dni: 1. září 1993 Tel: 461 613 032 mail: reditel@skoluskol.cz www.litomysl.cz/2zs IČO 47487267 IZO škola 047487267 IZO šk. družina 117000431 IZO šk. jídelna 117000954
ADRESA ŠKOLY:
Základní škola Litomyšl U Školek 1117 570 01 Litomyšl
ŘEDITELKA ŠKOLY:
Mgr. Miroslava Jirečková podpis: razítko školy:
ZŘIZOVATEL ŠKOLY:
Městský úřad Litomyšl Bří Šťastných 1000 570 20 Litomyšl tel. 461 653 333
PLATNOST DOKUMENTU:
Od 1. září 2026

2 Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Litomyšl, U Školek 1117, je úplnou školou od 1. do 9. ročníků. Zahrnuje aktuálně celkem 19 kmenových tříd, po třech třídách v 1. ročníku a po dvou třídách v 2.–9. ročníku.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní školy Litomyšl, U Školek 1117 má vysoké vnitřní předpoklady ke spolupráci, kterou je schopen naplnit kvalitním obsahem podle pracovního úkolu. Je v něm zastoupena téměř stoprocentní odbornost orientovaná na jednotlivé obory. Pedagogický sbor prochází průběžně dalším vzděláváním (kurzy, školení apod.).

Další doporučené údaje:

Formy spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Z důvodu začlenění rodičů do života školy a navázání spolupráce, byl vytvořen systém rodičovských schůzek ve formátu konzultace žák – rodič – učitel. Rodiče mají možnost plánovat čas a návštěvy jednotlivých učitelů formou objednávky podle předem předaných informací o prospěchu dětí. Konzultace byly včleněny do systému rodičovských schůzek a konají se ve čtvrtletí a třičtvrtěletí.

Zapsaný spolek Naše škola v Litomyšli

Počátkem roku 2015 došlo ke změně občanského sdružení na zapsaný spolek Naše škola v Litomyšli. Předsedkyní se je aktuálně Mgr. Kateřina Jirečková. Zapsaný spolek vytváří možnost soustředit finanční prostředky od ostatních rodičů, dává jim konkrétní možnost podílet se na dění ve škole a podporovat školu a dotváří tak celý kruh rodičovské spolupráce s možností financovat aktivity školy a ne jen mapovat potřeby.

Školská rada

Školská rada vznikla na základě školského zákona a podnětu zřizovatele - MÚ Litomyšl. Volební řád vydaný zřizovatelem předurčuje, že složení Školské rady je šestičlenné čítající dva zástupce rodičů, dva zástupce pedagogů a dva zástupce zřizovatele. Volební období členů rady je 3 roky.

Podmínky školy

Organizační podmínky školy

- organizace školy probíhá dle celoročního, měsíčního a týdenního plánu
- výuka probíhá dle ŠVP, na jehož realizaci se podílejí všichni pedagogové
- všichni pedagogové se účastní dalšího vzdělávání dle vlastního výběru
- pedagogové společně sestavují pravidla školy
- žáci si vytvářejí třídní pravidla
- rodičovské schůzky organizujeme takto:
- informace o prospěchu žáka podáváme diskrétně v rámci individuálních konzultací, na které se mohou rodiče objednat podle potřeby
- organizujeme společnou část třídního učitele s rodiči
- rodiče mají kdykoli možnost telefonického nebo e-mailového kontaktu s učiteli
- pořádáme dny otevřených dveří
- každoročně uskutečňujeme jednu velkou školní akci (např. Advent ve škole …)
- žáci mají možnost zakoupit si ve škole svačinu a pití
- klademe důraz na pitný režim žáků – fontánky na chodbách
- mají děti možnost zakoupit si dotované mléčné výrobky
- žáci prvního stupně dostávají v rámci projektu Ovoce do škol zdarma jednou týdně ovoce

- dojíždějícím žákům umožňujeme vstup do školy v ranních hodinách
- nabízíme širokou škálu kroužků
- od 6.15 do 16.30 hodin zajišťujeme provoz školní družiny
- školní družina spolupracuje se SPgŠ i VOŠ
- pro žáky vyžadující specifickou péči máme zajištěny asistenty pedagoga

Personální podmínky školy

- všichni učitelé mají odbornou způsobilost a kvalifikaci pro výuku na I. a II. stupni ZŠ, popř. si tuto kvalifikaci dodělávají
- vedení školy, výchovný poradce a všichni učitelé jsou vstřícní a komunikativní vůči žákům, rodičům, ostatním pedagogům a dalším odborníkům, kteří se spolupodílejí na rozvoji školy
- pedagogický sbor spolupracuje, učitelé si navzájem hospitují, pravidelně se scházejí, učitelé jednotlivých předmětů si vzájemně předávají zkušenosti, výukové materiály a pomůcky
- učitelé 1. a 2. stupně vzájemně spolupracují
- existuje úzká spolupráce mezi pedagogy a výchovným poradcem, školní psycholožkou a metodičkou prevence

Záměr do budoucna:

- hledání dalších cest ke vzájemné spolupráci a komunikaci, či společnému plánování vyučovacích aktivit

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy

- škola má velmi dobré hygienické podmínky – světlé a prostorné třídy, odpovídající teplo, větrání a vzornou čistotu, bezbariérový přístup do budovy a tříd, výtah využívají žáci s dočasným zdravotním omezením, pedagogičtí pracovníci mohou využívat sborovnu pro I. a II. stupeň, vhodně situované prostory šaten pro odkládání obuvi a oděvů
- učitelé dbají na dodržování pitného režimu dětí – na chodbách jsou pitné fontánky, ve školní jídelně čaj. Děti mají možnost se napít i při vyučování, děti mají možnost zakoupit dopolední svačinu přímo ve škole.
- děti tráví přestávky v tělovýchovném koutku a relaxačních koutcích na chodbě
- učitelé dodržují dohledy
- výhodou je jídelna v budově školy, děti mají možnost výběru tří jídel, bezobjednávkový systém, ovocné a zeleninové saláty, moučníky

Záměr do budoucna:

- budovat podmínky pro volnočasové aktivity

Podmínky spolupráce školy a zákonných zástupců žáků

- vydáváme školní časopis
- publikujeme v litomyšlské Lilii
- průběžně aktualizujeme webové stránky a facebookový profil školy
- zákonní zástupci si mohou objednat čas individuálního pohovoru s učiteli a mimo rodičovské schůzky si mohou rodiče dohodnout další potřebné pohovory
- velké akce školy organizujeme tak, aby se jich mohli účastnit zákonní zástupci a další členové rodiny
- škola pořádá dny otevřených dveří (zajišťují žáci školy)

- pořádáme setkání zákonných zástupců a dětí – žáků budoucí první třídy před jejich nástupem do školy
- na škole pracuje Školská rada složená ze zákonných zástupců, pedagogů a zřizovatele
- rodiče mají možnost zapojit se do zapsaného spolku „Naše škola v Litomyšli“ a tím ji podporovat
- rodiče mohou komunikovat se školou prostřednictvím internetu (registrovaný e-mail)
- rodiče si mohou kdykoliv domluvit schůzku s výchovným poradcem a preventistou
- aktualizujeme informační tabule školy

Záměr do budoucna:

- chceme posílit podporu školy z řad rodičů

Prostorové a materiální podmínky

- vhodná poloha školy situovaná do bezpečného prostředí vzhledem k minimálnímu provozu automobilů
- bezbariérový přístup do školy, výtah, který mohou využívat žáci i s dočasným zdravotním omezením
- vybavené speciální učebny (ICT, chemická laboratoř, odborná učebna chemie a fyziky, cvičná kuchyňka, prezentační místnost, jazyková učebna s laboratorním sluchátkovým systémem)
- třídy vybavené IT technikou
- prostorné a světlé třídy, na prvním stupni část podlahy pokrytá kobercem
- nové kvalitní učebnice a pomůcky
- kabinety vybavené úložným nábytkem na pomůcky pro výuku
- odpovídající hygienické zázemí, u tělocvičny sprchy v šatnách, kvalitní materiálové zajištění první pomoci
- na chodbách hrací koutky, pingpongový stůl, koše na basketbal, fotbalové brány, nástěnné prostory pro prezentaci žákovských prací
- tělocvična v budově školy, vlastní venkovní hřiště včetně běžecké dráhy a doskočiště
- herní kout u školní družiny
- školní jídelna v místě budovy školy (nabídka tří jídel denně, bezobjednávkový systém, zeleninový a salátový bufet, možnost bezplatného výpisu měsíční stravy)
- pitný režim, dotované školní svačiny
- zeleň na chodbách a ve třídách
- v okolí budovy lesopark využívaný k trávení přestávek, hodin Tv a odborných předmětů
- prostory pro třídění odpadu

Psychosociální podmínky školy

- žáci vytvářejí třídní pravidla, která jsou součástí školních pravidel, v průběhu školního roku mohou být žáky i pedagogickým sborem doplňována
- ve výuce učitelé pravidelně a často střídají metody a formy práce, podporují aktivitu dětí, pestrost činností a kvalitu výuky
- učitelé a vychovatelé každodenně spolupracují, sdělují si informace o žácích, vyměňují si pedagogické zkušenosti
- informace o práci školy zveřejňujeme na webových stránkách školy a facebookovém profilu školy
- žáci školy vydávají školní časopis, řízený žákovskou redakční radou, do tvorby a vydávání časopisu se mohou zapojit všichni žáci školy
- k řešení problémových situací doma i ve škole, k řešení národnostních problémů, šikany, hrubého chování, nespravedlivého zacházení slouží školní schránka důvěry
- problémy dětí pomáhají řešit výchovný poradce a metodik prevence

- informace o prospěchu podáváme rodičům diskrétně v rámci individuálních konzultací na základě předchozí časové registrace rodičů
- další informace o prospěchu, chování a problémech žáků v případě potřeby a zájmu rodičů nebo učitele se uskutečňují dle potřeby a domluvy na základě konzultace
- žáci vytvářejí a dotvářejí příjemné estetické prostředí svými nápady a školními pracemi
- každý může otevřeně říci svůj názor, žáci se učí naslouchat svým spolužákům
- zákonní zástupci se spolupodílí na dění ve škole prostřednictvím svých zástupců v Radě školy, zváni jsou na akce pro veřejnost

Záměr do budoucna:

- nadále podporovat příznivé sociální a psychické klima ve škole

3 Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Hlavním zaměřením školy je připravit své žáky ke studiu na dalším stupni škol, a to po stránce obsahu vzdělávacích oborů i jazykové výuky. K tomu směřuje i výuka, která si klade za cíl činnostní obsah, kterým budou žáci školy plnit jednotlivé očekávané výstupy.
Zásadním prvkem tvorby ŠVP byla tematická integrace, která se stala také jedním z hlavních cílů – zaměření školy.
Prostřednictvím Bloomovy taxonomie stanovování vzdělávacích cílů jsme se snažili o to, aby dílčí cíle ŠVP přinášely dostatek vzdělávacích možností pro všechny typy žáků. Zda se daří plnit cíle včetně hlavních cílů souvisejících se zaměřením školy je předmětem autoevaulace a dalších změn, které budeme v ŠVP aktuálně doplňovat.

Výchovné a vzdělávací strategie

Z předchozích informací vyplývá, kde se objevují výchovné a vzdělávací strategie směřující ke klíčovým kompetencím.
V prvé řadě je zásadním krokem činnostní zaměření našeho učebního plánu a způsob jeho tvoření zahrnující činnosti žáků ve výuce zajišťující naplnění očekávaných výstupů. Praktický a konkrétní obsah nabízí vysoký stupeň srozumitelnosti žákům a jejich rodičům, což bude napomáhat vlastnímu hodnocení a autoevaluaci jednotlivých žáků. Dovednostní zaměření objevující se v osnovách ŠVP a u charakteristik jednotlivých oborů vzdělávání - předmětů zahrnuje metody a formy práce, které jsou pro vytváření klíčových kompetencí efektivní. Žákům je ve velké míře nabízena spolupráce a praktické řešení předkládaných problémů.
Vedle činností v běžné výuce jsou v ŠVP řešena průřezová témata formou projektů, a to v celém průběhu školní docházky.

1. Strategie směřující ke **kompetenci k učení**:
   - na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení;
   - využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků;
   - zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků;
   - zadáváme žákům domácí úkoly sloužící k upevnění a zopakování získaných znalostí;
   - umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty;
   - umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
2. Strategie směřující ke **kompetenci k řešení problémů**:
   - umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi;
   - vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy;
   - nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení;
   - žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů;
3. Strategie směřující ke **kompetenci komunikativní**:
   - žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh);
   - využíváme školní časopis;
   - umožňujeme žákům podílet se na přípravě televizních relací;
   - vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...)

- jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrůznějším způsobem zpracované závěrečné práce (MS PowerPoint, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření apod. dle věku žáků a druhu tématu) - následně požadujeme prezentace, obhajoby a naslouchání druhých;
- podporujeme uplatnění znalostí cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce), a to nejen při výuce, ale i při výměnných návštěvách, ale poznávacích zájezdech;
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost).

4. Strategie směřující ke **kompetenci sociální a personální**:
   - na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci;
   - důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli;
   - žáci mají možnost ke školnímu řádu vznášet připomínky přes zástupce tříd;
   - od prvního třídy zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci;
   - využíváme komunitního kruhu, prezentace názorů žáků v předmětech;
   - žákům je poskytována možnost dle vlastního uvážení projevit své pocity a nálady;
   - výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí)
   - v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost.
5. Strategie směřující ke **kompetenci občanské**:
   - již od první třídy vyžadujeme od žáků spolupodílení se na vytváření pravidel "vlastní" třídy;
   - vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu;
   - umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu přes zástupce tříd;
   - zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života;
   - společně se staršími žáky organizujeme celoškolní akce, zapojujeme se do mezinárodních projektů;
   - na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí;
   - škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční den, velikonoční den);
   - škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže a další akce pro město - vystoupení pro veřejnost, účast žáků na akcích města, vystupování pro seniory, mateřské školy;
6. Strategie směřující ke **kompetenci pracovní**:
   - pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času;
   - různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia;
   - umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími);
   - vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení;
7. Strategie směřující ke **kompetenci digitální:**
   - pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského život
   - umožňujeme žákům aktivní používání digitálních technologií v jejich procesu učení, dbáme na efektivní a smysluplné využívání technologií nejen ve škole, ale i v běžném životě

Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními bude sestaven Plán pedagogické podpory. Sestavuje jej třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí
a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

U dětí mimořádně nadaných je někdy velice obtížné tyto předpoklady diagnostikovat. V podstatě neexistují kritéria pro určení těchto dětí. V mnoha případech je mimořádné nadání ve spojitosti se speciální vzdělávací potřebou. Proto je nutné se vzdělávání mimořádně nadaných žáků nadále zabývat a podmínky pro jejich vzdělávání zlepšovat.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Průřezová témata

Průřezová témata byla vybrána v souladu s RVPZV. Při zpracování byla rozdělena do dvou oblastí na nástrojová a tematicky nosná.
Z tematicky nosných byly zpracovány obsahy jednotlivých projektů a nástrojová témata sloužila jako formy či metody práce, kterými žáci realizují jednotlivé projekty. Hlavní nástrojovou oblastí se stala ***Osobnostní a sociální výchova***, která je tak rozložena do jednotlivých projektů a získává tak praktické využití. Je obsažena v hlavní tabulce projektu ve sloupci ***Nástrojové části.*** S nástrojovými částmi pracuje pedagog jako s metodami, které se v každém projektu aplikují. Žáci prostřednictvím nich pracují na projektových tématech.
Praxe ukazuje, že výhodou tohoto systému je funkční vzájemná provázanost jednotlivých průřezových témat.
Jednotlivé projekty jsou sestaveny na principu určení výstupu žákovské práce zahrnující formu její prezentace. Plány projektů zahrnují dále rámcové činnosti žáků, které jsou k dosažení výstupu potřebné. Každý projekt má určeného svého garanta, který řídí celý projekt.
Časová dotace trvání průřezových témat je v rozsahu 3 vyučovací hodiny až 2 dny dle uvážení garanta.

Průřezové téma: **Multikulturní výchova**		Ročník: **II.**	Tematický okruh: **Lidské vztahy, kulturní diference**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Moje rodina, moji kamarádi, spolužáci a ostatní lidé kolem mě	-zpracuje informace o rodině - přinese fotografie rodiny - kreslí a maluje rodinné prostředí a příslušníky v rodině - kreslí a modeluje společné činnosti rodiny (výlety, domácí aktivity, ...) - hovoří o svých právech a povinnostech a dodržuje je - uvědomuje si právo o rozhodování společných činnostech rodiny - zkouší dramatizaci - diskutuje o zásadách slušného chování mezi sourozenci a dospělými - vypráví o rodinných rituálech	- rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika - kulturní diference - princip solidarity	- nástěnka, - mapa rodiny - dramatizace	- vytvoříme velkou prezentační plochu v prostorách třídy a na chodbě - pozveme ostatní třídy I. stupně

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Multikulturní výchova
Tematický okruh: Lidské vztahy
Kulturní diference
Motivační název: Moje rodina, moji kamarádi, spolužáci a ostatní lidé kolem mě
Ročník: II.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Úvod k tématu – rozhovor s dětmi o nejbližších členech rodiny – maminka, tatínek, sourozenci.	Děti vypravují o své rodině, napíší na lístečky jména členů rodiny.	lístečky se jmény členů rodiny.
Učitel rozdělí žáky do 4 skupin.	Žáci ve skupinách zapisují, co se jim líbí na mamince a na tatínkovi. Jak si spolu hrajeme, jak se spolu bavíme. Jak se k sobě chováme.	4 papíry s postřehy dětí
Učitel koriguje děti, zadává návodné otázky. Navazuje samostatná práce dětí.	Jednotlivé skupiny čtou, co napsaly – diskuse. Samostatná práce žáků – téma – co se jim líbí na mamince a na tatínkovi.	Jednotlivé práce děti nalepí na společný velký arch papíru.
Učitel zadá domácí úkol – přinést fotografie členů rodiny. Motivuje žáky k práci – kresbě a modelování.	- kreslí a malují rodinné prostředí a příslušníky v rodině - kreslí a modelují společné činnosti rodiny (výlety, domácí aktivity, ...)	Nástěnka a výstavka prací žáků.
Motivuje žáky k rozhovoru o rodině, o právech a povinnostech všech členů rodiny, o zásadách slušného chování mezi sourozenci a dospělými.	Vypravuje o členech své rodiny, hovoří o svých právech a povinnostech i povinnostech nejbližších, diskutují o zásadách slušného chování mezi sourozenci a dospělými. Dramatizace – scénky z každodenního života.	Dramatizace
Učitel vysvětlí sestavení jednoduchého rodokmenu.	Sestavují rodokmen, Využívají fotografie, již vytvořené obrázky.	
Učitel vysvětluje, pomáhá, radí dětem.	Pokračují v sestavování rodokmenu.	Rodokmen, výstava
Reflexe celého projektu. Organizace prezentace.	Pozvou žáky paralelní třídy na výstavu. Prezentace.	Prezentace před ostatními třídami.

Průřezové téma: **Výchova demokratického občana**		Ročník: **III.**	Tematický okruh: **Formy participace občanů v politickém životě, Občanská společnost a škola**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Náš Městský úřad v Litomyšli	Návštěva a prohlídka městského úřadu, beseda s jeho pracovníkem. Práce s materiály vydanými MÚ, návštěva Informačního centra. Seznámení s volebními kandidátními listinami, vysvětlení principu voleb a s tím možnost ovlivnit život ve městě. Vytvoření informační tabule MÚ.	Občanská společnost a škola, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetence, řešení problému a rozhodovací dovednosti, hodnoty postoje, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním životě.	Např.: Informační tabule MÚ, informační plakáty s náplní práce jednotlivých odborů. Plakát společenských organizací v Litomyšli. Scénka „U voleb„.	Např.: Plakáty s výsledky voleb, informační tabule, scénka, článek do školního časopisu.

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Výchova demokratického občana
Tematický okruh: Formy participace občanů v politickém životě
Občanská společnost a škola
Motivační název: Náš Městský úřad v Litomyšli
Ročník: III.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Motivační rozhovor – rozdělení žáků do pracovních skupin.	Motivační rozhovor	Mapa odpovědí
Exkurze MÚ	Beseda se zaměstnanci	Poznámky
Exkurze matrika	Beseda se zaměstnanci	Poznámky
Vedení žáků ke zpracování získaných informací.	Práce s informacemi	Pracovní list
Seznámení žáků s mapou Litomyšle a okolí, vyhledávání integrovaných obcí.	Práce s plánem města a okolí. Vyhledávání svého bydliště, kulturních památek a významných budov.	Plakát
Seznámení s pracovními listy k tématu - Čj	Tvoření vět o MÚ, určování základních skladebních dvojic, rozlišení vět jednoduchých a souvětí.	Pracovní list
Seznámení s pracovními listy k tématu - M	Řešení slovních úloh s využitím získaných informací.	Pracovní list
Pověsti o našem městě – Čt Rozdělení rolí.	Čtení, ilustrace k pověstem, nácvik dramatizace	Ilustrace pověstí Dramatizace

Průřezové téma: **Environmentální výchova**		Ročník: **III.**	Tematický okruh: **Základní podmínky života**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Vliv vody, slunce a čistého ovzduší na vývoj člověka	- při praktických činnostech poznává vlastnosti vody - při vycházce pozoruje tok řeky, její čistotu a ekosystém - na základě sluchového vnímání ztvárňuje výtvarně i pohybem tok řeky, potoka - navštíví čistící stanici v Nedošíně - v koutku přírody ověřuje vliv slunečního záření, vody, tepla a světla na růst rostlin aplikuje na zdravý vývoj člověka - přinesou články z novin a časopisů o životním prostředí - zúčastní se soutěží ke Dni Země - prakticky třídí odpad	- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozvoj schopností poznávání - kreativita - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	- pečuje o koutek přírody ve třídě - zhotoví plakát k výzvě třídění odpadů - zhotoví výstavku novinových článků - připraví výstavku výtvarných prací	- vytvoříme velkou prezentační plochu v prostorách třídy a na chodbě - pozveme ostatní třídy I. stupně

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Environmentální výchova
Tematický okruh: Základní podmínky života
Motivační název: Vliv vody, slunce a čistého ovzduší na vývoj člověka
Ročník: III.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Exkurze – planetární stezka v Proseči. Rozdělení do skupin. Vedení žáků po 6 km dlouhé planetární stezce. Příprava poznávačky rostlin, živočichů a dalších úkolů na stanovištích.	Pozorování přírody, poznávání rostlin, živočichů, určování světových stran, odhady vzdáleností, odhady obvodů stromů. Čtení informačních tabulí.	Pracovní list, vlastní poznámky.
Rozdání připravených pracovních listů	Zpracovávání informací získaných na planetární stezce.	Vyplněné pracovní listy.
Seznámení s encyklopediemi, zadání úkolů souvisejících s tématem.	Vyhledávání informací.	Informace zpracované na kartičkách.
Seznámení s pracovními listy k tématu.	Vyplňování zadaných úkolů – M – řešení slovních úloh, Čj doplňovaní – procvičování vyjmenovaných slov,	Vyplněné pracovní listy skupin.
Motivace k dalšímu využití získaných poznatků.	Kresba, malba základních podmínek života na Zemi, rozliší, co je důležité pro zdraví vývoj člověka.	Výkresy Plakáty
Pomáhá žákům v případě potřeby, konzultuje případné nejasnosti.	Dokončení, příprava na prezentaci.	Prezentace
Exkurze – planetární stezka v Proseči. Rozdělení do skupin. Vedení žáků po 6 km dlouhé planetární stezce. Příprava poznávačky rostlin, živočichů a dalších úkolů na stanovištích.	Pozorování přírody, poznávání rostlin, živočichů, určování světových stran, odhady vzdáleností, odhady obvodů stromů. Čtení informačních tabulí.	Pracovní list, vlastní poznámky.
Rozdání připravených pracovních listů	Zpracovávání informací získaných na planetární stezce.	Vyplněné pracovní listy.

Průřezové téma: **Environmentální výchova**		Ročník: **IV.**	Tematický okruh: **Ekosystém**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Přírodní společenstva	Vycházka do přírody, exkurze např. do vodárny, vyhledávání informací na internetu, v encyklopediích, časopisech, sledování dokumentárních filmů, pozorování vlivu člověka na dané ekosystémy, porovnávání životních podmínek v těchto ekosystémech	- Rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Např. plakát formou malby či koláže z tiskovin	Ukázka práce mezi třídami

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Environmentální výchova
Tematický okruh: Ekosystém
Motivační název: Přírodní společenstva
Ročník: IV.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Exkurze – přírodovědná naučná stezka do Nedošínského háje, na rybník Košíř, louky a pole a k řece Loučné. Rozdělení žáků do skupin	Žáci pozorují přírodu, poznávají stromy, rostliny, živočichy, sledují rozdíly mezi jednotlivými společenstvy, čtou informační tabule, zapisují si	Vlastní poznámky
Příprava encyklopedií, seznámení s encyklopediemi, rozvržení prací	Zpracovávají informace získané na naučné stezce, vyhledávají informace v knihách k jednotlivým společenstvům.	
Pomáhá, konzultuje nejasnosti	Vyhledávají informace, vypisují informace o rostlinách, stromech a zvířatech	Informace zpracované na kartičkách
Motivace k dalšímu využití poznatků, navádí žáky ke sledování souvislostí	Kresby k jednotlivým společenstvům	Výkresy.
Pomáhá, radí.	Vypracování uceleného plakátu k společenství lesa, louky, pole, řeky a rybníku s využitím připraveného materiálu.	Plakáty- společenství louka, společenství les, společenství pole, společenství rybník, společenství řeka, společenství louka
Organizuje prezentaci. Zhodnotí celý projekt.	Prezentují zpracované přírod. společenství ostatním žákům formou hádanek	Prezentace
Exkurze – přírodovědná naučná stezka do Nedošínského háje, na rybník Košíř, louky a pole a k řece Loučné. Rozdělení žáků do skupin	Žáci pozorují přírodu, poznávají stromy, rostliny, živočichy, sledují rozdíly mezi jednotl. společenstvy, čtou informační tabule, zapisují si	Vlastní poznámky
Příprava encyklopedií, seznámení s encyklopediemi, rozvržení prací	Zpracovávají informace získané na naučné stezce, vyhledávají informace v knihách k jednotl. společenstvům.	

Průřezové téma: **Mediální výchova**		Ročník: **IV.**	Tematický okruh: **Fungování a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Umíš si představit život bez televize?	- realizují anketu o vlivu reklam na naše nákupy – ve škole, doma, na ulici - vyhledají informace na internetu o sledovanosti pořadů pro mládež a jejich vlivu - sestavení žebříček sledovanosti TV pořadů v rámci třídy či školy - zjišťují vliv sledování TV na režim dne - seznámí spolužáky s oblíbenými časopisy pro děti a mládež	- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - tvorba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu	- vyhodnocení anket a zjištěných informací, výstavka časopisů	- dramatizace – večer u televize (pohled do rodin s různými prioritami)

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Mediální výchova
Tematický okruh: Fungování a vliv médií ve společnosti
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Vnímání autora mediálních sdělení
Motivační název: Umíš si představit život bez televize?
Ročník: IV.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Motivační rozhovor se žáky, co nám televize dává, co nám bere.	Přemýšlí o kladech a záporech televizního vysílání, zapisují na plakát.	plakát Co nám televize dává a co nám bere
Rozdělení žáků do skupin	Příprava ankety, formulování otázek a variant odpovědí. Např. Jak dlouho bych/vydržel bych bez televize. Na který pořad se díváš nejčastěji, Jaké druhy filmů mám nejraději. Co bych dělal místo dívání se na televizi…	přípravný plakát jednotl. skupin
Pomáhá žákům	Anketa jednotlivých skupin mezi žáky ve třídě, zpracování ankety	výsledky ankety zapsané do plakátu
Rozhovor se žáky, jakou aktivitu by si zvolily místo Tv	Žáci se domlouvají, kterou aktivitu si zvolí, připraví si program, co by ostatní chtěli naučit	
Pomáhá, usměrňuje žáky	Příprava aktivity pro druhý den.	
Seznámení s prac. listy - M	Žáci ve skupinách vymýšlí slov. úlohy ke svým anket. otázkám, zadávají sl. úlohy ostatním skupinám, řeší	Zápis svých slovních úloh.
Pracovní listy - Čj	Řeší prac. listy Čj	prac. listy
Pomáhá, koordinuje	Skupiny seznámí žáky s aktivitami, které si pro ně připravily místo sledování Tv – divadel. Představení, příprava výrobku, společenskou hru, sportovní hru…	divadlo, výrobek

Průřezové téma: **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**		Ročník: **V.**	Tematický okruh: **Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Objevujeme Evropu	Vypravování rodinných příběhů a zážitků z cest po Evropě, vyhledávání obrazového a textového materiálu z rodinného cestování. Promítnutí filmu ze života dětí v jiných zemí. Vyhledávání informací v encyklopediích, atlasech, časopisech, na internetu. Vytvoření státních vlajek evropských zemí, přiřazování charakteristických znaků k jednotlivým zemím atd.	Kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, poznávání lidí, kooperace a kompetice, kulturní diference, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.	Např.: společná mapa, plakát, skupinové práce o jednotlivých zemích, dramatizace.	Např.: Grafická – plakát, společná mapa a článek do školního časopisu.

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Motivační název: Objevujeme Evropu
Ročník: V.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Motivační rozhovor – práce CK. Vedení diskuze	Vypravování rodinných příběhů a zážitků z cest po Evropě	Beseda.
Koordinace práce ve skupinách Motivace dětí pro názvy CK.	Rozlosování dětí i evropských zemí do skupin. Třídění materiálů a informací pro své cestovní kanceláře.	Název cestovní kanceláře.
Příprava, seznámení, koordinace.	Slohové práce o jednotlivých zemích doplněné obrázkem.	Vypravování, dopis s ilustrací.
Koordinace prací jednotlivců i skupin.	Slovní úlohy se zaměřením na evropské parametry (vzdálenosti měst, zemí, počty obyvatel, délky řek atd.)	Písemné zpracování na listy papírů.
Příprava a koordinace prací ve skupinách.	Zpracování informací a materiálů na plakát o jednotlivých zemích, výtvarná činnost.	Plakát
Koordinace prací ve skupinách	Výtvarná činnost- stříhání, lepení, dokreslování obrázků s charakteristickými znaky jednotlivých zemí.	Plakát
Motivační rozhovor	Doplňování velkých a malých písmen do názvů evropských měst, zemí, pohoří, řek. Přídavná jména.	Písemné zpracování, vybarvování.
Koordinace práce	Řazení států a měst podle počtu obyvatel, rozlohy. Vytvářet grafy.	Písemné zpracování na papíry.

Průřezové téma: **Environmentální výchova**		Ročník: **V.**	Tematický okruh: **Vztah člověka k prostředí**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Země není jenom pro nás	- sledují vlastní životní styl (spotřeba energie, věcí, odpady), porovnání spotřeby energií rodin jednotlivých rodin žáků apod. (např. z pravidelného vyúčtování spotřeby) - zpracují informace o odpadovém hospodářství ML a přidružených obcí – vyhledávání na webu ML, případně v místním tisku - vyhledají aktuální lokální ekologický problém – subjektivní názor – vyhledávání na webu ML, případně v místním tisku - navrhují vlastní cesty ochrany životního prostředí – co mohu udělat já, moje rodina a kamarádi	- morální rozvoj: analýza vlastních i cizích postojů a hodnot, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost - občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, schopnost se angažovat a být zainteresovaný na zájmu celku - mediální sdělení: význam a užitečnost	- plakát - tabulky - grafy	- vyvěšené plakáty

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Environmentální výchova
Tematický okruh: Vztah člověka k prostředí
Motivační název: Země není jenom pro nás
Ročník: V.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Motivační rozhovor	Diskuse nad životním stylem- Co dělám já pro ochranu životní prostředí	Mapa odpovědí
Den Země – prohlídka stanovišť organizovaných DDM	Získávání informací	poznámky
Vedení žáků ke zpracování získaných informací	Práce s informacemi	plakát
Rozdělení žáků do skupin	Porovnávání spotřeby energií jednotlivých rodin	tabulka
Koordinace práce	Vyhledávání informací na webu	Pracovní list
Koordinace práce	Vyhledávání aktuálního lokálního ekologického problému	Písemné zpracování
Vedení skupinové práce	Návrh vlastní cesty ochrany životního prostředí	plakát
Motivační rozhovor	Diskuse nad životním stylem- Co dělám já pro ochranu životní prostředí	Mapa odpovědí

Průřezové téma: **Výchova demokratického občana**		Ročník: **VI.**	Tematický okruh: **Občan, občanská společnost a stát**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Lidská práva kolem nás	- shlédnou např. TV zpravodajství, čtou noviny a další (skupiny podle zdroje informací) - sledují na základě Deklarace lidských práv - určují situace, které deklarace zmiňuje - prezentují výsledky svých poznání a informací formou plakátu - vyberou dvě až tři práva z deklarace a sestaví na jejich téma příběh - příběh zdramatizují a předvedou ostatním (mohou natočit na videokameru) - rozdělení na skupiny žáci, učitelé, kuchaři-kuchařky, uklízeče - na základě deklarace sestaví práva pro svou skupinu ve škole - navzájem je vyladí (nesmí být navzájem v rozporu) a sestaví je na velký plakát - sestaví mapu práv k diskuzi	- vnímají mediální sdělení a provádí jeho rozbor - mezilidské vztahy – respektují práva ostatních - rozhodovací dovednosti při ladění vzájemných práv atd. - dramatizace jako řeč těla - skládání příběhu – kreativita, originalita - vnímání práva skupiny skrze sebepoznání - cvičení smyslového poznání a pozorování – při sledování dramatizací	- plakát - rozbor situací podle deklarace - sestavení příběhu - dramatizace - plakát práv sociální skupiny ve škole	- plakátová plocha - dramatizace - videomateriál

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Výchova demokratického člověka
Tematický okruh: Občan, občanská společnost a stát
Motivační název: Lidská práva kolem nás
Ročník: VI.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
společné stanovení pravidel spolupráce podívat se na video např. http://www.ct24.cz/o-cem-se-mluvi/38535-pred-sedesati-lety-byla-prijata-vseobecna-deklarace-lidskych-prav/	shlédnou – diskuse sestaví pravidla spolupráce – 10 pravidel	diskuse, evokace pravidla spolupráce
rozdělení do skupin, diskuze o insertu, se kterým se seznámili	čtení deklarace lidských práv, označují v textu významné body pro ně, dospělé	insert textu (označují, co je pro ně významné, čemu rozumí, čemu ne)
vyberte ve skupině tři práva a sestavte tři různé situace, pro které práva platí	vyberou tři práva, popíší tři situace – jen stručné náměty - zápletky, které jsou právy dotčeny	připraví prezentaci - galerii
organizuje galerii	čtou si příběhy z galerie, diskutují o nich	
organizace příprav tvorby scénáře k příběhům	sestavují si scénáře jednoho ve skupině dohodnutého příběhu – pravidla – každý má svou roli	scénář
organizace příprav tvorby scénáře k příběhům	práce na scénáři	
zajištění nácviku scénky	nácvik scénky podle scénáře	
natočí scénku na video, zajistí jejich rozbor	natáčení scének, jejich přehlídka, rozbor – jaký byl příběh – jaké právo řešil; co se podařilo (ocenění); co zlepšit	video se scénkami

Průřezové téma: **Výchova demokratického občana**		Ročník: **VII.**	Tematický okruh: **Formy participace občanů v politickém životě**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Naše volby	- teoreticky se seznámí se systémem demokratických voleb - vytvoří vlastní strany a pojmenují si je - vypracují volební program své strany - prezentují své programy před ostatními - předvolební mítinky - provedou vlastní volby - zpracují výsledky voleb	- rozvoj schopností poznání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika - občanská společnost a škola	Např.: - vytvoří a výtvarně zpracují logo své politické strany - vytvoří a vytisknou programy svých stran - zrealizují předvolební mítinky - vytvoří vlastní volební místnost a vše, co k ní patří	Např.: - zveřejní výsledky svých voleb školním rozhlasem a vytisknou je ve školním časopisu - ve své třídě vytvoří nástěnku

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Výchova demokratického člověka
Tematický okruh: Formy participace občanů v politickém životě
Motivační název: Naše volby
Ročník: VII.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
- seznámení s projektem - Mají volby nějaký smysl? Proč lidé chodí volit? Co víme o systému voleb v naší zemi? (K čemu volby slouží? Jak probíhají?	- zapisují vše, na co si vzpomenou.	- list brainstormingu
- seznámení s klíčovými slovy – volič, strana, volební program, volební lístek, volební preference, poslanec, parlamentní systém. - připravit prázdné lístky k setřídění do pracovních skupin - Co můžeme v projektu udělat? – dohoda na postupu v projektu – společně naplánovat se žáky	- napíší klíčová slova na lístky - z lístků s pojmy sestaví myšlenkovou mapu pořadí významu pojmů pro volby. - dohoda o výstupech a postupu v našem projektu	-lístky s klíčovými pojmy - myšlenková mapa klíčových slov
- rozdělení na jednotlivé pracovní skupiny – strany	- rozdělí se do skupin – klíč např. sami; náhodný, volitelný s pravidly (již k názvům stran, stanoven počet na skupinu atd.)	- archy s názvy a členy jednotlivých stran
Zajištění úkolů – názvy stran, cíle stran, volební program, sestavení jmenovité volební kandidátky, logo strany (mezi jednotlivými úkoly zorganizuje prezentace úkolů s možností doplnění o další návrhy spolužáků)	- stanoví názvy stran - zapíší cíle - sestaví svůj volební program pro oslovení voličů - zvolí předsedu strany a sestaví volební kandidátku - navrhnou logo své strany	přípravné listy (informace ke zpracování) s názvy stran, cíli stran, volebním programem, kandidátkou voleb, výtvarný návrh loga své strany
pokračuje s úkoly	pokračují v plnění úkolů	
zorganizuje závěrečnou reflexi – co jsme zpracovali, k čemu co bude sloužit, úkoly na další den	- reflektují	
- prodebatovat a stanovit - Jak budou probíhat dnešní volby? – co je třeba zpracovat, jak se zaznamenají volební hlasy (např. podpisy spolužáků ve škole)	- debatují, co je třeba připravit na dnešní volby (jak budou prezentovat své volební programy, kandidátky, cíle stran)	- plán dnešních voleb
- zajistí prostor pro přípravu voleb	- připravují potřebné materiály pro prezentaci stran a záznam získaných volebních hlasů	- prezentační materiály strany - list pro záznam volebních hlasů

Průřezové téma: **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**		Ročník: **VII.**	Tematický okruh: **Objevujeme Evropu a svět**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Cestou Jana Amose Komenského… Orbis Pictus – Svět v obrazech	Žáci vyhledají, utřídí a zpracují informace o cestě J. A. Komenského evropskými zeměmi. Pohlédnou svýma očima na tyto země a vyberou ze získaných informací o zemích to, co je aktuálně zaujme a co chtějí zpracovat. Vytvoří objekt k prezentaci.	- rozvoj schopností poznávání - kreativita - poznávání lidí - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika - kulturní diference	Výtvarně zpracují např. podoby evropské krajiny, státní a evropské symboly… Písemně zpracují nebo zdramatizují život Evropanů a styl života v evropských rodinách… Vytvoří kalendář – přehled - evropských setkávání, vzdělávání mladých Evropanů…	Žáci předvedou vytvořené objekty.

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Tematický okruh: Objevujeme Evropu a svět
Motivační název: Cestou Jana Amose Komenského…
Orbis Pictus – Svět v obrazech
Ročník: VII.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Seznámení s tématem	Sledování programu Evropské pexeso (vzor výstupu)	
Tvoření skupin, volba země	Vyhledávání informací, práce na počítači	Zjištěné informace, vytištěn obrazový materiál
Kontrola práce skupin	Vyhledávání informací v literatuře a na internetu	Zjištěné informace
Vysvětlení postupu	Na čtvrtku zachytit obrys země, z obrazového materiálu tvořit koláž	
Kontrola práce skupin	Dokončení koláže	Koláž
Seznámení s pracovním programem, výklad, scénář, kontrolní test	Ze zjištěných informací vytvořit poutavý výklad, připravit test nebo jinou formu pro opakování	Úhledně vypracovaný výklad a test
Pomoc při tvorbě scénáře	Scénář pro prezentaci	Scénář

Průřezové téma: **Výchova demokratického občana**		Ročník: **VIII.**	Tematický okruh: **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Rozhodujeme se demokraticky?	- dramatizace: skupiny anarchistů, občanů a soudců řeší situaci např. technoparty. - na základě např. listiny práv sestaví písemnou obhajobu svých práv; soudci sestavují desatero rozhodování soudce - ve skupinách zahájí „soudní slyšení“ - soudci rozhodnou dle práva a svého desatera - anarchisté a občané uzavřou na základě soudního rozhodnutí smlouvu o průběhu akce např. „technoparty“ - účastníci zreflektují „soudní jednání“ podle jednotlivých rolí - sestaví soubor rad, které vedou k demokratickému rozhodování	- řešení problémů, učení a studium - postoje, hodnoty - regulace vlastního jednání i prožívání - organizace času, efektivní komunikace - vzájemné poznávání ve skupině - podporování dobrých vztahů, empatie - analýza vlastních i cizích hodnot a postojů - dovednost odstoupit od vlastního návrhu, pozitivní myšlení	- plakáty s radami vedoucí k demokratickému rozhodování a chování - prezentace soudního jednání	- prezentační plocha - např. předvedení soudního jednání paralelní třídě

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Výchova demokratického občana
Tematický okruh: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Motivační název: Rozhodujeme se demokraticky?
Ročník: VIII.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
- evokace tématu - sledování ukázek zpravodajství technoparty (web CT24) - rozbor cíle projektu, postupu	- skládačka fotografií z technoparty – odhadují „skládají“ téma - rozbor ukázek - zapracování námětů žáků	 - sestavení mozaiky zúčastněných stran technoparty - rámcový plán práce
myšlenková mapa – technoparty - co o ni vše víme - jaké přináší problémy - komu přináší problémy	sestavují ve skupinách (cca 4) zapisují na velké papíry diskutují prezentují	 velké papíry z poznámkami skupin
„zajímavě“ rozdělí na skupiny – (technaři – občané, cca 2 a 2 skupiny) iniciuje – „co chtějí jednotlivé strany“	rozdělí se na skupiny zapisují na velký papír - „o co jde jednotlivým stranám“ prezentují výstupy	 výstupy pro prezentaci
obhajoba - rozdělení bodů - problematik	dvojice si převezme jednotlivé body problematiky – sestaví její obhajobu z pohledu interesované skupiny prezentují obhajobu hlasují o úspěšnosti obhajoby	 záznam obhajoby
role soudců sestavení soudcovského desatera a jeho prezentace	volné psaní – soudcovská role sestavují soudcovské desatero prezentují jeho obsah diskutují o něm	volná psaní žáků záznam soudcovského desatera
- rozdělní do skupin (trojice – technař, občan, soudce) debata – technař informuje o - technoparty (např. místo, počet osob, počet hudebních aparatur, délka akce, občan informuje o problematice v obci; soudce naslouchá, dělá si poznámky a vede obě strany k řešení	 podle zájmu se rozdělí do trojic seznámení s postoji všech stran	 diskuse, výměna názorů, argumentace
- setkání všech technařů, občanů, soudců – prezentace a výměny postupů, informací, rad - příprava soudní řeči všech tří stran	setkají se po skupinách a vyměňují si informace, náměty, postupy a rady Co bylo snadné? Co byl problém?	záznam informací, zkušeností, rad
- soudní jednání – prezentace názorů (řečí) všech stran, soudce uzavírá závěrečnou řečí - natáčení na videokameru	prezentují své výstupy	videozáznam

Průřezové téma: **Mediální výchova**		Ročník: **VIII.**	Tematický okruh: **Fungování a vliv médií ve společnosti, Stavba mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Vyznáme se v informačním světě	- ukázky různých typu médií - zjišťují, na co všechno mají média vliv (ve skupinách sestavují a prezentují si svá zjištění) => společně sestaví myšlenkovou mapu "Společenský význam a vliv médií" - promění si média a kriticky člení informace v médiích na zpravodajství, reklamu, zábavu - hledají společenský význam sdělení a výsledky prezentují spolužákům - sestaví realizační týmy pro přípravu textového, internetového článku, rozhlasovou a TV reportáž - vyberou si událost a sestaví v redakční radě článek resp. reportáž - připravené reportáže a články prezentují - aktivně naslouchají a vnímají mediální sdělení	- realizační tým časopisu - různé typy mediálních sdělení (časopis, rozhlas, TV, internet) - vnímání autora - vyjádření hodnocení, výrazové prostředky, postoje a názory autora, - kritický přístup, zpravodajství, reklama, zábava, - interpretace sdělení a reality, faktický a fiktivní obsah, společenská hodnota sdělení - stavba mediálního sdělení ve zpravodajství a její uspořádání	- články „papírové“ - články „webové“ - audio nahrávky - video nahrávky	- přečtení zpráv – výstava - webové sídlo školy - poslech nahrávek - zhlédnutí zpráv

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Mediální výchova
Tematický okruh: Fungování a vliv médií ve společnosti, Stavba mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Motivační název: Vyznáme se v informačním světě
Ročník: VIII.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Úvod k tématu: pojem média, ukázky různých typů médií Rozdělení žáků do skupin	Každá skupina hledá charakteristické znaky pro média seriózní a bulvární	Plakát: charakteristické znaky pro média seriózní a bulvární
Koordinace	Žáci všech skupin shrnou charakteristické znaky, které hledali po skupinách	Plakát: charakteristické znaky pro média seriózní a bulvární
Nové rozdělení žáků do skupin	Zjišťování, na co všechno mají média vliv	Sestavení myšlenkové mapy
Koordinace	Žáci všech skupin shrnou charakteristické znaky, které hledali po skupinách	Sestavení myšlenkové mapy
Koordinace	Žáci ve skupinách hledají charakteristické znaky pro: Papírová média (komerční x bulvární) TV (komerční x bulvární) Internet (komerční x bulvární)	Sestavení myšlenkové mapy – každá skupina
Koordinace – žáci si aspoň 1 vymění média	Žáci ve skupinách hledají charakteristické znaky pro: Papírová média (komerční x bulvární) TV (komerční x bulvární) Internet (komerční x bulvární)	Plakát (upřesnění a shrnutí na základě konfrontace s ostatními skupinami)
Rozdělení žáků do realizačních týmů	Žáci si vyberou vhodnou událost k prezentaci Každý tým zpracuje událost pro nějaké médium, přičemž realizuje verzi seriózní i bulvární, s použitím vhodných výrazových prostředků	Myšlenkové mapy skupin ke konkrétní události
Koordinace, technická a materiální podpora	Psaní, natáčení, diskuse – příprava jednotlivých skupin	Myšlenkové mapy skupin ke konkrétní události

Průřezové téma: **Multikulturní výchova**		Ročník: **VIII.**	Tematický okruh: **Multikulturalita, Etnický původ**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Setkání kultur současného světa na našem území	- vyhledávají informace ve všeobecných encyklopediích, na internetu - porovnávají významné kultury světa - zapíší do mapy jazyk, kterým se v dané zemi hovoří - diskutují o zemi, kterou navštívili, o její typické kultuře a o jazyku, kterým se dorozumívali	- kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, „dotahovat“ nápady do reality) - mezilidské vztahy (podpora, pomoc, respektování názorů druhého) - komunikace (schopnost vedení dialogu, vysvětlování, informování, přesvědčování) - kooperace (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, podřízení se vedení a organizování práce skupiny) - poznávání lid (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, hledání výhod v odlišnostech) - kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování zvláštností etnik, poznávání vlastního kulturního zakotvení)	- představení významných světových kultur	- nástěnný obraz s fotkami míst, která žáci navštívili - hudební ukázky kultur (písně, tance, …)

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Multikulturní výchova
Tematický okruh: Multikulturalita
Etnický původ
Motivační název: Setkání kultur současného světa na našem území
Ročník: VIII.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Seznámení s tématem – rozhovor o životě jiných národností, osobní zkušenost	Rozdělení do skupin, výběr národností žijících na území ČR	
Práce se skupinami	Hledání typických projevů v životě vybrané národnosti	
Práce se skupinami	Příprava prezentace – tvoření nástěnné pomůcky/země, zvyky, tradice, jazyk /	Prezentace zjištěných informací ostatním skupinám
Příprava dílen – výrazný projev národnostních zvyklostí	1. dílna – jazyk 2. dílna - píseň 3. dílna - malba 4. dílna - zvyk	
Práce se skupinami	Práce v dílně – osvojení dovednosti	Každá dílna předá své zkušenosti ostatním.
Seznámení s programem – typická kuchyň vybraných národností	Práce na počítači – výběr typického jídla	Recept
Rozdělení do skupin	Seznámení s vybranými recepty	

Průřezové téma: **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**		Ročník: **IX.**	Tematický okruh: **Jsme Evropané**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Jsme Evropané – Jsme srdce Evropy	- žák vyhledává informace ve všeobecných encyklopediích, na internetu - kreslí mapy, na kterých znázorňuje historické změny hranic zemí a porovnává je se současnými - sestavuje harmonogram důležitých historických mezníků	- kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, „dotahovat“ nápady do reality) - mezilidské vztahy (podpora, pomoc, respektování názorů druhého) - komunikace (schopnost vedení dialogu, vysvětlování, informování, přesvědčování) - kooperace (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, podřízení se vedení a organizování práce skupiny)	- každý žák prezentuje jednu zemi (hlavní město, polohu, úřední jazyk, národní jídlo, statní symboly, popř. kroj, osobnosti, atd.) - grafická prezentace map a historických mezníků	- předvede spolužákům či vrstevníkům - grafická prezentace - plakáty

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Tematický okruh: Jsme Evropané
Motivační název: Jsme Evropané – Jsme srdce Evropy
Ročník: IX.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Úvod do tématu – Charakteristika EU, vznik, vývoj, měna, hlavní orgány EU, vlajka, členské státy, výhody či nevýhody členství a význam vstupu ČR do EU – učitel řídí besedu, upřesňuje a doplňuje informace	Žáci vyhledávají informace z učebnice, encyklopedií, z internetu. Doplňují připravené schéma. (Charakteristika EU, vznik, vývoj, měna, hlavní orgány EU, vlajka, členské státy)	Vyplněný pracovní list s hlavní charakteristikou EU
Beseda se zastupitelem města panem Jaromírem Drábkem – učitel spolupracuje a řídí dialog	Naslouchání informací, příprava otázek, rozhovor	Žáci provádějí shrnutí a zhodnocení poznatků, připíší do pracovního listu význam EU
Učitel rozdělí žáky na skupiny, zadá jim a vysvětlí úkol: Každá skupina připraví prezentaci jednotlivých států EU – charakteristika státu, nejdůležitější údaje a data, přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství a úroveň státu, nejvýznamnější střediska.	Vyhledávají informace, třídí je, připravují materiály pro projekt, vytvářejí projekt o vybrané zemi.	Projekty (plakáty) jednotlivých zemí
Celková charakteristika EU Co je Lisabonská smlouva? Test, kvíz, soutěž…	Pokračování předchozí aktivity – prezentace – žáci tvoří a připravují kvíz, test, soutěž s hodnocením pro ostatní spolužáky	Test, kvíz, soutěž Prezentace prací
Učitel charakterizuje EU, upřesňuje a doplňuje informace	Žáci připravují kvíz – otázky do soutěže	Žáci prezentují kvíz
Učitel je ve funkci moderátora – řídí soutěž: „Riskuj“	Žáci soutěží ve skupinách v soutěži: „Riskuj“	Rozšíření znalostí o Evropě
Beseda se zastupitelem města	Naslouchání informací, příprava otázek, rozhovor. Žáci vyjadřují svůj názor k dané problematice, učí se diskutovat s významnou osobou.	komunikace
Aktivita „Hádej, kdo jsem“. Učitel rozdá každému žáku kartičku, zadá instrukce: napiš 5 indícií, které charakterizují nějaký stát EU.	Žáci vyberou a napíší na lístky 5 indícií, které jsou charakteristické pro jimi vybraný stát. Pak jeden žák vybere kartičku, přečte a všichni hádají, o jaký stát se jedná.	Kartotéka států s jejich typickými znaky
Malování plakátů – Jak si představuješ putování po Evropě – a) v historické době b) v dnešní době	Kreativita, schopnost vidět věci jinak, originalita	Žáci malují mapy, historická území, regiony, události. Porovnávají svá díla.
Závěrečný kvíz – učitel zdá okruhy a návod k sestavení kvízu o EU – dvojice žáků vytvoří kvíz o EU pro ostatní spolužáky, dohlíží, aby se otázky neopakovaly	Kreativita, pružnost nápadů, originalita. Po utvoření kvízu jednotlivé skupinky zadají kvíz spolužákům. Sami vyhodnotí úspěšnost.	Kvíz o EU – další využití při výuce Z, OV, D…

Průřezové téma: **Multikulturní výchova**		Ročník: **IX.**	Tematický okruh: **Princip sociálního smíru a solidarity**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
Je barva pleti tolik důležitá?	Žáci pracují s webovými stránkami www.czechkid.cz, přehrávají role zástupců jednotlivých menšin. Ve skupinách vyhledávají informace o životě menšin z příběhu, které zpracují do přehledné formy.	- Kooperace - Komunikace - Mezilidské vtahy - Poznávání lidí - Kreativita - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika - Kulturní diference	- Plakáty - Masky - Představení	- Dramatizace pro školu - Scénky - Výstava plakátů

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Multikulturní výchova
Tematický okruh: Princip sociálního smíru a solidarity
Motivační název: Je barva pleti tolik důležitá?
Ročník: IX.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Úvod k tématu – diskuse nad pojmy rasismus, xenofobie, antisemitismus, upřesnění pojmů, řídí hru na osobní postoje. Otázky: mají lidé s odlišnou barvou pleti či s jiným vyznáním těžší pozici při prosazování se ve svých oborech? Kde víc a kde méně? Kdy to bylo nejtěžší? Jaké světové události mohou uvést ve spojitosti s rasismem, fašismem a antisemitismem? Jaký na ně mají názor? Hrozí nám něco podobného v současnosti.	Žáci na papírky napíší své domnělé definice cizích pojmů, potom společně hledají tu nejpřesnější. Na pomyslné stupnici odezdi ke zdi vyznačují svou míru, do jaké se cítí sami být ovlivněni rasismem…svoji pozici ovlivňují. Snaží se vyjmenovat co nejvíce známých lidí s odlišnou barvou pleti či vyznáním. Zapisují je na plakát – sportovci, zpěváci, herci, vědci…Jsou jim sympatičtí? Je to v souladu s jejich předchozími postoji?	Plakát s názvy slavných osobností a s jejich činnostmi.
Uprchlíci, žadatelé o azyl. Učitel má grafy o azylantech v ČR. Vysvětlí pojem imigrant/emigrant, nebo to nechá zadat. Seznámí žáky s národnostmi, které sami neuvedli.	Otázky k diskusi: Kdo v naší zemi nejčastěji žádá o azyl? Je rozdíl mezi žádostí o azyl a žádostí o získání občanství v ČR? Jaký? Jaký mají k azylantům postoj? Proč žádají o azyl? Souhlasí s jejich pobytem u nás? Proč ano, proč ne? – odpovědi zapisují na papír. Jaké jsou nejčastější předsudky proti cizincům?	Plakát s názory na žadatele o azyl – pro a proti. Předsudky.
Učitel čte postupně výroky z přílohy, nechá žáky diskutovat a přecházet. Podporuje debatu.	Aktivita „Na jaké straně stojíš?“ Na jedné straně třídy visí papír „SOUHLASÍM“, na druhé straně „NESOUHLASÍM“. Žáci poslouchají jednotlivé výroky	
Aktivita **„Španělská vesnice“. 1.** Učitel rozdělí žáky na skupiny po 5-6žácích (nejlépe 5 skupin). Zadá instrukci: „Představte si, že přijíždíte do cizí země, ve které jste se rozhodli žít. Vcházíte do města. Odpovědi na následující otázky zapisujte na papír. Po dopsání vede debatu, zapisuje nejčastější odpovědi na plakát. **2.** Učitel rozdá do skupin články z cizojazyčných novin: Zadá otázky: Co je téma nejdůležitější zprávy? Kdo a co v ní figuruje? Jde o bulvár, nebo o seriózní tisk? … **3.** Aktivita „Zahalená od hlavy až k patě“	**1.** Žáci ve skupinách plní zadané úkoly. Své papíry potom přilepí na plakát. **2.** Žáci se pokusí odpovědět na zadané otázky. Potom diskutují na témata: Jak se cítili při zadání tématu? Podle čeho se v textu orientovali? Rozpoznali konkrétní slova? Kde hledali podstatné informace? - Potom shrnou zážitky z činnosti – jak jim bylo? Uvědomí si pocity imigrantů v cizí zemi? **3**. Žáci ve skupinách pracují s obrázkem muslimské dívky (v příloze). Musí o ní zjistit co nejvíce informací. Mohou využít i vlastní znalosti, které se k fotografii vztahují. Zapíší si názory na papír. Potom své zápisky porovnají s reálnými fakty z přílohy. V textu označí informace, které	Plakát s nejčastějšími výroky (1). Plakát o muslimské dívce (2). Fotografie modelek (3).

	už znají a jinak nová fakta. Ta vypíší společně na větší papír. Potom se rozdělí do 4 skupin. Každá dostane jeden lístek s nápisem: MUSLIMSKÁ ŽENA, EVROPANKA NA DISKOTÉCE, BANKOVNÍ ÚŘEDNICE – MUSLIMKA, EVROPSKÁ ÚŘEDNICE. Vyberou si svou modelku, a snaží se ji ustrojit podle zadání.	
Zakončení úkolů, focení modelek, shrnutí dne.	Zakončení úkolů, focení modelek, shrnutí dne. Stručné zhodnocení vybraní žáci zapíší na papír.	Papír s hodnocením dne.
Film „Oliviina skládačka“ (12 min.)	Po zhlédnutí filmu žáci nakreslí symboly – pro každou holčičku jednu. Budou se lišit? Proč? Potom vyplní pracovní list. O čem přemýšleli, jaké měli pocity. Kdyby si mohli vybrat, čí život by si vybrali?	Pracovní list s nalepenými symboly.
Aktivita „Se znamením na čele“. Učitel seznámí žáky s pojetím hinduismu. Žáci si mohou informace vyhledat sami. Potom žáky rozdělí do skupin a rozdá jim pracovní listy s třemi božstvy.	Žáci rozebírají jednotlivá božstva, jejich vlastnosti a dovednosti. Potom si žáci vyberou jednoho z bohů, který je nějak zaujal, a byl jim blízký – proč – sdělení dojmů. Nakonec si vytvoří obrázek vlastního božstva s popisem vlastností a moci.	Obrázky s božstvy.
Reinkarnace – učitel přečte příběh na zcitlivění, potom rozdá texty o reinkarnaci. Připomene shlédnuté filmy „Neviditelné děti“	Žáci si vyhledají informace o reinkarnaci, vypíší základní informace, vyznačí víry, které v reinkarnaci věří. Dokážou se s tímto principem ztotožnit? Co jim na něm vadí, co přitahuje? Proč se někdo narodí v Americe a někdo v Somálsku? Váží si svého života? Uvědomují si své štěstí?	
Formy pomoci. Tato hodina zřejmě překročí do další. Vedení diskuse, pomoc s plakáty.	Nejdříve si žáci vypíší své denní útraty – kolik a za co? (autobus, svačina, mlsky, časopisy…). Ve skupinách na internetu vyhledají různé možnosti humanitární pomoci – Nadace Člověk v tísni, Kapka Naděje, UNICEF, Naše dítě apod. Hodnotí různorodost jednotlivých organizací, vypracují přehled možností konkrétní organizace (zadá učitel). Zvýrazní formy, které může využít sám, bez pomoci rodičů, podle hesla „ Kdo chce pomoc, hledá způsob, kdo nechce, hledá důvod!“ (DMS, hračky, odznaky…) Diskuse o tom, jestli se také zapojují, a proč. Dokázali by se jako třída také spojit k nějaké pomoci? Jak?	Plakáty s jednotlivými dobročinnými organizacemi, plakát **„ Kdo chce pomoc, hledá způsob, kdo nechce, hledá důvod!“** s možnostmi pro žáky (DMS..)

Průřezové téma: **Environmentální výchova**		Ročník: **IX.**	Tematický okruh: **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**	
Motivační název	**Činnosti žáků během projektu**	**Nástrojové části**	**Výstup projektu**	**Formy prezentace**
EKOlogickéHRÁTKY, aneb pojďte myslet ekoLOGICKY	- shromažďují data k dané problematice (globální problematika, životní prostředí v Litomyšli) na internetu, v tisku, v učebnicích. - zpracovávají data např.: do žebříčků, grafů a přehledů - vyhodnocují získaná data a převedou je na plakáty - vytvoří a zpracují konečné prezentace (posloupnost, průvodní řeč a pod). - žáci ve skupinách pracují na jednotlivých tématech, která zpracují a představí ostatním skupinám - společně ze získaných informací zpracují tabulku „Změň se“. - hrají ekologické hry	- kreativita - kooperace a kompetice - hodnoty, postoje, praktická etika - řešení problémů a rozhodovací dovednosti. - komunikace - tvorba mediálního sdělení	Např.: - plakáty - tabule - články - tabulka “Změň se!“	Např.: - výstava v prostorách školy - prezentace

PLÁN PROJEKTU – průřezových témat
Průřezové téma: Environmentální výchova
Tematický okruh: Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Motivační název: EKOlogickéHRÁTKY, aneb pojďte myslet ekoLOGICKY
Ročník: IX.

činnosti učitele	činnosti žáků	výstup
Aktivita: „Civilizace a jejich vliv na životní prostředí“ - http://www.rvp.cz/clanek/280/1855 Učitel motivuje k aktivitě, postupuje dle pokynů.	Žáci plní zadané úkoly. Diskutuje o podobnosti Mayské civilizace a naší.	
Globální problémy a činnost člověka. Učitel rozdá pracovní listy, žáci je vyplní samostatně, v menších skupinkách si odpovědi porovnávají.	Žáci vyjmenují hlavní globální problémy a činnosti člověka, které je způsobují. Vypisují je na plakát a šipkami spojují s dalšími, na které mají také negativní vliv.	Plakát s globálními problémy a lidskými činnostmi, vyplněné a nalepené pracovní listy.
Učitel vypíše na papírky hlavní globální problémy: Odpady, Úbytek pitné vody, Tání ledovců, Globální oteplování, Hladomor, Vymírání a vybíjení druhů, Kácení pralesů, Průmysl, Ozónová díra, El Nino, Lov a rybolov, Kožešinová zvířata…dohlíží, spolupracuje, radí…	Žáci utvoří dvojice, vylosují si téma a k němu na internetu vyhledávají potřebné informace, které sestavují do písemné podoby referátu. Zjištěné informace si ověřují u více zdrojů.	Plakáty s referáty
Dohlíží, spolupracuje, radí…	Vše vylepí na společný plakát	Plakáty s referáty
Žáci vypíší problémy, které z hlediska ekologie a environmentální výchovy nejvíce trápí Litomyšl: malé kapacity vodojemů, přetížená doprava, málo parkovacích míst, průnik podzemní vody do kanalizace, vliv dopravy na zámek, málo cyklostezek…	Žáci se rozdělí do trojic až čtveřic, a vylosují si problémy Litomyšle.	Prezentace
Projekce a zhodnocení	Žáci promítnou svou prezentaci, vyprávějí o zjištěných faktech, vyjmenují problémy, o kterých nevěděli, seřadí je od těch, které by šly nejlépe vyřešit po nejtěžší. Vytisknou prezentaci a umístí ji na nástěnku.	
Beseda s pracovnicí MÚ – životní prostředí		Prezentace. Nástěnka.

4 Učební plán

UČEBNÍ PLÁN - ŠVP

			Celkem I. stupeň: 118			**Ročník**		Celkem II. stupeň: 122			
Předmět	disp. h. I.st.	disp. h. II.st.	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Český jazyk a literatura	7	4	9	9	8	7	7	5	5	4	5
Cizí jazyk – Anglický jazyk	3	0	1	1	3	4	3	3	3	3	3
Další cizí jazyk – Německý jazyk									2	2	2
Další cizí jazyky – Španělský jazyk*									2	2	2
Další cizí jazyk – Ruský jazyk**									2	2	2
Matematika	4	3	4	5	5	5	5	4	4	5	5
Prvouka	2		2	2	3						
Přírodověda						1	2				
Vlastivěda						1	2				
Chemie		7								2	2
Fyzika								2	2	1	2
Přírodopis								2	2	2	1
Zeměpis								2	2	2	2
Dějepis		1						2	2	2	2
Občanská výchova								1		1	1
Zdravověda		1						1	1	1	
Tělesná výchova	0		2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební výchova	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Výtvarná výchova	0		1	1	1	2	2	2	2	1	1
Pracovní činnosti	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Informatika	0					1	1	1	1	1	1
			1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Povinně volitelné předměty		**8**					celkem			**1**	**1**
Konverzace v anglickém jazyce										1	1

Chemická praktika										1	1
Komunikace a seberozvoj										1	1
Sportovní výchova										1	1
Týdenní dotace povinných předmětů			**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**29**	**30**	**32**	**31**
Zájmové kroužky			**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Školní parlament					**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Školní časopis					**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Školní televize								**2**	**2**	**2**	**2**
Divadelní kroužek						**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
MysliQ				**1**	**1**	**1**	**1**				
Fotbal				**1**	**1**	**1**	**1**				
Malí atleti			**1**	**1**	**1**	**1**					
BumBác Ball								**1**	**1**	**1**	**1**
Hýbeme se s hudbou			**1**								
Malí umělci				**1**	**1**	**1**					
Šikovné ručičky 1. stupeň			**1**	**1**	**1**						
English Club			**1**	**1**	**1**						
Games in English							**1**	**1**			
Vaření									**1**	**1**	**1**
Povinně volitelné předměty si žáci vybírají se souhlasem rodičů. Každý žák si volí jeden z těchto předmětů.											

* Španělský jazyk je postupně otevírán od školního roku 2025/26, tj. v tomto školním roce je vyučován pouze v 7. a 8 ročníku.

****** Ruský jazyk není od školního roku 2025/26 otevírán. Výuka dobíhá pouze ve vyšších ročnících, tj. ve školním roce 2026/27 v 9. ročníku.

5 Učební osnovy

Úvod

Osnovy zahrnují témata jednotlivých vzdělávacích oborů - předmětů, rámcově časově rozvržených na měsíce. Jednotlivé vzdělávací obory byly na principu "tematicky nosný a nástrojový"[1] rozděleny do dvou skupin. Nejprve byla sestavována témata nosná, kde docházelo ke sladění jednotlivých témat tak, aby mezi sebou navazovala a žákům se časově propojila ve vzdělávací oblasti. Následně byly zpracovány nástrojové obory, které se snažily řešit problematiku na vzniklých tématech. Osnovy dále obsahují očekávaný výstup - cíl vzdělávání, který byl sestavován na základě tří významných kritérií, a to být:

- měřitelný
- hodnotitelný
- realizovatelný

Zároveň je sestavený ve 3. osobě jednotného čísla, aby co nejvíce zachycoval činnosti žáka.

V dalším sloupci jsou sestaveny činnosti žáků, které vedou k dosažení příslušného očekávaného výstupu. Tento sloupec nejen popisuje činnosti žáků, ale dává učiteli vodítko, co bude dělat žák, na čem bude pracovat, jaké činnosti musí realizovat apod. V pedagogickém plánování pomáhá tato část osnov udržet orientaci na činnosti žáka.

Následující sloupec určuje očekávané výstupy RVP ZV. Ty jsou uvedeny prozatím dvojím způsobem:

1) Přečíslováním očekávaných výstupů (OV) na úrovni školy (od čísla 1 dále, dle počtu OV jednotlivých vzdělávacích oborů) – v pořadí OV dle původního RVP ZV z roku 2004. Tento systém byl na úrovni školy zaveden z důvodu kontroly, zda jsou naplňovány všechny OV.
2) Číslem OV dle RVP ZV – u předmětů, u kterých byla v nedávné době provedena zásadnější revize.

Tento systém považujeme za přechodný – z důvodu aktuálně plánované tvorby nového ŠVP, která proběhne v závislosti na ujasnění situace ohledně zavedení aktualizovaného RVP ZV.

Poslední uváděný sloupec hodnocené dovednosti je výčtem klíčových dovedností, které jsou předmětem hodnocení. Nemá se na mysli jen klasifikace, ale i jiné formy hodnocení. Žák a rodič tak mají možnost seznámit se s hlavními dovednostmi, které jsou pedagogem hodnoceny a které jsou klíčové pro hodnocení dané problematiky.

[1] Tematicky nosné obory mají svá témata, která přinášejí do výuky např. přírodopis, zeměpis. Naopak nástrojové obory nemají ve většině svůj tematický obsah a mohou naopak zpracovávat témata oborů tematicky nosných např. matematika, může počítat přírodu, obyvatelstvo atd., výtvarná výchova může zpracovat buňku, zvířata v přírodě či krajinu atd.

5.1 Vzdělávací oblast - Člověk a jeho svět

Prvouka – Prv

Charakteristika vyučovacího předmětu
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Součástí předmětu jsou vlastivědně-humanitní část (dějepisné, zeměpisné a etické učivo) a přírodovědná část (fyzikální, astronomické a ekologické zákonitosti). Jsou tu integrována témata, která se týkají člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Vzdělávací oblast je členěna do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Žáci se učí pozorovat věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, učí se je pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názory a podněty jiných. Na základě poznání sebe a svých potřeb se učí vnímat základní vztahy mezi lidmi, učí se porozumět světu kolem sebe, chránit ho a vnímat přednosti i problémy současného způsobu života (včetně situací ohrožení). Předpokladem správného naplnění činností této vzdělávací oblasti je propojení s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
Žák vyhledává a třídí informace, objevuje nové skutečnosti. Je veden k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku. Vytváří si pozitivní vztah k učení a schopnosti zhodnotit výsledky své práce i spolužáků.

Kompetence k řešení problému
Za pomoci dospělého člověka vnímá a řeší nejrůznější problémy přiměřené jeho věku a řeší je samostatně nebo ve skupinách. Řešení problému si dokáže obhájit.

Kompetence komunikativní
Žák je veden k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci v běžných i méně běžných situacích, včetně chování při mimořádných událostech.

Kompetence sociální a personální
Žák poznává a chápe rozdíly mezi lidmi, je veden ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.

Kompetence občanské
Přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí. Samostatně a sebevědomě vystupuje a jedná, samostatně projevuje názor, poznává a ovlivňuje své jedinečnosti a respektuje kvality a potřeby jiných lidí.

Kompetence pracovní
Žák je veden k utváření pracovních návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentování. Vytváří pravidla práce a spolupráce.

Kompetence digitální
Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování. Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč. Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací. Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek. Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací. Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Upřednostňované formy a metody realizace tohoto předmětu
K nejčastějším metodám a formám patří principy činnostního učení – komunitní kruhy, skupinové vyučování, projektová výuka, vycházky, exkurze spojené s pozorováním. Důraz klademe na schopnost popisovat pozorované a vyhledávat informace z různých dostupných zdrojů.

Časová dotace
1., 2., 4. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 3 hodiny týdně
5. ročník – 4 hodiny týdně

Prostředí realizace
Základní formou realizace je vyučovací hodina v kmenové, projektové a prezentační učebně. Dalšími formami jsou vycházky do přírody, návštěvy výstav, besedy, účast v soutěžích pořádaných DDM a účast na olympiádách. Výuka probíhá převážně v rámci jedné třídy, v případě projektů, vycházek a exkurzí se spojují třídy ze stejného ročníku nebo třídou věkově blízkou.

Tematická integrace
Při výuce částečně realizujeme obsah českého jazyka, cizího jazyka, matematiky, výtvarné výchovy a světa práce. Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce, jako jsou např. návštěvy ústavů a institucí, exkurze, projekty, divadelní představení, pobytové akce, setkávání a akademie.

		TÉMA	Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
1. ročník	září	Jsem školák – naše škola, naše třída, budova školy, třídní pravidla, cesta do školy a ze školy, riziková místa a situace	Místo, kde žijeme **Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí**	dítě je schopno dojít na určené místo - ŠD, ŠJ, šatna, ředitelna, WC, popíše cestu do školy a ze školy, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	seznamuje se s budovou školy, ŠD, ŠJ zkusí si za dozoru učitele přejít bezpečně vozovku	1, 37	označí věci, které patří do školní aktovky, vybarví správně dané dopravní značky a semafor, vyjmenuje bezpečná místa pro hru dětí
	říjen	Podzim – ovoce a zelenina, podzim v přírodě, živočichové na podzim, rizika v přírodě	Rozmanitost přírody	rozliší základní druhy ovoce a zeleniny, slovně vyjádří změny v přírodě, vybarví vhodné podzimní oblečení, popíše, jak se živočichové připravují na zimu	rozpozná základní druhy ovoce a zeleniny svými smysly, nakreslí a vymodeluje ovoce a zeleninu, účastní se vycházky do přírody	25,26	rozliší základní druhy ovoce a zeleniny, slovně vyjádří změny v přírodě
	listopad	Rodina – náš dům, náš byt, máme miminko, rodinná oslava, domácí práce	Lidé kolem nás	rozliší a pojmenuje základní členy rodiny, popíše svůj pokojíček,	přinese fotografie rodiny a představí je, nakreslí svůj pokojíček, vypráví, jak pomáhá doma rodičům s domácími pracemi	10	rozliší a pojmenuje základní členy rodiny
	prosinec	Zima – příprava na Vánoce, Vánoce, Nový rok	Lidé a čas	pozná a pojmenuje vánoční zvyky a tradice	ozdobí stromeček, vyrobí ozdoby na stromeček	19	pozná a pojmenuje vánoční zvyky a tradice
	leden	Zima – zimní radovánky, zvířátka v zimě, změny v přírodě, rizika v přírodě	Rozmanitost přírody	slovně vyjádří změny v přírodě, rozezná zvířata v zimě – u krmelce, u krmítka	Vybarví vhodné zimní oblečení, rozpozná zvířata, která může vidět v zimní přírodě	25	slovně popíše změny v přírodě, rozezná zvířata u krmelce a u krmítka

	únor	Člověk a zdraví – lidské tělo, péče o tělo, zdraví a nemoc, úraz, správná výživa, spolužáci	Člověk a jeho zdraví	vysvětlí, proč uplatňuje základní hygienické návyky, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, popíše části těla	dodržuje osobní hygienu, popíše části těla	10, 35,	pojmenuje základní části těla
	březen	Jaro - rostliny na jaře, domácí zvířata a jejich mláďata, příroda na jaře, rizika v přírodě, práce na zahradě, Velikonoce, jarní hry dětí v přírodě	Rozmanitost přírody, Lidé a čas	slovně vyjádří změny v přírodě, rozezná základní domácí zvířata a jejich mláďata, pojmenuje první jarní květiny, pozná a pojmenuje velikonoční zvyky, vypráví, jak tráví Velikonoce doma	vymodeluje zvířata, nakreslí květiny, netrhá a neničí květiny (ochrana přírody), maluje velikonoční vajíčko, přednese velikonoční koledu	25,26, 11,19,	slovně vyjádří změny v přírodě, rozezná základní domácí zvířata a jejich mláďata, pojmenuje první jarní květiny, pozná a pojmenuje velikonoční zvyky
	duben	Rok, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, celé hodiny, Den Země	Lidé a čas	vyjmenuje roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, určí celé hodiny	přiřadí roční období k obrázkům, vyjmenuje roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, určí celé hodiny	17,19	vyjmenuje roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, určí celé hodiny
	květen	Místo, kde žijeme, na výletě, chování ve společnosti, mezi kamarády, zaměstnání dospělých lidí, práce lidí	Lidé kolem nás, Místo, kde žijeme	popíše dům, ve kterém bydlí, seznámí se se státní vlajkou a hymnou, zná povolání rodičů,	nakreslí dům, ve kterém bydlí, nakreslí státní vlajku, nakreslí oblečení vhodné do divadla	11,2	Podle obrázků pozná povolání dospělých

	červen	Léto – letní proměny, léto na zahradě, léto v lese, u rybníka, chystáme se na prázdniny, rizika v přírodě	Rozmanitost přírody	slovně vyjádří změny v přírodě, pojmenuje některé druhy letního ovoce, lesních plodů	Vybarví letní oblečení, pojmenuje některé druhy letního ovoce, lesních plodů	25,26	slovně vyjádří změny v přírodě
2. ročník	září	Začíná škola, co děláme ve škole, život ve škole, cesta do školy a ze školy, tvorba pravidel třídy, riziková místa a situace	Místo, kde žijeme	bezpečně přejde po přechodu pro chodce, zná základní pravidla pohybu chodce po veřejných komunikacích, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; dodržuje třídní pravidla, orientuje se v prostorách školy a školní jídelny	dokáže bezpečně přejít po přechodu pro chodce a na světelné křižovatce, uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, cíleně je používá, podílí se na tvorbě třídních pravidel, dokáže vyřídit vzkaz, orientuje se v rozvrhu hodin	1,37 36, 10,	zná základní pravidla pohybu chodce po veřejných komunikacích, vyjmenuje bezpečná místa pro hru dětí, vytvoří a dodržuje třídní pravidla
	říjen	Podzim – podzim v lese, u rybníka, význam lesa, stromy, rostliny a houby v lese, savci a ptáci, zelenina a ovoce, rizika v přírodě	Rozmanitost přírody	slovně vyjádří změny v přírodě, umí poznat rozdíly mezi ročními obdobími, rozliší listnaté a jehličnaté stromy, rozliší stromy a keře, ovoce a zeleninu, rozliší savce, ptáky a ryby podle stavby těla	Popíše změny v přírodě, uspořádá výstavku přírodnin (listy, ovoce, zelenina, plody…), umí se přiměřeně obléci, rozliší listnaté a jehličnaté stromy, rozliší stromy a keře, rozliší savce, ptáky a ryby podle stavby těla	25,26	slovně vyjádří změny v přírodě, umí poznat rozdíly mezi ročními obdobími, nakreslí strom, keř a vysvětlí jejich rozdíl, rozpozná listnatý a jehličnatý strom
	listopad	Rodina – u nás doma, pomáháme si, domácí zvířata chovaná pro	Lidé kolem nás, Místo, kde žijeme	rozliší a pojmenuje základní členy rodiny a širší příbuzenské vztahy, umí se vhodně chovat ke všem členům rodiny,	přinese fotografie rodiny a představí je, nakreslí domácího mazlíčka, nakreslí svoji rodinu, nakreslí dům, ve kterém	10,11	rozliší a pojmenuje členy rodiny,

		radost, rodinné oslavy Naše vlast		projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům, chápe význam svátečních dnů, pozná běžné zástupce domácích zvířat, seznámí se se státní vlajkou a hymnou	bydlí, nakreslí státní vlajku		
	prosinec	Zima. Vánoce. Zvířata v zimě, zimní sporty, rizika v přírodě	Lidé a čas, Rozmanitost přírody	pozná a pojmenuje vánoční zvyky a tradice, slovně vyjádří změny v přírodě	ozdobí stromeček, vyrobí ozdoby na stromeček, popíše počasí v zimě, zvolí vhodné zimní oblečení	19,25 17	pozná a pojmenuje vánoční zvyky a tradice, slovně vyjádří změny v přírodě
	leden	Člověk a zdraví: naše tělo, čistota, nemoc, úraz, zdravý životní styl, lidské tělo.	Člověk a jeho zdraví Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	vysvětlí, proč uplatňuje základní hygienické návyky, pojmenuje základní části lidského těla, vysvětlí potřebu péče o zdraví, ví, jak se chovat v mimořádných situacích, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	dodržuje osobní hygienu, rozezná nebezpečná místa a nebezpečí ohrožení při setkání s neznámými lidmi, předvede správný způsob volání na tísňovou linku	35, 36,37	vysvětlí, proč uplatňuje základní hygienické návyky, jmenuje části těla
	únor	Lidé a čas: rok, měsíce, týden, části dne, minulost, přítomnost a budoucnost, hodiny.	Lidé a čas	rozliší kalendářní a školní rok, zařadí měsíce do ročních období, vyjmenuje bez problémů dny v týdnu, určí hodiny - čtvrt, půl, třičtvrtě, celá	pracuje s papírovými hodinami, naplánuje si denní režim, orientuje se v čase a činnostech během dne	17,19	rozliší kalendářní a školní rok, zařadí měsíce do ročních období, vyjmenuje bez problémů dny v týdnu, určí hodiny - čtvrt, půl, třičtvrtě, celá

	březen	Jaro v přírodě rizika v přírodě. Zvířata a rostliny na jaře	Rozmanitost přírody	slovně vyjádří změny v přírodě, pojmenuje první jarní květiny, umí pojmenovat domácí zvířata a jejich mláďata	vymodeluje zvířata, nakreslí květiny, netrhá a neničí květiny (ochrana přírody)	25,26, 27	slovně vyjádří změny v přírodě, pojmenuje první jarní květiny, umí pojmenovat domácí zvířata a jejich mláďata
	duben	Den Země. Velikonoce.	Rozmanitost přírody	pozná a pojmenuje velikonoční zvyky, neničí přírodu	maluje velikonoční vajíčko, aktivně se zúčastní soutěží ke Dni Země	19	pozná a pojmenuje velikonoční zvyky,
	květen	Příroda: domácí a hospodářská zvířata. Stromy	Rozmanitost přírody	rozliší listnaté a jehličnaté stromy, zná jejich vzhled v průběhu ročních období, pozná a pojmenuje základní druhy hospodářských a domácích zvířat a seznamuje se s jejich významem pro člověka	nakreslí listnaté i jehličnaté stromy, aktivně se účastní vycházky do přírody	25,26, 27	rozliší listnaté a jehličnaté stromy, zná jejich vzhled v průběhu ročních období, pozná a pojmenuje základní druhy hospodářských a domácích zvířat
	červen	Léto – letní proměny, rizika v přírodě kamarádi přírody	Rozmanitost přírody	slovně vyjádří změny v přírodě, rozliší běžně známé rostliny, houby a živočichy, pozná jedovaté rostliny a houby	Vybarví letní oblečení, pojmenuje některé druhy letního ovoce, lesních plodů	25,26	slovně vyjádří změny v přírodě

3. ročník	září	Místo, kde žijeme - domov, rodina, škola, naše obec.	Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás	orientuje se ve městě, vyjmenuje nejdůležitější budovy města, vyjádří vlastními slovy jejich úlohu ve městě, zná adresu školy, domova, rozlišuje širší příbuzenské vztahy, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí	nakreslí jednoduchý plánek okolí školy, zakreslí do plánku nejdůležitější budovy města. Napíše bezchybně adresu školy, domova. Nakreslí jednoduchý rodokmen (matka, otec, děti, prarodiče)	1,2,10	orientuje se ve městě, vyjmenuje nejdůležitější budovy města, vyjádří vlastními slovy jejich úlohu ve městě,vyznačí v jednoduchém plánu místo bydliště a školy, zná adresu školy, domova, rozlišuje širší příbuzenské vztahy
	říjen	Země, v níž žijeme - krajina v okolí domova, naše vlast, státní symboly, armáda ČR, principy demokracie, lidé a čas, jak žili lidé dříve.	Místo, kde žijeme	pojmenuje naší zemi, popíše státní symboly	nakreslí státní vlajku, popíše státní znak, pozná státní hymnu	2	pojmenuje naší zemi, popíše státní symboly, nakreslí státní vlajku, začlení svou obec do příslušného kraje ČR
	listopad	Lidé a čas - orientace v čase a časový řád, jak lidé žili dříve, minulost naší obce, vlasti.	Lidé a čas	porovná život dříve a dnes, najde jednoduché rozdíly, seznámí se s minulostí naší obce	Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti, pojmenuje některé kulturní či historické památky	17,18	porovná život dříve a dnes, najde jednoduché rozdíly, vyjmenuje některé slavné rodáky našeho města, historické památky, vypráví jednoduše pověst z místa a blízkého okolí

	prosinec	Věci a činnosti kolem nás - lidská činnost a tvořivost, práce a volný čas, fyzická a duševní práce, lidé a výrobky, svět v pohybu	Lidé kolem nás	definuje svými slovy zaměstnání svých rodičů a uvádí příklady jejich činností	vysvětlí, proč lidé pracují, najde rozdíly mezi tělesnou a duševní prací, najde rozdíl mezi prací a zábavou	10, 11	definuje svými slovy zaměstnání svých rodičů a uvádí příklady jejich činností, popíše význam některých povolání
	leden	Neživá příroda - látky a jejich vlastnosti, vzduch, voda, půda, Slunce a Země.	Rozmanitost přírody	třídí přírodniny podle znaků na živé a neživé, na základě společných pokusů zobecňuje a uvádí rozdíly mezi vlastnostmi látek, vyjádří vlastními slovy důležitost čistoty vody, vzduchu, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v místě bydliště	uspořádá výstavku přírodnin živých a neživých, provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, zakreslí koloběh vody v přírodě, zakreslí průřez půdy	27,3, 26	třídí přírodniny podle znaků na živé a neživé, uvádí rozdíly mezi vlastnostmi látek, vyjádří vlastními slovy důležitost čistoty vody, vzduchu, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v místě bydliště
	únor	Živá příroda – rostliny, houby	Rozmanitost přírody	určuje společné znaky rostlin, rozlišuje jedlé a jedovaté houby	využívá poznatky z encyklopedií, třídí rostliny s pomocí atlasů, vyhledává v atlasech	26	vyjmenuje společné znaky rostlin, rozliší jedlé a jedovaté houby
	březen	Živá příroda – živočichové	Rozmanitost přírody	popíše stavbu těla živočichů, přiřadí živočichy ke skupinám	využívá poznatky z encyklopedií, pracuje s atlasem živočichů, kreslí nebo modeluje živočichy	26	popíše stavbu těla živočichů, přiřadí živočichy ke skupinám
	duben	Rozmanitost přírody a její ochrana – rovnováha v přírodě,	Rozmanitost přírody	uvede příklady rozmanitosti života v přírodě, vysvětlí důležitost ochrany přírody	účastní se Dne Země	25,26	uvede příklady rozmanitosti života v přírodě, vysvětlí důležitost ochrany přírody

		chráníme přírodu, třídíme odpad, Den Země. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi					
	květen	Člověk – lidské tělo, stavba těla. Chodec-cyklista	Člověk a jeho zdraví Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	popíše stavbu těla člověka, jeho růst a vývoj, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	využívá poznatky z encyklopedií, kreslí postavu, prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty, uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá	35,36	popíše stavbu těla člověka, jeho růst, vyjmenuje základní ochranné prvky v silniční dopravě pro cyklistu i chodce
	červen	Člověk a zdraví – zdravý životní styl, první pomoc.	Člověk a jeho zdraví Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	uvede příklady péče o své zdraví, umí přivolat pomoc a ošetřit drobná poranění, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	sestaví jídelníček v duchu zdravého životního stylu, pracuje s lékárničkou, předvede správný způsob volání na tísňovou linku	35, 36,37	uvede příklady péče o své zdraví, umí přivolat pomoc a ošetřit drobná poranění

Přírodověda - Přv

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Je určen pro 4. a 5. ročník. Vzdělávací obsah navazuje na vyučovací předmět Náš svět, určený pro 1. – 3. ročník, který vychází rovněž ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah je komplexní a zahrnuje v sobě poznatky, dovednosti a zkušenosti dvou tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V předmětu přírodověda žáci nadále rozvíjejí své poznatky o přírodních jevech a o některých lidských výtvorech. Učí se pozorovat, přemýšlet a poté i porozumět základním i složitějším přírodním zákonitostem, jakož i vzájemnému vztahu přírody a člověka. Poznávají mnoho konkrétních živočichů a rostlin, nejdříve ty nejbližší a později i takové, se kterými se setkáme jinde na Zemi. Odhalují principy fungování lidského těla a učí se správnému přístupu ke zdraví a zdravému životnímu stylu. Na základě osvojených poznatků dokáží zhodnotit vhodné a nevhodné chování lidí. Proniknou i do tajemství Vesmíru a respektují přírodní rovnováhu.

Přírodověda je předmět povinný a má časovou dotaci 1 hodinu týdně ve 4. a 2 hodiny v 5. ročníku. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Některé aktivity mají terénní charakter, takže se odehrávají v různých formách mimo budovu školy.

Předmětem se prolínají všechna průřezová témata, konkrétně některé tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována v celé šíři, z pohledu osobnostního, sociálního i morálního rozvoje. V každém pohledu je zastoupeno několik tematických okruhů.

Environmentální výchova je realizována mnoha tématy všech tematických okruhů, tedy ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí a vztah člověka k prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení:

- důraz klademe vnímání v širších souvislostech – v pozitivním (např. alternativní zdroje energie) i negativním (např. těžba ropy) slova smyslu
- podporujeme aktivní přístup všech žáků a vedeme je k aktivním dovednostem
- učíme žáky vyhledávat, třídit, kombinovat informace z různých zdrojů; tyto zdroje jim nabízíme nebo zprostředkováváme

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům řadu příležitostí pro aktivní (samostatný či skupinový) přístup, čímž podporujeme aktivní spoluúčast
- v některých případech realizujeme projektové vyučování na úrovni třídy nebo spolupráci více třídních kolektivů (projekty, zaměřené na pozorování a poznávání přírodnin …)
- nabízíme žákům možnost zúčastnit se v různých přírodovědných soutěžích

Kompetence komunikativní

- podporujeme aktivní komunikační zapojení žáků do výuky (diskuze, debata, vyjadřování vlastních názorů a zkušeností …)
- využíváme při výuce referátů, kdy žáci sami pracují s textovými informacemi a prezentují zjištěné informace

Kompetence sociální a personální

- podporujeme vzájemnou spolupráci a vedeme tak žáky k respektu mezi sebou
- učíme žáky naslouchat druhým a posuzovat názory ostatních objektivně (diskuze)
- pomáháme žákům odhalovat zákonitosti fungování lidského organismu a podporujeme jejich psychohygienu

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke zvnitřnění zodpovědného přístupu k životnímu prostředí, při různých příležitostech je aktivně zapojujeme do péče o okolní svět (sběr starého papíru či vybitých baterií…)

Kompetence pracovní

- zadáváme některé úkoly tak, aby jejich vypracování podporovalo i aktivity pracovní (samostatné referáty…)
- podporujeme zapojení se žáků do mimoškolních přírodovědných kroužků (DDM Litomyšl)

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

		TÉMA	Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
4. ročník	září	Společenstva živých organizmů. Životní podmínky živých organizmů.	Rozmanitost přírody	Rozpozná prvky živé a neživé přírody, uvědomuje si závislost člověka na přírodě.	Podle společných znaků třídí živé organizmy do základních skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy.	28,31, 33	Rozpozná prvky živé a neživé přírody.
	říjen	Houby a rostliny.	Rozmanitost přírody	Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech.	Zná stavbu těl hub a rostlin. Přemýšlí o vzájemných vztazích mezi organizmy.	30,31	Pozná vybrané druhy rostlin a hub. Zná stavbu hub a kvetoucích bylin.
	listopad	Rostliny. Živočichové, třídění živočichů podle stavby těla. Potravní vztahy organizmů.	Rozmanitost přírody	Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech.	Porovnává stavbu těl živočichů v souvislosti s jejich životním prostředím. Využívá k tomu různé encyklopedie.	29,30, 31,	Pozná vybrané druhy rostlin. Zná stavbu kvetoucích bylin. Umí vyjmenovat zástupce obratlovců a bezobratlých živočichů. Zná jejich základní stavbu těla.
	prosinec	Les.	Rozmanitost přírody	Umí vyjmenovat živé organizmy v ekosystému les.	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, přemýšlí o vzájemných vztazích mezi organizmy	28, 29 33	Pozná vybrané druhy rostlin a živočichů v lese.
	leden	Les. Louka a pastviny.	Rozmanitost přírody	Umí vyjmenovat živé organizmy v ekosystému les, louka a pastvina.	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, přemýšlí o vzájemných vztazích mezi organizmy.	28,29, 33	Pozná vybrané druhy rostlin a živočichů v lese, na louce a na pastvinách.

	únor	Pole. Parky a městská zeleň.	Rozmanitost přírody	Umí vyjmenovat živé organizmy v ekosystému pole, parky a městská zeleň.	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, přemýšlí o vzájemných vztazích mezi organizmy.	28,29, 33	Pozná vybrané druhy rostlin a živočichů na polích, v parku a v městské zeleni.
	březen	Parky a městská zeleň. Okolí lidských obydlí.	Rozmanitost přírody	Umí vyjmenovat živé organizmy v ekosystému park a městská zeleň, okolí lidských obydlí.	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, přemýšlí o vzájemných vztazích mezi organizmy.	28,29, 33	Pozná vybrané druhy rostlin a živočichů v parku, v městské zeleni a v okolí lidských obydlí.
	duben	Okolí lidských obydlí. Rybník.	Rozmanitost přírody	Umí vyjmenovat živé organizmy v ekosystému okolí lidských obydlí a rybník.	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, přemýšlí o vzájemných vztazích mezi organizmy.	28,29, 33	Pozná vybrané druhy rostlin a živočichů v okolí lidského obydlí a v rybníku.
	květen	Rybník. Potok a řeky.	Rozmanitost v přírodě	Umí vyjmenovat živé organizmy v ekosystému rybník, potok a řeky.	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, přemýšlí o vzájemných vztazích mezi organizmy.	28,29, 33	Pozná vybrané druhy rostlin a živočichů v rybníku, v potoce a řece.
	červen	Potok a řeky. Ochrana přírody v ČR.	Rozmanitost v přírodě	Umí vyjmenovat živé organizmy v ekosystému potok a řeky. Chápe odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí. Rozpozná aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, přemýšlí o vzájemných vztazích mezi organizmy.	30,31, 32,33	Pozná vybrané druhy rostlin a živočichů v ekosystému potok a řeka. Objasní závislost živých přírodnin na neživých, Třídí organismy do skupin.
5. ročník	září	Člověk a neživá příroda. Horniny a nerosty Nerudní suroviny. Rudy.	Rozmanitost v přírodě	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka. Využívá atlasy a encyklopedie.	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka. Využívá atlasy a encyklopedie. Vysvětlí důležitost neživé části	28, 31	Vysvětlí důležitost neživé části přírody pro živou část. Třídí a určuje základní nerosty a horniny.

					přírody pro živou část. Třídí a určuje základní nerosty a horniny.		
	říjen	Energetické suroviny. Půda.	Rozmanitost v přírodě	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků ž. a než. přírody, důležitost rovnováhy v přírodě. Využívá odborných publikací, článků v tisku atd.	Vysvětlí a porovná využívání obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie. Vysvětlí vznik půdy.	28, 31	Vysvětlí a porovná využívání obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie. Vysvětlí vznik půdy.
	listopad	Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období	Rozmanitost v přírodě	Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	navštíví planetárium a hvězdárnu, zhlédne naučný film	29	vysvětlí a názorně ukáže střídání dne a noci, ročních období
	prosinec	Živé přírodniny - znaky života, základní životní podmínky, vztahy	Rozmanitost v přírodě	třídí organismy do známých skupin, vyjmenuje základní projevy života a vysvětlí vztahy mezi organismy	využívá atlasy, encyklopedie, sestaví potravinový řetězec	31	třídí organismy do známých skupin, vyjmenuje základní projevy života a vysvětlí vztahy mezi organismy
	leden	Lidské tělo - stavba, funkce. Pohybová soustava. Dýchání a krevní oběh.	Člověk a jeho zdraví	Využívá poznatků o lidském těle a vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav .Rozliší základní etapy lidského života	pracuje ve skupině a znázorní a popíše jednotlivá ústrojí	38,39	vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav a rozliší základní etapy lidského života
	únor	Lidské tělo - stavba, funkce. Trávicí a vylučovací soustava. Smysly a nervy.	Člověk a jeho zdraví	Využívá poznatků o lidském těle a vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav. Rozliší základní etapy lidského života	pracuje ve skupině a znázorní a popíše jednotlivá ústrojí	38, 39	vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav.
	březen	Péče o zdraví - výchova k rodičovství, zdravá výživa, návykové látky,	Člověk a jeho zdraví	Využívá poznatků o lidském těle a vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav. Rozliší základní etapy lidského života rozliší správné návyky od návyků ohrožujících zdraví.	vytváří modelové situace, ošetří drobná poranění	38, 39, 41, 42, 4341, 42, 43	porovná pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, umí sestavit svůj denní režim, rozliší správné návyky od návyků ohrožujících zdraví

	duben	Péče o zdraví - výchova k rodičovství, zdravá výživa, návykové látky,	Člověk a jeho zdraví	Využívá poznatků o lidském těle a vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav. Rozliší základní etapy lidského života rozliší správné návyky od návyků ohrožujících zdraví	vytváří modelové situace, ošetří drobná poranění	38, 39, 41, 42, 4341, 42, 43	porovná pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, umí sestavit svůj denní režim, rozliší správné návyky od návyků ohrožujících zdraví
	květen	Bezpečnost a dopravní výchova - hromadné ohrožení	Člověk a jeho zdraví	Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události – vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování.	simuluje mimořádné události a chování v nich	41,44	předvede poskytnutí první pomoci v situacích ohrožujících zdraví
	červen	Ekologie - likvidace odpadů. Podnebí, počasí, globální problémy	Rozmanitost přírody	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě, které mohou prostředí i zdraví člověka poškodit nebo mu prospět	uvede příklady ze svého okolí, porovnává prostředí lesa a rušné ulice	32	roztřídí činnosti člověka v přírodě, které mohou prostředí i zdraví člověka poškodit nebo mu prospět

Vlastivěda - Vla

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Je určen pro 4. a 5. ročník. Vzdělávací obsah navazuje na vyučovací předmět Náš svět, určený pro 1. – 3. ročník, který vychází rovněž ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je komplexní a zahrnuje v sobě poznatky, dovednosti a zkušenosti tří tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas.

Znamená to, že se žáci v tomto předmětu učí o svém nejbližším okolí z hlediska organizace života ve společnosti, zaujímají k regionálním charakteristikám vlastní postoje a probouzí v sobě kladný vztah k našemu městu, regionu, zemi. Upevňují dále základy slušného chování, uvědomují si význam tolerance, rovnoprávnosti a vzájemné pomoci. Dozvídají se o základních právech a povinnostech člověka, žijícího v demokracii. Seznamují se s významnými historickými událostmi našeho regionu, ale i celého našeho státu. Důraz je kladen na porozumění dějinných faktů v souvislostech a pochopení jejich významu pro současný život.

Vlastivěda je předmět povinný a má časovou dotaci 1 hodina týdně ve 4. a 2 hodiny v 5. ročníku. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Některé aktivity mají terénní charakter, takže se odehrávají v různých formách mimo budovu školy.

Předmětem se prolínají všechna průřezová témata, konkrétně některé tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována ve dvou různých aspektech. Jednak sociálním rozvojem, kdy žáci získávají pohled na zákonitosti mezilidských vztahů a také podporou vyjadřování vlastních názorů a postojů. Dále pak rozvojem morálním, který je utvářen diskuzí nad pojmy, jako jsou tolerance, solidarita, rovnoprávnost.

Výchova demokratického občana je částečně realizována tematickými okruhy občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát a formy participace občanů v politickém životě.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je realizována zejména tematickým okruhem objevujeme Evropu a svět.

Multikulturní výchova je z velké části realizována tematickými okruhy lidské vztahy a princip sociálního smíru a solidarity, částečně pak okruhem multikulturalita.

Environmentální výchova je realizována pouze okrajově tematickým okruhem vztah člověka k prostředí, a to v souvislosti s fungováním místních institucí.

Mediální výchova je realizována také pouze částečně tematickým okruhem fungování a vliv médií ve společnosti s důrazem na každodenní život při diskuzi o mezilidských vztazích a jejich aspektech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- důraz klademe na prezentaci informací v širších souvislostech s ohledem na konkrétní dopady (např. historické události), snažíme se propojovat vzdělávací obsah ve smysluplný uspořádaný celek
- nabízíme žákům řadu příležitostí pro aktivní (samostatný či skupinový) přístup, čímž podporujeme aktivní spoluúčast
- předkládáme a podporujeme širokou nabídku informačních zdrojů pro práci při hodinách (mapy, atlasy, encyklopedie, internet …)

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům řadu příležitostí pro aktivní (samostatný či skupinový) přístup, čímž podporujeme aktivní spoluúčast
- umožňujeme porovnání názorů odborných (literatura faktu) a ostatních (aktuální mediální sdělení, názor učitele apod.) s vlastními názory žáků
- v některých případech realizujeme projektové vyučování na úrovni třídy nebo spolupráci více třídních kolektivů (projekty o historii, zeměpisném uspořádání ČR, evropských státech …)

Kompetence komunikativní

- navozujeme často diskuzi nad danými tématy
- umožňujeme porovnání názorů odborných a ostatních s vlastními názory žáků
- využíváme při výuce referátů, kdy žáci sami prezentují zjištěné poznatky
- seznamujeme žáky se základními symboly a značkami, souvisejícími s orientací na mapách, plánech apod.
- v některých případech realizujeme projektové vyučování a jeho výsledky dále prezentujeme (na nástěnce, na webových stránkách školy).

Kompetence sociální a personální

- vytváříme dostatek situací k vzájemnému respektu a vzájemné spolupráci formou skupinové práce
- učíme žáky naslouchat druhým a posuzovat názory ostatních objektivně (diskuze)
- respektujeme individuální výkony podle jejich schopností a dovedností (zohledňujeme sníženou schopnost čtenářských, písemných aj. dovedností – dyslexie, dysgrafie apod.)

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se základními právy a povinnostmi dětí i dospělých v naší zemi
- organizujeme různé kulturní výlety, exkurze, besedy aj. aktivity (muzea, divadla, městská knihovna, DDM Litomyšl …)

Kompetence pracovní

- zadáváme některé úkoly tak, aby jejich vypracování podporovalo i aktivity pracovní (samostatné referáty…)
- dbáme na to, aby vypracované úkoly odpovídaly kvalitou a zpracováním zadaným požadavkům

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek

		TÉMA	Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
4. ročník	září	Pravěk a české pověsti - české země v pravěku, příchod Slovanů	Lidé a čas	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy.	Studuje encyklopedie a navštěvuje muzea, výstavy, knihovnu.	20, 22	Zařadí významná historická období do časové přímky, vypráví některou pověst z doby příchodu Slovanů.
	říjen	Velkomoravská říše, Vznik českého státu.	Lidé a čas	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy. Orientuje se na časové ose a chápe dějiny jako časový sled událostí.	Čerpá informace z různých zdrojů (encyklopedie, knihovna, internet)	21, 22, 24	Orientuje se na časové ose a chápe dějiny jako časový sled událostí.
	listopad	Přemyslovci, Lucemburkové	Lidé a čas	Orientuje se na časové ose a chápe dějiny jako časový sled událostí.	Čerpá informace z různých zdrojů (encyklopedie, knihovna, internet)	20, 21	Umí vyjmenovat významné panovníky vládnoucího rodu.
	prosinec	Středověk - české památky, život ve středověku.	Lidé a čas	Pracuje s časovými údaji, využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy. Využívá archívů, knihoven, muzeí a galerií.	Účastní se prohlídky města a vypracuje zprávu o svém městě.	20, 21	Roztřídí historické a současné objekty.
	leden	Husité, Husitské války, Jagellonci na českém trůně	Lidé a čas	Zná významná historická data, umí je zařadit do časové osy. Zná významné osobnosti epochy.	Studuje encyklopedie a navštěvuje muzea, výstavy, knihovnu	21, 22, 24	Zná významná historická data, umí je zařadit do časové osy. Zná významné osobnosti epochy.
	únor	Habsburkové	Lidé a čas	Zná významná historická data, umí je zařadit do časové osy. Zná významné osobnosti epochy.	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	21, 22, 24	Zná významné osobnosti epochy.

	březen	Renesance.	Lidé a čas	Zná základní reálie minulé a současné společnosti s využitím regionálních specifik.	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	23	Zná základní reálie minulé a současné společnosti s využitím regionálních specifik,
	duben	Naše vlast - mapy, zařazení do Evropy, ČR- demokratický stát - právo a spravedlnost	Místo, kde žijeme	Zakreslí své město do mapy ČR a umístí ČR do mapy Evropy, rozlišuje hlavní orgány státní moci a jejich zástupce, pojmenuje státní symboly	samostatně pracuje s mapou, sleduje aktuální dění ve společnosti, nakreslí vlajku ČR a jiné symboly	4,5,7, 9	Zakreslí své město do mapy ČR a umístí ČR do mapy Evropy, pojmenuje státní symboly, rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které se tolerovat nemohou, rozliší hlavní orgány státní moci
	květen	Orientace v krajin ě - světové strany, rodné město, povrch a vodstvo, práce s mapou	Místo, kde žijeme	určí světové strany v přírodě podle mapy i jiných znaků, zná obecnou charakteristiku ČR – povrch, vodstvo atd.	pracuje s kompasem a mapou, ověřuje si získané znalosti při praktických činnostech v přírodě Využívá encyklopedie, internet, v TV sleduje zpravodajství	5,7,6, 8	určí světové strany v přírodě podle mapy i jiných znaků, zná obecnou charakteristiku ČR – povrch, vodstvo, podnebí atd.
	červen	Počasí a podnebí, Cestujem e po ČR - orientace v mapě a krajině	Místo, kde žijeme	dle vlastního plánu vytvoří prázdninové cestování po ČR	pracuje s mapou a kompasem, navštíví cestovní kancelář	8,6,9	dle vlastního plánu vytvoří prázdninové cestování po ČR
5. ročník	září	Doba v českých zemích po bitvě na Bílé hoře.	Lidé a čas	Pracuje s časovými a historickými údaji, pomocí kritického myšlení se snaží pochopit vztahy mezi ději a mezi jevy.	Vyznačí toto histor. období na časové ose. Objasní situaci v českých zemích po bitvě na Bílé hoře.	20, 21	Vyznačí toto histor. období na časové ose. Objasní situaci v českých zemích po bitvě na Bílé hoře.
	říjen	Baroko. Komenský. Marie Terezie a Josef II. Osvícenství.	Lidé a čas	Využívá archívů, encyklopedií, sbírek muzeí jako informačních zdrojů. Chápe důsledky konkrétních společensko	Využívá archívů, encyklopedií, sbírek muzeí jako informačních zdrojů.	21,22, 23	Chápe důsledky konkrétních společensko politických událostí na další vývoj společnosti.

				politických událostí na další vývoj společnosti.			
	listopad	Vynálezy a objevy měnící svět. Národní obrození a doba poté. Spol. proměny na přelomu 19. a 20. století.	Lidé a čas	Pracuje s časovými a historickými údaji, pomocí kritického myšlení se snaží pochopit vztahy mezi ději a mezi jevy.	Zná vybrané osobnosti a události tohoto histor. období. Chápe jejich dějinný přínos pro současnost	20, 21,22	Zná vybrané osobnosti a události tohoto histor. období. Chápe jejich dějinný přínos pro současnost
	prosinec	1.světová válka a vznik samostatného Československa. 2. světová válka.	Lidé a čas	Pracuje s časovými a historickými údaji, pomocí kritického myšlení se snaží pochopit vztahy mezi ději a mezi jevy.	Zná vybrané osobnosti a události tohoto histor. období. Chápe jejich dějinný přínos pro současnost	20,21, 22	Určí časová období obou světových válek. Popíše, jaké události předcházely jejich vzniku.
	leden	20. století - státní svátky, významné události	Lidé a čas	objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Řadí významné události 20. století	24	objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů
	únor	Domov - ČR, rodné město, kraj v němž žijeme – Pardubický kraj	Místo, kde žijeme	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu.	Využívá informační materiály, turistické průvodce o Pardubickém kraji.	4, 7	Orientuje se v mapě, popíše polohu Pardub. kraje v ČR. Popíše povrch, vodstvo, hospodářství, kulturu, podnebí Pardub. kraje.
	březen	Kraje a regiony ČR	Místo, kde žijeme	Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map. Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách naší republiky. Zná obecnou charakteristiku jednotlivých krajů ČR.	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury.	6, 7	Zná obecnou charakteristiku jednotlivých ČR
	duben	Česká republika – demokratický stát. Praha – hlavní město ČR.	Místo, kde žijeme	Zná obecnou charakteristiku naší země. Své hlavní město popíše z hlediska	Vyhledá typické znaky ČR (poloha, podnebí, povrch, obyvatelstvo	7	Zná obecnou charakteristiku naší země. Své hlavní město popíše z hlediska

				kulturního, historického, hospodářského atd.	atd.). Využívá atlasy, encyklopedie atd.		kulturního, historického, hospodářského atd.
	květen	ČR - součást Evropy - kontinenty, EU,	Místo, kde žijeme	Dokáže vyhledat základní údaje o přírodních podmínkách a dokáže číst z mapy ČR a mapy Evropy	pracuje s mapou	5,6,7	Dokáže vyhledat základní údaje o přírodních podmínkách a dokáže číst z mapy ČR a mapy Evropy
	červen	Cestujeme po Evropě.	Místo, kde žijeme	Vlastními slovy popíše své zkušenosti z cest. Doporučí spolužákům místo v Evropě vhodné pro letní dovolenou.	Využívá vlastních zkušeností s cestováním po Evropě.	8	Vlastními slovy popíše své zkušenosti z cest. Doporučí spolužákům místo v Evropě vhodné pro letní dovolenou.

Plánované exkurze dle aktuální nabídky

5.2 Vzdělávací oblast - Člověk a příroda

Fyzika – Fy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ve vyučování fyziky jde především o pochopení souvislostí jevů v přírodě a vytvoření pohledu na jejich podstatu. Učivo má seznámit žáky s významem fyzikálních vědomostí a jejich uplatněním v technické praxi v našem každodenním životě.

Stěžejní témata:

A) všeobecná – úkolem je pochopit význam veličin a jejich jednotky pro přesné zjišťování zákonitostí okolního světa.

B) konkrétní - pohyb jako základní vlastnost hmoty

- různé druhy energií a jejich přeměny
- elektřina a magnetismus – základní a nejdůležitější energie moderní doby
- jevy a děje kolem nás: tlak, počasí, hustota, motory a jejich vývoj
- optika a optické přístroje
- člověk jako součást fyzikálních jevů v přírodě
- výsledky fyzikálních objevů – součást každodenního života rodiny i společnosti.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu

Základem vyučování fyziky pro pochopení a zapamatování učiva je experiment a praktické uplatňování získaných znalostí v laboratoři při provádění pokusů. Nejen demonstrační pokusy učitele na bezpečném a dobře viditelném místě, ale především frontální skupinové pokusy žáků vedou k pochopení a zapamatování učiva. Učitel využívá metod a forem práce, založených na praktickém předvedení jednotlivých fyzikálních dějů a jevů. Žáci dovedou pokusy vysvětlit a vyhledávat aplikace v našem každodenním životě.

Děti řeší praktické fyzikální příklady (projekty a systémy), které přispívají k exaktnímu a konkrétnímu pochopení učební látky i k vytváření praktických dovedností. Řešení problémových úloh provádějí samostatně, ve skupinách i při řešení prezentačních úkolů.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí ve fyzice:

Kompetence k učení

- žák provádí pokusy a pozoruje přírodní děje a jevy
- hledá souvislosti, porovnává jevy a děje přesným měřením
- třídí, propojuje a systematizuje informace např. „tření“- užitečné i škodlivé, „energie“ – prospěšná i škodící životnímu prostředí
- organizuje strategie řídící vlastní učení, snaží se chápat fyziku od konkrétních pokusů k obecným závěrům a zákonitostem

Kompetence k řešení problému

- žák vyhledává informace vedoucí k řešení problému (na internetu, v encyklopediích, v populárně-vědeckých knihách, v tisku)
- žák volí vhodné postupy řešení a problémy samostatně řeší (např. využití gravitační síly a její překonávání, setrvačnost – využití při nasazování topůrka, vyklepávání vody z ucha, brzdění autobusu atd.)
- žák využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení (využití energie Slunce, větru, vody, přílivu, využití elektromagnetického vlnění: mikrovlnná trouba, rentgenové paprsky atd.)

Kompetence komunikativní

- žák se učí exaktně technickému vyjadřování, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně a to jak v písemném tak i ústním projevu
- žák umí sdělit své názory a dovede je obhajovat, umí naslouchat názorům jiných lidí a vhodně na tyto názory reaguje.
- žák rozumí různým druhům textu a záznamů, obrazových materiálů, elektrotechnických schémat, dovede číst grafy, dovede vysvětlit jejich průběh a tvořivě je využívá ke svému rozvoji
- žák dovede využívat různé druhy informačních a komunikačních prostředků (internet – jako zdroj domácí přípravy a rozšiřujících informací, televize – sleduje vzdělávací programy pro mládež, nejzajímavější novinky zpracuje formou referátu, vytváří improvizované pomůcky).

Kompetence sociální a personální

- žák během provádění pokusů a pozorování pracuje v malých skupinkách, což vede k rozvoji kooperace a sociálních vztahů v rámci skupiny
- žák respektuje pravidla týmové práce, podílí se na vytváření jejich pravidel, rozdělí úkoly ve skupině podle schopností jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- žák zná ekologické problémy dnešního světa, dovede formulovat problémy současného světa (obnovitelné energie, větrné elektrárny, dobývání vesmíru, skleníkový efekt, globální oteplování, automobilismus, radioaktivní odpad, recyklace druhotných surovin aj.) a zná nástin jejich možného řešení
- respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti (např. využití i nebezpečí mikrovln, infračerveného záření, elektrostatiky, obrazovek, mobilních telefonů atd.)

Kompetence pracovní

- žák zná zásady bezpečnosti při frontálních pokusech, při laboratorních pracích, zejména při práci s elektrickým proudem, vařící vodou atd.
- dodržuje zásady bezpečnosti práce, uvědoměle plní pravidla z těchto zásad vyplývající
- žák si postupně osvojí základní pravidla první pomoci a ochrany zdraví při práci s elektřinou, s vařící vodou, při používání Papinova hrnce, rentg. záření, při práci s hořlavinami
- při každé činnosti dbá na zdraví své i ostatních spolužáků. Pracuje kvalitně a efektivně, neplýtvá materiálem, šetří energii, šetří školní pomůcky, chrání životní prostředí.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů

Upřednostňované formy a metody práce

- vysvětlování problematiky, popis pomůcek a přístrojů, výklad učební látky, práce s textem
- demonstrační pokusy, práce s obrazem, exkurze, předvádění a pozorování
- praktické práce – laboratorní práce, experimenty, projekty, inspirace pokusy
- z televizních pořadů (plastové lahve, injekční stříkačky aj.)
- diskusní metody (rozhovor, dialog, diskuse). Jak sportovci překovávají gravitační tíhu (koule, oštěp, vzpírání, skoky), tření (běžec, plavec), užitečnost tlaku (kdy zmenšujeme tlak a kdy zvětšujeme, přeměny energie)

- problémové metody (metoda řešení problémových úkolů např. jak zmenšit tlak na podložku, jak určit objem člověka, určení měrné tepelné kapacity atd.)
- frontální výuka, skupinová a kooperativní výuka (např. společné měření obsahu třídy, chodby, určování hustoty tělesa atd.)
- výukové projekty, učení v životních situacích
- výuka podporovaná počítačem (www.fyzweb.cz – vhodné animace aj.)

Časová dotace
Předmět je vyučován v časové dotaci 2 hodiny týdně v 6., 7. a 9. ročníku a v časové dotaci 1 hodina týdně v 8. ročníku.

Prostředí realizace
Fyziku vyučovat v učebně s rozvodem elektřiny, vody a plynu. Průběžně zabezpečovat kvalitní a moderní materiálové vybavení fyzikálního kabinetu tak, aby pomůcky měla každá dvojice.
Do plánu práce předmětu fyzika zařazujeme pravidelnou činnost ve fyzikální pracovně, zařazování laboratorních prací, kde se žáci učí různým polytechnickým postupům a řeší vhodně připravené problémové úlohy.
Při výkladu je vhodné zařazovat předvádění počítačových animací a vhodných výukových programů.
Při frontálních a laboratorních pracích je pro kontakt se žáky, pro individuální přístup, rady a metodické vedení vhodné dělení na skupiny max. do 16 - 20 žáků.

Tematická integrace
K prolínání učiva dochází např. v těchto předmětech:
Chemie – tání, tuhnutí, elektrolýza, chemické zdroje napětí, difúze, částicové složení látek, molekuly a atomy, soustava prvků, Brownův pohyb, chemické a jaderné reakce atd.
Zeměpis – magnetismus Země, kompas, buzola, azimut, meteorologie, příliv, odliv atd.
Biologie – orgány sluchu, zraku, hygiena zraku a sluchu…
Matematika – řešení rovnic, úlohy o pohybu, sinusový průběh proudu, určení neznámé ze vzorce, veličiny a jednotky, přímá a nepřímá úměrnost (Ohmův zákon: proud – napětí) atd.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	září	Hmota - látky - tělesa - stavba látek, skupenství. Vzájemné působení těles, síla, měření síly. Gravitační síla, gravitační pole	Dokáže rozlišit pojmy hmota- látka - těleso, uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice látek se neustále pohybují. Zná, jak teplota ovlivňuje rychlost pohybu částic. Změří sílu (např. tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země)	Předvádí a dovede vysvětlit difúzi a Brownův pohyb na různých pokusech a příkladech. Dovede roztřídit látky podle skupenství. Uvádí příklady různých látek ve svém okolí. Dokáže existenci gravitační síly na tělesech různé hmotnosti, na příkladech zdůvodní využití gravitační síly, sestaví vlastní siloměr a měří sílu.	F-9-1-02 F-9-2-03	Předvede a dovede vysvětlit difúzi Brownův pohyb. Roztřídí správně látky dle skupenství. Změří působící sílu pomocí siloměru, na příkladech dokáže existenci gravitační síly, zdůvodní její význam.
	říjen	Elektrické vlastnosti látek – elektrování těles, jednotkový náboj, el. pole a síly. Model atomu –jádro, obal	Chápe pojem el. pole, jeho působení a využití. Na modelu atomu dokáže vysvětlit pojem el. náboj, zelektrování tělesa apod. Zná příklady tohoto jevu.	Pokusy s polyet. sáčkem, kousky papíru a pramínkem vody. Uvedené pokusy dovede vysvětlit a aplikovat. Kreslí modely atomů jednoduchých prvků.	F-9-1-02 F-9-6-02 F-9-6-03	Provede jednoduchý pokus a vysvětlí pojem elektr. náboj, elektr. pole. Správně pozná a nakreslí modely jednoduchých atomů.
	listopad	Magnetické vlastnosti látek – mg. síla, mg. pole, magnetizace	Chápe pojem mg. pole, jeho působení a využití.	Provádí pokusy s magnety a nemagnety, porovnává velikosti odp. a přit. sil. Navrhuje použití magnetů ve svém okolí.	F-9-6-04	Provede demonstrační pokus s magnety, správně nakreslí magnetické siločáry.
	prosinec	Veličiny – jednotky – SI, měření a převody, využití v praxi, historie. Délka, jednotky délky	Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny. Dovede převádět jednotky.	Měří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny. Využívá převodní vztahy mezi základními a odvozenými jednotkami.	F-9-1-01	Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny. Převede je do odvozených jednotek.
	leden	Objem, hmotnost a jejich jednotky	Chápe podstatu fyzikální veličiny objem a hmotnost. Dovede převést základní	Měří objem tělesa pomocí odměrného válce, pomocí výpočtu určí objem krychle a kvádru.	F-9-1-01	Vypočítá objem pravidelného tělesa a převede ho do odvozených jednotek.

			jednotky do odvozených jednotek.	Určuje hmotnost tělesa pomocí vážení.		Prakticky zváží přiměřený předmět a hmotnost převede do odvozených jednotek hmotnosti.
	únor	Hustota látky, výpočet hustoty a hmotnosti	Chápe podstatu pojmu hustota látky. Zná vzorce pro výpočet hustoty látky a pro výpočet hmotnosti stejnorodého tělesa.	Počítá pomocí vzorců pro hustotu a hmotnost úlohy k dané problematice. Vyhledává v MFCHT hustoty různých látek.	F-9-1-01 F-9-1-04	Správně vypočítá úlohu na hustotu látky a úlohu pro výpočet hmotnosti stejnorodého tělesa. Vyhledá v tabulkách hustotu dané látky a porovná ji s jinou látkou.
	březen	Měření času a teploty Změna objemu při zahřívání a ochlazování Teploměr – jednotky teploty Změna teploty v průběhu času	Chápe pojem času a jeho vyjádření v dalších jednotkách času. Dovede změřit vhodně zvoleným měřidlem teploty teplotu kapaliny, vzduchu, těla.	Provádí pokusy ke zjištění změny objemu pevného tělesa, kapaliny a plynu při jeho ohřívání a ochlazování. Seznámí se s jednotkou stupeň Celsia a měří teplotu kapaliny, ovzduší a lidského těla.	F-9-1-01 F-9-1-03	Správně určí teplotu těla, kapaliny. Vysvětlí podstatu kapalinového a bimetalového teploměru. Dobře zná jednotky teploty. Zaznamená průběh teploty v daném čase.
	duben	Elektrický obvod - El. proud, el. napětí, vodiče, izolanty	Dokáže načrtnout a sestrojit jednoduchý el. obvod. Uvede příklady vodičů a izolantů, aplikuje jejich využití v praxi. Zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu el. proudem.	Žáci podle jednoduchého schématu sestaví el. obvod a zapojováním různých prvků určují vodivost. Zná místa, kde hrozí nebezpečí úrazu el. proudem. Navrhuje opatření, jak těmto úrazům předcházet.	F-9-6-01 F-9-6-02 F-9-6-03	Načrtne a sestrojí jednoduchý el. obvod. Uvede příklady vodičů a izolantů, aplikuje jejich využití v praxi.
	květen	Elektromagnetické jevy - elektromagnet, využití v praxi	Využívá praktické poznatky o magnetu, o mg. poli cívky s proudem. Ví, jakým způsobem se poznatky využívají v elektrotechnické praxi.	Sestrojí jednoduchý elektromagnet a zjišťují závislost mg.síly na velikosti proudu. Sestaví obvod se zvonkem a vysvětlí jeho princip.	F-9-6-04	Sestaví obvod se zvonkem a vysvětlí jeho princip.

	červen	Rozvětvený el. obvod - navázání na jednoduchý el. obvod. Paralelní a sériové zapojení spotřebičů i zdrojů.	Zapojí roz. el. obvod a na praktických příkladech uvede příklady použití.	Nakreslí schéma rozvětveného obvodu, sestrojí rozvětvený el. obvod se žárovkami. Diskutují o vhodnosti využití jednotlivých obvodů v elektro praxi.	F-9-6-01	Nakreslí schéma rozvětveného obvodu, sestrojí rozvětvený el. obvod se žárovkami.
7. ročník	září	Pohyb těles - rovnoměrný, nerovn., přímočarý a křivoč., dráha, rychlost, čas, prům. rychlost x aritm. průměr	Rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu. Využívá při řešení úloh vztah mezi s, v, t. Ovládá převádění jednotek rychlosti.	Pokusy s autíčky na chodbě, určování jejich rychlosti, měření rychlosti chodce, cyklisty, běžce.	F-9-2-01 F-9-2-02	Rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu. Řeší úlohy s využitím vztahů mezi s, v, t. Převádí jednotky délky, času a rychlosti.
	říjen	Síla - skládání sil, přímá úměrnost mezi grav. silou a hmotností těles. Těžiště a stabilita tělesa.	Určí druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednice. Dovede určit těžiště těles, zná význam polohy těžiště pro sportovce, dopravce, piloty.	Grafické sčítání sil. Na modelových situacích obhájí nebo vyvrátí správné umístění těžiště nákladu.	F-9-2-03	Graficky znázorní síly působící na těleso, (velikosti, směry a výslednice). Určí těžiště tělesa, zná význam polohy těžiště pro sportovce, dopravce, piloty.
	listopad	Newtonovy pohyb. Zákony - síly, setrvačnosti, akce a reakce	Využívá N. zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení síly v běžném životě.	Vysvětlí setrvačnost cestujících v dopravním prostředku (rozjíždění, brzdění, havárie). Zdůvodní nasazování topůrka, vyklepávání vlhkého prádla. Uvádí příklady a dovede vysvětlit akci a reakci těles.	F-9-2-03	Zná N. zákony a využívá je pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení síly v běžném životě.
	prosinec	Otáčivé účinky síly - moment síly, páka, kladka, kladkostroj, kolo na hřídeli	Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.	Navrhne a vysvětlí využití jednoduchých strojů doma, na zahradě a v dílně.	F-9-2-03	Vyjmenuje a vysvětlí využití jednoduchých strojů doma, na zahradě a v dílně.
	leden	Deformace, tření - tlak, tlaková síla, třecí síla	Na příkladech vysvětlí kladný i záporný význam třecí síly a uvede příklady, jak lze tř. sílu snížit i zvýšit.	Vysvětlí a zdůvodní na příkladech, že zvýšením obsahu plochy se zmenší tlak (lyže, pásy) a naopak (jehla, kolík)	F-9-2-03	Na příkladech vysvětlí význam třecí síly a uvede příklady, jak lze tř. sílu snížit i zvýšit.

			Využívá vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy při řešení praktických problémů.			
	únor	Mechanické vlastnosti kapalin - Pascalův zákon, Archimédův zákon, hydraulické stroje v praxi	Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení konkrétních problémů. Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa.	Sestrojí jednoduchý hydraul. zvedák (s využitím injekčních stříkaček). Vysvětlí a podpoří využití lodní dopravy a balónové přepravy.	F-9-2-03 F-9-3-01	Vysvětlí na konkrétních příkladech zákonitosti tlaku v klidných tekutinách. Vysvětlí chování tělesa v klidné tekutině, využívá MF tabulky.
	březen	Vlastnosti plynů - Archimédův zákon v plynech, atmosférický tlak, podtlak, přetlak	Pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku vzduchu a vysvětlí příčiny jeho existence. Porovná atm. tlak v různých výškách. Uvede příklad prokazující existenci vztlakové síly, která působí na těleso v plynu (v atmosféře). Vysvětlí využití přetlaku a podtlaku v praxi.	Vymyslí a připraví pokusy s PET lahvemi a vývěvou.	F-9-2-03 F-9-3-01	Vysvětlí pojem atmosférický tlak. Uvede příklady prokazující existenci vztlakové síly působící na těleso v plynu (v atmosféře). Vysvětlí využití přetlaku a podtlaku v praxi.
	duben	Optika - šíření světla, zdroj světla, opt. prostředí	Využívá přímočarého šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení praktických úloh.	Pokusy s optickou lavicí, vytvoří dírkovou komoru.	F-9-6-05	Vyjmenuje a vysvětlí základní optické zákony a uvede praktické příklady (přímočaré šíření světla, odraz a lom světla).
	květen	Odraz světla - zrcadla	Využívá zákon odrazu světla na rozhraní dvou prostředí k řešení	Prakt. využití zrcadel. Výroba periskopu.	F-9-6-05	Sestrojí obraz v kulovém zrcadle (geometrickou konstrukcí). Pokusem

			problémů a úloh a ke geometrické konstrukci obrazu rovinným zrcadlem. Pokusem rozhodne, zda je zrcadlo duté nebo vypuklé. Uvede příklady využití kulových zrcadel.			rozhodne, zda je zrcadlo duté nebo vypuklé. Uvede příklady využití kulových zrcadel.
	červen	Lom světla - čočky, rozptylka a spojka	Na základě znalosti zákona lomu rozhodne, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice. Této skutečnosti využívá při analýze průchodu světla čočkami. Dovede rozlišit dalekozrakost a krátkozrakost a navrhne způsob nápravy.	Pokusy s opt. lavicí, zhotovení jednoduchého dalekohledu.	F-9-6-06	Vysvětlí průchod světla optickou čočkou. Znalosti o průchodu světla optickou čočkou aplikuje pro lidské oko, dovede rozlišit dalekozrakost a krátkozrakost a navrhne způsob nápravy.
8. ročník	září	Práce, výkon, příkon, účinnost, praktické příklady	Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou	Porovnává a analyzuje účinnost vybraných strojů. Hledá a navrhuje účinnější využití strojů.	F-9-4-01	Vysvětlí pojem (fyzikální) práce, zná vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Vypočítá v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou.

	říjen	Práce, výkon, příkon, účinnost, praktické příklady	Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou	Porovnává a analyzuje účinnost vybraných strojů. Hledá a navrhuje účinnější využití strojů.	F-9-4-01	Vysvětlí pojem (fyzikální) práce, zná vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Vypočítá v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou.
	listopad	Energie - kinetická, potenciální, vzájemná přeměna	Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu (kyvadlové hodiny).	Na konkrétních příkladech vysvětlí přeměnu různých forem energie (míč, perpetuum mobile, využití energie vody, větru a přílivu).	F-9-4-01 F-9-4-02	Vysvětlí vzájemnou přeměnu různých forem energie na příkladech (kyvadlové hodiny).
	prosinec	Teplo - jednotky, tepelná energie, výměna tepla, obnovitelné a neobnovit. zdroje energie.	Určí v konkrétních případech teplo odevzdané či přijaté tělesem. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Uvede konkrétní příklady vedoucí k úspoře energií.	Vypracovává lab. práce s kalorimetrem nebo termoskou. Odvodí a vysvětlí kalorimetrickou rovnici. Vyhledává možnosti využití sluneční energie a jiných přírodních zdrojů.	F-9-4-02	Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Uvede konkrétní příklady vedoucí k úspoře energií.
	leden	Teplo - jednotky, tepelná energie, výměna tepla, obnovitelné a neobnovit. zdroje energie.	Určí v konkrétních případech teplo odevzdané či přijaté tělesem. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Uvede konkrétní příklady vedoucí k	Vypracovává lab. práce s kalorimetrem nebo termoskou. Odvodí a vysvětlí kalorimetrickou rovnici. Vyhledává možnosti využití sluneční energie a jiných přírodních zdrojů.	F-9-4-02	Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Uvede konkrétní příklady vedoucí k úspoře energií.

			úspoře energií.			
	únor	Teplo - jednotky, tepelná energie, výměna tepla, obnovitelné a neobnovit. zdroje energie.	Určí v konkrétních případech teplo odevzdané či přijaté tělesem. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Uvede konkrétní příklady vedoucí k úspoře energií.	Vypracovává lab. práce s kalorimetrem nebo termoskou. Odvodí a vysvětlí kalorimetrickou rovnici. Vyhledává možnosti využití sluneční energie a jiných přírodních zdrojů.	F-9-4-02	Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Uvede konkrétní příklady vedoucí k úspoře energií.
	březen	Skupenství látek - pevné, kapalné, plynné, vzáj. přeměna skupenství	Určí v jednotlivých případech teplo přijaté a odevzdané tělesem.	Vysvětlí princip Papinova hrnce	F-9-4-02	Vypočítá v jednoduchých případech teplo odevzdané či přijaté tělesem.
	duben	Skupenství látek - pevné, kapalné, plynné, vzáj. přeměna skupenství. Tepelné motory - parní, spalovací, turbíny	Určí v jednotlivých případech teplo přijaté a odevzdané tělesem Žák chápe princip funkce karburátoru a motoru.	Vysvětlí princip Papinova hrnce. Na modelech motorů demonstrují činnost různých druhů motorů. Vyjadřují se k problematice vyhledávání alternativních druhů paliva.	F-9-4-02	Vypočítá v jednoduchých případech teplo odevzdané či přijaté tělesem. Vysvětlí činnost motoru, využívá přitom modely motoru.
	květen	Akustika - zdroj a šíření zvuku, rezonance, kmitočet, odraz zvuku, negativní vliv zvuku na zdraví člověka	Na př. ukáže a vysvětlí zdroj zvuku, a vysvětlí výšku, barvu a hlasitost tónu. Rozliší příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Chápe škodlivost nadměrného hluku pro zdraví i pro životní prostředí.	S použitím ladičky dovede vysvětlit výšku tónu, frekvenci a rezonanci. Na praktických pokusech dovede vysvětlit odraz zvuku. Na základě pokusu s různě dlouhými závěsy závaží dovede vysvětlit rezonanci kmitavého pohybu. Uvádí příklady, jak lze snižovat nadměrný hluk a chránit sluch.	F-9-5-01 F-9-5-02	Na příkladu vysvětlí pojmy zdroj a šíření zvuku, a vysvětlí výšku, barvu a hlasitost tónu, vyjmenuje prostředí pro šíření zvuku.
	červen	Počasí kolem nás - meteorologie, atmosféra Země, základní	Objasní význam meteorologických zpráv a předpovědí počasí.	Na ukázce zprávy o počasí nalezne základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření. Provádí jednoduchá	F-9-3-01 F-9-4-02	Popíše základní měření na jednoduché meteorologické stanici. Uvede hlavní látky, které

		meteorologické jevy a jejich měření, problémy Znečišťování atmosféry.	Popíše základní měření na jednoduché meteorologické stanici. Uvede hlavní látky, které znečišťují ovzduší a jejich základní zdroje. Vysvětlí příčinu vzniku ozonové díry a skleníkového efektu a jejich nebezpečí pro člověka.	meteorologická pozorování, umí vyhledávat na internetu informace o počasí. Naznačí cesty ke snižování obsahu znečišťujících látek v atmosféře.		znečišťují ovzduší a jejich základní zdroje. Vysvětlí příčinu vzniku ozonové díry a skleníkového efektu a jejich nebezpečí pro člověka.
9. ročník	září	Elektrický náboj. Elektrické pole	Rozhodne, zda se budou dvě el. nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat. Vysvětlí princip uzemnění nabitého tělesa. Ukáže pokusem a vysvětlí, proč se k zelektr. tělesu přitahují nenabitá tělesa z vodiče i izolantu. Pokusem prokáže existenci el. pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry el. pole. Uvede příklady z praxe, jak se z hlediska bezpečnosti zabraňuje vzájemnému elektrostatickému přitahování těles (v textilním nebo papírenském průmyslu, při volbě materiálu na oblečení) a kde se naopak využívá (v odlučovačích popílku).	Dovede určit, zda se dvě el. nabitá tělesa přitahují nebo odpuzují. Vysvětlí princip uzemnění nabitého tělesa. Ukáže pokusem a vysvětlí, proč se k zelektr. tělesu přitahují nenabitá tělesa z vodiče i izolantu. Pokusem prokáže existenci el. pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry el. pole. Na příkladech z praxe uvede, jak se z hlediska bezpečnosti zabraňuje vzájemnému elektrostatickému přitahování těles a kde se naopak využívá.	F-9-6-01 F-9-6-02 F-9-6-03	Vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa. Rozhodne, zda se budou dvě el. nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat. Vysvětlí, proč se k zelektr. tělesu přitahují nenabitá tělesa z vodiče i izolantu.

	říjen	Elektrické jevy - Ohmův zákon, řeš. praktických problémů, el. náboj, indukce, práce, výkon	Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Zná hodnoty napětí a příkonů nejpoužívanějších spotřebičů (mobilní telefon, MP3, auto, rozvodná síť).	Zapojuje el. obvody podle předem načrtnutého schéma (načrtnout a postupně zapojit), měří U a I a počítá odpor. Logicky dovede vysvětlit závislost velikosti odporu na délce, velikosti průřezu a rezistivitě vodiče. Sleduje doma spotřebu el. energie, dovede vypočítat cenu za odběr el. energie.	F-9-6-01 F-9-6-02 F-9-6-03	Dokáže sestavit elektrický obvod, umí využít Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Zná hodnoty napětí a příkonů nejpoužívanějších spotřebičů (mobilní telefon, MP3, auto, rozvodná síť).
	listopad	Elektrické jevy - Ohmův zákon, řeš. praktických problémů, práce, výkon	Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Zná hodnoty napětí a příkonů nejpoužívanějších spotřebičů (mobilní telefon, MP3, auto, rozvodná síť).	Zapojuje el. obvody podle předem načrtnutého schéma (načrtnout a postupně zapojit), měří U a I a počítá odpor. Logicky dovede vysvětlit závislost velikosti odporu na délce, velikosti průřezu a rezistivitě vodiče. Sleduje doma spotřebu el. energie, dovede vypočítat cenu za odběr el. energie.	F-9-6-01 F-9-6-02 F-9-6-03 F-9-4-02	Dokáže sestavit elektrický obvod, umí využít Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Zná hodnoty napětí a příkonů nejpoužívanějších spotřebičů (mobilní telefon, MP3, auto, rozvodná síť).
	prosinec	Elektrické jevy - Ohmův zákon, řeš. praktických problémů, práce, výkon	Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Zná hodnoty napětí a příkonů nejpoužívanějších spotřebičů (mobilní telefon, MP3, auto, rozvodná síť).	Zapojuje el. obvody podle předem načrtnutého schéma (načrtnout a postupně zapojit), měří U a I a počítá odpor. Logicky dovede vysvětlit závislost velikosti odporu na délce, velikosti průřezu a rezistivitě vodiče. Sleduje doma spotřebu el. energie, dovede vypočítat cenu za odběr el. energie.	F-9-6-01 F-9-6-02 F-9-6-03 F-9-4-02	Dokáže sestavit elektrický obvod, umí využít Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Zná hodnoty napětí a příkonů nejpoužívanějších spotřebičů (mobilní telefon, MP3, auto, rozvodná síť).
	leden	Elektromag. kmity – indukce, střídavý proud, transformátory	Chápe vzáj. souvislost mezi el. proudem, mg. polem a pohybem rotoru a vodiče.	Dovede vysvětlit princip elektromagnetické indukce: a) při vzájemném pohybu cívky a magnetu b) při změně velikosti el. proudu v primární cívce.	F-9-6-01 F-9-6-02 F-9-6-03	Vysvětlí princip elektromagnetické indukce, dovede vypočítat primární a sekundární napětí a počty závitů v

				Dovede vypočítat primární a sekundární proud, napětí i počty závitů v obou cívkách. Uvádí příklady použití transformátorů v praxi (mobilní telefon, digit. fotoaparát, autodráha, modelová železnice).	F-9-6-04 F-9-4-02	obou cívkách. Uvádí příklady použití transformátorů v praxi.
	únor	Polovodiče Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	Zná princip polovodičové vodivosti, dovede vysvětlit vlastními slovy princip a užití diody a tranzistoru. Vysvětlí význam uzemnění u domácích spotřebičů, objasní nebezpečí zkratu, poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem.	Vysvětluje pomocí modelu princip polovodičů. Diodu v obvodu umí zapojit v závěrném a propustném směru. Řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními.	F-9-6-01 F-9-6-02 F-9-6-03 F-9-6-04	Zná princip polovodičové vodivosti, dovede vysvětlit vlastními slovy princip a užití diody a tranzistoru. Popíše konkrétní důvody nebezpečí v situacích znázorněných obrázkem nebo popsaných slovně.
	březen	Elektromagnetické vlny a záření, zdroje záření. Světelné jevy.	Zná spektrum elektromagnetických vln a uvede příklady využití v praxi. Sestaví z vhodných čoček model mikroskopu a dalekohledu, uvede příklady využití mikroskopu a dalekohledu.	Zná využití mikrovln, infračervených paprsků a ultrazvuku. Porovnává klady a zápory rentgenových paprsků, záření gama a neutronů a ultrafialového záření. Vytvoří jednoduchý model mikroskopu a dalekohledu.	F-9-6-05 F-9-6-06	Zná využití mikrovln a infračervených paprsků. Porovná klady a zápory rentgenových paprsků, záření gama, neutronů a ultrafialového záření. Uvádí příklady využití mikroskopu a dalekohledu.
	duben	Jaderná fyzika - štěpení atomů, poločas rozpadu, Radioaktivita - využití jader. energie	Objasní základní pojmy: atomové jádro, jaderná přeměna, záření alfa, beta, gama. Zná užitečnost i škodlivost záření pro člověka.	Poločas rozpadu - demonstrace pomocí luštěnin (čočka), určuje hmotnost „fazolia“, štěpí „experimentální jádro“ ve sklenici vody, modeluje řetězovou štěpnou reakci.	F-9-4-01 F-9-4-02	Objasní základní pojmy: atomové jádro, jaderné záření a jeho využití, jaderná reakce, záření alfa, beta, gama, poločas rozpadu.

	květen	Jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana před zářením Sluneční soustava, naše galaxie	Vysvětlí princip jaderného reaktoru. Rozlišuje výhody a nevýhody jader. elektráren. Má přehled o základních historických krocích v kosmonautice, orientuje se v základních souhvězdích na obloze (Velký a Malý vůz, Polárka Kasiopea, Orion)	Exkurze do JE Připraví o jednotlivých planetách, Slunci a Měsíci přehlednou informaci.	F-9-4-01 F-9-4-02 F-9-7-01	Objasní princip jaderného reaktoru. Zhodnotí výhody a nevýhody jaderných elektráren. Na modelu sluneční soustavy ukáže a popíše pohyb planet kolem Slunce. Vysvětlí hlavní rozdíly mezi planetou a hvězdou. Vyjmenuje planety.
	červen	Opakování učiva fyziky - pohyb a síla - vlastnosti kapalin a plynů, tepel. jevy a energie - el. a mg. jevy	S využitím těchto poznatků dovede řešit praktické úlohy	Hledá a počítá příklady z praxe, provádí pokusy v rámci možností odborné učebny fyziky	F-9-2-01 F-9-2-02 F-9-2-03 F-9-3-01 F-9-4-01 F-9-4-02 F-9-6-01 F-9-6-02 F-9-6-03 F-9-6-04	Vypočítá rychlost pohybu, určí těžiště tělesa, zná význam polohy těžiště. Na příkladech vysvětlí Newtonovy zákony, vysvětlí využití jednoduchých strojů a význam třecí síly. Vysvětlí na konkrétních příkladech zákonitosti tlaku v klidných tekutinách (Pascalův a Archimédův zákon). Vysvětlí pojem atmosférický tlak a využití přetlaku a podtlaku v praxi. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů. Vypočítá teplo odevzdané či přijaté tělesem. Dokáže sestavit elektrický obvod, využívá Ohmův zákon pro část

		- zvukové a světelné jevy			F-9-5-01 F-9-5-02 F-9-6-05 F-9-6-06	obvodu při řešení praktických problémů. Dovede vypočítat spotřebu el. energie vybraných spotřebičů a cenu za odběr el. energie. Sestaví obvod se zvonkem a vysvětlí jeho princip. Provede demonstrační pokus s magnety, správně nakreslí magnetické siločáry. Vyjmenuje a vysvětlí základní optické zákony a uvede praktické příklady (přímočaré šíření světla, odraz a lom světla). Uvede příklady využití kulových zrcadel a čoček. Vysvětlí pojmy zdroj a šíření zvuku, a vysvětlí výšku, barvu a hlasitost tónu, vyjmenuje prostředí pro šíření zvuku.

Člověk a příroda
FYZIKA

PLÁNOVANÉ EXKURZE

	TÉMA	EXKURZE
7. ročník	Odraz světla - zrcadla	Dle aktuální nabídky, např: Planetárium a hvězdárna
8. ročník	Tepelné motory - parní, spalovací, turbíny	Dle aktuální nabídky, např: Technická škola v Litomyšli (funkční modely spalovacích motorů)
9. ročník	Radioaktivita - využití jader. energie	Dle aktuální nabídky, např: Jaderná elektrárna, přečerpávací vodní elektrárna

Chemie - Ch

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výuka chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích. Žáci si vytvářejí potřeby objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, získávají a upevňují si dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu

Chemie zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat, a to především environmentální výchovy, mediální výchovy a výchovy demokratického občana. Využívá metod a forem práce založených na praktickém předvedení jednoduchých chemických dějů, řešení problémových úloh zejména ve skupinách, na samostatné prezentaci informací získaných z různých zdrojů, chemických exkurzí, projektů a projektových dnů.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- provádí pokusy a pozorování
- hledá souvislosti
- třídí, propojuje a systematizuje informace
- rozvíjí a organizuje strategie řídící vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává informace vedoucí k řešení problému
- volí vhodné postupy řešení a problém samostatně řeší
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- naslouchá názorům druhých lidí a vhodně na tyto názory reaguje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji
- využívá informační a komunikační prostředky (internet jako informační zdroj zejména v rámci domácí přípravy k vyhledávání rozšiřujících informací)

Kompetence sociální a personální

- během provádění pokusů a pozorování pracuje v malých skupinách, což vede k rozvoji kooperace a sociálních vztahů v rámci skupiny
- podílí se na utváření pravidel týmové práce
- v rámci skupiny diskutuje a konfrontuje své vlastní zkušenosti se zkušenostmi ostatních

Kompetence občanské

- uvede základní ekologické souvislosti a environmentální problémy (kyselé deště, skleníkový efekt a globální oteplování, automobilismus, umělá hnojiva, těžké kovy – toxické odpady a recyklace druhotných surovin)
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- bezpečně zachází s chem. látkami a laboratorními pomůckami
- dodržuje zásady bezpečnosti práce, plní závazky a povinnosti z těchto zásad vyplývající
- osvojí si základní pravidla první pomoci a ochrany zdraví
- při práci dbá na zdraví své i ostatních spolužáků, pracuje kvalitně a efektivně, neplýtvá materiálem a energií, dbá na zvýšenou ochranu životního prostředí

Kompetence digitální

- tvoří a upravuje digitální obsah v různých formátech a sdílí ho s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamuje se s principy bezpečného chování na internetu a je veden k tomu, aby při práci s informacemi uplatňoval právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Formy a metody realizace tohoto předmětu

Klasické výukové metody:

- Metody slovní (vysvětlování, popis, práce s textem – při výkladu nové látky)
- Metody názorně - demonstrační (předvádění a pozorování – zkoumání vlastností a reaktivity jednotlivých látek, práce s obrazem, instruktáž – při provádění laboratorních prací)
- Metody dovednostně - praktické (laborování, experimentování, vytváření dovedností – při provádění frontálních pokusů a laboratorních prací)

Aktivizující metody výuky

- Diskusní metody (dialog, diskuse – např. při porovnávání výsledků žákovských experimentů)
- Problémové metody (metoda řešení problémových úkolů – chem. výpočty, řešení problémů z praxe)
- Didaktické hry – procvičování názvosloví (pexeso, domino, …)

Komplexní výukové metody

- Frontální výuka (výklad nové látky)
- Skupinová a kooperativní výuka (laborování, experimentování, …)
- Výukové projekty (získávání nových poznatků, shrnutí většího celku učiva)
- Výuka podporovaná počítačem (vyhledávání informací na internetu, počítačová prezentace na dané téma)

Vyučovací předmět chemie je zařazen samostatně v 8.–9. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně.
Vyučovací předmět chemie se realizuje v chemické učebně.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
8. ročník	září	význam chemie, bezpečnost práce (v laboratoři, v běžném životě), vlastnosti látek, hořlaviny	•Rozpozná změny skupenství látek (včetně sublimace). • Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek. • Vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách. • Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek. • Uvede zásady bezpečné práce ve školní laboratoři (pracovně), poskytne a přivolá první pomoc při úrazech. • Rozliší H-věty a P-věty a uvede důvod jejich zápisu na obalech nebezpečných látek.	Provádí frontální pokusy. Samostatně prezentuje informace získané z různých zdrojů. Pracuje s MFCH tabulkami. Seznámí se s pomůckami v laboratoři. Dodržuje kázeň při provádění pokusů – osvojuje si základní návyky bezpečnosti práce a hygieny.	CH-9-1-01 CH-9-1-02	Formou testů či zkoušení prokáže, že se orientuje v základních typech skupenství – vyjmenuje a přiřadí příklady, včetně změn skupenství. Vyjmenuje hlavní vlastnosti látek, vysvětlí základní pojmy.
	říjen	směsi heterogenní, homogenní	• Rozlišuje různé druhy směsí. • Používá (v souvislostech) pojmy rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok. • Vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích. • Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení a uvede příklady oddělování složek směsí v praxi.	Připravuje roztoky. Provádí jednoduché pokusy, kterými odděluje složky směsí.	CH-9-2-01 CH-9-2-02 CH-9-2-03	Rozliší a na příkladech prokáže, že rozliší základní druhy směsí. Používá (v souvislostech) pojmy rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok. Vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích. Uvede příklady oddělování složek směsí v praxi.

	listopad	voda, vzduch, oheň	• Rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a použití. • Prokáže znalost o složení vzduchu. • Popíše, co je teplotní inverze a smog a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší. • Uvede příklady znečisťování vody a vzduchu. • Respektuje nutnost ochrany životního prostředí. • Popíše několik způsobů čistění odpadních vod. • Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	Připraví si plakát na téma: čistírny odpadních vod, znečišťování ovzduší, skleníkový efekt, hašení požárů.	CH-9-2-04 CH-9-7-02	Rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a použití. Formou grafu prokáže znalost o složení vzduchu. Dokáže vysvětlit, co je teplotní inverze a smog a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší. Uvede příklady znečisťování vody a vzduchu. Popíše několik způsobů čistění odpadních vod. Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.
	prosinec	částicové složení látek, atom, prvek, molekula, sloučeniny	• Uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic. • Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech, slovně popíše složení atomu. • Používá značky a názvy chemických prvků. Vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým protonovým číslům a naopak. • Používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech a rozliší chemickou značku (prvku) a chemický vzorec	Procvičuje si značky prvků. Ze vzorců určí atomy, molekuly, prvky a sloučeniny.	CH-9-3-01	Používá pojmy atom, molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech, slovně i graficky popíše složení atomu. Prakticky formou úkolů používá značky a názvy chemických prvků, vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým protonovým číslům a naopak. Používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech a rozliší chemickou značku (prvku)

			(včetně jejich kvalitativního i kvantitativního významu).			a chemický vzorec a své rozlišení zdůvodní.
	leden	prvky, vlastnosti a použití, kovy, nekovy, polokovy, alkalické kovy, halogeny, ionty	• Uvede příklady praktického využití vybraných kovů a nekovů. • Popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti. Slovně popíše vznik kationtu a aniontu.	Ukáže skupinu alkalických kovů, kovů alkalických zemin, halogenů a vzácných plynů. Provádí jednoduché pokusy s kovy a nekovy.	CH-9-3-01 CH-9-3-02	Rozpozná vybrané kovy a nekovy. Zná jejich hlavní vlastnosti a uvede jejich využití v praxi. Slovně popíše vznik kationtu a aniontu.
	únor	chemická vazba, periodická soustava, period. zákon, vodík	• Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků. • Z postavení prvku v periodické tabulce určí základní vlastnosti prvku a stavbu elektronového obalu. • Osvojí si pojmy látkové množství, molární hmotnost.	Pracuje s periodickou tabulkou prvků, určuje periody a skupiny. V periodické tabulce prvků ukáže, kde leží kovy, polokovy a nekovy. Provede krátké pokusy s některými kovy a nekovy.	CH-9-3-02	Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků. Zná pojmy látkové množství, molární hmotnost.
	březen	chemické reakce, zákon zachování hmotnosti	• Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využívá ho při řešení úloh. • Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce. • Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a v konkrétních příkladech je správně určí. •Uvede faktory ovlivňující průběh chemických reakcí a poznatky využívá v praxi k předcházení nebezpečnému průběhu chem. reakcí.	Určí výchozí látky a produkty chem. reakce. Zapisuje jednoduché chem reakce pomocí chem. rovnic, rovnice vyčíslí a správně přečte.	CH-9-4-01 CH-9-4-02	Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využívá ho při řešení úloh. Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce. Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a v konkrétních příkladech je správně určí. Uvede faktory ovlivňující průběh chemických reakcí.

	duben	chemické reakce, zákon zachování hmotnosti, oxidy (siřičitý, dusnatý, dusičitý, uhelnatý, uhličitý, vápenatý, hlinitý) a jejich názvosloví	• Provádí výpočty z chemických rovnic • Provede jednoduché chemické reakce ve školních podmínkách. • Určí oxidační čísla atomů prvků v oxidech. Porovná vlastnosti a použití vybraných praktický významných oxidů a posoudí vliv těchto zástupců na životní prostředí.	Vypočítá hmotnost látky, molární hmotnost a látkové množství dané látky. Určuje oxidační číslo jednotlivých prvků. Sestavuje vzorce oxidů.	CH-9-4-01 CH-9-4-02 CH-9-5-01	Orientuje se v pojmech jako je látkové množství, látková koncentrace a molární hmotnost. Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech. Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů.
	květen	názvosloví sulfidů, halogenidů a hydroxidů, jejich vlastnosti a použití	• Určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech, v halogenidech a hydroxidech, z názvů zapíše vzorce a naopak. • Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných sulfidů, halogenidů a hydroxidů a posoudí vliv těchto zástupců na životní prostředí. Poskytne první pomoc při zasažení hydroxidy.	Určuje oxidační číslo jednotlivých prvků. Sestavuje vzorce sulfidů, halogenidů a hydroxidů. Vzorce správně čte. Ze vzorce určí název sloučeniny. Poskytne první pomoc při zasažení hydroxidy.	CH-9-5-01	Určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech, v halogenidech a v hydroxidech, z názvů zapíše vzorce a naopak. Popíše vlastnosti a použití vybraných sulfidů, halogenidů a hydroxidů. Poskytne první pomoc při zasažení hydroxidy.
	červen	názvosloví kyselin, jejich vlastnosti a použití, pH	• Uvede, jak se bezpečně ředí koncentrované kyseliny a poskytne první pomoc. • Zapíše vzorce a popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin. • Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH, orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňovaní neutralizace v praxi.	Sestavuje vzorce kyselin, vzorce správně čte, ze vzorce určí název sloučeniny. Procvičuje názvosloví. Měří pH u řady hygienických a čisticích prostředků používaných v domácnosti a některých potravin. Pracuje s indikátory.	CH-9-5-01 CH-9-5-02	Uvede, jak se bezpečně ředí koncentrované kyseliny a poskytne první pomoc při zasažení. Zapíše vzorce a popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin. Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH, orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady

						uplatňovaní neutralizace v praxi.
9. ročník	září	opakování, chemické názvosloví – oxidy, sulfidy, halogenidy, kyseliny, hydroxidy, chemická rovnováha	• Zopakuje si základní osvojené pojmy z 8. ročníku. • Popíše postup práce s vybranými dostupnými chemickými látkami při zachování bezpečnosti práce. • Ovládá základy první pomoci. • Využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace, vyčleňuje z nich podstatné a předává je ostatním žákům.	Učivo procvičuje formou samostatné i skupinové práce.	CH-9-4-01 CH-9-5-01 CH-9-1-02	Prokáže orientaci v pojmech z osmého ročníku, odvozuje vzorce a názvy vzorců oxidů, sulfidů, halogenidů, kyselin a hydroxidů. Umí aplikovat první pomoc týkající se chemie.
	říjen	neutralizace, vznik a názvosloví solí, jejich vlastnosti a použití	• Bezpečně provede neutralizaci roztoků známých kyselin a hydroxidů (pro žáky povolených), uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi. • Uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi. • Rozliší, které látky patří mezi soli. • Osvojí si názvosloví solí. • Uvede vlastnosti a použití vybraných solí (hlavně se zaměřením na průmyslová hnojiva). • Popíše vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv.	Vypracuje prezentaci na téma: neutralizace v našem životě. Provede jednoduché pokusy na neutralizaci. Čte vzorce solí a vzorce správně sestavuje.	CH-9-4-01 CH-9-4-02 CH-9-5-01	Bezpečně provede neutralizaci roztoků známých kyselin a hydroxidů (pro žáky povolených), uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi. Uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi. Rozliší, které látky patří mezi soli. Osvojí si názvosloví solí. Uvede vlastnosti a použití vybraných solí (hlavně se zaměřením na průmyslová hnojiva). Popíše vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv.

	listopad	reakce, redoxní reakce, oxidace x redukce	• Rozhodne, které ze známých reakcí patří mezi redoxní. • Popíše princip výroby surového železa a oceli. • Popíše, co je koroze, uvede činitele ovlivňující její rychlost a způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí.	V rovnicích určí ox.čísla jednotlivých prvků nebo skupin prvků a rozhodne, zda reakce je redoxní. Provede jednoduché pokusy, kterými ověří vliv různých činitelů na průběh koroze.	CH-9-4-01 CH-9-4-02	Rozlišuje redoxní reakce a své určení názorně zdůvodní. Popíše princip výroby surového železa a oceli. Popíše, co je koroze, uvede činitele ovlivňující její rychlost a způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí.
	prosinec	paliva: ropa, uhlí, zemní plyn, jaderné reakce, energetika	• Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití. • Posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí. • Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. • Orientuje se v problematice ekologie (ochrana životní prostředí, recyklace odpadů). • Uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu.	Vypracuje prezentaci na téma: vliv paliv na živ. prostředí, - recyklace odpadů, -obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.	CH-9-6-02	Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití. Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. Uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu.
	leden	organická chemie, uhlovodíky: alkany, cykloalkany, alkeny, alkyny	• Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití.	Sestavuje modely jednoduchých uhlovodíků. Napíše vzorce jednoduchých uhlovodíků.	CH-9-6-01	Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití.

	únor	organická chemie: areny, halogenderiváty	• Rozliší a zapíše vzorce arenů a halogenderivátů. Zná nejvýznamnější zástupce arenů a halogenderivátů a uvede jejich vlastnosti a použití.	Napíše vzorce arenů a halogenderivátů.	CH-9-6-01 CH-9-6-03	Rozliší a zapíše vzorce arenů a halogenderivátů, uvede jejich vlastnosti a použití.
	březen	organická chemie: kyslíkaté deriváty uhlovodíků	• Rozliší a zapíše vzorce kyslíkatých derivátů. Zná nejvýznamnější zástupce a uvede jejich vlastnosti a použití. • Uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí.	Napíše vzorce kyslíkatých derivátů.	CH-9-6-03	Rozliší a zapíše vzorce kyslíkatých derivátů, uvede jejich vlastnosti a použití. Uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí.
	duben	polymer, biochemie a děje v živých organismech, sacharidy, tuky, bílkoviny a vitamíny	• Rozpozná plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití. Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí. Rozpozná názvy přírodních a syntetických vláken a uvede výhody i nevýhody při jejich používání. • Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek v potravě.	Vypracuje prezentaci ne téma: - plasty a životní prostředí, recyklace plastů. Napíše a přečte rovnici fotosyntézy.	CH-9-7-01 CH-9-7-03	Uvede příklady plastů, jejich názvů, vlastností a použití. Rozpozná názvy přírodních a syntetických vláken a uvede výhody i nevýhody při jejich používání. Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, zná základní zástupce, uvede příklady zdrojů těchto látek v potravě.
	květen	člověk a chemie, chemizace, krizové situace	• Doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka. • Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.	Vytvoří společnou prezentaci: - drogy a jejich účinky na zdraví člověka, protidrogová prevence.	CH-9-7-01 CH-9-7-02 CH-9-7-03	Doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka. Uvede příklady prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na

			• Uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim. • Vysvětlí princip hašení požáru a uvede příklady jejich způsobu hašení. • Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument. • Na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet.			Zemi. Uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim. Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument.
	červen	opakování a procvičování, výpočty, praktická cvičení		Procvičuje chem. výpočty, sestavuje chem. rovnice, procvičuje chem. názvosloví.	CH-9-1-01 CH-9-7-03	Procvičuje chem. výpočty, sestavuje chem. rovnice, procvičuje chem. názvosloví, prokazuje orientaci v základních chem. pojmech.

Člověk a příroda

CHEMIE

PLÁNOVANÉ EXKURZE

	TÉMA	**EXKURZE**
8. ročník	Voda	Exkurze dle aktuální nabídky např. do čističky odpadních vod.

Přírodopis – Př

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Člověk a příroda navazuje na předmět Člověk a svět na prvním stupni. Žáci si zde díky rozmanitým činnostem osvojí vědomosti, dovednosti a hodnotové postoje z oblasti živé i neživé přírody. V botanice (6. ročník) a v zoologii (7. ročník) se především vlastním úsilím seznámí se zajímavostmi různých rostlinných a živočišných skupin, naučí se rozpoznávat nejdůležitější znaky těchto skupin a podle nich je třídit do větších celků. V biologii člověka se seznámí s hlavními tělesnými soustavami, pomocí prezentací, modelů a projektů pochopí důležité souvislosti mezi zdravím a životním stylem. Objeví také tajemství a zázraky početí, zrození a života. V geologii se seznámí především s neživou přírodou a budou mít možnost vyvodit si sami na základě pozorování a vyhledávání informací obrovský význam a vliv neživé přírody na přírodu živou. Důležitým principem vzdělávacího předmětu je osvojování si postojů a hodnot, které se váží na ekologickou a environmentální výchovu, a které vychází především ze zdravého vztahu k přírodě a ze znalostí hlavních zákonitostí přírody.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu

Vědomosti, dovednosti, návyky a klíčové kompetence si žáci osvojují nejvíce vlastní praktickou prací na projektech a prezentacích. Zejména vlastní silou získané informace zpracovávají do nejrůznějších výstupů. Vytváří ekologicky laděné plakáty, navrhují vlastní druhy rostlin a živočichů, které však musí splňovat parametry dané organické skupiny, sestavují elektronické prezentace v počítačových programech, navrhují informační letáky s informacemi, vytváří „knihy“ rekordů a zajímavostí, herbáře, listáře a atlasy, používají aktivně klíče a atlasy školy. Na základě samostatného pozorování třídí jednotlivé zástupce do skupin (analýza a syntéza). Vytváří různá pravidla zdravého životního stylu, hledají souvislosti mezi funkcemi jednotlivých orgánových soustav, životním stylem a nemocemi. K aktivnímu získávání informací pomáhají exkurze, vycházky, laboratorní práce a experimenty.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák při výuce vyhledává a třídí informace (obecně užívané termíny, znaky a symboly), které na základě pochopení, propojení a systematizace efektivně využívá nejen v procesu učení, ale také při tvůrčích činnostech (např. prezentace, experimenty, laboratorní práce) a v praktickém životě. Při tvorbě prezentací a projektů uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků, a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy. Náplň výuky umožňuje žákovi samostatně pozorovat a experimentovat.

Kompetence k řešení problému

Při vytváření projektů žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni (především v ekologické a environmentální rovině), rozpozná a pochopí aktuální problémy, a přemýšlí o nich, i o jejich příčinách. Tvorba projektů a prezentací umožňuje promyslet si problém a navrhnout či naplánovat způsob řešení. K tomu žák využívá vlastního úsudku a zkušeností, vyhledává také vhodné informace. Při vyvozování jednotlivých skupin rostlin či živočichů nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky. Výsledky své práce a možné návrhy řešení problémů je schopen obhájit před skupinou i celou třídou. V rámci ekologické a environmentální výchovy si uvědomuje zodpovědnost za svá rozhodnutí, chování a jednání nejen na půdě školy.

Kompetence komunikativní

Žák při výuce formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně, a to i v písemném i ústním projevu. Zároveň naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět a vhodně na ně reaguje. V diskusích a debatách se účinně zapojuje a vhodnými argumenty obhajuje svůj názor, je tolerantní k názorům ostatních. Při práci s učebnicemi, s volnými listy a s internetem rozumí různým typům textů a záznamů, používá i různé typy obrazových materiálů.

Kompetence sociální a personální
Při vhodných činnostech účinně spolupracuje ve skupině, přičemž se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu. Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů ve třídě i ve skupinách. Při besedách a obhajobách prezentací přispívá k diskusi, chápe potřebu a výhody efektivní spolupráce s druhými při řešení problémů a daných úkolů.

Kompetence občanské
Žák se rozhoduje podle dané situace, např. poskytne dle svých možností účinnou první pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích. Respektuje přesvědčení druhých lidí, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí proti lidem i zvířatům. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a rozhoduje se také v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní
Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví druhých a z hlediska ochrany životního prostředí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, které vyplývají z předmětu.

Kompetence digitální
Žáci využívají digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat. Vyhledávají informace z oblasti živé a neživé přírody, seznamují se s principy bezpečného chování na internetu s respektem k autorství a autorským právům.

Upřednostňované formy a metody práce
Výuka vzdělávacího předmětu umožňuje užití širokého spektra výukových a aktivizujících metod. K osvojení klíčových kompetencí pomáhá nejen běžná frontální výuka, ale také výuka skupinová a kooperační. Jednou z nejčastějších metod předmětu jsou problémové metody. Žáci vytváří různé projekty, jejichž výstupem jsou skupinové i individuální prezentace, při kterých žáci besedují o daném problému. Častou metodou je analýza, kdy žáci při praktických činnostech pozorování odvozují a vyhledávají společné a odlišné znaky jednotlivých výukových skupin, a syntéza, kdy na těchto znacích vyvozují a třídí jednotlivé pojmy do skupin. Dříve získané vědomosti a zkušenosti formulují např. pomocí brainstormingu a myšlenkových map. K vyhledávání informací žáci využívají učebnic, školní knihovny a internetu. Mezi speciální metody patří metody dovednostně - praktické, kdy žáci experimentují v laboratořích a osvojují si praktické dovednosti (např. první pomoc). Pro zpestření předmětu hrají žáci různé didaktické hry.

Časová dotace
6., 7., 8.ročník – 2 hodiny týdně; 9. ročník – 1 hodina týdně.

Prostředí realizace
Pro práci v předmětu je vhodná běžná učebna, je však výhodné využívat také projektovou a prezentační učebnu, či vycházky do terénu a exkurze.

Tematická integrace
Vzdělávací předmět je tematicky sám o sobě nosný, navazuje na předmět Člověk a svět na I. stupni. Svým globálním rozměrem se člověk a příroda dotýká všech průřezových témat RVP, nejvíce však témat: *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* a *Environmentální výchova.*

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	září	Planeta Země. Vznik života na Zemi. Projevy a podmínky života na Zemi. Vztahy mezi organismy.	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Vytvoří vlastní potravní pyramidu.	P-9-1-01	Dokáže popsat fotosyntézu a vyjmenovat podmínky života na Zemi. Umí vysvětlit základní pojmy týkající se vztahů mezi organismy.
	říjen	Mikroskop. Rozmnožování. Viry.	Aplikuje praktické metody poznávání přírody. Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Uvede na příkladech z běžného života význam virů.	Seznámí se s jednotlivými částmi mikroskopu. Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam. Uvede na příkladech z běžného života význam virů.	P-9-1-02 P-9-1-04 P-9-8-01	Práci s mikroskopem. Určí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam. Uvede na příkladech z běžného života význam virů.
	listopad	Bakterie. Sinice. Houby. Lišejníky.	Uvede na příkladech z běžného života význam bakterií. Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků. Určí výskyt a význam lišejníků pro život na Zemi.	Uvede na příkladech z běžného života význam bakterií. Vytvoří vlastní kreslený atlas nejznámějších hub. Určí výskyt a význam lišejníků.	P-9-1-04 P-9-2-01 P-9-3-03	Uvede na příkladech z běžného života význam bakterií. Podle obrázků určí základní druhy hub, výskyt a význam lišejníků.
	prosinec	Řasy. Prvoci. Žahavci.	Určuje základní zástupce řas, prvoků a žahavců. Na základě znalostí o prvocích	Např. žáci vytvoří návrh vlastního prvoka, jehož průřez musí	P-9-3-03 P-9-4-01 P-9-4-02	Žáci vytvoří návrh vlastního prvoka, jehož průřez musí obsahovat všechny

			odvodí jejich význam a nebezpečnost pro člověka (hygiena). Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin	odpovídat prvokům. Vytvoří pravidla hygieny.	P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-8-01	organely prvoků. Vytvoří pravidla hygieny min. o 5 bodech. Nakreslí obrázek nezmara a krásnoočky a určí jeho základní části, vysvětlí jejich účel. Vyjmenuje hlavní zástupce jednotlivých skupin.
	leden	Ploštěnci. Hlístice. Měkkýši.	Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	Např. vytvoří plakát motivovaný ochranou měkkýšů a zdůrazní jejich význam a zajímavosti.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	Vytvoří plakát motivovaný ochranou měkkýšů a zdůrazní jejich význam a zajímavosti. Zná nebezpečí cizopasných ploštěnců a hlístů pro člověka a zásady ochrany proti nákaze.
	únor	Členovci (pavoukovci, korýši a vzdušnicovci)	Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	Vytvoří prezentaci týkající se vyhynulých členovců – trilobitů s místem možného nálezu těchto zkamenělin.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	Vytvoří prezentaci týkající se vyhynulých členovců-trilobitů s místem možného nálezu těchto zkamenělin. Vyjmenuje hlavní zástupce jednotlivých skupin.
	březen	Členovci (pavoukovci, korýši a vzdušnicovci)	Rozlišuje a porovnává jednotlivé zástupce členovců, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	Např. vytvoří návrh vlastního druhu hmyzu.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	Vytvoří návrh vlastního druhu hmyzu. Vyjmenuje hlavní zástupce skupiny.
	duben	Hmyz s proměnou nedokonalou a dokonalou.	Rozlišuje a porovnává jednotlivé zástupce hmyzu, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do	Vytvoří kreslený atlas vybraných motýlů.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	Vytvoří kreslený atlas vybraných motýlů. Vyjmenuje a popíše běžné zástupce skupiny.

			taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.		P-9-8-01	
	květen	Hmyz s proměnou dokonalou. Ostnokožci.	Rozlišuje a porovnává jednotlivé zástupce hmyzu, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	Např. vytvoří referát na téma: „Kalamity v lesích způsobené lýkožroutem“. Např. žáci se pokusí podle obrázku vysvětlit a popsat princip společenství hmyzu.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-8-01	Vyjmenuje hlavní zástupce skupin. Např. vytvoří referát na téma: „Kalamity v lesích způsobené lýkožroutem“.
	červen	Ekosystém. Ochrana přírody. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy i ochranu před nimi. Uplatňují zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Dokáže uvést příklady umělého, přírodního ekosystému. Na mapě České republiky vyznačí národní parky a chráněné krajinné oblasti. Charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní).	P-9-6-03 P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-03 P-9-7-04	Orientace v základních pojmech týkající se ekosystému a ochrany přírody. Dokáže charakterizovat mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní).

7. ročník	září	Opakování učiva ze 6. ročníku. Zdraví. Strunatci. Kruhoústí. Paryby. Ryby.	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života. Rozlišuje a porovnává jednotlivé zástupce živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	Navrhne denní rozvrh činností s ohledem na zásady zdravého životního stylu. Charakterizuje zdravý životní styl a aplikuje jeho zásady v režimu školy. Vypracuje plakát na přiděleného zástupce paryb	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-5-04	Navrhne denní rozvrh činností s ohledem na zásady zdravého životního stylu. Charakterizuje zdravý životní styl a aplikuje jeho zásady v režimu školy. Vypracuje plakát na přiděleného zástupce paryb. V testech a pracovních listech obhájí své znalosti ze stavby živočichů jednotlivých skupin.
	říjen	Ryby. Obojživelníci. Plazi – úvod.	Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	Vypracuje prezentaci na přehled nejznámějších sladkovodních a mořských ryb.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-8-01	Vyjmenuje hlavní zástupce jednotlivých skupin. V testech a pracovních listech obhájí své znalosti ze stavby živočichů jednotlivých skupin. Vypracuje prezentaci na přehled nejznámějších sladkovodních a mořských ryb.
	listopad	Plazi. Ptáci – úvod.	Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	Vytvoří informační leták o stavbě těla, zástupcích a způsobu života plazů.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	Vyjmenuje hlavní zástupce jednotlivých skupin. Vytvoří informační leták o stavbě těla, zástupcích a způsobu života plazů.
	prosinec	Ptáci.	Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané	V rámci LP zjistí stavbu peří.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03	V rámci LP zjistí stavbu peří. Rozlišuje a porovnává vybrané skupiny ptáků.

			živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.		P-9-4-04 P-9-8-01	
	leden	Ptáci.	Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	Formou projektů si vzájemně představí jednotlivé skupiny ptáků.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	Vypracuje projekt, ve kterém ostatním představí přidělenou skupinu ptáků. Zvýrazní znaky, kterými se odlišuje od ostatních.
	únor	Přehled systému rostlin. Mechorosty. Plavuně. Přesličky. Kapradiny. Kořen. Stonek.	Odvodí rozdíl mezi stavbou těla vyšších a nižších rostlin, odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	Např. vytvoří nákres vyš. a niž. rostliny a zvýrazní rozdíly mezi nimi.	P-9-3-01 P-9-8-01	Vytvoří nákres vyš. a niž. rostliny a zvýrazní rozdíly mezi nimi.
	březen	List. Květ. Květenství, opylení a oplození. Semena a plody. Rozmnožování rostlin. Nahosemenné rostliny.	Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické př. jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku, vysvětlí princip základních rostlinných fyziolog. procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	Z mikroskopických preparátů rozkreslí stavbu buňky. Vytvoří nákres trasy závodu „Fotosyntéza“.	P-9-3-02 P-9-3-03 P-9-8-01	Vyjmenuje a zdůvodní význam jednotlivých orgánů vyšších rostlin pro rostlinu a pro člověka. Z mikroskopických preparátů rozkreslí stavbu buňky. Vytvoří nákres trasy závodu „Fotosyntéza“.
	duben	Srovnání jednoděložných a dvouděložných rostlin. Dvouděložné rostliny.	Třídí základní zástupce naší flóry podle char. znaků na jednoděložné a dvouděložné rostliny. Rozezná dvouděložné rostliny. Jejich význačné	Identifikuje nejznámější zástupce naší i cizí flóry pomocí atlasů a klíčů a na základě podobnosti je třídí do základních skupin.	P-9-3-03 P-9-8-01	Podle přírodnin, obrázků a nákresů rozlišuje rostliny na dvouděložné a jednoděložné (prac.list). Podle obrázků a přírodnin

			zástupce určuje podle klíčů, atlasů a v přírodě.			určuje základní zástupce naší flóry.
	květen	Dvouděložné rostliny. Jednoděložné rostliny.	Rozlišuje zákl. systematické skupiny jednoděložných rostlin a určuje jejich význačné zástupce podle klíčů, atlasů a v přírodě. Odvodí na základě pozorování závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	Identifikuje nejznámější zástupce naší i cizí flóry pomocí atlasů a klíčů a na základě podobnosti je třídí do základních skupin.	P-9-3-03 P-9-8-01	Podle přírodnin, obrázků a nákresů rozlišuje dvouděložné a jednoděložné rostliny (prac.list). Podle obrázků a přírodnin určuje základní zástupce naší flóry.
	červen	Společenstvo lesa. Společenstvo vod a mokřadů. Společenstvo luk, pastvin a travnatých strání. Společenstvo polí a sídelní aglomerace. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Rozlišuje a uvede příklady systému organismů - společenstva. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí. Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	Ve skupinách zpracují jednotlivá společenstva z hlediska výskytu charakteristických rostlin a živočichů. Charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní).	P-9-6-03 P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-04	Dokáží vyjmenovat rostliny a živočichy vyskytující se v jednotlivých společenstvech. Dokáže charakterizovat mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní).

8. ročník	září	Opakování učiva ze 7. ročníku. Savci - úvod. Vejcorodí.	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka. Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Na základě hlavních znaků předešlých skupin odvodí znaky savců. Z obrazového materiálu vytřídí hlavní zástupce jednotlivých skupin savců.	P-9-3-03 P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-8-01	V testech a pracovních listech obhájí své znalosti z vnitřní stavby savců.
	říjen	Savci- vačnatci, placentálové.	Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů. Určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka.	Charakterizují hlavní znaky nejdůležitějších řádů savců a vyjmenují jejich zástupce.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	Charakterizují hlavní znaky nejdůležitějších řádů savců a vyjmenují jejich zástupce. Vypracuje prezentaci na přidělenou skupinu savců, připraví stručný zápis. Prezentaci představí, obhájí, má připravené otázky.
	listopad	Savci – placentálové. Etologie.	Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin. Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě.	Např. vyberou si jeden druh živočicha, který žije ve skupině a popíší sociální chování jedinců ve této skupině.	P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-7-01 P-9-8-01	Vyjmenuje hlavní zástupce jednotlivých skupin. V testech a pracovních listech obhájí své znalosti ze stavby živočichů jednotlivých skupin.

	prosinec	Biologie člověka. Postavení člověka mezi primáty. Původ a vývoj člověka. Lidské populace. Od buňky k člověku.	Objasní postavení člověka mezi primáty. Vysvětlí původ a vývojové stupně člověka. Dokáže vysvětlit pojem lidská etnická skupina a tkáně.	Vytvoří celotřídní model vývojových stupňů člověka.	P-9-5-02	Vytvoří přidělený model vývojového stupně člověka.
	leden	Kosterní a svalová soustava.	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů dané orgánové soustavy lidského těla. Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí dané soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	Žáci vytvoří z papíru model kostry s popisky.	P-9-5-01 P-9-5-04	Na slepých mapách umí poznat a lokalizovat části jednotlivých orgánových soustav, zná jejich význam. Žáci vytvoří z papíru model kostry s popisky.
	únor	Oběhová soustava. Mízní a dýchací soustava.	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů dané orgánové soustavy lidského těla. Rozlišuje příčiny, příp. příznaky běžných nemocí dané soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	Z papíru vytvoří model srdce a velkého a malého oběhu. Vytvoří patero rad pro zdravé plíce.	P-9-5-01 P-9-5-04	Na slepých mapách umí poznat a lokalizovat části jednotlivých orgánových soustav, zná jejich význam. Z papíru vytvoří model srdce, velkého a malého oběhu a připojí je ke kostře. Vytvoří patero rad pro zdravé plíce.
	březen	Trávicí soustava. Vylučovací a kožní soustava. Zdraví.	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů dané orgánové soustavy lidského těla. Rozlišuje příčiny, příp. příznaky běžných nemocí dané	Sestaví si pyramidu vlastního jídelníčku a navrhne zlepšení. Vytvoří desatero rad správné výživy (proti nemocem trávicí soustavy). Rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na zdravý	P-9-5-01 P-9-5-04	Na slepých mapách umí poznat a lokalizovat části jednotlivých orgánových soustav, zná jejich význam. Sestaví si pyramidu vlastního jídelníčku a

			soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu.		navrhne zlepšení. Vytvoří desatero rad správné výživy. Rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu.
	duben	Nervová soustava - CNS, nervy. Smyslové ústrojí.	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů dané orgánové soustavy lidského těla. Rozlišuje příčiny, příp. příznaky běžných nemocí dané soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	Vytvoří nákres reflexního oblouku. Vytvoří plakát o jednotlivých smyslových ústrojích.	P-9-5-01 P-9-5-04	Na slepých mapách umí poznat a lokalizovat části jednotlivých orgánových soustav, zná jejich význam. Vytvoří nákres reflexního oblouku. Vytvoří plakát o jednotlivých smyslových ústrojích.
	květen	Smyslové ústrojí. Soustava žláz s vnitřní sekrecí. Pohlavní soustava.	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů dané orgánové soustavy lidského těla. Rozlišuje příčiny, příp. příznaky běžných nemocí dané soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby. Objasní vznik a vývin člověka od početí až do stáří.	Ve skupinách si rozdělí jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí, zjistí jejich význam v těle. Vytvoří plakát na určitou pohlavní chorobu.	P-9-5-01 P-9-5-03 P-9-5-04	Na slepých mapách umí poznat a lokalizovat části jednotlivých orgánových soustav, zná jejich význam.
	červen	Genetika. První pomoc. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Uvede příklady dědičnosti v praktickém	Znají základní pojmy týkající se genetiky. Umí teoreticky a prakticky poskytnout první pomoc. Na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné	P-9-1-02 P-9-1-03 P-9-6-03	Znají základní pojmy týkající se genetiky. Dokáží prakticky poskytnout první pomoc. Na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a

			životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů. Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	jednání účastníků za mimořádných situací vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy.		nesprávné jednání účastníků za mimořádných situací vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy.
9. ročník	září	Geologie. Mineralogie – úvod.	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek.	Pomocí pomůcek stupnice tvrdosti třídí nerosty do stupnice tvrdosti. Navrhne královské klenoty včetně názvu, vlastností a zařazení vybraných nerostů.	P-9-6-01	Navrhne královské klenoty včetně názvu, vlastností a zařazení vybraných nerostů.
	říjen	Mineralogie- systém, využití.	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek.	Podle atlasů určuje vybrané nerosty. Do vlastní mapy ČR zaznamená hlavní naleziště nerostů.	P-9-6-01	Podle barvy rozezná základní odrůdy křemene. Vyjmenuje základní skupiny nerostů a přiřadí hlavní zástupce (min2). Do vlastní mapy ČR zaznamená hlavní naleziště nerostů.
	listopad	Petrologie. Stavba Země.	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek.	Pomocí atlasů a klíčů rozlišuje hlavní horniny naší přírody. Zjistí hlavní složení našich významných pohoří.	P-9-6-01	Podle klíče rozezná základní vyvřelé, usazené a přeměněné horniny, zná vznik a zástupce.
	prosinec	Vnitřní geologické děje.	Rozlišuje důsledky vnitřních geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin.	Vytvoří plakát o jednotlivých vnitřních geologických dějích.	P-9-6-02	Orientuje se v hlavních vnitřních geol. činitelích – popíše stavbu sopky, vyjmenuje doprovodné

						jevy. Zná největší sopky. Vysvětlí pojmy – epicentrum, hypocentrum, seizmograf, Richterova škála, tsunami.
	leden	Vnitřní geologické děje. Vnější geologické děje.	Rozlišuje důsledky a příčiny vnitřních a vnějších geologických dějů.	Orientuje se jednotlivých vnitřních geologických procesech. Dokáže vyjmenovat a popsat vnější geologické děje.	P-9-6-02	Rozliší důsledky a příčiny jednotlivých vnitřních geologických procesů. Vyjmenuje vnější geol. činitele.
	únor	Vnější geologické děje.	Rozlišuje důsledky a příčiny vnějších geologických dějů.	Dokáže vyjmenovat a popsat vnější geologické děje.	P-9-6-02	Vyjmenuje hlavní vnější geol. činitele. Přiřazuje a vysvětluje hlavní pojmy a děje (např. firn, splaz, meandry, krápníky….).
	březen	Modrá planeta. Přírodní zdroje.	Rozlišuje důsledky oběhu vody na Zemi, dokáže vyjmenovat jednotlivé vrstvy atmosféry a zná jejich význam.	Dokáže vysvětlit a graficky znázornit koloběh vody na Zemi a jednotlivé vrstvy atmosféry.	P-9-6-02	Dokáže vysvětlit a graficky znázornit koloběh vody na Zemi a jednotlivé vrstvy atmosféry.
	duben	Přírodní zdroje.	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerostné suroviny.	Vyjmenují hlavní nerostné suroviny a jejich využití.	P-9-6-01	Vyjmenují hlavní nerostné suroviny a jejich využití.
	květen	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi.	Objasní geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí.	Ve skupinách vypracují prezentaci o vývoji zemské kůry a organismů na Zemi.	P-9-6-02 P-9-6-03	Dokáže vysvětlit geologické změny, vznik života a výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí.
	červen	Vliv podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů. Ochrana člověka za běžných	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné	Na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků za mimořádných	P-9-6-03	Na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků za

		rizik a mimořádných událostí.	události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	situací vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy. - Rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu.		mimořádných situací vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy.

Člověk a příroda **PLÁNOVANÉ EXKURZE**

PŘÍRODOPIS

	TÉMA	**EXKURZE**
6. ročník	Houby, lišejníky, řasy, živočichové.	Tematické vycházky do okolí školy- praktické určování hub, řas, lišejníků a živočichů. Ostatní exkurze dle aktuální nabídky.
7. ročník	Rostliny, živočichové.	Tematické vycházky do okolí školy-pozorování rostlin a živočichů. Ostatní exkurze dle aktuální nabídky.
8. ročník	Tělní tekutiny a oběhová soustava. Dýchací soustava – horní cesty dýchací, plíce.	Exkurze dle aktuální nabídky např. Exkurze na Hematologicko – transfuzní oddělení Nemocnice Litomyšl, exkurze do Národního Muzea a Hrdličkova muzea v Praze.
9. ročník	Mineralogie a pertologie – systém, využití. Základy ekologie	Exkurze dle aktuální nabídky např. do Národního muzea v Praze, tematické procházky po okolí zaměřené na ekologické hledisko.

Zeměpis – Z

Charakteristika vyučovacího předmětu
Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.
V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně **i** člověka**, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody**. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávacím obsahem, který děti realizují ve výuce zeměpisu jsou:
- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
- Přírodní obraz Země
- Regiony světa
- Společenské a hospodářské prostředí
- Životní a přírodní prostředí
- Česká republika
- Terénní topografická výuka, praxe a aplikace
- Účast na zeměpisných soutěžích: Zeměpisná sazka, Olympiáda v zeměpisu, Eurorébus
- Prezentace zadaných témat

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Žák pracuje se všemi druhy map, třídí obrazové materiály, pracuje s informacemi.
Žák pracuje s mapou, analyzuje a popisuje regiony, určuje charakteristické znaky.
Žák provádí analýzu hospodářské mapy. Žák sestavuje prezentace na zvolené téma, provádí rozbor, sestavuje dialog a interaktivně komunikuje s ostatními žáky. Žák přiřazuje názvy a pracuje se slepou mapou. Žák porovnává, analyzuje a třídí problematiku z hlediska životního a přírodního prostředí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Sběr a zpracování geografických informací, jejich propojování se znalostmi a vytváření ucelených představ o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím.
Práce s topografickými pomůckami, s glóbem, plány, mapami, atlasy, statistickými údaji.

Kompetence k řešení problému
Žáci řeší problémy na úrovni svých osvojených znalostí a dosažených zkušeností, které ověřují praktickou činností. Diskutují, prezentují a nacházejí vhodné způsoby řešení problémů. Žáci si kladou otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů**, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku,** správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Kompetence komunikativní
Žáci vyjadřují své názory a myšlenky, spolupracují na řešení problémů a úloh, využívají informační zdroje a prostředky.

Kompetence sociální a personální
Žáci jsou vedeni k vytváření pozitivního vztahu k práci, k odpovědnosti za výsledky své i druhých, k toleranci a názoru druhých.

Kompetence občanské
Žáci respektují rovnoprávnost všech lidí, poznávají tradice, zvyky a kulturu jednotlivých regionů a světadílů.
Uplatňují osvojené dovednosti i vědomosti a návyky osobním i veřejném životě.

Kompetence pracovní
Žáci umí používat geografické přístroje a pomůcky jak v učebnách, tak v terénu.
Žáci uplatňují aktivity zaměřené na ochranu životního a přírodního prostředí.

Kompetence digitální
- žák aplikuje vhodný výběr a účelné využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy;
- žák se seznamuje s různými možnostmi, jak komunikovat, prezentovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými údaji;
- žák pracuje s ohledem na bezpečnou a efektivní komunikaci a na odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Upřednostňované formy a metody práce
- **Klasické výukové metody:** řízený dialog, vysvětlování, pozorování, práce s učebnicí, mapou, knihou.
- **Aktivizující metody:** dialog, diskuze, křížovka, kviz, pochvala, skupinové vyučování
- **Výuka** pomocí elearningového vyučování, využití zeměpisných programů DVD, CD, videa, besedy a přednášky.

Komplexní výukové metody: projektové vyučování, prezentace zadaných úkolů, pozorování v terénu, zeměpisné vycházky a exkurze, práce s internetem.

Časová dotace
2 hodiny týdně v 6. až 9. ročníku, celkem 8 hodin

Prostředí realizace
Výuka zeměpisu probíhá v jednotlivých třídách. Pro zkvalitnění a názorné nebo praktické ukázky žáci využívají projektovou učebnu, prezentační místnost, učebnu počítačů. Žáci mohou při výuce využívat internet, vzdělávací programy zeměpisu Terrasoft, Holubec, Didakta. Ve velké míře se využívají nahrávky na CD, DVD a knihy školní knihovny. Při praktických činnostech výuka probíhá v terénu. Každoročně zařazujeme do výuky také besedy, exkurze a zveme významné cestovatele, kteří prezentují regiony světa.
Výuka v zeměpisu probíhá klasicky s použitím běžných metod a forem práce.

Tematická integrace
Mezipředmětové vztahy: fyzika, chemie, přírodopis, dějepis, občanská výchova, matematika
Průřezová témata: v obsahu předmětu zeměpis jsou realizovaná všechna průřezová témata

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	**září**	**Vesmír a Země** - hvězdy a planety, sluneční soustava, Měsíc, Země	Dokáže na mapě noční oblohy označit Velký a Malý vůz a určit Severku. Sestaví model Sluneční soustavy. Nakreslí schéma postavení Slunce, Země a Měsíce včetně alespoň jedné fáze Měsíce. Obhájí na příkladech tvar Země. Zhodnocení postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy.	Pracuje s mapou noční oblohy, určí některá souhvězdí. Pracuje s modelem Teluria, sestavuje planety. Modeluje postavení S, Z a M včetně měsíčních fází. Seznamuje se souborem příkladů poznávání tvaru Země.	1,2,3,4,5	Nakreslí schéma postavení Slunce, Země a Měsíce včetně všech čtyř fází Měsíce. Na modelu Teluria vysvětlí pohyby – pozice Země a Měsíce.
	říjen	**Globus a mapa** - vlastnosti zemského tělesa, tvar, pohyby…	Demonstruje základní pohyby Země na modelu globusu a teluria. Určí zeměpisnou šířku a délku. Určí pásmový čas. Umí prakticky používat mapu časových pásem. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti. Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí	Na modelech ukazuje dva základní pohyby Země. Prostřednictvím mapy ke konkrétnímu místu na Zemi určí zeměpisnou délku a šířku. Určí aktuální čas daného místa na Zemi.	1,2,3,4	Určí a popíše zeměpisnou síť a souřadnice. Určí zeměpisnou délku a šířku na mapě ke konkrétnímu místu na Zemi. Určí aktuální čas daného místa na Zemi.

			důsledky pohybů Země na život lidí.			
	listopad	**Mapa**	Přiměřeně organizuje a hodnotí geografické informace a zdroje dat z map, grafů, diagramů a dalších informací. Používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	Prostřednictvím mapy ke konkrétnímu místu na Zemi určí zeměpisnou délku a šířku. Určí aktuální čas daného místa na Zemi. Určí polohopis, výškopis krajiny na příslušné mapě.	4,1,2,3,6,7	Určí zeměpisnou délku a šířku na mapě ke konkrétnímu místu na Zemi. Určí aktuální čas daného místa na Zemi. Na základě obrazového materiálu či na mapě určí reliéf krajiny (výšková stupňovitost – hory, nížiny, a členitost krajiny – zálivy, jezera).
	prosinec	Složky přírodní sféry – **litosféra**	Umí znázornit důsledky pohybu litosférických desek a vysvětlí vznik různých povrchů Země a určí, co je příčinou vzniku zemětřesení a vulkanické činnosti. Rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. Porovnává působení vnějších a vnitřních procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	Předvede na modelu pohyb litosférických desek, vznik zemské kůry a pohoří. Sestaví podmínky, za kterých vzniká sopečná činnost a zemětřesení.	5,6,7,8	Vytvoří nákres: sopka a její části, vrásy, kerné vrásy, krasové jevy.
	leden	Složky přírodní sféry - **atmosféra**	Sestaví schéma složení atmosféry. Uvede příklady významu atmosféry pro rostliny a živočichy. Znázorní podnebné pásy a rozliší je. Analyzuje mapu podnebného pásma.	Nakreslí schéma složení atmosféry. Uvede příklady významu atmosféry pro rostliny a živočichy. Vytvoří předpověď počasí podle synoptické mapy. Sestaví model podnebných pásů a	5,6,7,8	Prostřednictvím obrazového materiálu určí podnebné pásy.

				přiřazuje fotografie s příslušnými znaky.		
	únor	Složky přírodní sféry – **hydrosféra**	Sestaví schéma složení hydrosféry. Uvede příklady významu hydrosféry pro rostliny a živočichy. Porovnává působení vnějších a vnitřních procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	Nakreslí schéma složení hydrosféry. Uvede příklady významu hydrosféry pro rostliny a živočichy. Nakreslí schéma působení vody a ledovce v krajině.	5,6,7,8	Prostřednictvím obrazového materiálu a mapy určí světový oceán, moře, největší řeky, jezera. Zařadí oblasti a pojmy do mapy.
	březen	Složky přírodní sféry - **pedosféra**	Sestaví schéma složení pedosféry. Uvede příklady významu pedosféry pro rostliny a živočichy. Porovnává působení vnějších a vnitřních procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	Nakreslí schéma složení pedosféry. Uvede příklady významu pedosféry pro rostliny a živočichy. Sestaví model půdy s působením eroze vody a vzduchu s komentářem. Uvede příklady obrany člověka proti erozi vody.	5,6,7,8	Prostřednictvím obrazového materiálu určí druhy a typy půd, zvětrávání, erozi půdy.
	duben	Složky přírodní sféry - **biosféra**	Definuje biosféru jako soubor živých organizmů. Sestaví schéma a složení biosféry. Uvede příklady významu biosféry pro krajinu. Vyjmenuje základní podmínky života na Zemi. Objasní pojmy: typ přírodní krajiny, výškové stupně a uvede příklady.	Nakreslí schéma složení biosféry. Uvede příklady významu biosféry. Přiřazuje fotografie a obrazový materiál s příslušnými znaky do oblastí světa. Určí a charakterizuje geografická šířková pásma na mapě.	5,6,7,8	Prostřednictvím obrazového materiálu určí geografické šířkové pásmo a zařadí tam správně rostliny a živočichy – např. deštné pralesy, savany, pouště, subtropy ... Zařadí faunu a floru do mapy.
	květen	**Světový oceán** - moře, oceány, pohyby vody, vlastnosti, členění	Orientuje se ve světovém oceánu a uvede příklady druhů moří. Analyzuje pohyby vody - vlnění, mořské proudy a dmutí. Lokalizuje na mapách světadíly,	Prostřednictvím světové mapy pojmenuje a ukáže oceány, moře. Porovná je navzájem. Ukáže příklady na mapě a vysvětlí pojmy -	5,6,7,8	Prostřednictvím světové mapy pojmenuje a ukáže oceány, moře. Ukáže příklady na mapě a vysvětlí

			oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií.	vnitřní, okrajové a mezikontinentální moře. Předvede podle modelů a obr. materiálu vlnění, mořské proudy a dmutí.		pojmy - vnitřní, okrajové a mezikontinentální moře.
	červen	**Praktický zeměpis** - práce s kompasem, busola, azimut, smluvené značky, ochrana přírody, terénní geografická praxe - mapa, orientace, topografie, krizové situace, bezpečný pohyb v přírodě	Zorientuje mapu a rozlišuje smluvené topografické značky na mapě. Používá grafické měřítko. Určí azimut na mapě a v terénu. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Popíše cestu z jednoho místa do druhého pomocí mapy. Prostřednictvím grafického měřítka mapy změří vzdálenost. Umí určit světové strany, zorientovat mapu, umí určit azimut. Umí odhadnout vzdálenost, nadmořskou výšku a zhotoví panoramatický náčrtek. Umí se chovat a řešit situace při živelných pohromách.	27,28,29	Zorientuje mapu (světové strany na mapě odpovídají skutečnosti), popíše cestu z jednoho místa do druhého pomocí mapy (směr, orientační body a značky na mapě, převýšení). Prostřednictvím grafického měřítka mapy změří vzdálenost a určí ji ve skutečnosti v kilometrech.
7. ročník	září	**Amerika** Severní Amerika USA a Kanada	Charakterizuje kontinent - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Na základě rozboru různých zdrojů informací sestaví model skladby obyvatelstva. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry	Prostřednictvím mapy obecně charakterizuje - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Sestaví prezentaci na zvolené téma a předvede ostatním s vlastním komentářem.	9,10,11, 12,	Na základě mapy charakterizuje – popíše kontinent – povrch, převládající druh podnebí, vodstvo - ukáže hlavní řeky, jezera..., fauna – převládající živočichové, flóra – hlavní typy rostlin, nerostné bohatství – ropa, plyn, uhlí, nejčastěji vyskytující se suroviny. Sestaví prezentaci s celkovou charakteristikou státu (poloha, rozloha, počet obyvatel, hlavní město, povrch, podnebí,

			jednotlivých světadílů. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou			vodstvo, hospodářství, specifika).
	říjen	Středoamerické země	Na základě analýzy různých zdrojů informací sestaví prezentaci okruhů: charakteristika státu - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství, skladba obyvatelstva, analýza hospodářství, charakteristické znaky a specifik státu.	Sestaví prezentaci na zvolené téma a předvede ostatním s vlastním komentářem.	9,10,11, 12	Sestaví prezentaci s celkovou charakteristikou státu (poloha, rozloha, počet obyvatel, hlavní město, povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství, specifika).
	listopad	Jižní Amerika	Charakterizuje kontinent - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Na základě rozboru různých zdrojů informací sestaví model skladby obyvatelstva. Analyzuje hospodářskou mapu a vymezí regiony včetně charakteristických znaků. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a	Prostřednictvím mapy obecně charakterizuje - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Sestavuje model skladby obyvatelstva rozborem různých zdrojů informací. Provádí rozbor hospodářské mapy. Na základě práce s mapou a informací z tabulek určí regiony a charakteristické znaky.	9,10,11, 12	Na základě mapy charakterizuje – popíše kontinent – převládající typ povrchu, převládající druh podnebí, vodstvo - ukáže hlavní řeky, jezera, fauna – převládající živočichové, flóra – hlavní typy rostlin, nerostné bohatství – ropa, plyn, uhlí, nejčastěji vyskytující se suroviny.

			podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou.			
	prosinec	**Afrika**	Charakterizuje kontinent - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Na základě rozboru různých zdrojů informací sestaví model skladby obyvatelstva. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou.	Prostřednictvím mapy obecně charakterizuje - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství.	9,10,11, 12	Na základě mapy charakterizuje – popíše kontinent – povrch, převládající druh podnebí, vodstvo - ukáže hlavní řeky, jezera..., fauna – převládající živočichové, flóra – hlavní typy rostlin, nerostné bohatství – ropa, plyn, uhlí, nejčastěji vyskytující se suroviny.
	leden	Severní Afrika Střední Afrika Jižní Afrika	Afrika – charakterizuje regiony severní, střední a jižní Afriky - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Na základě rozboru různých zdrojů informací	Sestaví prezentaci na zvolené téma a předvede ostatním s vlastním komentářem. Provádí rozbor hospodářské mapy. Na základě práce s mapou a	9,10,11, 12	Sestaví prezentaci s celkovou charakteristikou státu (poloha, rozloha, počet obyvatel, hlavní město, povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství,

			sestaví model skladby obyvatelstva. Analyzuje hospodářskou mapu. Vymezí regiony a určí charakteristické znaky. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou. Analyzuje hospodářskou mapu. Vymezí regiony a určí jejich charakteristické znaky.	informací z tabulek určí regiony a charakteristické znaky.		specifika). Na základě hospodářské mapy charakterizuje – popíše kontinent – nerostné suroviny (ropa, plyn, uhlí, nejčastěji vyskytující se suroviny), průmysl (převažující průmysl v regionech), zemědělství (převažující zemědělství v regionech).
	únor	**Asie**	Charakterizuje kontinent - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Na základě rozboru různých zdrojů informací sestaví model skladby obyvatelstva. Analyzuje hospodářskou mapu a vymezí regiony včetně charakteristických znaků. Rozlišuje zásadní přírodní a	Prostřednictvím mapy obecně charakterizuje - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Sestavuje model skladby obyvatelstva rozborem různých zdrojů informací. Provádí rozbor hospodářské mapy. Na základě práce s mapou a informací z tabulek určí	9,10,11, 12	Na základě mapy charakterizuje – popíše kontinent – převládající typ povrchu, převládající druh podnebí, vodstvo - ukáže hlavní řeky, jezera, fauna – převládající živočichové, flóra – hlavní typy rostlin, nerostné bohatství – ropa, plyn, uhlí, nejčastěji vyskytující se suroviny.

			společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou.	regiony a charakteristické znaky.		
	březen	Regiony: JZ Asie, Střední Asie, Jižní Asie, JV a V Asie	Na základě analýzy různých zdrojů informací sestaví prezentaci okruhů: charakteristika státu - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství, skladba obyvatelstva, analýza hospodářství, charakteristické znaky a specifik státu. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou.	Sestaví prezentaci na zvolené téma a předvede ostatním s vlastním komentářem.	9,10,11, 12	Sestaví prezentaci s celkovou charakteristikou státu (poloha, rozloha, počet obyvatel, hlavní město, povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství, specifika).
	duben	Regiony: JZ Asie, Střední Asie, Jižní Asie, JV a V Asie	Na základě analýzy různých zdrojů informací sestaví prezentaci okruhů: charakteristika státu - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství, skladba	Sestaví prezentaci na zvolené téma a předvede ostatním s vlastním komentářem.	9,10,11, 12	Sestaví prezentaci s celkovou charakteristikou státu (poloha, rozloha, počet obyvatel, hlavní město, povrch, podnebí,

			obyvatelstva, analýza hospodářství, charakteristické znaky a specifik státu. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou.			vodstvo, hospodářství, specifika).
	květen	Austrálie a Oceánie	Charakterizuje kontinent - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Na základě rozboru různých zdrojů informací sestaví model skladby obyvatelstva. Analyzuje hospodářskou mapu. Vymezí regiony a určí charakteristické znaky. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou	Prostřednictvím mapy obecně charakterizuje - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Sestavuje model skladby obyvatelstva rozborem různých zdrojů informací. Provádí rozbor hospodářské mapy. Na základě práce s mapou a informací z tabulek určí regiony a charakteristické znaky.	9,10, 11,12	Na základě mapy charakterizuje – popíše kontinent – převládající typ povrchu, převládající druh podnebí, vodstvo - ukáže hlavní řeky, jezera, fauna – převládající živočichové, flóra – hlavní typy rostlin, nerostné bohatství – ropa, plyn, uhlí, nejčastěji vyskytující se suroviny.

	červen	Neobydlené části Země - Arktida, Antarktida, pouště, velehory, tundra	Určí neobydlené oblasti země a analyzuje vliv životních podmínek. Porovná Antarktidu a Arktidou z hlediska geologie, živočichů a významu pro člověka.	Vyhledá na mapě zmíněné oblasti a vysvětlí, proč jsou neobydlené a porovná a pojmenuje rozdíly mezi Arktidou a Antarktidou z uvedených hledisek.	9,10,11, 12,	Na základě mapy charakterizuje – popíše kontinent – převládající typ povrchu, převládající druh podnebí, fauna – převládající živočichové.
8. ročník	září	**Evropa** – přírodní poměry, obyvatelstvo a hospodářské poměry	Charakterizuje kontinent – povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství a obyvatelstvo. Charakterizuje kontinent - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Na základě rozboru různých zdrojů informací sestaví model skladby obyvatelstva. Analyzuje hospodářskou mapu a vymezí regiony včetně charakteristických znaků. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly,	Prostřednictvím mapy obecně charakterizuje - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství. Sestavuje model skladby obyvatelstva rozborem různých zdrojů informací. Provádí rozbor hospodářské mapy. Na základě práce s mapou a informací z tabulek určí regiony a charakteristické znaky.	9,10,11, 12	Na základě mapy charakterizuje – popíše kontinent – převládající typ povrchu, převládající druh podnebí, vodstvo - ukáže hlavní řeky, jezera, fauna – převládající živočichové, flóra – hlavní typy rostlin, nerostné bohatství – ropa, plyn, uhlí, nejčastěji vyskytující se suroviny.

			nastávají, mohou nastat a co je příčinou.			
	říjen	Evropa - regiony: západní, střední, jižní a jihovýchodní, východní a severní	Na základě analýzy různých zdrojů informací sestaví prezentaci okruhů: charakteristika státu - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství, skladba obyvatelstva, analýza hospodářství, charakteristické znaky a specifik státu. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou.	Provádí rozbor hospodářské mapy. Na základě práce s mapou a informací z tabulek určí regiony a charakteristické znaky.	9,10,11, 12	Sestaví prezentaci s celkovou charakteristikou státu (poloha, rozloha, počet obyvatel, hlavní město, povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství, specifika).
	listopad	Evropa - regiony: západní, střední, jižní a jihovýchodní, východní a severní	Na základě analýzy různých zdrojů informací sestaví prezentaci okruhů: charakteristika státu - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství, skladba obyvatelstva, analýza hospodářství, charakteristické znaky a specifik státu. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou.	Sestaví prezentaci na zvolené téma a předvede ostatním s vlastním komentářem.	9,10,11. 12	Sestaví prezentaci s celkovou charakteristikou státu (poloha, rozloha, počet obyvatel, hlavní město, povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství, specifika
	prosinec	**Česká republika** – obecné vlastnosti (poloha, rozloha, význam), přírodní	Analyzuje strategickou polohu ČR v Evropě. Srovnává rozlohu ČR se sousedními státy.	Sestaví klady a zápory polohy ČR v Evropě a vyhodnotí je. Sestaví diagram srovnání ČR a	22,23,24,25,26	Charakterizuje postavení ČR v Evropě. Slepá mapa – povrch Slepá mapa - vodstvo

		poměry: povrch, podnebí, vodstvo, NP a CHKO, hospodářské poměry	Lokalizuje státy Evropy v kruhové vzdálenosti od ČR.	sousedních států. Určuje státy v kruhové vzdálenosti od ČR.		
	leden	ČR- admin. členění - regiony, kraje, okresy, orientace na mapě, hrady a zámky, lázeňství ČR - obyvatelstvo	Analyzuje mapy administrativního dělení státu - regiony, kraje, okresy. Sestaví mapu lázeňství, hradů a zámků s důrazem na památky UNESCO. Porovnává počet obyvatel se sousedními státy (vývoj, složení, národnosti, rasy, náboženství). Popíše státní symboly.	Přiřazuje názvy regionů a krajů do slepé mapy a srovnává jejich rozlohu, počet obyvatel. Lokalizuje nejvýznamnější památky UNESCO a významná střediska lázeňství a kultury. Zpracuje data složení obyvatel ČR (národ, náboženství, jazyk, kultura, tradice). Nakreslí vlajku ČR a umístí znak do mapy ČR.	22,23,24,25,26	Zná mapu regionů a krajů – krajská města, památky UNESCO, střediska lázeňství, další významná místa. Slepá mapa – NP a CHKO Slepá mapa – okolní státy Evropy (vlajka, hlavní město, rozloha, počet obyvatel). Zná státní svátky.
	únor	ČR a svět, zahr.pol.,org. - zapojení ČR do EU, integrace, hospodářské poměry (průmysl, zemědělství, doprava, služby, turistika)	Analyzuje hospodářské a politické členství ČR v mezinárodních organizacích. Analyzuje mapy z hlediska NS, energetiky, průmyslu, zemědělství – vliv na životní prostředí.	Analyzuje mapu zahraničního obchodu - dovoz a vývoz, a vytváří graf zapojení ČR do mezinárodních organizací. Sestaví přehled vyvážených a dovážených druhů zboží a surovin.	22,23,24,25,26	Charakterizuje zapojení ČR do mezinárodních organizací, přehled vyvážených a dovážených druhů zboží a surovin. Sestaví mapu nejdůležitějších hospodářských odvětví.
	březen	ČR-regiony	Prezentuje jednotlivé regiony z hlediska: polohy, povrchu, podnebí, průmyslu, zemědělství, významných míst, kultury, přírody.	Zpracuje prezentaci a obhájí tak význam daného regionu v ČR.	22,23,24,25,26	Sestaví prezentaci a obhájí tak význam daného regionu v ČR.
	duben	ČR-regiony	Prezentuje jednotlivé regiony z hlediska: polohy, povrchu, podnebí, průmyslu,	Zpracuje prezentaci a obhájí tak význam daného regionu v ČR.	22,23,24,25,26	Sestaví prezentaci a obhájí tak význam daného regionu v ČR.

			zemědělství, významných míst, kultury, přírody.			
	květen	ČR-regiony	Prezentuje jednotlivé regiony z hlediska: polohy, povrchu, podnebí, průmyslu, zemědělství, významných míst, kultury, přírody.	Zpracuje prezentaci a obhájí tak význam daného regionu v ČR.	22,23,24,25,26	Sestaví prezentaci a obhájí tak význam daného regionu v ČR.
	červen	ČR-místní region – okres Svitavy, moje vesnice, město, bydliště.	Prezentuje dané místo z hlediska: umístění na mapě, rozlohy a počtu obyvatel, sestaví plán daného místa, významných komunikací, místa, kultury a sportu, přírody, průmyslu a zemědělství.	Realizuje vlastní společnou výstavu místního regionu.	22,23,24,25,26	Sestaví prezentaci místa, kde žije. Sestaví prezentaci Litomyšle.
9. ročník	září	Evropa – opakování a utřídění učiva	Na základě analýzy různých zdrojů informací sestaví prezentaci okruhů: charakteristika státu - povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flóra, nerostné bohatství, skladba obyvatelstva, analýza hospodářství, charakteristické znaky a specifik státu. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou.	Sestaví prezentaci na zvolené téma a předvede ostatním s vlastním komentářem.	9,10,11.12	Sestaví prezentaci s celkovou charakteristikou státu (poloha, rozloha, počet obyvatel, hlavní město, povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství, specifika
	říjen	ČR-regiony	Prezentuje jednotlivé regiony z hlediska: polohy, povrchu, podnebí, průmyslu, zemědělství, významných míst, kultury, přírody.	Zpracuje prezentaci a obhájí tak význam daného regionu v ČR.	22,23,24,25,26	Sestaví prezentaci a obhájí tak význam daného regionu v ČR.

	listopad	leden	Obyvatelstvo a sídla Politický zeměpis	Zhodnotí vývoj počtu obyvatel, vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost a přirozený přírůstek. Objasní příčiny rozdílů přirozeného přírůstku ve světě. Popíše hlavní důvody migrace, emigrace a imigrace. Na mapě ukáže rozšíření náboženství. Popíše rozdíly mezi venkovem a městem, vysvětlí pojem urbanizace, územní plán. Vymezí v plánu města jejich funkci, jádro, periferii. Uvede příklady památek UNESCO.	13,14,15, 16,17,18	Analyzuje mapu světa a sestaví žebříček dle lidnatosti, hustota a na mapě vyznačí rasy, národy, jazyky, náboženství, dále určí dle mapy nejvíce urbanizovaná místa na světě.
	prosinec	Politický zeměpis	Objasní pojem stát, srovná státy podle geografických a společenských kritérií (poloha, rozloha, počet obyv., hustota, správní členění a státní zřízení). Vysvětlí pojmy hranice, formy zřízení, vládní systém. Vysvětlí důsledky kolonialismu, ukáže na mapě ohniska konfliktů. Zhodnotí význam mezinárodních organizací.	Žák sestaví graf na základě tabulek u vybraných států. Žák dokáže zhodnotit strukturu obyvatelstva v jednotlivých světadílech.	13,14,15,1 6,17,18	Analyzuje politickou mapu světa – rozlišuje státní zřízení, forma vlády, místa konfliktu – rizikové oblasti.
	leden	Hospodářství-průmysl - těžba nerostných surovin, průmysl, jádrové oblasti světa	Lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje a s tím související průmysl. Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství,	Do slepé mapy zakreslí zdroje nerostných surovin a vysvětlí souvislost s průmyslem v dané lokalitě.	13,14,15,1 6,17,18	Analyzuje mapu nerostných surovin, zakreslí do mapy hlavní oblasti těžby surovin a paliv (rudy, ropa, plyn).

			lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje.			
	únor	Hospodářství - zemědělství (členění, význam, regiony, živočišná a rostlinná výroba)	Lokalizuje na mapách hlavní oblasti zemědělské výroby a vlivy prostředí na zemědělství.	Do slepé mapy zakreslí hlavní zemědělské oblasti a vysvětlí, co ovlivňuje živočišnou a rostlinnou výrobu v daném regionu.	13,14,15,16,17,18	Analyzuje mapu zemědělských oblastí z hlediska pásmovitosti a místních zvláštností – co se pěstuje v konkrétním podnebném pásu.
	březen	Služby, obchod, doprava, cestovní ruch	Porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické pojmy. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	Hodnotí dopravu podle kvality, rozlišuje druhy dopravy a jejich význam. Rozlišuje výrobní a nevýrobní sféru. Hodnotí zaměstnanost ve službách. Na mapě ukáže centra světového obchodu. Vysvětlí ekonomická seskupení.	13,14,15,16,17,18	Používá pojmy export, import, obchodní bilance, globalizace. Vyhledá konkrétní spojení v jízdních řádech a na internetu. Připraví jednoduchý poznávací zájezd.
	duben	Vliv člověka na ŽP a PP -	Ukáže na mapě světa území nejvíce využívaná a přetvářená lidskou činností. Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí- zdroje energie, lesy, půda, vodstvo, bydlení, cestování, odpočinek.	Pozorováním a dokumentováním blízkého okolí nasbírá materiál, který analyzuje a roztřídí na pozitivní a negativní zásahy člověka do krajiny. Provede rozbor obrazového materiálu z různých částí světa. Porovnává jednotlivé zdroje energie a jejich dopad na ŽP.	19,20,21	Prezentuje příklady pozitivních a negativních zásahů člověka do krajiny.

	květen	Úsilí a ochrana, trvale udrž. rozvoj - rozvoj ŽP a PP, přírodní rezervace, CHKO, národní parky, MPR, výroba a prostředí	Vysvětlí pojem udržitelný rozvoj a zásady ochrany pro další generace. Rozlišuje charakteristické znaky jednotlivých druhů přírodní sféry a specifické funkce přírodního prostředí. Pojmenuje příčiny katastrof a jak se v nich chovat. Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	Dle charakteristických znaků umístí národní parky a CHKO do mapy ČR. Žák vytváří obrazovou nebo počítačovou prezentaci k tématu.	19,20,21	Zařazuje vybrané CHKO a národní parky do mapy ČR; vysvětlí rozdíly. Sestaví prezentace na zvolené téma voda, ovzduší, půda, recyklace, energie, NP a CHKO, živočišstvo, nemoci a zdravý životní styl – rozbor, vysvětlení významu vlivu na člověka.
	červen	Geografický projekt – zeměpis v praxi	Žák má představu o nejnovějších trendech zpracování dat. Žák porovnává data z různých dostupných materiálů (učebnice, encyklopedický slovník, média, internet). Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v jednotlivých regionech.	Sestaví prezentaci na zvolené téma a předvede ostatním s vlastním komentářem. Objasní význam dálkového průzkumu Země. Použije internetové mapy a umí aktivně v nich vyhledávat.	27,28,29, 13,14,15,16,17,18	Zvolené téma popíše a charakterizuje; porovná je s příbuzným tématem; určí silné a slabé stránky problematiky vůči člověku; vyjádří svůj vlastní názor – postoj ke zvolené problematice; diskutuje na zvolené téma a obhajuje svou prezentaci.

5.3 Vzdělávací oblast - Člověk a společnost

Dějepis – D

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět dějepis pokrývá část vzdělávací oblasti Člověk a společnost. V rámci výuky tohoto předmětu získává žák povědomí o jednotlivých významných epochách světových a především evropských a národních dějin. Žák je seznamován s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které mají vliv na utváření společenského klimatu. Sledovaným cílem je zasadit funkčním způsobem národní dějiny do celku dějin evropských a jasně nastínit obecné vývojové tendence. Zvláštní pozornost je v rámci výuky dějepisu věnována dějinám 19. a 20. století.

V 6. ročníku se žák seznamuje se způsobem života lidí v pravěku, pochopí souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států. Seznámen je zde také se základními dějinami raného středověku s důrazem na vznik českého státu. V 7. ročníku je kladen důraz na rozmach českého státu, postavení českých zemí v habsburské monarchii, na pochopení úlohy křesťanství v životě lidí, na orientaci v problémech spojených s kritikou církve vyúsťující v českou reformaci. V 8. ročníku směřuje výuka k chápání 19. století jako období, ve kterém se zásadně změnila politika hospodářství a řízení celé společnosti. Žáci jsou seznámeni s vývojem a důsledky 1. světové války a dějinami meziválečného světa se zvláštním důrazem na situaci na území našeho státu. Pochopit mají vznik ideologií komunismu a nacismu a jejich cestu k moci. V 9. ročníku je výuka zaměřena na průběh druhé světové války a její důsledky. Žák je seznámen s vývojem světa v období studené války a s historií našeho státu po skončení druhé světové války včetně klíčových let 1948, 1968, 1989. Probrán je vývoj až do současnosti.

Jednotlivá témata se zaměřují na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí sounáležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporují přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu

Vědomosti, dovednosti a klíčové kompetence si žák osvojí ve spolupráci s učitelem. Pracuje s historickými událostmi, zařazuje období na časovou osu, propojuje je s významnými osobnostmi, vyhledává místa v historických mapách. Využívá písemné prameny pro tvorbu vlastních referátů. Z dostupné literatury tvoří prezentace o významné historické osobnosti a historické události. Dokáže odhalit a definovat příčiny a následky jednotlivých událostí či historických jevů. Některá témata zdramatizuje, aktivně se podílí na vytvoření tematických výstavek, které doplňuje nejen získaným materiálem, ale i vlastními výrobky a písemnými projevy. K aktivnímu získávání informací pomáhají návštěvy expozicí v muzeích, galeriích, pořádání exkurzí do vytčených historických měst a objektů. V rámci výuky jsou využívány také badatelské a konstruktivistické metody s cílem rozvoje historické gramotnosti žáků. Žáci jsou také v rámci výuky dějepisu vedeni pomocí využívání vhodných digitálních kompetencí k rozvoji digitální kompetence.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení

Žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení. Optimální učební strategii si funkčně osvojuje poznatky. Rozvíjí zájem o minulost a současnost vlastního národa a jiných kulturních společenství.

Kompetence k řešení problémů

Koncepce předmětu klade důraz především na žákovy schopnosti srovnávat jednotlivé historické události, formulovat problémové otázky, porozumět kauzalitě historických procesů, vymezit specifika významných regionů a historických období, zaujmout názor a dokázat jej obhájit. Žák diskutuje, prezentuje a nachází vhodné způsoby řešení problému.

Kompetence komunikativní
Žák při výuce formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory. Vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně. Naslouchá promluvám spolužáků, v diskuzích se řídí pravidly konstruktivní diskuze, vhodnými argumenty obhajuje svůj názor. Využívá informační zdroje a prostředky.

Kompetence sociální a personální
Žák je veden k vytváření pozitivního vztahu k práci, k odpovědnosti za své výsledky a k toleranci názoru druhých. Při výuce spolupracuje ve skupinách a při prezentaci individuálních výstupů se navzájem hodnotí, což rozvíjí jak jeho schopnost přijímat kritické názory druhých, tak dovednost hodnotit získané informace a formulovat kritiku.

Kompetence občanské
Občanské kompetence si žák osvojuje, když je konfrontován s peripetiemi vývoje evropských demokracií, s politickými a totalitárními ideologiemi a s evropskou politickou kulturou. Konfrontace s názorovou a kulturní pluralitou vede žáka k tomu, aby byl tolerantní vůči druhým, zároveň však rozvíjí i jeho dovednost kritického hodnocení. Důležitou oblastí je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě ke kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých kulturních hodnot.

Kompetence pracovní
V průběhu výuky je kladen důraz na stálou přípravu, plnění zadaných úloh a na samostatnou práci. Žák si osvojuje při práci s prameny vlastní badatelské postupy. Žák je veden k pořádku na svém pracovním místě a k udržování čistoty a pořádku v učebně. Žák si váží zapůjčených učebních pomůcek, neničí je a vrací v pořádku.

Kompetence digitální
V rámci výuky dějepisu dochází také k rozvoji digitální kompetence žáků, a to využíváním vhodných digitálních technologií. Žák je veden k práci s digitálními historickými zdroji, prameny a programy (např. portály s dějepisnými materiály, dostupné dějepisné kanály a pořady). Digitální technologie jsou využívány také ke komunikování činnosti a výsledků práce.

Upřednostňované formy a metody práce
Výuka vyučovacího předmětu umožňuje užití širokého spektra výukových a aktivizujících metod. V předmětu jsou užívány jednak klasické výukové metody, využívána je metoda slovní (vypravování, vysvětlování, popis). Zařazovány jsou ale výrazně také metody aktivizující a komplexní. Důraz je kladen na zařazení badatelské a konstruktivistické metody (práci s prameny). Využívány jsou příklady z regionálních dějin. Vybrané události vybízejí k dramatizaci. Porovnávání určitých dějinných etap probíhá formou diskuse. Navozené problémové otázky jsou předmětem skupinové práce. Součástí výuky je získávání doplňujících informací a následná práce s nimi. K tomu slouží učebnice, doplňující literatura, využívány jsou také digitální zdroje. Žák vytváří různé projekty, jejichž výstupem jsou skupinové nebo individuální prezentace.

Časová dotace
Výuka dějepisu probíhá v 6., 7., 8. a 9. ročníku po 2 vyučovacích hodinách týdně.

Prostředí realizace
Výuka probíhá především v kmenových třídách, je využívána počítačová učebna, prezenční a projektová učebna. Ve školním roce jsou navštěvovány nabídnuté expozice v muzeích a galeriích. Výuka probíhá v rámci jedné třídy daného ročníku.

Tematická integrace
Výuka je tematicky propojena s těmito předměty: český jazyk, výtvarná výchova, hudební výchova, zeměpis, občanská výchova, přírodní vědy, informatika.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	září	Úvod do vyučování dějepisu. Historické prameny. Orientace v historickém čase. Dějinná období. Archeologie.	Orientuje se na časové ose a v historické mapě. Řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti. Pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků.	Seřadí historická období na časovou osu. Datum svého narození vyjádří v termínech rok, století, tisíciletí. Vyhledá v internetových zdrojích příklady událostí před naším letopočtem a našeho letopočtu. Na vybrané mapě aplikuje informace získané v legendě. Seznámí se digitalizovanými historickými zdroji a prameny. Rozdělí předměty na obrázku podle druhů historických pramenů. Nakreslí plánek města a zaznamená místa institucí s historickými prameny.	D-9-1-01 D-9-1-02 D-9-1-03	Seřadí období na časovou osu a orientuje se v historickém čase (letopočet, století, tisíciletí apod.). Rozdělí předměty podle druhů historických pramenů. Uvede, ve kterých institucích jsou uloženy jednotlivé typy historických pramenů.
	říjen	Vznik a vývoj lidského rodu. Pravěk. Dělení pravěku. Paleolit (lovci a sběrači) a neolit (zemědělci).	Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	Správně seřadí vývojovou řadu člověka. Na základě obrazového materiálu popíše hlavní proměny ve vývoji člověka. Popíše význam neolitické revoluce. Dokáže roztřídit kopie předmětů vzniklých v paleolitu a neolitu a popsat rozdíly v životě lidí v těchto obdobích. Seřadí činnosti podle toho, jak si je lidstvo osvojovalo. Určí, které materiály dokázali lidé využít pro stavbu neolitického domu.	D-9-2-01 D-9-2-02	Popíše nejvýznamnější změny ve vývoji člověka. Rozlišuje, jaké materiály byly v období paleolitu a neolitu využívány a zhodnotí jejich klady a zápory. Porovná rozdíl v životě člověka v paleolitu a neolitu. Posoudí význam pravěkých vynálezů pro vývoj lidstva.
	listopad	Doba bronzová a železná. Pravěk na našem území Úvod do starověku. Vznik písma.	Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	Seřadí typy v pravěku používaných materiálů, popíše posun ve vývoji společnosti, které jejich objevy přinesly. Vyhledá v mapě nejvýznamnější pravěká naleziště na našem území. Vytvoří tabulku nejstarších států a	D-9-3-01	Rozlišuje, jaké materiály byly v období pravěku využívány a zhodnotí jejich klady a zápory. Doplní názvy

		Nejstarší státy (Mezopotámie, Persie, Palestina).		doplní názvy protékajících řek, přírodní podmínky a způsob obživy obyvatel v těchto státech. Formou pyramidy vyjádří sociální stratifikaci obyvatel starověkých států.		protékajících řek, přírodní podmínky a způsob obživy obyvatel v nejstarších starověkých státech. Definuje přínos těchto států pro další vývoj společnosti. Vyjádří souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých civilizací.
	prosinec	Starověký Egypt. Starověká Indie a Čína (přínos pro další vývoj, kultura).	Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	Vypracuje pyramidu rozvrstvení společnosti starověkého Egypta. Na časovou osu zanese jednotlivá období dějin Egypta. Zopakuje si znaky staroorientálních států a doplní je do vytvořeného přehledu. Zakreslí typy nejvýznamnějších památek starověkých států. Pojmenuje typické stavby starověkých říší.	D-9-3-02	Popíše život ve starověkém Egyptě a jeho přínos pro další vývoj společnosti.
	leden	Starověké Řecko a jeho kulturní odkaz.	Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury. Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	Vytvoří přehled řeckých bohů podle starých řeckých bájí a pověstí. Popíše život ve starověkém Řecku, na časovou osu zanese nejdůležitější události z jeho dějin. Porovná rozdíly ve správě státu mezi Spartou a Athénami. Přiřadí k oborům nejvýznamnější řecké učence. Rozezná stavby pocházející z období antiky.	D-9-3-03 D-9-3-04	Popíše život ve starověkém Řecku a jeho přínos pro další vývoj společnosti. Uvede příklady řeckých antických osobností. Vysvětlí pojem demokracie.
	únor	Starověký Řím a jeho kulturní odkaz. Stěhování národů.	Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury. Porovná formy vlády a postavení společenských	Vypráví pověst o založení Říma. Pomocí schématu a časové osy zachytí vývoj státního uspořádání starověkého Říma a jeho nejvýznamnějších osobností. Vysvětlí rozdíl mezi polyteistickým a monoteistickým	D-9-3-03 D-9-3-04	Popíše život ve starověkém Římě a jeho přínos pro další vývoj společnosti. Uvede příklady římských

			skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	náboženstvím. Přiřadí k oborům nejvýznamnější římské učence. Vyhledá v internetových zdrojích příkla dy římského umění. Zakreslí schéma stěhování národů.		antických osobností a reálií.
	březen	Úvod do středověku. Rozdělení středověké společnosti. Francká říše. Byzantská říše. Křesťanství v raně středověké Evropě.	Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států. Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí. Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	Vytvoří mapu, do které zaznamená evropské raně středověké státy a jejich rozsah. K nim doplní do tabulky nejpodstatnější informace a představitele. Vytvoří diagram s hierarchií církevních představitelů. Seznámí se s kopiemi dobových listin.	D-9-4-01 D-9-4-03 D-9-4-04	Popíše podobu raně středověké společnosti, význam křesťanství, nejvýznamnější změny, které proběhly ve vývoji společnosti v tomto období.
	duben	Arabové a jejich výboje. Křížové výpravy.Vikingové. Slované (Kyjevská Rus).	Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	Doplní do vytvořené mapy další evropské raně středověké státy a jejich rozsah, do mapy zaznamená také pohyb Slovanů. Definuje společné a rozdílné znaky křesťanství a islámu. Na základě četby předloženého textu shrne přínos arabské kultury.	D-9-4-01	Rozlišuje různé kulturní okruhy raně středověké Evropy a jejich přínos.
	květen	Sámova říše. Velká Morava. Pověsti o počátku našich dějin.	Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	Do mapy doplní předpokládaný rozsah nejstarších státních celků na našem území. Napíše životopis Konstantina a Metoděje a zapíše krátký text hlaholicí. Vytvoří schéma zobrazující osobnosti známé z našich nejstarších dějin.	D-9-4-02	Uvede základní údaje o počátcích našich národních dějin. Zhodnotí přínos Konstantina a Metoděje. Dokáže zařadit nejstarší dějiny našeho

						státu do souvislostí s vývojem v Evropě.
	červen	První Přemyslovci. Kultura raného středověku (románský sloh).	Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.	Vytvoří rodokmen vládnoucího rodu Přemyslovců. Na časovou osu zaznamená důležité události z počátků dějin českého knížectví. Podle záznamu Ibrahíma ibn Jakúba zaznamená stav života obyvatel českého státu v 10. století. Pojmenuje zobrazené zemědělské náčiní. Vyjmenuje hlavní znaky románského slohu. Zjistí, kde se nacházejí románské stavby na našem území.	D-9-4-02 D-9-4-04 D-9-5-06	Vyjmenuje významné Přemyslovce a zná důležité události probíhající v době jejich vlády. Vyjmenuje hlavní znaky románského slohu. Pozná stavby postavené v románském slohu a popíše jeho znaky. Zná nejvýznamnější stavby postavené v tomto slohu.
	září	Společnost ve vrcholném a pozdním středověku. Podoba měst a venkova. Kolonizace. Gotický sloh.	Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.	Vytvoří nákres středověké vesnice a města s popisem. Zakreslí podobu trojpolního systému. Zaznamená sociální stratifikaci středověké společnosti. Do mapy zakreslí nejvýznamnější gotické památky na našem území.	D-9-4-04 D-9-5-06	Popíše trojpolní systém a život ve středověké vesnici a městě. Definuje, ke kterým zásadním změnám v tomto období došlo. Pozná stavby postavené v gotickém slohu a popíše jeho znaky. Zná nejvýznamnější stavby postavené v tomto slohu.

7. ročník	říjen	Evropa ve vrcholném a pozdním středověku (stoletá válka, papežské schizma, výboje Arabů a Turků).	Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.	Do schématu zaznamená nejvýznamnější změny v Evropě ve vrcholném a pozdním středověku. Diskutuje možné budoucí důsledky papežského rozkolu.	D-9-4-03	Provede rozbor nejdůležitějších událostí v Evropě vrcholného a pozdního středověku. Zhodnotí jejich význam a dopady.
	listopad	České království za posledních Přemyslovců a Lucemburků.	Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.	Do mapy zakreslí vývoj území našeho státu za posledních Přemyslovců a Lucemburků. Vytvoří komiks zachycující život Karla IV. Vytvoří koláž památek postavených za vlády Karla IV.	D-9-4-02 D-9-4-03	Definuje nejvýznamnější události a změny na území našeho státu v období posledních Přemyslovců a Lucemburků v evropskýc h souvislostech. Popíše význam osobnosti Karla IV. v našich dějinách.
	prosinec	Doba husitská. Český stát v době vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců.	Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	Na časovou osu zakreslí hlavní události ze života Jana Husa. Nakreslí zbraně využívané husitskými vojsky. Do tabulky zaznamená klady a zápory, které spatřuje v husitském hnutí. Na časovou osu zaznamená další panovníky vládnoucí v našem státě.	D-9-5-02	Vysvětlí význam osobnosti Jana Husa a husitského hnutí. Popíše průběh husitských válek. Posoudí klady a zápory, které husitské hnutí přineslo a jeho odkaz pro další vývoj. Popíše a zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad a Jagellonců. Dá do souvislostí historický vývoj a následné náboženské rozdělení společnosti.

	leden	Objevné plavby. Společnost v raném novověku. Reformace a její důsledky.	Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve. Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	Zaznačí do mapy cesty objevných plaveb a nově kolonizovaná území. Diskutuje o významu objevných plaveb – pozitivech a negativech, které přinesly. Vytvoří schéma zobrazující rozdíly mezi katolickým a protestantským náboženstvím. S pomocí atlasu zjistí, ve kterých zemích byla rozšířena protestantská náboženství.	D-9-5-01 D-9-5-03	Popíše s pomocí mapy průběh a zhodnotí přínos objevných plaveb pro další vývoj. Vysvětlí a zhodnotí jaké změny přinesla reformace. Definuje její důsledky.
	únor	Významné události z dějin raného novověku Evropy. Habsburkové na českém trůně.	Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	Na základě rozboru textu objasní změny, které proběhly v období raného novověku. Zhodnotí význam a důsledky těchto změn. Charakterizuje postavení českého státu v habsburské monarchii. Zaznamená do mapy území, kde vládli Habsburkové. Na základě zhlédnutí vybraných filmových ukázek popíše atmosféru a význam rudolfinské Prahy.	D-9-5-04	Vysvětlí a zhodnotí nejvýznamnější události raného novověku v Evropě. Popíše a posoudí vládu Habsburků v českých zemích.
	březen	Renesance a humanismus. Třicetiletá válka a její důsledky. Evropa po třicetileté válce.	Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve. Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.	Do mapy zakreslí nejvýznamnější renesanční památky na našem území. Vytvoří schéma, do kterého doplní jména představitelů renesance v jednotlivých oborech. Popíše renesanční stavbu. Do časové osy zaznamená průběh stavovského povstání a třicetileté války. Zhodnotí důsledky třicetileté války.	D-9-5-01 D-9-5-05 D-9-5-06	Pozná stavby postavené v renesančním slohu a popíše jeho znaky. Zná nejvýznamnější stavby postavené v tomto slohu. Popíše příčiny, průběh a důsledky stavovského povstání a třicetileté války.
	duben	Revoluce v Anglii. Vznik USA. Absolutismus ve Francii.	Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	Vyhledá základní myšlenky osvícenství. Porovná absolutismus s osvícenským absolutismem. Jmenuje osvícenské panovníky. Do mapy zaznačí kolonie Velké Británie v 18. století. Porovná situaci v Evropě a v Severní	D-9-6-01	Porovná rozdíly mezi absolutismem a osvícenským absolutismem. Jmenuje osvícenské panovníky a jejich činy. Popíše boj

				Americe. Pojmenuje důvody vypuknutí občanské revoluce a vzniku USA.		amerických osad za nezávislost a vznik USA, zhodnotí jeho dopady.
	květen	Rusko za Petra Velikého a Kateřiny II. České země po třicetileté válce. Robota a nevolnictví.	Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	Posoudí význam reforem Petra Velikého a Kateřiny II. pro další vývoj Ruska. Vytvoří možný harmonogram dne poddaného na venkově po třicetileté válce. Vyhledá informace o povstání poddaných na Litomyšlsku.	D-9-6-01	Popíše reformy Petra Velikého a Kateřiny II. Posoudí jejich význam. Popíše a zhodnotí postavení poddaných po skončení třicetileté války.
	červen	Reformy Marie Terezie a Josefa II. Baroko.	Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	Vyhledá nejdůležitější životopisné údaje Marie Terezie a Josefa II. Zařadí do tabulky události a pojmy, které se vztahují k době vlády Marie Terezie a Josefa II. Doplní do mapky podobu střední Evropy koncem 18. století. Do mapy zakreslí nejvýznamnější barokní památky na našem území.	D-9-6-01	Popíše reformy Marie Terezie a Josefa II. Posoudí jejich význam. Pozná stavby postavené v barokním slohu a popíše jeho znaky. Zná nejvýznamnější stavby postavené v tomto slohu.
	září	Velká francouzská revoluce. Evropa za napoleonských válek. Vídeňský kongres.	Vysvětlí podstatné ekon., soc., politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. Objasní souvislost mezi událostmi Francouzské rev. a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě.	Vytvoří nákres průběhu Velké francouzské revoluce a napoleonských válek. Na základě náhledu do Deklarace lidských a občanských práv definuje význam revoluce. Porovná očekávání revoluce s jejím výsledkem. Do mapy zaznačí průběh napoleonských válek. Shrne důvody úspěchů Napoleona Bonaparte a jeho konečné porážky. Zhodnotí dopad těchto válek.	D-9-6-01 D-9-6-02	Popíše sled událostí Velké francouzské revoluce a napoleonských válek. Zhodnotí dopad těchto událostí pro další vývoj.

8. ročník	říjen	Průmyslová revoluce a její důsledky. Evropa po skončení napoleonských válek.	Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	Porovná stav v Evropě před a po skončení napoleonských válek (situace po vídeňském kongresu). Připraví krátký referát na téma významného vynálezu tohoto období. Přiřadí k sobě významné osobnosti a jejich vynálezy. Zhodnotí sociální důsledky průmyslové revoluce, uvažuje o dalších možnostech následného vývoje vyplývajícího ze sociálních důsledků průmyslové revoluce.	D-9-6-04	Uvede příklady významných vynálezů z o bdobí průmyslové revoluce. Posoudí dopady jejich zavedení včetně oblasti sociální. Popíše v souvislostech vývoj v Evropě po skončení napoleonských válek.
	listopad	Habsburská monarchie. Metternichovský absolutismus. Národní obrození. Kultura první poloviny 19. století.	Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Zamýšlí se nad možnými klady a zápory absolutistické vlády pro stát. Vyzkouší si roli cenzora dobových novin. Vytvoří soubor medailonků nejvýznamnějších představitelů národního obrození. Zakreslí do mapy nejvýznamnější památky na území našeho státu pocházející z první poloviny 19. století.	D-9-6-03	Shrne vývoj dějin habsburské monarchie 1. poloviny 19. století. Zhodnotí postavení českého národa v monarchii. Uvede příklady a rozpozná významná kulturní a architektonická díla z tohoto období.
	prosinec	Revoluce 1848–1849. Společnost v polovině 19. století. Technický pokrok.	Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	Vytvoří schéma s jednoduchým nákresem průběhu revoluce v letech 1848–1849 ve vybraných státech. Porovná cíle revoluce v jednotlivých státech a jejich výsledky. Zhodnotí výsledky revolučních událostí. Vytvoří soupis podstatných vynálezů období a jejich autorů. Posoudí význam těchto nových vynálezů.	D-9-6-04	Popíše důvody, průběh, výsledky a dopady revoluce z let 1848–1849. Uvede příklady technického pokroku následujícího období a posoudí jejich přínos.

	leden	Evropa ve 2. polovině 19. století. Sjednocení Německa. Sjednocení Itálie. Válka Severu proti Jihu v USA.	Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	Vytvoří tabulku, do které průběžně zachytí nejvýznamnější změny v průběhu 2. poloviny 19. století v největších evropských státech. Porovná současnou mapu Evropy s mapou kontinentu v polovině 19. století, zachytí hlavní rozdíly. Do mapy světa zakreslí nejvýznamnější kolonie jednotlivých států. Na základě rozboru textu zaznamená rozdíly mezi situací na Severu a Jihu USA.	D-9-6-04	Popíše a porovná vývoj v jednotlivých státech Evropy ve 2. polovině 19. století. Zná nejvýznamnější kolonie. Vysvětlí a dá do souvislostí válku Severu proti Jihu v USA. Odvodí důsledky těchto změn pro další vývoj.
	únor	Bachův absolutismus v Habsburské monarchii. Vznik Rakousko-Uherska. Kultura ve 2. polovině 19. století.	Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Na časovou osu zaznamená podstatné změny, které se udály v habsburské monarchii v průběhu vlády Františka Josefa I. Popíše a zhodnotí snahu českých politiků o zrovnoprávnění v rámci monarchie. Zaznamená do mapy nejvýznamnější kulturní památky pocházející z tohoto období na území našeho státu. Zhodnotí klady i zápory existence českého národa v rámci monarchie.	D-9-6-03	Popíše vývoj v habsburské monarchii v 2. polovině 19. století, vylíčí a zhodnotí snahy českých politiků o zisk rovnoměrného postavení v rámci monarchie. Uvede příklady a rozpozná významná kulturní díla z tohoto období.
	březen	První světová válka a její důsledky. Svět po skončení 1. světové války.	Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	Vytvoří mapu Evropy s barevným odlišením válečných bloků a front 1. světové války. Na časovou osu doplní nejdůležitější události 1. světové války. Na základě představení zákopové války napíše o svých prožitcích „dopis z fronty“. Vytvoří krátkou prezentaci o zbraních použitých v 1. světové válce. Vytvoří komiks o působení T. G. Masaryka. Vyfotografuje pomník obětí 1. světové války v místě svého bydliště.	D-9-7-01	Popíše průběh bojů 1. světové války, porovná rozdělení států do dvou válečných bloků. Zhodnotí důsledky 1. světové války. Diskutuje v souvislostech působení T. G. Masaryka a našich dalších osobností za války.

	duben	Pařížská mírová konference. Nástup komunismu v Rusku a vznik Sovětského svazu. Sovětský svaz před 2. světovou válkou.	Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	Porovná mapy Evropy před a po 1. světové válce, zaznamená podstatné změny. Na časovou osu zaznamená důležité mezníky ve vývoji meziválečného Ruska a Sovětského svazu. Porovná komunistické ideje se skutečným děním v Rusku a Sovětském svazu. Seznámí se s dobovými texty, karikaturami a fotografiemi, provede badatelsky jejich rozbor za účelem odhalení propagandy.	D-9-7-03	Vysvětlí změny, které přinesly výsledky 1. světové války. Nastíní v souvislostech průběh revolucí v Rusku a následný vývoj Ruska a Sovětského svazu.
	květen	Fašismus v Itálii. Nacismus v Německu. Vznik Československa.	Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Porovná přístup demokracie, komunismu a fašismu k řešení různých situací. Na časovou osu doplní důležité informace z dějin meziválečné Itálie a Německa. Posoudí, jakými způsoby se mohou nedemokratické režimy dostat k moci. Uvede faktory, které vedly ke vzniku samostatné Československé republiky.	D-9-7-03 D-9-7-04	Popíše v souvislostech historii meziválečného Německa a Itálie. Identifikuje strategie, které používají totalitní režimy.
	červen	Československo mezi světovými válkami (první republika, mnichovská dohoda, druhá republika). Kultura a věda mezi válkami.	Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Nakreslí mapu Československé republiky, do které vyznačí jednotlivé země s jejich hlavními městy, symboly a charakteristikami. Do mapy zaznačí také národnostní složení státu a následně území odstoupené v roce 1938 Německu, Polsku a Maďarsku. Seznámí se situací jednotlivých menšin v Československu. Porovná mezinárodní vztahy Československa se současnou situací našeho státu. Napíše zamyšlení na téma vypuknutí hospodářské	D-9-7-02 D-9-7-05	Vylíčí v souvislostech dějiny samostatné první republiky, popíše její podobu a národnostní složení. Zhodnotí úspěchy a neúspěchy státu. Posoudí postavení menšin v republice. Diskutuje odkaz tohoto státu pro další období.

				krize v současnosti. Uvede argumenty na téma obrany/kapitulace v období Mnichovské dohody. Do mapy zaznačí nejvýznamnější stavby z období první republiky.		Uvede příklady a rozpozná významná kulturní díla z tohoto období.
9. ročník	září	Svět na prahu 2. světové války. Průběh 2. světové války.	Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Na základě shlédnutí vybraných videosekvencí a četby vybraných ukázek textů popíše způsob boje za 2. světové války včetně využívané techniky. Do mapy zaznačí průběh bojů v Evropě. Dobové karikatury přiřadí k historickým událostem a vysvětlí záměr jejich autorů. Na základě zjištěných informací definuje příčiny obratu ve válce.	D-9-7-01 D-9-7-04	Objasní příčiny vypuknutí 2. světové války, popíše její průběh a výsledky.
	říjen	Protektorát Čechy a Morava – druhá světová válka na našem území. Odboj.	Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Do mapy regionu zaznamená hranice mezi protektorátem a Německem. Na základě vzpomínek pamětníků definuje možnosti reakce obyvatel protektorátu k německým okupantům a hledá jejich příčiny. Vytvoří schéma domácího a zahraničního odboje. Uvede klady a zápory vyplývající z provedení atentátu na Heydricha. Na základě vybraných videoukázek popíše průběh atentátu. V mapě vyhledá a zaznačí průběh osvobození. Vyfotografuje památník věnovaný obětem války v regionu. Zjistí v rodině případné vzpomínky předků na období.	D-9-7-04 D-9-7-05	Popíše dění v Protektorátu Čechy a Morava a reakce obyvatelstva na okupaci. Popíše činy odbojářů a vyvodí důsledky jejich počínání. Uvede do souvislostí průběh osvobození a další vývoj.
	listopad	Holocaust. Důsledky 2. světové války. Poválečné uspořádání.	Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Seznámí se se vzpomínkami přeživších holocaustu. Podle nich popíše používané způsoby diskriminace a reakce lidí k jejich osudům. Na základě vzpomínek pamětníků z regionu a přiblížení zdejšího židovského osídlení a památek (a jejich osudu) si utváří představu o tom, že se hrůzy války dotkly také jejich regionu. Diskutuje dopady 2. světové	D-9-7-04	Představí důvody, průběh a důsledky holocaustu. Popíše a zhodnotí důsledky 2. světové války. Přiblíží poválečné uspořádání světa.

				války pro další vývoj. Do mapy zakreslí rozdělení světa po 2. světové válce. Definuje příčiny tohoto stavu.		
	prosinec	Studená válka – vztahy mezi bloky, nejvýznamnější konflikty.	Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.	Vytvoří schéma s charakteristikami bloků studené války. Vyhledá stopy studené války a konfliktů s ní spojených v současných mezinárodních vztazích. Do mapy zaznamená místa nejvýznamnějších konfliktů studené války.	D-9-8-01	Popíše průběh studené války a nejvýznamnější konflikty s ní spojené. Najde vztahy se současnou situací ve světě.
	leden	Státy a organizace západního bloku po 2. světové válce. Evropská integrace. Dekolonizace.	Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. Posoudí postavení rozvojových zemí.	Vytvoří plakát představující nejvýznamnější instituce, jejichž je ČR členem. Posoudí klady a zápory členství v těchto institucích. Odhalí příčiny osamostatňování kolonií.	D-9-8-02 D-9-8-03	Vylíčí v souvislostech dějiny zemí západního bloku po 2. světové válce s důrazem na evropskou integraci. Posoudí její klady a zápory.
	únor	Státy a organizace východního bloku po 2. světové válce.	Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	Do časové osy zaznačí důležité mezníky v poválečné historii Sovětského svazu. Na základě rozboru textu identifikuje příčiny nepokojů v jednotlivých státech. Na základě rozboru dobových plakátů odhalí principy propagandy. Provede rozbor karikatur a fotografií týkajících se problematiky.	D-9-7-03	Popíše důležité mezníky v historii států východního bloku a jeho důležité organizace.
	březen	Československo po 2. světové válce. Komunistický převrat. Upevňování	Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Na základě shlédnutí vybraných videosekvencí zhodnotí problémy, které bylo třeba v poválečném Československu řešit. Hledá stopy po někdejším německém osídlení regionu. Zaznamená na základě rozboru textu důvody nástupu komunistů k moci.	D-9-7-05	Popíše situaci na území našeho státu po skončení 2. světové války. Představí důvody nástupu komunistů

		komunistického režimu.				k moci. Analyzuje jejich následné činy.
	duben	Život v komunistickém Československu. P ronásledování odpůrců režimu. Politické procesy. Ekonomika.	Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Zachytí rodinné vzpomínky na život v komunistickém Československu. Pracuje s dobovými plakáty, odhalí v nich propagandu. Vyhledá informace k politickému procesu spjatému s regionem. Porovná mapy před a po kolektivizaci zemědělství. Porovná principy tržního a plánovaného hospodářství.	D-9-7-05	Popíše život v komunistickém Československu. Uvede způsoby represe v 50. letech a změny provedené v oblasti ekonomiky. Zhodnotí dopady těchto změn.
	květen	Pražské jaro. Období normalizace. Disent. Kultura v období komunismu.	Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Na časovou osu seřadí události z roku 1968. Zachytí rodinné vzpomínky na období Pražského jara a následné okupace. Seznámí se s ukázkami z dokumentu Dva tisíce slov. Roztřídí materiály (fotografie, kartičky s výroky a vzpomínkami apod.) týkající se příchodu vojsk v letech 1945 (osvobození) a 1968 (okupace). Rozpozná ukázky oficiální tvorby a disentu.	D-9-7-05	Představí události z roku 1968. Vysvětlí postupy normalizace. Popíše podoby a příkladu disentu. Uvede příklady kultury z období komunismu.
	červen	Sametová revoluce. Dění v našem státě a ve světě po roce 1989. Stopy dějin v našem regionu.	Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Zachytí rodinné vzpomínky na období Sametové revoluce. Na časovou osu zaznamená nejvýznamnější mezníky našich dějin po roce 1989. Vyhledá stopy historie 20. století ve městě.	D-9-7-05 D-9-8-04	Popíše v souvislostech průběh Sametové revoluce a následující vývoj. Porovná život v komunistickém a demokratickém režimu.

		TÉMA	EXKURZE
6. ročník	září	Úvod do vyučování dějepisu. Historické prameny. Orientace v historickém čase. Dějinná období. Archeologie.	Litomyšlské instituce uchovávající historické prameny.
	říjen	Vznik a vývoj lidského rodu. Pravěk. Dělení pravěku. Paleolit (lovci a sběrači) a neolit (zemědělci).	Program SVČ Litomyšl zaměřený na problematiku života v pravěku.
7. ročník	květen	Robota a nevolnictví.	V průběhu školního roku bude aktuálně využito nabídky akcí Městské knihovny v Litomyšli a muzeí v litomyšlském regionu. Žáci se zúčastní historické exkurze dle výběru učitele.
8. ročník	březen	První světová válka a její důsledky. Svět po skončení 1. světové války.	V průběhu školního roku bude aktuálně využito nabídky akcí Městské knihovny v Litomyšli a muzeí v litomyšlském regionu. Žáci se zúčastní historické exkurze dle výběru učitele.
9. ročník	duben	Život v komunistickém Československu.	V průběhu školního roku bude aktuálně využito nabídky akcí muzeí či jiných paměťových institucí v litomyšlském regionu. Žáci se zúčastní historické exkurze dle výběru učitele.
	červen	Stopy dějin v našem regionu.	Terénní výuka zaměřená na historii Litomyšle.

Občanská výchova – Ov

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsahem předmětu občanská výchova jsou kapitoly, které jsou pro život ve společnosti dalších lidí velmi důležité. Žáci se s nimi setkají během školní docházky hned několikrát. V rámci občanské výchovy je otevřou a neustále rozšiřují a prohlubují vědomosti s nimi spojené. Do této kategorie patří např. kapitoly věnující se vztahům (k sobě samému, k rodině, společnosti, osobnost), školnímu životu (Život ve škole – pravidla, Školní řád, Umění učit se), kapitoly rozvíjející národní cítění a zájem o historii naší země (Má vlast – Regiony, řeč, kultura, symboly, historie, Praha, významné osobnosti, Řízení společnosti – Stát, demokracie, začlenění do veřejného života). Významnou částí obsahu předmětu jsou kapitoly věnované právům, právu a zákonům z nejrůznějších úhlů pohledu (Úvod do lidských práv, Právní ochrana: Trestní právo, Děti a paragrafy, Rodina a zákony, Právní odpovědnost rodičů, Stát a právo, státní moc). Širokými tématy, se kterými budou žáci také pracovat, jsou kapitoly Osobnost, Majetek a bohatství. Žáci se navíc seznámí s tématy, jako jsou EU a Globální problémy lidstva.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu

S jednotlivými tématy a okruhy se žáci seznamují pomocí široké škály praktických činností a aktivit. Vytvářejí a sestavují podle aktuálního tématu modely, rodokmeny, ilustrace, plánky, ale také nejrůznější prezentace, které sami prezentují. Pomocí modelových situací, dramatizací a hraní rolí si osvojují a prožívají nejrůznější situace a typy chování ze života. Patří sem nejenom potřebné komunikační a vztahové dovednosti, ale i chování a jednání v krizových situacích. Většina činností probíhá ve skupině či komunitním kruhu, žáci diskutují nad aktuálními tématy.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení

U jednotlivých témat žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Operují přitom s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. Uvádějí věci do souvislostí, propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí (zeměpis – např. státy EU, dějepis – různé typy států), a na základě toho si vytvářejí komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy. Zážitky z dramatizací porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti. Osvojí si efektivní metody učení (tvorba osnovy, výpisků), posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení. Naplánují si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, vyzkouší si jednotlivé nápady, které potom kriticky zhodnotí a diskutují o nich se spolužáky.

Kompetence k řešení problémů

Díky různým činnostem ve výuce (modelové situace, diskuse) žáci vnímají nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni. Rozpoznají a pochopí problém, přemýšlí o jeho příčinách, promyslí a naplánují způsob řešení problémů a využívají k tomu vlastního úsudku a zkušeností. Samostatně i ve skupinách vyhledávají informace vedoucí k řešení problému a získané vědomosti a dovednosti využívají k objevování různých variant řešení. Činí rozhodnutí, která jsou schopni obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní

Při diskusích a besedách žáci formulují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Učí se přitom naslouchat promluvám druhých lidí,

porozumět jim, vhodně na ně reagovat a argumentovat. Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků. Získané komunikativní dovednosti pomáhají žákům k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální
Při většině činností žáci účinně spolupracují ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu a společně hodnotí jejich dodržování. Na modelových situacích trénují dovednost v případě potřeby požádat o pomoc, případně ji poskytnout. Užívané metody (diskuse, dialog, skupinová práce, komunitní kruh, dramatizace…) směřují k utváření příjemné atmosféry v týmu a k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Umožňují diskusi v malé skupině i debatu celé třídy, žáci tak chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské
Žáci se učí respektovat přesvědčení druhých lidí, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí. Osvojují si základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu. Učí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace, poskytují dle svých možností účinnou pomoc a chovají se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Objasní si základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí. Chovají se tak, aby jejich rozhodnutí byla v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní
Žáci dodržují společně vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky. Využívají znalosti a zkušenosti získané v předmětu v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Připravují se na rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření, orientují se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci.

Kompetence digitální
Žáci se zapojují do občanského života prostřednictvím digitálních technologií, které zvládají kriticky a zdravě používat. Umí vyhodnotit rizika vyplývající z pohybu v digitálním světě a posuzovat vliv digitálního prostředí na život jedince a proměnu společnosti. Také si rozvíjí etické a právní vědomí v různých situacích v digitálním prostředí, které se jich může bezprostředně týkat.

Upřednostňované formy a metody práce
V předmětu občanská výchova se v hojné míře využívají aktivizující metody výuky, jako např. rozhovor, diskuse na aktuální téma, inscenační a situační metody, zejména k navození empatie a vcítění se do situace druhých. Jednou z nejčastějších metod je také skupinová práce a kooperativní výuka. Z klasických výukových metod využívají žáci vyprávění, popis situace, napodobování rolí. Často pracují s textem a s dalšími informačními zdroji (internet). V menší míře absolvují přednášky odborníků.

Prostředí a forma realizace
Pro realizaci předmětu je ideální interaktivní tabule, využívá se také počítačová učebna nebo tablety a práce v terénu (exkurze). Výuka probíhá v rámci jedné třídy jednoho ročníku.

Tematická integrace
Předmět se tematicky propojuje zejména s těmito předměty: Zeměpis – znalosti o jednotlivých zemích EU, dějepis – typy států a vlád, český jazyk – výpisek, životopis, žádost o zaměstnání.

Časová dotace
Výuka občanské výuky probíhá v 6., 8. a 9. ročníku po 1 vyučovacích hodinách týdně.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	září	Život ve škole – pravidla, školní řád, umění učit se. Život mezi lidmi.	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	Uvědomí si, čím je škola pro další život důležitá. Naučí se správným postupům při přípravě na vyučování. Uvědomí si, že učení je celoživotní proces. Nakreslí schéma vzdělávací soustavy ČR. Spoluvytváří pravidla chování ve třídě. Uvědomuje si školní i mimoškolní pravidla ve společnosti a kriticky k nim přistupuje. Přemýšlí o rolích v různých sociálních skupinách a situacích.	VO-9-1-04 VO-9-1-05	Orientuje se ve vzdělávacím systému ČR. Navrhuje řešení problematických situací.
	říjen	Rodinný život – manželství, vztahy, sexuální orientace, bezpečí	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	Uvědomí si, proč a čím je rodina důležitá pro jedince a pro celou společnost. Seznámí se se základními funkcemi rodiny. Vědomě se podílí na pozitivní rodinné atmosféře. Zpracuje model rodiny a na něm demonstruje schéma rodinných vztahů, charakterizuje role jednotlivých členů rodiny. Pracuje s rodokmenem, označí a pojmenuje příbuzenské vztahy.	VO-9-1-04 VO-9-1-05 VO-9-4-06	Sestaví rodokmen. Vytvoří rodinný erb.
	listopad	Člověk v rytmu času – svátky, čas	Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	Vyhledá legendy o našich patronech. Uvádí příklady kulturních tradic v průběhu roku. Vysvětlí pojem adventu. Z literatury zjistí vánoční zvyky u nás a jinde. Shromažďují lidové pranostiky – především v období jara.	VO-9-1-02 VO-9-1-01	Lidové pranostiky – vyhledá a vysvětlí. Představí patrony ČR.

	prosinec	Člověk v rytmu času – čas	Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	Sestaví časový snímek dne a týdne. Vysvětlí pojmy týkající se času – timemanagment, prokrastinace. Zpracuje kalendář významných dní České republiky.	VO-9-1-02 VO-9-1-01 VO-9-2-02	Zpracuje kalendář významných dní České republiky.
	leden	Má vlast – regiony, řeč, kultura, symboly, prezidenti, Praha	Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Umí pojmenovat a popsat státní symboly. Dokáží chronologicky seřadit funkční období prezidentů. Vyjmenuje důležitá místa v Praze.	VO-9-1-01 VO-9-1-06	Popíše státní symboly.
	únor	Místo, kde žijeme – obec, struktura obce	Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Prostřednictvím poznání svého regionu prohlubuje citovou vazbu k domovu. Pociťuje spoluzodpovědnost za život v obci. Zná významná a důležitá místa v obci, významné památky, osobnosti... Připraví přehledný plánek obce, vyznačí významné stavby. Turistického průvodce doplní fotografiemi. Navštíví městský úřad, seznámí se s jeho fungováním.	VO-9-1-06 VO-9-4-03 VO-9-4-04	Vytvoří propagační materiál cestovní agentury na místo svého bydliště.

	březen	Významné osobnosti České republiky	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	Uvědomí si dlouhou historii našeho státu, do které zasáhlo a zasahuje mnoho významných osobností. S těmito osobnostmi se blíže seznámí a prezentuje jejich přínos.	VO-9-1-03	Zpracuje medailonek významné osobnosti.
	duben	Významné osobnosti České republiky (pokračování tématu)	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	Uvědomí si dlouhou historii našeho státu, do které zasáhlo a zasahuje mnoho významných osobností. S těmito osobnostmi se blíže seznámí a prezentuje jejich přínos.	VO-9-1-03	Zpracuje medailonek významné osobnosti.
	květen	Člověk a kultura – náboženství, víra, kultura	Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Zpracovává informace o jednotlivých náboženstvích a odlišných kulturách, které následně porovnává.	VO-9-1-05 VO-9-1-06	Rozpozná jednotlivá náboženství.
	červen	Osobnost – jak se znám, co chci a co mohu	Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	Na filmovém pásu zachycují žáci pomocí kresby, fotografií nebo obrázků z časopisů svůj dosavadní život, změny a důležité okamžiky jejich života a diskutují o tom, co ho ovlivnilo.	VO-9-2-01	Sestaví filmový pás představující svůj dosavadní život.

8. ročník	září	Osobnost – jak se znám, co chci a co mohu	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	Zachytí, jaký je a jaký by chtěl být, zhodnotí své kladné a záporné vlastnosti, diskutuje o dosavadním životě, změnách. Porovnává na základě osobní charakteristiky, jak se vidí sám a jak ho vidí ostatní.	VO-9-2-02 VO-9-2-03	Sestaví svou charakteristiku.
	říjen	Psychické procesy a stavy – Jak poznávám, vnímám, jak se učím. City, inteligence	Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Zná pojmy vjem, smyslové vnímání, sociální vnímání, smyslový klam. Správně se orientuje ve světě prostřednictvím smyslového poznání. Předmět, který nezná a neví k čemu slouží (např. neznámé ovoce) žák určuje pomocí svých smyslů a znalostí. Žák pracuje s příklady opticko-geometrických klamů a s trojrozměrnými obrazy.	VO-9-2-03 VO-9-2-04	Uvede příklad překonání překážky a cestu k dosažení cíle.
	listopad	Majetek a bohatství – naše potřeby, vlastnictví	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	Diskutuje nad pyramidou potřeb. Shlédne video o vlastnictví soli na ostrově a na základě získaných informací řeší zadané úkoly.	VO-9-3-01 VO-9-3-02 VO-9-4-06	Navrhuje řešení problémů spojené s vlastnictvím.

	prosinec	Hospodaření	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	Diskutuje o pojmech poptávka, nabídka a trh. Sestaví osobní rozpočet. Sehraje scénky z obchodu a tržnic. Seznámí se s pravidly reklamace. Vymyslí si vlastní výrobek a navrhne reklamní kampaň včetně rozpočtu, která uvede výrobek na trh.	VO-9-3-02 VO-9-1-03 VO-9-3-03 VO-9-3-06	Navrhne řešení situací, které mohou nastat na trhu. Vymyslí si vlastní výrobek a navrhne reklamní kampaň včetně rozpočtu, která uvede výrobek na trh.

	leden	Hospodaření	Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	Diskutuje o pojmech poptávka, nabídka a trh. Sestaví osobní rozpočet. Sehraje scénky z obchodu a tržnic. Seznámí se s pravidly reklamace. Vymyslí si vlastní výrobek a navrhne reklamní kampaň včetně rozpočtu, která uvede výrobek na trh.	VO-9-3-04 VO-9-3-05	Navrhne řešení situací, které mohou nastat na trhu Vymyslí si vlastní výrobek a navrhne reklamní kampaň včetně rozpočtu, která uvede výrobek na trh (pokr.).
	únor	Řízení společnosti – stát, demokracie, začlenění do veřejného života	Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	Kriticky přistupuje k typům a formám státu. Seznámí se s rozdělením státní moci v ČR. Hraje hru „Na ostrově“.	VO-9-4-01 VO-9-4-02 VO-9-4-03 VO-9-4-04	Vyzná se v systému trhu. Zná typy a formy státu.

	březen	Právo – stát a právo, státní moc	Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	Na základě práce s Ústavou ČR přiřadí kartičky s nastíněným obsahem k jednotlivým hlavám ústavy. Zjistí, kdy byla schválena Ústava ČR a kdy vešla v účinnost. Vyhledá obsah Preambule Ústavy ČR. Pracuje s Ústavou ČR a vyhledává v ní informace.	VO-9-4-05	Orientuje se v právním řádu ČR a schvalování zákonů. Zakreslí pyramidu právního řádu. Zná základní informace o Ústavě ČR a základních lidských právech.
	duben	Právo – politika, EU a evropské právo, svoboda a právo	Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	Zamýšlí se nad významem odpovědnosti. Pracuje s Listinou lidských práv a svobod. Seznámí se se základními informacemi o EU. Vyhledá, kolika státy je tvořena EU a nejdůležitější orgány EU.	VO-9-4-03 VO-9-5-01	Zná znaky demokracie a základní lidská práva. Uvědomuje si, jak se může zapojit do politického dění. Rozumí základním informacím o EU.
	květen	Právo – politika, EU a evropské právo, svoboda a právo	Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	Kriticky přistupuje k informacím o EU. Uvědomí si, jaký vliv má členství v EU na občany ČR.	VO-9-4-03 VO-9-5-01	Zpracuje strukturu orgánů EU. Porovná práva členských zemí EU a ČR.
	červen	Právo – politika, evropské právo, svoboda a právo	Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci	Kriticky přistupuje k informacím o EU. Uvědomí si, jaký vliv má členství v EU na občany ČR. Seznámí se s možnostmi finanční výpomoci od EU.	VO-9-4-03 VO-9-5-01	Navrhne možná řešení ke zlepšení života/prostředí v naší obci/škole za využití prostředků EU.

			EU i možných způsobů jejich uplatňování.			
9. ročník	září	Občan – Jsem občanem státu. Já jako občan obce. Na úřadu.	Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.	Vypracuje strukturu místního obecního úřadu. Zjistí, jak přesně postupovat při vyřizování občanského průkazu a cestovního pasu.	VO-9-4-04 VO-9-4-05 VO-9-4-08	Zjistí, kdo jsou členové zastupitelstva v místě bydliště. Zná strukturu místního obecního úřadu.
	říjen	Občan a právo – odvětví práva ČR, občanskoprávní vztahy, vlastnictví zavazuje	Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství. Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.	Vytvoří přehled odvětví práva ČR. Vyjmenuje, do kterých právních vztahů vstupuje během dne. Rozezná, zda byl spáchán přestupek nebo trestný čin. Na konkrétních případech situací rozhoduje, zda jsou lidé majiteli dané věci. Rozumí pojmu a podmínkám vlastnictví. Seznámí se s pojmy dědictví, závěť a vydědění.	VO-9-4-05 VO-9-4-06 VO-9-4-07	Orientuje se v právním systému ČR.
	listopad	Občan a právo – ochrana majetku, smlouvy,	Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.	Vymyslí jedno nebo více pravidel, jak může chránit lidský majetek. Naučí se, co vše má obsahovat smlouva spojená s vlastnictvím.	VO-9-4-07 VO-9-1-03 VO-9-4-08	Popíše právní vztahy v souvislosti s vlastnictvím a

		odpovědnost za škodu	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.			důležité znaky smlouvy.
	prosinec	Právní ochrana – orgány právní ochrany a sankce, přestupky a správní řízení, občanské soudní řízení	Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	K jednotlivým orgánům (soudy, státní zastupitelství, notáři, advokáti) přiřadí jejich pravomoci. Seznámí se s průběhem soudu.	VO-9-4-09 VO-9-4-10 VO-9-4-11	Rozlišuje složky justice a popíše jejich činnost.
	leden	Právní ochrana – trestní právo, děti a paragrafy	Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	Seřadí karty podle závažnosti jednotlivých trestných činů. Rozebere konkrétní situaci a rozliší u ní trestný čin, přestupek, stanoví jednotlivá pochybení. Hledá řešení problematických situací u dětí a mladistvých. Orientuje se v trestní odpovědnosti dítěte a mladistvých. Diskutuje nad otázkou trestu smrti.	VO-9-4-08 VO-9-4-09 VO-9-4-10	Rozlišuje přestupek a trestný čin.
	únor	Právní ochrana – trestní právo, děti a paragrafy	Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při	Seřadí karty podle závažnosti jednotlivých trestných činů. Rozebere konkrétní situaci a rozliší u ní trestný čin, přestupek, stanoví jednotlivá pochybení. Hledá řešení problematických situací u dětí a mladistvých. Orientuje se v trestní	VO-9-4-08 VO-9-4-09 VO-9-4-10	Uvědomuje si rozdíl mezi dítětem, mladistvým a dospělým z hlediska právní odpovědnosti.

			postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	odpovědnosti dítěte a mladistvých. Diskutuje nad otázkou trestu smrti (pokračování z předchozího měsíce).		
	březen	Rodina a zákony – rodina z pohledu práva, právní odpovědnost rodičů, adopce	Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	Zamyslí se nad pravidly uplatňovanými v rodinách. Uvede klady a zápory manželství a volného soužití partnerů. Zamýšlí se nad řešením krizových situací v rodině. Vypíše, jakým způsobem může zasáhnout stát v případě, že rodiče neplní své povinnosti. Seznámí se s organizacemi, které pomáhají dětem a se zákonem o rodině se zaměřením na právní odpovědnost rodičů. Zná rozdíly mezi adopcí a pěstounskou péčí.	VO-9-4-06 VO-9-1-05	Vypracuje projekt na téma organizace, které pomáhají dětem.
	duben	Hospodaření – stát a národní hospodářství, státní rozpočet, záchytná sociální síť.	Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.	Vypracuje přehled zdrojů státního rozpočtu. Seznámí se s jednotlivými ministerstvy. Uvědomí si rozdíly mezi jednotlivými druhy rozpočtů (vyrovnaný, schodkový a přebytkový). Zamyslí se nad příjmy a výdaji z hlediska jednotlivce a státu. Pokusí se vyjmenovat některé soc. problémy a navrhnout jejich řešení pomocí záchytné sociální sítě.	VO-9-3-06 VO-9-3-07	Zpracuje rozpočet - příjmy a výdaje rozpočtu státu, zhodnotí je, zváží, kde by bylo možné výdaje snížit a jakou cestou by si mohl zajistit příjmy
	květen	Hospodaření – stát a národní hospodářství, státní rozpočet, záchytná sociální síť	Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže	Vypracuje přehled zdrojů státního rozpočtu. Seznámí se s jednotlivými ministerstvy. Uvědomí si rozdíly mezi jednotlivými druhy rozpočtů (vyrovnaný, schodkový a přebytkový). Zamyslí se nad	VO-9-3-06 VO-9-3-07	Navrhuje řešení sociálních problémů.

			tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků.	příjmy a výdaji z hlediska jednotlivce a státu. Pokusí se vyjmenovat některé soc. problémy a navrhnout jejich řešení pomocí záchytné sociální sítě (pokračování z předchozího měsíce).		
	červen	Globální problémy	Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.	Uvědomí si globální problémy, jejich příčiny, důsledky a navrhne možná řešení. Vyhledá informace o ozbrojených konfliktech, teroristických útocích a diskutuje o nich. Uvede příklady pomoci zemím postiženým válkou, přírodní katastrofou apod. Vyhledá organizace, které se zabývají tímto druhem pomoci.	VO-9-5-02 VO-9-5-03	Vytvoří projekt zabývající se globálním problémem a navrhne jeho řešení.

5.4 Vzdělávací oblast - Člověk a svět práce

Pracovní činnosti I. st. - Pc

Charakteristika vyučovacího předmětu
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Výuka na I. stupni je rozdělena na čtyři tematické okruhy: Práce s dobrým materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Žák se seznamuje s různými pracovními technikami a materiály. Vytváří si pozitivní vztah k učení i práci a schopnosti zhodnotit výsledky své práce i spolužáků.

Kompetence k řešení problému
Za pomoci dospělého člověka vnímá a řeší nejrůznější problémy přiměřené jeho věku a řeší je samostatně nebo ve skupinách. Řešení problému si dokáže obhájit. Žák je veden k samostatnému přístupu, systematičnosti a pečlivosti při práci.

Kompetence komunikativní
Žák je veden k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci v běžných i méně běžných situacích. Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v ústním projevu.

Kompetence sociální a personální
Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Kompetence občanské
Přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí. Samostatně a sebevědomě vystupuje a jedná, samostatně projevuje názor, poznává a ovlivňuje své jedinečnosti a respektuje kvality a potřeby jiných lidí. Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc.

Kompetence pracovní
Žák získává základní a praktické pracovní dovednosti a návyky. Poznává vybrané materiály a jejich vlastnosti, suroviny, plodiny. Naučí se volit a používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky. Osvojí si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Upřednostňované formy a metody realizace tohoto předmětu

Člověk a svět práce je především předmětem činnostním. Podporuje žáka řešit problém a spolupracovat. Důraz je kladen na individuální činnost, zařazujeme práci ve dvojicích a ve skupinách.

Časová dotace

1. – 5. ročník: 1 hodina týdně

Prostředí realizace

Vyučování probíhá především v kmenové učebně, ve školní kuchyni, na školním pozemku. Využíváme keramické dílny v DDM v Litomyšli. Účastníme se různých výstav a besed.
Výuka probíhá převážně v rámci jedné třídy, v případě projektů, vycházek a exkurzí se spojují třídy ze stejného ročníku nebo třídou věkově blízkou.

Tematická integrace

Při výuce částečně realizujeme obsah českého jazyka, cizího jazyka, matematiky, výtvarné výchovy. Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce, jako jsou např. exkurze, projekty, divadelní představení, pobytové akce, setkávání a akademie.

		TÉMA	OKRUHY ČINNOSTÍ	TYP ČINNOSTÍ	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
1. ročník	září říjen	Podzim	konstrukční činnosti práce s drobným materiálem	konstrukční stavebnice - např. Lego	vytváří prostorové útvary, např. dům, dopravní prostředky	7	vytváří prostorové útvary
				papír	vytrhává, vystřihuje jednoduché tvary podle linie, skládá, přehýbá nebo prostorově vytváří	1,2	vytrhává, vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá
				modelovací hmota,	modeluje jednoduché tvary	1,2	umí zacházet s modelínou
				přírodniny	nalepuje koláž z papíru nebo z přírodnin	1,2,11	vytrhá, lepí papír nebo přírodniny
	listopad prosinec leden	Zima, Vánoce Stolování	práce s drobným materiálem konstrukční činnosti příprava pokrmů	papír	vytrhává, vystřihuje jednoduché tvary podle linie, skládá, přehýbá nebo prostorově vytváří	1,2	vytrhává, vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá
				modelovací hmota	modeluje jednoduché tvary	1,2	umí zacházet s modelínou
				sníh, stavebnice	staví sněhuláka nebo stavby ze sněhu, vytváří prostorové útvary	1,7	umí sám dle vlastní fantazie vytvořit stavbu ze sněhu
				pečivo, ovoce, zelenina	sestaví zdravou svačinu a přiměřeně stoluje ve třídě i ve školní jídelně	17,18	sestaví zdravou svačinu a přiměřeně stoluje ve třídě i ve školní jídelně
	únor březen duben	Zvířata na jaře, Velikonoce Den Země	práce s drobným materiálem pěstitelské práce	papír	vytrhává, vystřihuje jednoduché tvary podle linie, skládá, přehýbá nebo prostorově vytváří	1,2	vytrhává, vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá
				modelovací hmota,	modeluje jednoduché tvary	1,2	umí zacházet s modelínou

				přírodniny	nalepuje koláž z papíru nebo z přírodnin	1,2,11	vytrhá, lepí papír nebo přírodniny
				léčivé byliny	stará se o květiny v budově školy	11,12	stará se o květiny v budově školy
	květen červen	Den matek Den dětí, výlety do přírody	práce s drobným materiálem	papír	vytrhává, vystřihuje jednoduché tvary podle linie, skládá, přehýbá nebo prostorově vytváří	1,2	vytrhává, vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá
			konstrukční činnosti	stavebnice	vytváří prostorové útvary ze stavebnic	1,7	umí sám dle vlastní fantazie vytvořit stavbu ze stavebnice
2. ročník	září říjen	Bezpečnost cestou do školy Ovoce, zelenina, Příroda na podzim	konstrukční činnosti	konstrukční stavebnice - např. Lego	vytváří prostorové útvary ze stavebnice, např. sídliště, město	7	vytváří prostorové útvary
			práce s drobným materiálem	papír	vytrhává, vystřihuje složitější tvary podle linie, skládá, přehýbá, tvaruje, prostorově vytváří	1,2	vytrhává, vystřihuje složitější tvary podle linie, skládá, přehýbá, tvaruje, prostorově vytváří
				modelovací hmota,	modeluje složitější tvary	1,2	umí zacházet s modelínou
	listopad prosinec leden	Tradice a lidové zvyky Člověk v průběhu času	práce s přírodninami	přírodniny	nalepuje koláž z přírodnin	1,2	lepí přírodniny
			práce s drobným materiálem	papír	vytrhává, vystřihuje složitější tvary podle linie, skládá, přehýbá, tvaruje, prostorově vytváří	1,2	vytrhává,vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá
				modelovací hmota,	modeluje složitější tvary	1,2	umí zacházet s modelínou
			konstrukční činnosti	sníh, stavebnice,	staví sněhuláka, iglú nebo stavby ze sněhu, vytváří prostorové útvary - sídliště, město	1, 7	umí sám dle vlastní fantazie vytvořit stavbu ze sněhu

	únor březen duben	Lidské zdraví Velikonoční zvyky. Zvířata Den Země	příprava pokrmů	ovoce a zelenina	sestaví zdravou svačinu a slušně stoluje při svačině a při obědě ve školní jídelně	17,18	sestaví zdravou svačinu a slušně stoluje při svačině a při obědě ve školní jídelně
			pěstitelské práce	kraslice v mechu a osení	ošetřuje pokojové rostliny, osívá dekorativní misku, stará se o zeleň u školy- třídní strom	11,12	ošetřuje pokojové rostliny, osívá dekorativní misku, stará se o zeleň u školy
			práce s drobným materiálem	papír	vytrhává, vystřihuje složitější tvary podle linie, skládá, přehýbá, tvaruje, prostorově vytváří	1,2	vytrhává, vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá
	květen červen	Koutek přírody		modelovací hmota,	modeluje složitější tvary	1,2	umí zacházet s modelínou
			konstrukční činnosti	papír	vytrhává, vystřihuje složitější tvary podle linie, skládá, přehýbá, tvaruje, prostorově vytváří	1,2	vytrhává, vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá
				přírodniny	nalepuje koláž z přírodnin	1,2	nalepuje koláž z přírodnin
				stavebnice	vytváří prostorové útvary ze stavebnic	1,7	umí sám dle vlastní fantazie vytvořit stavbu ze stavebnice
3. ročník	září říjen	Naše škola v obci Země kde žijeme	práce s drobným materiálem	papír	vytrhává složitější tvary podle návodu, vystřihuje drobnější, složité tvary, skládá, přehýbá, prostorově vytváří a řeže papír	1,2	vytrhává, vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá
				modelovací hmota	ovládá a používá pracovní nástroje a pomůcky - nůžky, nůž	1,2	umí pracovat s pracovními nástroji
			konstrukční činnosti	stavebnice	vytváří prostorové útvary ze stavebnice - např. sídliště, dětské hřiště	7	vytváří prostorové útvary

	listopad prosinec leden	Minulost naší obce Lidská tvořivost Neživá příroda	konstrukční činnosti	stavebnice	vytváří modely staveb	7	vytváří prostorové útvary
			práce s drobným materiálem	papír	vytrhává složitější tvary podle návodu, vystřihuje drobnější, složité tvary, skládá, přehýbá, prostorově vytváří a řeže papír	1,2	vytrhává, vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá
				modelovací hmota	ovládá a používá pracovní nástroje a pomůcky - nůžky, nůž	1,2	umí pracovat s pracovními nástroji
			konstrukční činnosti	kartony	vytváří prostorové útvary z kartonu	1,2	vytváří prostorové útvary
	únor březen duben	Živá příroda - rostliny, houby Živá příroda - živočichové Den Země	práce s drobným materiálem	papír	vytrhává složitější tvary podle návodu, vystřihuje drobnější, složité tvary, skládá, přehýbá, prostorově vytváří a řeže papír	1,2	vytrhává, vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá
				modelovací hmota	ovládá a používá pracovní nástroje a pomůcky - nůžky, nůž	1,2	umí pracovat s pracovními nástroji
			pěstitelské práce	třídní květiny	ošetřuje pokojové rostliny	11,12	ošetřuje pokojové rostliny
			práce s drobným materiálem	odpadový materiál	vytvoří ekologický plakát nebo prostorový výrobek	1,2	vytvoří ekologický plakát nebo prostorový výrobek
	květen červen	Den matek Stolování	s drobným práce materiálem	papír	vytrhává složitější tvary podle návodu, vystřihuje drobnější, složité tvary, skládá, přehýbá, prostorově vytváří a řeže papír	1,2	vytrhává, vystřihuje podle linie, skládá, přehýbá

			příprava pokrmů	zdravé a čerstvé potraviny	sestaví zdravou svačinu, umí stolovat, dodržuje hygienu	17,18	sestaví zdravou svačinu, umí stolovat, dodržuje hygienu
4. ročník	září	Naše vlast	práce s drobným materiálem, konstrukční činnost	pracuje s přírodninami, pracuje s papírem a kartonem	vytvoří jednoduchou koláž z přírod. materiálu, prostorové výrobky,	1,3, 4, 5	vytvoří jednoduchou koláž z přírod. materiálu
	říjen	Pravěk a české pověsti	práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti	pracuje s přírodninami a s keramickou hmotou	vytvoří prostorové výrobky, navštíví keramickou dílnu v DDM	1,3,5	vytvoří prostorové výrobky
	listopad	České památky ve středověku	práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti	pracuje s přírodním materiálem,	vytváří koláž z přírodních materiálů, prostorové výrobky	1,3,5	vytváří koláž z přírodních materiálů,
	prosinec	Zvyky a tradice dle regionu	práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti,	pracuje s papírem a kartonem	vyrobí vhodný dárek k Vánocům, ozdobí vánoční strom,	1,3,4,5	vyrobí vhodný dárek k Vánocům, ozdobí vánoční strom,
	leden	Orientace v čase - kalendář	práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti	pracuje s textilem	zná základní druhy stehů, ušije výrobek podle střihu	3,4,5,9, 10	ušije výrobek podle střihu
	únor	Demokracie v ČR	práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti	pracuje se stavebnicí podle návodu, provádí jednoduchou montáž a demontáž	pracuje se stavebnicí podle návodu, provádí jednoduchou montáž a demontáž	5,8,9,10	pracuje se stavebnicí podle návodu, provádí jednoduchou montáž a demontáž
	březen	Světové strany	práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti,	vytvoří světovou růžici,	pracuje s kompasem, mapou,	5,6,1,14, 15	vytvoří světovou růžici
	duben	Ochrana přírody	práce s drobným materiálem	využívá odpadového materiálu k sestrojení jednoduchého výrobku	vytvoří výrobek z odpadového materiálu, rychlí osení, vytvoří velikonoční přání	1,3,4,5, 13,15,16 ,9	vytvoří výrobek z odpadového materiálu,

	květen	Jarní příroda	práce s drobným materiálem, pěstitelské práce	zasadí květinu, vytvoří přání dle vlastní fantazie	vytvoří dárek a přání pro maminku ke Dni matek	1,3,5,13, 14,15,16	vytvoří dárek a přání pro maminku ke Dni matek
	červen	Cestujeme po ČR - mapa Krajové pochoutky	práce s kartonem příprava pokrmů	vybere, nakoupí potraviny a připraví jednoduchý pokrm (pohár, obložený chlebíček, jednohubka, salát)	vybere, nakoupí potraviny a připraví jednoduchý pokrm (pohár, obložený chlebíček, jednohubka, salát)	17,18,20 ,21	připraví jednoduchý pokrm
5. ročník	září	Rodné město a regiony	práce s drobným materiálem	pracuje s přírodninami, pracuje s papírem a kartonem	vytvoří mapu Litomyšle a okolí	2,3,4,5	vytvoří mapu Litomyšle a okolí
	říjen	Vesmír a Země	práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti	pracuje s přírodninami, pracuje s papírem a kartonem	vytvoří koláž z přírodního materiálu	3,4,5	vytvoří koláž z přírodního materiálu
	listopad	ČR - součást Evropy, EU	práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti	pracuje s přírodninami, pracuje s papírem a kartonem a stavebnicí	vytváří prostorové výrobky, sestaví (z víček) státní vlajky některých evropských států	2,3,4,5	vytváří prostorové výrobky
	prosinec	Živé přírodniny	práce s drobným materiálem,	vytvoří dárek a přání k Vánocům	vyrobí vhodný dárek k Vánocům, ozdobí vánoční strom,	3,4,5,6, 13,15,16	vyrobí vhodný dárek k Vánocům, ozdobí vánoční strom
	leden	Lidské tělo	práce s drobným materiálem	pracuje s modelovací hmotou	vytvoří model lidského těla	2,3,5	vytvoří model lidského těla
	únor	Péče o zdraví	práce s drobným materiálem	pracuje s textilem	podle střihu ušije drobný výrobek, kde užije základní druhy stehů	2,3,5	ušije drobný výrobek
	březen	Člověk a technika	konstrukční činnosti	pracuje s odpadovým materiálem	vytváří složitější model podle návodu či technického výkresu	1,2,3,4	vytváří prostorové výrobky

	duben	Dopravní výchova	konstrukční činnosti, pěstitelské práce	pracuje s dopravní stavebnicí	vytváří model dopravních situací a značky, seje obilí na velikonoční svátky	3,4,7,8,9 ,15,16	vytváří model dopravních situací a značky
	květen	Významné události 20. století	práce s drobným materiálem	vytvoří dárek a přání	vyrobí dárek a přání pro maminku ke Dni matek	2,3,4,5	vyrobí dárek a přání pro maminku ke Dni matek
	červen	Ekologie – likvidace odpadů	práce s drobným materiálem	vytvoří výrobek z použitého materiálu	vytvoří výrobek dle vlastní fantazie	3,5,6,9	vytvoří výrobek dle vlastní fantazie z odpadového materiálu

Pozn.

Při všech pracovních činnostech během roku žák používá vhodné pomůcky, nástroje a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti.

Během roku aktuálně využijeme nabídek DDM, muzea, zahradnické školy a jiných institucí.

Pracovní činnosti navazují na témata učiva přírodovědy, vlastivědy, na tradiční svátky v roce a na roční období.

Pracovní činnosti II. st. - Pc

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

V hodinách absolvují žáci tři okruhy témat - Využití digitálních technologií, Příprava pokrmů a Světa práce. V nich mají příležitost žáci naučit se hodnotit sebe sama i ostatní, uvědomit si úlohu a hodnotu vzdělání, vytvářet pracovní postupy, pracovat s digitálními technologiemi, připravovat pokrmy dle zásad zdravého životního stylu atd. či se zamýšlet nad faktory, které ovlivňují volbu povolání jedince, identifikují své silné i slabé stránky, své kvalifikační předpoklady. Seznámí se dále s různými typy činností až po znaky různých povolání. Pracovat budou také s termíny: pracovní činnost, pracovní předměty, pracovní prostředky a pracovní prostředí. Získají přehled o různých profesích v naší republice, vybraná povolání dokáží popsat. Mají přehled o místech, na kterých lze získat informace o volbě povolání, některá společně i individuálně navštíví. Naučí se správně chápat a hodnotit inzertní nabídky zaměstnání, vyplnit žádost o zaměstnání, napsat životopis. Budou se věnovat problematice přijímacího pohovoru.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu

V oboru Člověk a svět práce žáci řeší různé pracovní úkoly a postupy, zabývají se bezpečností práce, pracemi z oblasti přípravy pokrmů. Dále pracují s pracovními listy, s různými grafickými technikami, v hodinách převládá práce ve skupinách či dvojicích. Zpracovávají suroviny, plánují a vytvářejí pracovní postupy, prezentují a obsluhují spolužáky. Zároveň absolvují testy profesní orientace, testy osobních zájmů. Navštíví úřad práce a seznámí se s jeho nabídkou a s možnostmi využití jeho služeb. Zmapují si perspektivu využití jednotlivých povolání, kromě úřadu práce k tomu využijí i internet. Prostřednictvím videa a besed se seznámí s náplní práce v jednotlivých povoláních. V novinách vyhledávají inzeráty týkající se povolání. Vyplní přihlášky na školy, žádost o zaměstnání a napíší vlastní životopis. Žáci sehrají dialogy, v nichž předvedou správný i nesprávný průběh přijímacího pohovoru, vzájemně situace rozebírají a hodnotí. Žáci sepíší také fiktivní pracovní smlouvu. Prostřednictvím her (např. Úspěch, Karty práce) si žáci uvědomují hodnotu a důležitost vzdělání pro výkon určitých povolání a seznamují se s jednotlivými odvětvími, ve kterých mohou pracovat.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žáci mají možnost praktickými činnostmi v různých situacích vnímat význam dalšího studia a celoživotního učení. Zvažují vhodnost pracovního postupu, organizace práce až po volbu oboru vzhledem ke svým vlohám a profesním předpokladům. Vyhledávají a třídí informace ke všem obsahům vzdělávacího oboru a na základě pochopení, propojení a systematizace mají možnost je efektivně využívat v procesu volby budoucího povolání a v praktickém životě. V hodinách operují s užívanými termíny (např. pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracovní předměty, pracovní prostředí, kvalifikační předpoklady, pracovní postup, bezpečnost práce atd.). Informace porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti (např. při prezentací pracovních výstupů, přehlídkách ukázek svého díla nebo na základě svého sebehodnocení si vybírají ze škály povolání ta, která pro ně připadají v úvahu.). Stanoví si cíl, kterého chtějí dosáhnout, zvažují překážky či problémy bránící jeho realizaci, naplánují si, jakým způsobem by mohli svou přípravu zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich.

Kompetence k řešení problému

V Člověku a světě práce žáci vnímají nejrůznější problémové situace při výběru budoucího povolání, určování a volby různých pracovních technik, postupů atd., čímž mají možnost rozpoznat a pochopit problém. Při prezentacích, prohlídkách výsledků práce apod. přemýšlí o nesrovnalostech a jejich

příčinách, promyslí a naplánují způsob řešení problému - úkolu a mohou tak využívat vlastního úsudku a zkušenosti. Žáci během činností vyhledávají a získávají informace potřebné k dosažení dobrého výsledku např. dobré volbě povolání, hledají výhody a nevýhody např. zvolených postupů, využívají získané vědomosti a dovednosti ke konečnému rozhodnutí. Mají možnost kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a mají možnost je před ostatními obhájit. Díky samostatné volbě např. pracovních postupů si mohou uvědomit zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní
Při činnostech v hodinách formulují a vyjadřují své myšlenky a názory, jsou vedeni vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Prostřednictvím názorů, přehlídek a prezentací ostatních spolužáků se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat a účinně se zapojovat do diskuse. V diskuzích obhajují svůj názor a argumentují. Během výuky se učí rozumět různým typům textů a záznamů (např. různé typy životopisů, pracovní smlouvy, pracovních postupů, recepturám atd.). Všímají si běžně užívaných gest, zvuků a jiných komunikačních prostředků, přemýšlí o vhodnosti jejich využití, reagují na ně (např. nácvik chování při pohovoru). Získané komunikativní dovednosti mají možnost využít ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální
Během většiny hodin výuky mají možnost žáci účinně spolupracovat ve skupině, vytvářejí si pravidla práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce. Při činnostech mohou vnímat svůj podíl na utváření příjemné atmosféry v týmu, upevňovat dobré mezilidské vztahy. Při vzájemném hodnocení prezentací či výsledků práce jsou vedeni k citlivému zvažování volby slov, tak aby druhého neranili, ocenili jeho úsilí apod. Díky názorům a vzájemné pomoci a spolupráci s druhými si vytvářejí pozitivní představu o sobě samém. Mají možnost chovat se tak, aby prožili pocit sebeuspokojení a sebeúcty. Diskutují v malých skupinách, ale debatují také v rámci celé třídy. Vytváří si tak předpoklady pro chápání potřeby spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu. Oceňují zkušenosti spolužáků, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské
V hodinách Člověka a světa práce děti respektují zájmy a vlohy druhých lidí vyplývající z činností spolužáků, výsledků jejich práce či diskuzí. Mají možnost objevovat a vážit si jejich vnitřních hodnot a stejně tak vcítit se do jejich situace. Díky tomu se snaží vzájemně si pomoci při pracovních úkolech či volbě nejvhodnějšího povolání.

Kompetence pracovní
V daném tématu mohou žáci dobře využívat nejen svých znalosti a zkušenosti získané, ale i pracovních dovedností. Různé pracovní činnosti a okruhy, kterými procházejí, si vytvářejí pracovní dovednosti významné pro svůj život. Díky tomu činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření. Orientují se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápou podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjejí své podnikatelské myšlení. Stejně tak chápou cestu výrobní od materiálu k hotovému výrobku.

Kompetence digitální
vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Upřednostňované formy a metody realizace tohoto předmětu
Při nejrůznějších činnostech v předmětu Člověk a svět práce se žáci setkávají s klasickými výukovými metodami, jako je např. popis, přednáška a práce s textem. Nejčastěji jsou však využívány metody dovednostně - praktické (např. zpracování surovin, prezentací apod.) a aktivizující metody výuky, např. rozhovor, diskuse, didaktické hry, dramatizace jednotlivých životních situací a hlavně jejich praktické zpracování a realizování. Styl výuky umožňuje využití komplexních výukových metod, jako jsou skupinová výuka, Brainstorming, výuka s pomocí počítačů a projektová výuka.

Časová dotace
1 hodina týdně

Prostředí realizace
Realizace vzdělávacího oboru probíhá v učebně, případně odborné pracovně a částečně v terénu při exkurzích a návštěvách úřadu práce.

Organizace výuky
Výuka probíhá v rámci celé třídy či skupinách, pouze např. při návštěvách úřadů a při exkurzích se žáci dělí do dalších skupin, eventuálně se spojí s třídou stejného ročníku.

Tematická integrace
Obor Člověk a svět práce je sám o sobě tematicky nosný v částech Příprava pokrmů integruje zdravovědu a přírodopis. Podtéma Svět práce se tematicky propojuje především s občanskou výchovou (např. sebepoznávání) a s českým jazykem (např. životopis, dramatizace scének, pracovní smlouva atd.).

PRACOVNÍ ČINNOSTI – rozvržení oblastí

6. a 7. ročník – Využití digitálních technologií
8. ročník – 1. pololetí - Příprava pokrmů, 2. pololetí – Svět práce
9. ročník – 1. pololetí – Svět práce, 2. pololetí – Příprava pokrmů

Podle aktuální nabídky využíváme akcí:
Zahradnické školy, Domu dětí a mládeže v Litomyšli, Regionálního muzea atd.

		OBLAST	TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
	září	DT	Psaní všemi deseti	Seznámí se s klávesnicí PS a PC, nacvičuje psaní písmen na střední a horní písmenné řadě, utvrzuje hmatovou jistotu, nacvičuje písmena na dolní písmenné řadě, zvyšuje přesnost a rychlost psaní.	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při psaní všemi deseti, orientuje se na klávesnici a dodržuje správný prstoklad. Plynule píše všemi deseti prsty.	1, 2, 3, 4	Orientuje se na klávesnici a dodržuje správný prstoklad.
	říjen	DT	Psaní všemi deseti	Seznámí se s klávesnicí PS a PC, nacvičuje psaní písmen na střední a horní písmenné řadě, utvrzuje hmatovou jistotu, nacvičuje písmena na dolní písmenné řadě, zvyšuje přesnost a rychlost psaní.	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při psaní všemi deseti, orientuje se na klávesnici a dodržuje správný prstoklad. Plynule píše všemi deseti prsty.	1, 2, 3, 4	Orientuje se na klávesnici a dodržuje správný prstoklad.
	listopad	DT	Psaní všemi deseti	Seznámí se s klávesnicí PS a PC, nacvičuje psaní písmen na střední a horní písmenné řadě, utvrzuje hmatovou jistotu, nacvičuje písmena na dolní písmenné řadě, zvyšuje přesnost a rychlost psaní.	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při psaní všemi deseti, orientuje se na klávesnici a dodržuje správný prstoklad. Plynule píše všemi deseti prsty.	1, 2, 3, 4	Orientuje se na klávesnici a dodržuje správný prstoklad. Plynulost psaní všemi deseti prsty.
	prosinec	DT	Fotoaparát, fotografování, zpracování a editace fotografií.	ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně	Ovládá fotoaparát a další záznamová zařízení, fotoaparát propojuje s dalším zařízením, fotografie zpracovává vhodným softwarem a specializovaných	1, 2, 3, 4	Nastaví fotoaparát, vyfotografuje fotografii, fotografie stáhne ze zařízení do PC, fotografie zpracuje a publikuje.

				jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím fotoaparátu, zařízení ošetřuje a stará se o fotoaparát a další zařízení.		
6. ročník	leden	DT	Fotoaparát, fotografování, zpracování a editace fotografií.	ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Ovládá fotoaparát a další záznamová zařízení, fotoaparát propojuje s dalším zařízením, fotografie zpracovává vhodným softwarem a specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím fotoaparátu, zařízení ošetřuje a stará se o fotoaparát a další zařízení.	1, 2, 3, 4	Nastaví fotoaparát, vyfotografuje fotografii, fotografie stáhne ze zařízení do PC, fotografie zpracuje a publikuje.
	únor	DT	Fotoaparát, fotografování, zpracování a editace fotografií.	ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Ovládá fotoaparát a další záznamová zařízení, fotoaparát propojuje s dalším zařízením, fotografie zpracovává vhodným softwarem a specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím fotoaparátu, zařízení ošetřuje a stará se o fotoaparát a další zařízení.	1, 2, 3, 4	Nastaví fotoaparát, vyfotografuje fotografii, fotografie stáhne ze zařízení do PC, fotografie zpracuje a publikuje.
	březen	DT	Fotoaparát, fotografování, zpracování a editace fotografií.	ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje	Ovládá fotoaparát a další záznamová zařízení, fotoaparát propojuje s dalším	1, 2, 3, 4	Nastaví fotoaparát, vyfotografuje fotografii, fotografie stáhne ze

				základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	zařízením, fotografie zpracovává vhodným softwarem a specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím fotoaparátu, zařízení ošetřuje a stará se o fotoaparát a další zařízení.		zařízení do PC, fotografie zpracuje a publikuje.
	duben	DT	Zvuk, zvuková zařízení, nahrávání, zpracování a editace zvuku.	ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Ovládá zvuková a další záznamová zařízení, zvuková zařízení propojuje s dalším zařízením, nahrává zvuk, zvuk zpracovává vhodným softwarem a specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím zvukových zařízení, zařízení ošetřuje a stará se o zvuková a další zařízení	1, 2, 3, 4	Zapojí zvuková zařízení, správně pracuje se zvukovými zařízeními, nahraje a upraví zvuk do různých formátů, zvuk publikuje a přehraje v různých zařízeních.
	květen	DT	Zvuk, zvuková zařízení, nahrávání, zpracování a editace zvuku.	ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Ovládá zvuková a další záznamová zařízení, zvuková zařízení propojuje s dalším zařízením, nahrává zvuk, zvuk zpracovává vhodným softwarem a specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím zvukových zařízení, zařízení ošetřuje a stará se o zvuková a další zařízení	1, 2, 3, 4	Zapojí zvuková zařízení, správně pracuje se zvukovými zařízeními, nahraje a upraví zvuk do různých formátů, zvuk publikuje a přehraje v různých zařízeních. Prezentuje pomocí různých zvukových zařízení.

	červen	DT	Zvuk, zvuková zařízení, nahrávání, zpracování a editace zvuku.	ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Ovládá zvuková a další záznamová zařízení, zvuková zařízení propojuje s dalším zařízením, nahrává zvuk, zvuk zpracovává vhodným softwarem a specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím zvukových zařízení, zařízení ošetřuje a stará se o zvuková a další zařízení	1, 2, 3, 4	Zapojí zvuková zařízení, správně pracuje se zvukovými zařízeními, nahraje a upraví zvuk do různých formátů, zvuk publikuje a přehraje v různých zařízeních. Prezentuje pomocí různých zvukových zařízení.
	září	DT	Grafika	Aplikuje a dodržuje základy práce při tvorbě různých grafických děl a materiálů. Ovládá základní funkce různých online a offline grafických nástrojů. Pracuje s různými grafickými formáty a nástroji.	Vhodným způsobem vytváří různá grafická díla a materiály. K tvorbě využívá vhodné online i offline nástroje, editory a programy. Ve specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím Dodržuje zásady autorského práva.	1, 2, 3, 4	Vytvoří a zpracuje grafické dílo (Poster, plakát, koláž, …)
	říjen	DT	Grafika	Aplikuje a dodržuje základy práce při tvorbě různých grafických děl a materiálů. Ovládá základní funkce různých online a offline grafických nástrojů. Pracuje s různými grafickými formáty a nástroji.	Vhodným způsobem vytváří různá grafická díla a materiály. K tvorbě využívá vhodné online i offline nástroje, editory a programy. Ve specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím Dodržuje zásady autorského práva.	1, 2, 3, 4	Vytvoří a zpracuje grafické dílo. (Poster, plakát, koláž, …)

	listopad	DT	3D grafika, modelování, 3D tisk	Upravují stávající objekty, tvoří vlastní objekty, generují soubory 3D modelů, převádějí je do jazyka 3D tiskárny a následně je tisknou. Seznamují se s jednotlivými komponentami 3D tiskárny a jejich údržbou. K modelování využívají různé online programy. Výsledné modely pak přizpůsobují 3D tiskárně	Ovládá a nastavuje zařízení k 3D tisku. Modely zpracovává vhodným a specializovaným softwarem. Modely vhodně upravuje a připravuje k vytisknutí. Stará se o zařízení.	1, 2, 3, 4	Vytvoří, či vhodně upraví objekt a podklady pro 3D tisk.
	prosinec	DT	3D grafika, modelování, 3D tisk	Upravují stávající objekty, tvoří vlastní objekty, generují soubory 3D modelů, převádějí je do jazyka 3D tiskárny a následně je tisknou. Seznamují se s jednotlivými komponentami 3D tiskárny a jejich údržbou. K modelování využívají různé online programy. Výsledné modely pak přizpůsobují 3D tiskárně	Ovládá a nastavuje zařízení k 3D tisku. Modely zpracovává vhodným a specializovaným softwarem. Modely vhodně upravuje a připravuje k vytisknutí. Stará se o zařízení.	1, 2, 3, 4	Vytvoří, či vhodně upraví objekt a podklady pro 3D tisk.
	leden	DT	3D grafika, modelování, 3D tisk	Upravují stávající objekty, tvoří vlastní objekty, generují soubory 3D modelů, převádějí je do jazyka 3D tiskárny a následně je tisknou. Seznamují se s jednotlivými	Ovládá a nastavuje zařízení k 3D tisku. Modely zpracovává vhodným a specializovaným softwarem. Modely vhodně upravuje a připravuje k vytisknutí. Stará se o zařízení.	1, 2, 3, 4	Vytvoří, či vhodně upraví objekt a podklady pro 3D tisk.

				komponentami 3D tiskárny a jejich údržbou. K modelování využívají různé online programy. Výsledné modely pak přizpůsobují 3D tiskárně			
	únor	DT	Videokamera, videozáznam, zpracování a editace videa	Ovládá základní a rozšířené funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Ovládá videokameru a další záznamová zařízení, videokameru propojuje s dalším zařízením, video zpracovává vhodným softwarem a specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím kamery, zařízení ošetřuje a stará se o kameru a další zařízení	1, 2, 3, 4	Nastaví kameru, pořídí videozáznam, video stáhne ze zařízení do PC, video zpracuje a publikuje
	březen	DT	Videokamera, videozáznam, zpracování a editace videa	Ovládá základní a rozšířené funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Ovládá videokameru a další záznamová zařízení, videokameru propojuje s dalším zařízením, video zpracovává vhodným softwarem a specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím kamery, zařízení ošetřuje a stará se o kameru a další zařízení	1, 2, 3, 4	Nastaví kameru, pořídí videozáznam, video stáhne ze zařízení do PC, video zpracuje a publikuje
	duben	DT	Videokamera, videozáznam, zpracování a editace videa	Ovládá základní a rozšířené funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje	Ovládá videokameru a další záznamová zařízení, videokameru propojuje	1, 2, 3, 4	Nastaví kameru, pořídí videozáznam, video

				základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	s dalším zařízením, video zpracovává vhodným softwarem a specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím kamery, zařízení ošetřuje a stará se o kameru a další zařízení		stáhne ze zařízení do PC, video zpracuje a publikuje
	květen	DT	Videokamera, videozáznam, zpracování a editace videa	Ovládá základní a rozšířené funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Ovládá videokameru a další záznamová zařízení, videokameru propojuje s dalším zařízením, video zpracovává vhodným softwarem a specializovaných editorech, rozumí a vhodně využívá jednotlivým funkcím kamery, zařízení ošetřuje a stará se o kameru a další zařízení	1, 2, 3, 4	Nastaví kameru, pořídí videozáznam, video stáhne ze zařízení do PC, video zpracuje a publikuje
	červen	DT	Projekt	Volí a pracuje s libovolnými digitálními zařízeními. Vhodně je kombinuje.	Za využití libovolné digitální techniky a technologie vymyslí, zpracuje a odprezentuje svůj vlastní projekt	1, 2, 3, 4	Tvorba a prezentace svého projektu.
	září	PP	Bezpečnost, hygiena, první pomoc při úrazech.	Dodržuje základní, hygienická a bezpečnostní pravidla. Poskytne první pomoc při úrazu.	Bezpečně obsluhuje elektrické spotřebiče.	7, 8, 9	Připraví pohoštění dle receptu, prostře stůl

8. ročník	říjen	PP	Zdravá výživa, zelenina ovoce, brambory. Příprava zeleninového pokrmu. Základy správného stolování.	Připraví jednoduchý pokrm v souladu se zásadami zdravé výživy a prostře stůl dle zásad stolování.	Podle zadaného postupu samostatně uvaří zeleninový pokrm. Prostře stůl.	6, 7, 8, 9	Připraví pokrm podle zadaného postupu, prostře stůl
	listopad	PP	Zdravá výživa – hygiena při uchování a zpracování masa. Pokrmy z masa.	Seznámí se s různými druhy masa a masných výrobků a jejich úpravami.	Podle zadaného postupu připraví pokrm z masa či masných výrobků. Prostře stůl.	6, 7, 8, 9	Připraví pokrm z masa podle zadaného postupu, prostře stůl
	prosinec	PP	Obiloviny – vánoční cukroví, vánoční pokrmy.	Seznámí se se tradičními českými vánočními pokrmy a pečivem.	Podle zadaného postupu vytvoří vánoční pokrm nebo pečivo.	6, 7, 8, 9	Připraví tradiční vánoční pokrm či pečivo podle zadaného postupu, prostře stůl
	leden	PP	Zdravá výživa – význam luštěnin ve stravování. Úklid v kuchyni.	Seznámí se s různými druhy luštěnin a jejich významem pro člověka.	Podle zadaného postupu připraví pokrm s využitím luštěnin.	6, 7, 8, 9	Připraví pokrm z luštěnin podle zadaného postupu, prostře stůl
	únor	SP	Sebehodnocení.	Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Seznámí se s typologií osobnosti.	Žáci pracují s pracovními listy.	13	
	březen	SP	Sebehodnocení. Jak nás vidí ostatní.	Porovnává mínění o sobě samém s míněním ostatních. Vypracuje testy motoriky a způsobů myšlení, slabé a silné stránky.	Žáci pracují s pracovními listy, Různými grafickými technikami znázorní své silné a slabé stránky.	13	

	duben	SP	Sebehodnocení: zájmy, schopnosti, vlastnosti a předpoklady.	Na základě svých schopností, zájmů a vlastností žák fiktivně vybírá povolání a hodnotí reálnost svého cíle.	Žáci doplní tabulku svých schopností, zájmů, dovedností a předpokladů.	13	Sestaví tabulku.
	květen	SP	Volba povolání.	Žáci definují pojem úspěch vlastními slovy a popíší úlohu a hodnotu vzdělání. Na základě hry si sami uvědomují, že výhodnější je získat vyšší vzdělání.	Žáci hrají hru "Úspěch".	11	
	červen	SP	Volba povolání.	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	Žáci hrají hru "Karty práce". Určují pracovní činnosti, pracovní prostředí, pracovní prostředky a potřebnou kvalifikaci jednotlivých povolání. Vyhledávají na internetu znaky a podmínky jednotlivých povolání. Zúčastní se exkurzí na různá pracoviště a střední školy.	10	Sestaví přehled jednotlivých oborů a povolání, které do nich patří.
	září	SP	Volba povolání.	Využijí profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	Žáci absolvují testy profesní orientace. Navštíví úřad práce a seznámí se s jeho nabídkou. Na internetu vyhledávají informace o perspektivě jednotlivých povolání.	12	
	říjen	SP	Volba povolání.	Posuzují vhodnost povolání na základě zjištěných údajů.	Žáci si hrají na poradce a na základě vyplněných profilů vybírají pro zájemce vhodné povolání.	10, 11	

9. ročník	listopad	SP	Volba povolání.	Žáci se seznámí s dokumenty souvisejícími s volbou povolání.	V novinách vyhledávají inzeráty týkající se povolání. Vyplní přihlášky na školy.	12	
	prosinec	SP	První zaměstnání.	Zná náležitosti žádosti o zaměstnání, orientuje se v různých typech životopisů.	Vyplní žádost o zaměstnání a napíší vlastní životopis.	12	Sepíše životopis a žádost o zaměstnání.
	leden	SP	První zaměstnání.	Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Seznámí se s náležitostmi pracovní smlouvy.	Žáci sehrají dialogy, v nichž předvedou správný i nesprávný průběh přijímacího pohovoru, vzájemně situace rozebírají a hodnotí. Žák sepíše fiktivní pracovní smlouvu.	13	Modeluje vstupní pohovor.
	únor	SP	První zaměstnání.	Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Seznámí se s náležitostmi pracovní smlouvy.	Žáci sehrají dialogy, v nichž předvedou správný i nesprávný průběh přijímacího pohovoru, vzájemně situace rozebírají a hodnotí. Žák sepíše fiktivní pracovní smlouvu.	13	Modeluje vstupní pohovor.
	březen	PP	Bezpečnost, první pomoc, hygiena při vaření, uskladňování potravin. Mléko, mléčné výrobky, vejce.	Dodržuje základní hygienická pravidla, zná druhy uskladňování potravin, seznámí se se zásadami uskladňování mléka.	Bezpečně obsluhuje elektrické spotřebiče. Při přípravě pokrmu používá různé druhy mléčných výrobků.	6, 7, 8, 9	připraví pohoštění dle receptu, prostře stůl
	duben	PP	Pravidla stolování, denní stravovací režim. Maso, ryby, drůbež - úpravy.	Seznámí se se zásadami stolování a zásadami denního stravovacího režimu. Zná různé způsoby úpravy masa.	Prostírá k běžnému i slavnostnímu obědu. Připraví pokrm z masa např. ryb, drůbeže.	6, 7, 8, 9	připraví pokrm z masa, ryb či drůbeže podle zadaného postupu, slavnostně prostře stůl

	květen	PP	Zásady pro sestavování jídelníčku, společenské chování při stolování. Brambory, luštěniny.	Seznámí se s kalorickými hodnotami potravin, dodržuje zásady společenského chování při stolování, připraví pokrm v souladu se zásadami zdravé výživy.	Utvoří vzorový jídelníček. Respektuje zásady slušného chování u stolu. Zhotoví luštěninový či bramborový pokrm.	6, 7, 8, 9	vytvoří jídelníček, připraví luštěninový či bramborový pokrm podle zadaného postupu, prostře stůl
	červen	PP	Zdravá výživa - zelenina.	Zná význam jednotlivých druhů zeleniny.	Připraví zeleninový pokrm.	6, 7, 8, 9	připraví zeleninový pokrm podle zadaného postupu, prostře stůl

5.5 Vzdělávací oblast - Člověk a zdraví

Tělesná výchova I. stupeň - Tv

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení. Žáci se učí ovládat a využívat různé sportovní náčiní a nářadí. Zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování a nutnou míru odpovědnosti za své zdraví i za zdraví svých spolužáků.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Organizace pohybového režimu. Zlepšování tělesné zdatnosti. Dodržování zásad zdravého životního stylu. Dodržování zásad bezpečnosti a zásad fair – play.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Propojení návyků, dovedností a znalostí, vytváření ucelených představ. Správné používání pravidel a povelů.

Kompetence k řešení problému
Využívání poznatků při praktických činnostech. Promýšlení sportovních postupů při herních činnostech a cvičeních.

Kompetence komunikativní
Slovní i mimoslovní komunikace při pohybových činnostech. Využívání aktivizujících metod.

Kompetence sociální a personální
Posilování sebedůvěry, hodnocení výkonů svých i ostatních, kolektivní činnost.

Kompetence občanské
Pohybové aktivity podle pravidel se zřetelem na rovnoprávnost.

Kompetence pracovní
Bezpečnost a ochrana zdraví. Dodržování základních zásad hygieny.

Kompetence digitální
- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Upřednostňované formy a metody realizace tohoto předmětu
Při seznamování s různými technikami a cviky převládají metody názorně-demonstrační (předvádění a pozorování, práce s ukázkou). Jinak se obor opírá hlavně o metody dovednostně-praktické směřující k přesnému napodobování a hlavně vytváření dovedností. K hlavním metodám psychické podpory a ocenění patří povzbuzení, pochvala, odměna, vyhlášení výsledků ve školním rozhlase, zveřejnění výsledků a např. článek ve školním časopise. Dále se ve výuce pracuje frontálně a v určitých částí vyučovací hodiny ve skupinová či individuálně.

Časová dotace
Tělesná výchova je povinný vyučovací předmět. Časová dotace je dvě hodiny týdně. Vzhledem k životnímu stylu doporučujeme tři hodiny týdně.

Prostředí realizace
Tělesná výchova se realizuje v tělocvičně, na hřišti, v plaveckém bazénu, na kluzišti, ve sportovních zařízeních, v létě na plovárně a v přírodě.

Organizace výuky
Výuka probíhá v daném ročníku bez dělení na skupiny.

Tematická integrace
Výuka je propojena s prvoukou, hudební výchovou, přírodovědou a vlastivědou.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
1. ročník	září říjen listopad	Plavecký výcvik	Žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v plaveckém bazénu, seznamuje se s vodou.	Hraje hry ve vodě, správně dýchá do vody, splývá, samostatně se sprchuje, převléká.	1,,4,5	dodržuje bezpečné chování a pravidla
			Žák se samostatně připraví na plavání, umí se osušit, převléct. Seznamuje se s jednoduchým plaveckým stylem.	Žák využívá splývání k nácviku jednoduchého plaveckého stylu prsa.	1,2,4,5	zvládá průpravné dovednosti pro plavecký styl
			Dodržuje pravidla čestného soupeření.	Soutěží jednotlivě i ve družstvech, skáče do vody. Uplave dle svých schopností vzdálenost s plaveckou pomůckou.	2,3,4,5	uplave vzdálenost dle svých schopností
	prosinec leden únor	Pohybové hry v tělocvičně Bruslení, hry na sněhu	Žák se seznamuje s bezpečností, učí se samostatně převlékat do cvičebního úboru, reaguje na jednoduché názvosloví.	Hraje jednoduché pohybové hry.	1,2,3,4,5	samostatně dodržuje pravidla
			Žák se seznamuje se základy bezpečného pohybu na bruslích a na sněhu.	Obouvá si brusle, vzájemně si pomáhají, samostatně stojí na ledě, osvojuje si držení rovnováhy na ledě.	1,2,4	je samostatný při bezpečném pohybu na bruslích a na sněhu
			Zkouší jízdu vpřed bez opory na bruslích. Sáňkuje, bobuje, dodržuje bezpečnost.	Samostatně se pohybuje a soutěží na bruslích i při sáňkování.	3,4,5	zvládne pohybové dovednosti při zimních hrách
	březen duben	Drobné hry, základy atletiky a gymnastiky	Seznamuje se s pravidly her a dodržuje je, seznamuje se se základy atletiky a gymnastiky.	Hází a chytá míč na kratší vzdálenost, provádí jednoduchá gymnastická cvičení na žíněnce,	1,2,4,5	stylově hází a chytá, bezpečně cvičí a dodržuje slovní povely

	květen			běhá na krátkou vzdálenost s nízkým startem.		
			Soutěží podle pravidel, šplhá na tyči, zvyšuje svoji kondici.	Pomocí drobných míčových her se připravuje na základy vybíjené. Seznamuje se s technikou šplhu.	1,2,3,4,5	dodržuje pravidla a zvládá techniku šplhu
	květen červen	Základy atletiky a rytmická gymnastika Pohybové hry v přírodě, atletika, turistika.	Předvede jednoduché cviky, rychle běhá, běhá na vytrvalost, skáče do dálky, hází míčkem.	Soutěží, zvyšuje si kondici.	1,2,3,4,5	zvládá jednoduché cviky – techniku běhu, skoku a hodu
			Ujde delší vzdálenost, orientuje se v terénu, běží po vyznačené trase, překonává přiměřené přírodní překážky, dodržuje pravidla bezpečnosti. Je nápomocný při ošetření drobných poranění.	Je nápomocný při ošetření drobných poranění. Soutěží, dodržuje pravidla bezpečnosti při školním výletě.	1,2,3,4,5	orientuje se a pohybuje v terénu je přiměřeně vytrvalý
2. ročník	září říjen listopad	Plavecký výcvik	Žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v plaveckém bazénu, seznamuje se s vodou.	Hraje hry ve vodě, správně dýchá do vody, splývá, samostatně se sprchuje, převléká.	1,4,5,	dodržuje hygienu a bezpečně se chová v plaveckém bazénu
			Žák se samostatně připraví na plavání, umí se osušit, převléct.	Žák využívá splývání k nácviku plaveckého stylu prsa. Využívá pomůcky k plavání.	1,2,4,5	je samostatný při přípravě na plavání, umí se osušit a převléct
			Dodržuje pravidla čestného soupeření.	Plave na vytrvalost, zlepšuje styl, skáče do vody, dodržuje bezpečnost. Při hrách dodržuje pravidla.	1,2,3,4,5	dodržuje pravidla čestného soupeření – je si vědom pojmu fair play; uplave vzdálenost dle svých schopností
	prosinec leden	Drobné hry, základy atletiky a gymnastiky, šplh.	Žák se seznamuje s bezpečností, reaguje na základní pokyny a povely.	Dodržuje základní pravidla her, využívá náčiní i netradiční předměty k pohybovým hrám, hraje kontaktní hry. Reaguje na startovní povely a	1,2,3,4,5	reaguje na základní pokyny a povely, zvládá kotoul vpřed

	únor	Bruslení, hry na sněhu, gymnastika. Míčové hry		signály. Reaguje i na neverbální pokyny. Kotoul vpřed, připravuje se na zvládnutí kotoulu vzad.		
			Zkouší si samostatně obout brusle, udrží rovnováhu na bruslích, jezdí vpřed. Sáňkuje, bobuje, dodržuje bezpečnost. Nacvičuje odraz, přeskoky.	Vyskočí do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu, přeskočí např. lavičku. Hraje jednoduché hry na bruslích, zaměřené na cvičení rovnováhy.	1,2,3,4,5	samostatně bruslí, sáňkuje a bobuje; zvládá techniku odrazu a přeskoku
			Bruslí vpřed bez dopomoci. Sáňkuje, bobuje. Seznamuje se s pravidly vybíjené.	Hraje hry na ledě a na sněhu. Přihrává, chytá míč, přehazuje, spolupracuje se spoluhráči.	1,2,3,4,5	bezpečně bruslí, sáňkuje i bobuje; míč přihrává, chytá, přehazuje
	březen duben	Drobné hry, základy atletiky a gymnastiky.	Hraje hry s míčem. Cvičí s náčiním a na nářadí, pojmenuje jednotlivá nářadí. Hází míčkem.	Cvičí se švihadly, malými míčky, obručemi. Cvičí na žíněnce, využívá švédskou bednu, žebřiny, lavičky.	1,2,3,4,5	dodržuje pravidla vybíjené; cvičí na jednotlivých nářadích a s náčiním; orientuje se v nářadí
			Hraje hry s různým náčiním, při hrách trénuje různé starty, přeběhy a přeskoky. Trénuje šplh.	Dodržuje základní pravidla her.	1,2,3,4,5	technicky správně šplhá
	květen červen	Atletika, turistika, hry v přírodě.	Připravuje se na atletické soutěže.	Seznamuje se správnou technikou hodu kriketovým míčkem, skoku dalekého, běhá 60 m, běhá na vytrvalost.	1,2,3,4,5	absolvuje atletické disciplíny s individuální mírou výkonu
			Pokračuje v atletické průpravě. Účastní se školního výletu, čte turistické značky. Správně se chová v přírodě, ochraňuje přírodu.	Ujde delší vzdálenost, orientuje se v terénu, běží po vyznačené trase, překonává přiměřené přírodní překážky, dodržuje pravidla bezpečnosti. Je nápomocný při ošetření drobných poranění.	1,2,3,4,5	absolvuje výlet s dodržováním základů turistiky, dodržuje správné chování v přírodě

3. ročník	září říjen listopad	Plavecký výcvik	Žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v plaveckém bazénu, uplatňuje návyky získané v loňském roce, je více odvážný, ale neriskuje.	Hraje hry ve vodě, správně dýchá do vody, splývá, samostatně se sprchuje, převléká, soutěží.	1,2,3,4,5	respektuje pravidla plaveckého výcviku získané v loňském roce
			Žák soutěží a spolupracuje při přípravě soutěží, uvědomuje si i pravidla kolektivních soutěží.	Dobře zvládá plavecký styl prsa, vytváří si návyky při zvládnutí dalších stylů. Bezpečně splývá, potápí se. Používá pomůcky na plavání a hry.	1,2,3,4,5	spolupracuje při soutěžích, hraje dle pravidel kolektivních soutěží
			Dodržuje pravidla čestného soupeření.	Zdokonaluje základní i další plavecké styly, skáče do vody ze startovního bloku i ze skákadla.	1,2,3,4,5,	dodržuje pravidla čestného soupeření; uplave vzdálenost dle svých schopností
	prosinec leden únor	Průpravná a kondiční cvičení, šplh. Gymnastika, rytmická gymnastika. Kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení. Atletika. Bruslení.	Orientuje se v základních pojmech při jednotlivých druzích cvičení. Nacvičuje základní techniky skoků a běhů. Trénuje gymnastickou sestavu na žíněnce.	Vyšplhá s přírazem dle vlastních schopností, soustředí se na přesné provedení pohybu, zvládne kotoul vpřed, nacvičuje kotoul vzad.	1,2,3,4,5	reaguje na základní povely; absolvuje gymnastickou sestavu na žíněnce
			Orientuje se v základních pojmech při jednotlivých druzích cvičení. Trénuje základní techniky běhů a skoků. Udrží rovnováhu na bruslích, jezdí vpřed, hraje jednoduché hry.	Umí se rozcvičit běžeckou abecedou, zná nízký i vysoký start. Sám si oblékne brusle, jezdí vpřed na bruslích, umí zastavit.	1,2,3,4,5	při cvičení se orientuje v tělovýchovných pojmech; udrží rovnováhu na bruslích, jezdí vpřed, zastaví
			Zdokonaluje jízdu vpřed, zastaví, změní směr jízdy. Šplhá s přírazem. Zdokonaluje kotoul vpřed, nacvičuje kotoul vzad, umí připravit nářadí.	Samostatně se připraví na bruslení, jezdí vpřed, vzad, zpomaluje jízdu, zastavuje, mění směr, hraje drobné hry na bruslích. Zdokonaluje šplh na tyči. Zdokonaluje kotoul vpřed, nacvičuje kotoul vzad.	1,2,3,4,5	jezdí vpřed, zastaví, změní směr jízdy; šplhá s přírazem; zvládne kotoul vpřed

	březen duben	Gymnastika, pohybové hry, vybíjená, atletika	Zvládne odraz z můstku, výskok na švédskou bednu, seskok. Hraje pohyb. hry s tradičním i netradičním náčiním. Hraje vybíjenou přesně podle pravidel.	Nacvičuje odraz a výskok na švédskou bednu. Zdokonaluje přihrávky míčem. Připravuje se a účastní turnaje ve vybíjené, spolupracuje ve hře.	1,2,3,4,5	umí se odrazit z můstku s výskokem na švédskou bednu (s individuálně nastavenou výškou) včetně seskoku; hraje vybíjenou přesně podle pravidel
			Umí kotoul vpřed, zvládne kotoul vzad, přeskoky přes lavičku, odraz z můstku s výskokem na švédskou bednu. Zvládá běh z nízkého a vysokého startu, nacvičuje hod kriketovým míčkem.	Hraje různé pohybové hry, zvládne uvedené akrobatické prvky; zvládá techniku nízkého a vysokého startu; hází míčkem	1,2,3,4,5	předvede technicky správně kotoul vpřed, zvládne kotoul vzad, přeskoky přes lavičku, odraz z můstku s výskokem na švédskou bednu; startuje z nízkého a vysokého startu
	květen červen	Atletika, turistika, hry v přírodě, plavání.	Skáče do dálky, hází kriket. míčkem, běhá na 50 m a na vytrvalost, umí jít a běžet v terénu po vyznačené trase.	Nacvičuje rozběh, odraz z odrazového prkna a skok do dálky. Nacvičuje techniku hodu kriket. míčkem, orientuje se v přírodě podle turistických značek a orientačních bodů.	1,2,3,4,5	skáče do dálky, hází kriket. míčkem, běhá na 50 m a na vytrvalost dle svých schopností
			Připraví se na turistickou akci, zná pravidla slušného chování v doprav. prostředcích, umí jít v útvaru po silnici, chová se ohleduplně k přírodě, umí ošetřit drobná poranění.	Umí se přiměřeně obléknout, ujde delší vzdálenost. Dodržuje zásady bezpečného pohybu v přírodě i ve městě. Dodržuje bezpečnost při plavání.	1,2,3,4,5	dodržuje základní pravidla chování v doprav. prostředcích, na silnici, v přírodě a při plavání
4. ročník	září	Plavecký výcvik, atletika	Zná základní pojmy při jednotlivých druzích cvičení. Zná základní techniky běhů a skoků. Dodržuje obecně platná pravidla při plaveckém výcviku.	Uplatňuje zásady pro vstup do bazénu, používá vhodné oblečení, sprchuje se před a po. Správně dýchá, účastní se her, používá pomůcky poskytované plaveckou školou, respektuje pokyny	9,6	

				instruktorů plavecké školy. Trénuje techniky atletických běhů a skoků.		
	říjen	Plavecký výcvik, atletika	Zdokonaluje dosud získané dovednosti, dýchání, správnou koordinaci jednoho plaveckého stylu. Soutěží, rozumí jednoduchému názvosloví. Zná základní techniky běhů a skoků.	Účastní se her, soutěží na vytrvalost, rychlost na úrovni své skupiny. Uplatňuje zásady fair - play, dodržuje pravidla, reaguje na pokyny, zvládá osvojené pohybové dovednosti. Trénuje techniky atletických běhů a skoků.	10,9	koordinuje svůj plavecký styl – uplave vzdálenost dle svých schopností, plní atletické disciplíny dle svého osobního maxima
	listopad	Pohybové hry. Kondiční cvičení. Základy atletiky. Základy gymnastiky.	Hraje netradiční pohybové hry. Cvičí chůzi, běh, poskoky, přeskoky, výskoky, šplhá. Nacvičuje rychlý běh, hod míčkem. Procvičuje více kotoulů za sebou.	Využívá netradičního náčiní. Používá lavičky, švédskou bednu, plné míče, švihadla, tyč. Běhá z různých postojů a poloh. Používá gumové nebo molitanové míčky. Kotouly procvičuje na žíněnkách i gymnastickém pásu. Dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech, dodržuje hygienu.	6,7,8,9,110,11, 12	zvládá přeskoky, výskoky a šplh o tyči s přírazem; zvládá několik kotoulů za sebou
	prosinec	Bruslení. Kondiční cvičení. Základy gymnastiky. Míčové hry.	Zdokonaluje základní techniky pohybu na bruslích podle svých schopností. Hraje netradiční pohybové hry. Cvičí podle hudby, manipuluje s míčem, spolupracuje se spoluhráči.	Hraje drobné hry na ledě. Využívá netradiční náčiní, např. mašle, provázek – čertovská honička. Přihrává jednoruč i obouruč, dribluje, střílí na soupeře. Dodržuje pravidla, reaguje na smluvené povely.	6,8,9,10,11,12	zvládá základní techniku bruslení, cvičí podle hudby, přihrává jednoruč i obouruč, dribluje
	leden	Bruslení, bobování, hry na sněhu. Akrobacie. Kondiční cvičení. Motorický test zdatnosti.	Zdokonaluje základy techniky pohybu na ledě, sáňkuje, bobuje. Cvičí kotouly vzad i v sérii. Běhá a procvičuje obratnost, skoky a poskoky. Šplhá. Provádí testy zdatnosti.	Bruslí vpřed, vzad, překládá podle svých schopností, hraje hry. Dodržuje pravidla bezpečného chování na svahu. Reaguje na smluvené signály a povely. Využívá žíněnky, gymnastický pás. Počítá, měří, zapisuje výkony, hodnotí výkon svůj i spolužáků.	6,7,8,9,10,11,1 2,13,14,15	předvede kotouly vzad v sérii, šplhá s přírazem, účastní se kondičního testu

	únor	Bruslení, kondiční cvičení, akrobacie	Zdokonaluje zásady pohybu na ledě. Posiluje hlavní svalové skupiny. Podle svých schopností provádí roznožku přes kozu.	Hraje hry na ledě, zdokonaluje jízdu vpřed, vzad, překládá. Využívá žebřiny, lavičky, lano, švihadlo. Správně se odráží z můstku, přeskakuje lavičky, rozložené díly švédské bedny, nacvičuje roznožku přes kozu, dodržuje pravidla bezpečnosti.	6,7,8,9,10,11,12, 13	zvládne techniku odrazu na odrazovém můstku a naskočení na kozu
	březen	Hry. Rytmické formy cvičení. Akrobacie.	Trénuje přihrávky jednoruč, obouruč, míří na cíl, dodržuje pravidla her. Reaguje pohybem na rytmus a tempo, různě silné zvuky. Podle svých schopností skáče přes kozu našíř, seznamuje se se stojem na rukou s oporou.	Hraje míčové hry ve družstvech. Reaguje na bubínek, triangl, hudební doprovod. Nacvičuje přeskok přes kozu našíř, učí se základy poskytování dopomoci, dodržuje pravidla bezpečnosti, nacvičuje stoj na rukou s oporou.	6,7,8,9,10,11,12,	přihrávky jednoruč, obouruč, zasáhne cíl, zvládne techniku odrazu na odrazovém můstku, provede stoj na rukou s pomocí
	duben	Hry. Rytmické formy cvičení. Akrobacie. Atletika.	Střílí na koš, přihrává. Umí jednoduchý tanec ve 2/4 a 3/4 taktu. Zacvičí jednoduchou akrobatickou sestavu. Trénuje skok do dálky a hod kriketovým míčkem.	Dodržuje pravidla hry. Využívá hudebních nahrávek a zpěvu. Cvičí na žíněnkách a gymnastickém pásu. Využívá zařízení hřiště, umí upravit doskočiště, zapíše výkon. Skáče do dálky a hází kriketovým míčkem.	6,7,8,9,10,11,12	zvládá střelbu na koš, přihrává v pohybu
	květen	Atletika. Kondiční cvičení.	Skáče do dálky s rozběhem, běhá 60 m na výkon, hází kriketovým míčkem na výkon, běhá na vytrvalost. Přeskakuje dlouhé švihadlo, trénuje vytrvalost, cvičí v terénu.	Hodnotí svůj výkon a výkony spolužáků, dodržuje pravidla bezpečnosti, zásady fair play. Překonává přírodní překážky.	6,7,8,9,10,11,12	na výkon skáče do dálky s rozběhem, běhá 60 m, hází kriketovým míčkem

	červen	Hry. Motorický test zdatnosti. Turistická vycházka, vycházka s dopravním zaměřením, plavání.	Hraje přehazovanou. Provádí kondiční test. Vyhledává úkryt v terénu, překonává terénní nerovnosti a překážky, nacvičuje házení na cíl, odhaduje vzdálenosti, ošetří drobné poranění. Rozliší některé dopravní značky, dodržuje pravidla správného chování chodce. Hraje hry ve vodě, zdokonaluje plavecký styl.	Přihrává přes síť, učí se pravidla přehazované. Počítá, měří, zapisuje, hodnotí svůj výkon i výkony spolužáků. Dodržuje zásady pohybu v přírodě, chrání přírodu, zvolí vhodné oblečení a obuv pro pohyb v terénu. Hraje hry v přírodě a ve vodě.	6,7,8,9, 10,11,12,13,14, 15	zúčastní se kondičního testu, hází na cíl
5. ročník	září	Hygiena a bezpečnost v TV a sportu. Základy atletiky. Sportovní hry. Turistika a pobyt v přírodě.	Nacvičuje vytrvalý běh. Zdokonaluje manipulaci s míčem, respektuje pravidla sportovních her. Zdokonaluje podle svých schopností pohyb v přírodě, zvyšuje svoji kondici. Respektuje pravidla dopravní výchovy pro chodce.	Hraje míčové hry, dodržuje zásady fair play. Nacvičuje vytrvalý běh. Pohybuje se po vymezené trase, překonává přírodní překážky, orientuje se v přírodě, respektuje zásady pohybu v přírodě.	6,8,10,13	dokončí vytrvalý běh; manipuluje (chytá, hází, …) s míčem, dodržuje pravidla sportovních her; chová se dle pravidel dopravní výchovy pro chodce
	říjen	Atletika - běh, skok, hod. Úpolová cvičení. Gymnastika - akrobacie, přeskok, hrazda, kladinka. Sportovní hry.	Zdokonaluje běh na kratší i delší vzdálenost, skok do doskočiště, hod kriketovým míčkem. Bezpečně provádí kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách i v akrobatických kombinacích. Procvičuje přihrávky a přeběhy, vede míč a střílí na branku i na koš.	Běhá vytrvalostním během v terénu na čas do 15 min. Skáče do dálky z rozběhu, hází míčkem z rozběhu. Provádí průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou, na kladince cvičí chůzi bez dopomoci.	7,8,9,10,11	skáče do dálky s rozběhem do doskočiště; hází z rozběhu kriketovým míčkem; provádí technicky správně kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách i v akrobatických kombinacích

	listopad	Gymnastika. Sportovní hry - základy vybíjené. Bruslení.	Hraje netradiční pohybové hry. Cvičí chůzi, běh, poskoky, přeskoky, výskoky, šplhá. Nacvičuje rychlý běh. Procvičuje více kotoulů za sebou. Přihrává míčem, hází na cíl, orientuje se dobře v hřišti. Na bruslích procvičuje jízdu vpřed, překládá. Hraje pohybové hry na ledě.	Trénuje pohyb s míčem, přihrávky jednoruč a obouruč a střelbu na koš a na cíl. Zkouší akrobatické kombinace. Cvičí chůzi, běh, poskoky, přeskoky, výskoky, šplhá. Provádí průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy na bruslích.	8,12,13,14	šplhá dle svých schopností; zacvičí sesttavu více kotoulů za sebou; zvládá různé druhy přihrávek míčem, hází na cíl; zvládá jízdu vpřed na bruslích
	prosinec	Gymnastika. Kondiční, koordinační a relaxační cvičení. Rytmické cvičení podle hudby. Bruslení. Hry na sněhu.	Hraje míčové a netradiční pohybové hry. Cvičí (včetně gymnastických prvků) podle hudby, pohybově rozlišuje 2/4, 3/4 takt. Zdokonaluje základní techniky pohybu na bruslích podle svých schopností.	Manipuluje s míčem, spolupracuje se spoluhráči. Pohybem vyjadřuje rytmus hudby, cvičí přesně podle nápodoby. Trénuje jízdu vpřed, zastavení, zatáčení, jízdu na rychlost a vytrvalost.	6,7,8,11,14,15	zvládá různé druhy přihrávek míčem, hází na cíl; pohybově vyjadřuje rytmus hudby; dle svých schopností zvládá základní techniky pohybu na bruslích vpřed, vzad, překládá
	leden	Rytmická cvičení s hudbou. Kondiční cvičení. Šplh. Sportovní cvičení - vybíjená. Bruslení. Hry na sněhu.	Cvičí kotouly vzad i opakovaně. Běhá a cvičí obratnost, skoky a poskoky. Šplhá. Účastní se kondičního testu. Zdokonaluje základy techniky pohybu na ledě, sáňkuje, bobuje.	Šplhá s přírazem na čas, soutěží. Přihrává jednoruč i obouruč a střílí na cíl. Účastní se kondičního testu, měří a zapisuje výsledky testování.	11,12,13,14	zvládá kotoul vzad i i v sérii; šplhá na čas dle svého maxima; zúčastní se kondičního testování
	únor	Gymnastika. Kondiční, koordinační a relaxační cvičení. Rytmické cvičení podle hudby. Bruslení. Hry na sněhu.	Posiluje hlavní svalové skupiny. Podle svých schopností provádí roznožku přes kozu. Nacvičuje rytmický pohyb na 2/4, 3/4 takt. Zdokonaluje bezpečný pohyb na ledě, na sněhu.	Provádí cviky na zvýšení kondice. Využívá odrazového můstku, provádí dopomoc. Bezpečně bruslí. Nacvičuje roznožku přes kozu našíř.	8,9,11,12,14	bezpečně se pohybuje na ledě, na sněhu

	březen	Pohybové hry. Bruslení - závěr výcviku. Úpoly. Gymnastika za pomoci nářadí. Kompenzační a vyrovnávací cvičení.	Trénuje přihrávky jednoruč, obouruč, míří na cíl, dodržuje pravidla her. Vyjadřuje v pravidelném rytmu určité tempo, reaguje na různě silné zvuky.	Podle svých schopností skáče roznožku přes kozu našíř, provádí stoj na rukou. Nacvičuje akrobatickou sestavu.	8,9,10,15	odráží se správně technicky z můstku, dle svých možností skáče roznožku přes kozu našíř
	duben	Základy atletiky - běh, hod skok do dálky. Turistika a pobyt v přírodě. Základy sportovních her. Přehazovaná.	Trénuje rychlý běh, vytrvalý běh na dráze i v terénu. Trénuje přihrávky, herní kombinace, dodržuje pravidla hry. Základy florbalu a minifotbalu.	Čte z turistické mapy, je schopen pomoci při jednoduchých úrazech. Trénuje rychlý a vytrvalý běh na dráze i v terénu. Trénuje přihrávky, herní kombinace, dodržuje pravidla hry. Seznamuje se se základy florbalu a minifotbalu.	6,8,9,10,11	běhá krátkou trať, dokončí vytrvalý běh na dráze i v terénu; zvládá přihrávkyzná a dodržuje pravidla her
	květen	Turistika a pobyt v přírodě. Hygiena a bezpečnost v TV a sportu. Základy atletiky. Sportovní hry. Cvičení v přírodě.	Skáče do dálky s rozběhem, běhá 60. m na výkon, hází kriketovým míčkem na výkon, běhá na vytrvalost. Přeskakuje dlouhé švihadlo, cvičí v terénu. Základy florbalu a minifotbalu.	Podílí se na přípravě pochodové trasy a absolvuje trasu v terénu až do 15 km. Hraje podle pravidel florbal a minifotbal. Plní atletické disciplíny.	8,13,14,15	skáče do dálky s rozběhem, běhá 60 m na čas, hází kriketovým míčkem na vzdálenost, dokončí vytrvalý běh
	červen	Turistika a pobyt v přírodě. Pochodová cvičení zvyšující kondici. Atletika. Turnaj v přehazované a vybíjené. Plavání na koupališti a hry ve vodě. Test zdatnosti.	Vyhledává úkryt v terénu, překonává terénní nerovnosti a překážky, nacvičuje házení na cíl, odhaduje vzdálenosti, ošetří drobné poranění. Rozliší některé dopravní značky, uplatňuje správné zásady chodce. Hraje přehazovanou, florbal a minifotbal. Hraje hry ve vodě, zdokonaluje plavecký styl.	Umí použít lékárničku, na výletech dodržuje zásady bezpečnosti, plní disciplíny atletického čtyřboje. Při koupání dodržuje pravidla bezpečnosti. Zvládne jednoduchý plavecký styl. Zaznamená a porovná výkony své a svých spolužáků.	7,8,11,13,14	hází na cíl; podle pravidel hraje přehazovanou, florbal a minifotbal

Učební osnovy Tělesné výchovy ve 3. a 4. ročníku se doplňují takto:

3. ročník		
RVP výstupy	**ŠVP výstupy**	**Učivo**
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	**NEPLAVCI** seznámení s vodou, zvládnutí základních plaveckých dovedností, formou prvkového plavání výuka 1. PZ (znak) a základů 2. PZ (kraul nebo prsa) **POLOPLAVCI** zdokonalování základních plaveckých dovedností, zdokonalení 1. PZ (znak) formou prvkového plavání, dokončení výuky 2. PZ (kraul nebo prsa) a zahájení 3. PZ (prsa nebo kraul), uplavání 25 a více metrů 1. PZ, výuka speciálních plaveckých dovedností **PLAVCI** opakování základních plaveckých dovedností, zvládnutí speciálních plaveckých dovedností, dokončení výuky 3. PZ (prsa nebo kraul), formou prvkového plavání odstranění chybných pohybů PZ, opakované uplavání **100 a více metrů daným PZ**	znak prsa kraul
4. ročník		
RVP výstupy	**ŠVP výstupy**	**Učivo**
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**POLOPLAVCI** zdokonalování základních plaveckých dovedností, dokončení výuky 1. a 2. PZ formou prvkového plavání a zahájení výuky 3. PZ (prsa nebo kraul), výuka speciálních plaveckých dovedností, uplavání **25 a více metrů 1. a 2. PZ** **PLAVCI** opakování základních plaveckých dovedností, zvládnutí speciálních plaveckých dovedností, dokončení výuky 3. PZ formou prvkového plavání, odstraňování chyb v technice jednotlivých PZ, opakované uplavání **100 a více metrů daným PZ** Ovládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti	znak prsa kraul sebezáchrana a bezpečnost

Tělesná výchova II. stupeň – Tv

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je zaměřena na výchovné a pohybové ovlivnění života žáků. Cílem je, aby prostřednictvím tělesné výchovy žáci uvědoměle spojovali svoji zájmovou činnost a naučili se ji samostatně a aktivně využívat. Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu

Žáci se zapojují do pravidelného pohybového režimu. Zlepšují tak svoji tělesnou zdatnost. U jednotlivých tělesných aktivit dodržují zásady bezpečnosti. Žáci se seznamují v určité návaznosti s jednotlivými druhy sportů. V atletice běhají krátké i dlouhé běhy a štafetu. Zkouší vytrvalostní běhy na trati v terénu. Učí se skok vysoký, skok daleký, hází míčkem, granátem, vrhají koulí. Žáci se v gymnastice učí cvikům na koberci, hrazdě, koze a kladině. Každý žák postupuje podle své zdatnosti. Při sportovních hrách se žák seznamuje s vybranými hrami. Například: vybíjená, přehazovaná, basketbal, volejbal, florbal a fotbal. Žák se učí drobné hry, rytmická cvičení, plavání, lyžování, bruslení a další alternativní cvičení. Při tělovýchovné činnosti používá správné názvosloví. Na sportovišti se učí a dodržuje sportovní chování a stanovená pravidla. Svůj zájem o sport projevuje tím, že se snaží organizovat drobné soutěže a turnaje. Výsledky umí zpracovat na nástěnku školy.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Motorické kompetence je nezbytné rozvíjet v rámci individuálních a geneticky podmíněných dispozic a to nejen v mladším i ve starším školním věku a udržovat je přiměřenou pohybovou aktivitou a tréninkem.

Kompetence k učení

Propojení návyků, dovedností a znalostí, vytváření ucelených představ. Správné používání symbolů, pravidel, pojmů.

Kompetence k řešení problému

Aplikace poznatků při praktické činnosti. Promyšlení sportovních postupů a jejich nejlepší řešení při herních činnostech a cvičení.

Kompetence komunikativní
Spolupráce při hře a cvičení. Využívání aktivizujících metod.

Kompetence sociální a personální
Kolektivní činnost, příjemná atmosféra, hodnocení výkonů svých i ostatních, posilování sebedůvěry.

Kompetence občanské
Herní činnosti a cvičení podle pravidel. Rovnoprávnost.

Kompetence pracovní
Bezpečnost a ochrana zdraví. Boj proti návykovým látkám. Hygiena. Obezita a nadváha zdatnost snižuje a je tedy nutné u podprůměrně zdatné populace rozvíjet vědomí, že pouze ve zdravém těle sídlí zdravý duch.

Kompetence digitální
- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Upřednostňované formy a metody práce
- vysvětlování
- předvádění a ukázka jednotlivých činností
- napodobování
- vytváření dovedností nacvičováním a hrou

Dále žáky podporujeme prvky:
povzbuzení, pochvala, odměny, diplomy a čestná uznání, vyhlášení výsledků ve školním rozhlase, prezentace výkonů na školních nástěnkách, článek do městského tisku a školního časopisu. Ve výchovně vzdělávacím procesu se žáci pracují frontálně, skupinově a individuálně.

Časová dotace
Tělesná výchova je povinný předmět pro I. a II. stupeň základní školy. Časová dotace je dvě hodiny týdně.

Prostředí realizace
Tělesná výchova se realizuje v tělocvičně, na hřišti, na plovárně, na kluzišti, na horách, ve sportovních zařízeních a v přírodě. **Od 6. ročníku se spojují zvlášť skupiny dívek a chlapců z paralelních tříd.**

Tematická integrace
Mezipředmětové vztahy: přírodopis, zeměpis, občanská výchova

Průřezová témata: v obsahu předmětu tělesná výchova je realizováno především průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
	září	ATLETIKA	Chápe jednotlivé povely a reaguje na ně. Zvládá nízký start. Umí vyměřit rozběh na skok daleký. Zvládá přípravu organizmu před činnosti a po činnosti.	Žák běhá atletickou abecedu. Nacvičuje nízké starty. Běhá krátké běhy a nacvičuje vytrvalostní běhy. Skáče do dálky. Doplňkově hraje fotbal, přehazovanou, basketbal…	1,5	Měření podle tabulek „Zdatné děti“: 60m – hodnocení podle individuálních schopností.
	říjen	ATLETIKA	Zvládne rozvržení sil při vytrvalostním běhu. Chápe význam rozběhu a odrazu pro skok vysoký.	Běhá vytrvalostní běh v terénu i na hřišti. Nacvičuje skok vysoký. Nacvičuje štafetu. Doplňkově hraje fotbal, florbal, házenou…	3,2	Měření podle tabulek „Zdatné děti“: 400m, 800m, skok do dálky a výšky, – hodnocení podle individuálních schopností.
	listopad	HRY	Osvojuje si přihrávky, driblink na místě i v pohybu. Zná základní pravidla košíkové, fotbalu a florbalu	Hraje basketbal, fotbal a florbal. Doplňkově hraje vybíjenou, přehazovanou…	2 8,9,10,11, 12,13, 14	Hodnocení herní abecedy basketbalu a florbalu: driblování, vedení míče, technika hole, střelba na koš a na branku…. Fotbal: herní abeceda: dovednost přihrávek, střelby, vedení míče, znalost pravidel, taktika při hře, technika zpracování míče Šplh: měření výkonů podle tabulek – hodnocení podle individuálních schopností.
	prosinec	GYMNASTIKA	Umí poskytnout dopomoc a záchranu při základech gymnastiky. Zdokonaluje techniku bruslení.	Žák nacvičuje kotouly ve vazbách a přemet stranou, stoj na rukou a přemet stranou. Hrazda: sešin, svis střemhlav a vznesmo, výmyk Koza a bedna: skrčka a roznožka Prostná: kotouly s obměnami Kruhy: hup na kruzích, otočení, přitažení, šplh Doplňkově hraje míčové hry.	1 6	Prostná: kotouly s obměnami – hodnocení podle individuálních schopností.

6. ročník	leden	GYMNASTIKA	Žák si uvědomuje význam dobré fyzické kondice, důležitost koordinace pohybů a rovnováhy. Zvládá rozběh a odraz z můstku. Zdokonaluje techniku bruslení.	Žák nacvičuje výmyk, svisy, sešin. Nacvičuje na lavičce, poté na kladině pohyby rovnováhy. Skáče přes kozu roznožku a skrčku. Bruslí dopředu, pozadu, překládá vpravo, vlevo, brzdí, zatáčí.	5 8,9,10,11, 12,13, 14	Koza a bedna: skrčka a roznožka.
	únor	GYMNASTIKA, HRY	Chápe význam úpolových her a umí počítat skóre. Procvičuje cviky na jednotlivých nářadích. Zdokonaluje techniku bruslení.	Hrazda: sešin, svis střemhlav a vznesmo, výmyk. Žák se zdokonaluje v košíkové, fotbalu, florbalu. Nacvičuje úpolové hry. Bruslí dopředu, pozadu, překládá vpravo, vlevo, brzdí, zatáčí.	4	Hrazda: sešin, svis střemhlav a vznesmo, výmyk Bruslí dopředu, pozadu, překládá vpravo, vlevo, brzdí, zatáčí.
	březen	HRY	Usiluje o zlepšení úrovně tělesné zdatnosti.	Žák provádí atletickou abecedu, starty, člunkový běh, posilovací cvičení, skok do výšky. Žák hraje basketbal, florbal, přehazovanou, fotbal…	3 8,9,10,11, 12,13, 14	Dribluje levou a pravou rukou mezi překážkami, , technika hole – držení hole, forhand-backhand, zpracování přihrávky, , dvoutakt na koš, zvládá techniku skoku do výšky
	duben	ATLETIKA	Žák zvládne rozcvičení před atletickými disciplínami. S přiměřenou vytrvalostí usiluje o zlepšení úrovně své tělesné zdatnosti.	Žák běhá krátké i dlouhé běhy. Nacvičuje rychlost, sílu, obratnost a vytrvalost.	1	Měření výkonů podle individuálních schopností.
	květen	ATLETIKA TURISTIKA	Užívá osvojené dovednosti. Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě,	Žák běhá krátké i dlouhé běhy, skáče do dálky a do výšky, hází míčkem. Hraje fotbal, florbal… Žák umí přežít v přírodě v případě nouze, umí se orientovat podle přírodních ukazatelů, dovede postavit přístřešek, zajistit si potravu, vodu a zachovat teplo.	6 7	Měření podle tabulek „Zdatné děti“: skok do dálky a výšky, hod míčkem: měření výkonů podle tabulek – hodnocení podle individuálních schopností. Praktické cvičení v přírodě.

			orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla.			
	červen	ATLETIKA	Odmítá drogy a jiné návykové látky jako neslučitelné se zdravím a sportem. Předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky.	Žák se připravuje a popřípadě zúčastňuje atletických soutěží. Provozuje doplňkové hry, plavání, aerobik, tanec…	2 5 8,9,10,11, 12,13, 14	Měření podle tabulek „Zdatné děti“: 60m, 400m, 800m, 1000m, skok do dálky a výšky, hod míčkem, štafeta, šplh: měření výkonů podle tabulek – hodnocení podle individuálních schopností.
7. ročník	září	ATLETIKA	Chápe jednotlivé povely a reaguje na ně. Zvládá nízký start. Umí vyměřit rozběh na skok daleký. Zvládá přípravu organizmu před činnosti a po činnosti.	Žák běhá atletickou abecedu. Nacvičuje nízké starty. Běhá krátké běhy a nacvičuje vytrvalostní běhy. Skáče do dálky. Doplňkově hraje fotbal, přehazovanou, basketbal…	1 5	Měření a hodnocení podle tabulek „Zdatné děti“: 60m, skok do dálky: měření výkonů podle tabulek – hodnocení podle individuálních schopností.
	říjen	ATLETIKA	Zvládne rozvržení sil při vytrvalostním běhu. Chápe význam rozběhu a odrazu pro skok vysoký.	Nacvičuje vytrvalostní běh v terénu i na hřišti. Nacvičuje skok vysoký. Nacvičuje štafetu. Doplňkově hraje fotbal, florbal, házenou…	3 2	Vytrvalostní běh v terénu, šplh: měření výkonů podle tabulek – hodnocení podle individuálních schopností.
	listopad	HRY	Osvojuje si přihrávky, dribling na místě i v pohybu. Zná základní pravidla košíkové, fotbalu a florbalu	Hraje basketbal, fotbal a florbal. Doplňkově hraje vybíjenou, přehazovanou…	2	Míčová abeceda: přihrává obouruč, jednoruč, střílí na cíl, vede míč, orientuje se v pravidlech šplh: měření výkonů podle tabulek – hodnocení podle individuálních schopností.
	prosinec	GYMNASTIKA	Umí poskytnout dopomoc a záchranu při základech gymnastiky.	Žák nacvičuje kotouly ve vazbách, stoj na rukou a přemet stranou. Doplňkově hraje míčové hry.	1 7	Provádí kotouly s obměnami a stoj na rukou s dopomocí.
	leden	GYMNASTIKA	Žák si uvědomuje význam dobré fyzické kondice, důležitost koordinace pohybů a rovnováhy. Zvládá rozběh a odraz z můstku.	Žák nacvičuje výmyk, svisy, sešin. Nacvičuje na lavičce, poté na kladině pohyby rovnováhy. Skáče přes kozu roznožku a skrčku.	5 6	Skáče přes kozu a bednu skrčku a roznožku – dle individuálních schopností.

	únor	GYMNASTIKA, HRY	Chápe význam úpolových her a umí počítat skóre. Procvičuje cviky na jednotlivých nářadích.	Žák se zdokonaluje v košíkové, fotbalu, florbalu. Nacvičuje úpolové hry. Žák nacvičuje hup na kruzích, otočení a přitažení	4 8,9,10,11, 12,13,14	Hup na kruzích, otočení, přitažení.
	březen	HRY	Usiluje o zlepšení úrovně tělesné zdatnosti.	Žák provádí atletickou abecedu, starty, člunkový běh, posilovací cvičení, skok do výšky. Žák hraje basketbal, florbal, přehazovanou, fotbal…	3, 8,9,10,11, 12,13, 14	Dribluje levou a pravou rukou mezi překážkami, zpracování přihrávky, dvoutakt na koš.
	duben	ATLETIKA	Žák zvládne rozcvičení před atletickými disciplínami. S přiměřenou vytrvalostí usiluje o zlepšení úrovně své tělesné zdatnosti.	Žák běhá krátké i dlouhé běhy. Nacvičuje rychlost, sílu, obratnost a vytrvalost.	1	Měření výkonů podle individuálních schopností
	květen	ATLETIKA TURISTIKA	Užívá osvojené dovednosti. Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla.	Žák běhá krátké i dlouhé běhy, skáče do dálky a do výšky, hází míčkem. Doplňkově hraje fotbal, florbal… Žák umí přežít v přírodě v případě nouze, umí se orientovat podle přírodních ukazatelů, dovede postavit přístřešek, zajistit si potravu, vodu a zachovat teplo.	6	Měření a hodnocení podle tabulek „Zdatné děti“, hodnocení podle individuálních schpností: skok do dálky a výšky, hod míčkem. Praktické cvičení v přírodě.
	červen	ATLETIKA	Odmítá drogy a jiné návykové látky jako neslučitelné se zdravím a sportem. Předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky.	Žák se připravuje a popřípadě zúčastňuje atletických soutěží. Provozuje doplňkové hry, aerobik, tanec…	2 5	Měření a hodnocení podle tabulek „Zdatné děti“ hodnocení podle individuálních schopností: 60m, 400m, 800m, 1000m, 1500m, skok do dálky a výšky, hod míčkem, štafeta

8. ročník	září	ATLETIKA	Zvládá základní tělovýchovné pojmy, smluvené pojmy, signály…Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností a uklidnění organizmu po činnosti.	Žák nacvičuje vytrvalost, různé druhy rovinek. Žák běhá různé délky tratí, skáče do dálky, vrhá koulí. Doplňkově hraje fotbal, basketbal, volejbal	1 2 5, 6	Šplh: měření výkonů podle individuálních schopností.
	říjen	ATLETIKA	Zvládne sil při vytrvalostním běhu, umí změřit výkony a porovnává je s předchozími výsledky…	Nacvičuje vytrvalostní běh. Žák běhá dlouhé tratě, nacvičuje štafetové běhy, vrhá koulí. Doplňkově hraje fotbal, basketbal, volejbal	3 7	Měření a hodnocení podle tabulek „Zdatné děti“, hodnocení podle individuálních schopností skok do dálky a výšky, hod míčkem, štafeta, běh 60m, 400m, 800m, 1000m, 1500m
	listopad	ATLETIKA, MÍČOVÉ HRY	Žák jedná fair play, dodržuje pravidla her, respektuje opačné pohlaví.	Žák skáče do výšky, procvičuje basketbal, florbal, fotbal.	3	Skok vysoký, šplh: měření výkonů podle individuálních schopností.
	prosinec	MÍČOVÉ HRY	Žák zorganizuje nenáročné soutěže na úrovni třídy.	Žák nacvičuje basketbal, volejbal, florbal, fotbal	4, 6	Míčová abeceda: přihrává obouruč, jednoruč, střílí na cíl, vede míč, orientuje se v pravidlech.
	leden	GYMNASTIKA	Žák umí poskytnout dopomoc a záchranu při cvičení	Žák cvičí na jednotlivých nářadích a připravuje se na herní a pohybové soutěže.	1	Hrazda: sešin, svis střemhlav a vznesmo, výmyk Koza a bedna: skrčka a roznožka dle individuálních schopností
	únor	GYMNASTIKA	Žák si uvědomuje význam fyzické kondice, koordinaci pohybů a rovnováhy. Zvládá pohybové dovednosti na úrovni svých dispozic.	Žák cvičí na nářadí. Zvládá jednoduché úplové cviky. Doplňkově hraje basketbal, florbal, volejbal, fotbal.	4, 5, 8,9,10,11 12,13, 14	Prostná: kotouly s obměnami Kruhy: umí hup na kruzích, otočení, přitažení Šplh: měření výkonů podle individuálních schopností
	březen	GYMNASTIKA, MÍČOVÉ HRY	Chápe význam úpolových her a umí počítat skóre. Umí posoudit pohybovou činnost spolužáka a pomáhá mu odstranit chyby. Spolupracuje v týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Zúčastňuje se dle možností gymnastických a dalších vypsaných soutěžích pořádaných různými institucemi.	2	Míčová abeceda: přihrává obouruč, jednoruč, střílí na cíl, vede míč, orientuje se v pravidlech.

	duben	ATLETIKA, MÍČOVÉ HRY	S přiměřenou vytrvalostí usiluje o zlepšení úrovně tělesné zdatnosti. Zvládne rozcvičení před atletickými disciplínami.	Skáče do výšky. Provádí přiměřená posilovací cvičení. Běhá terénem a hraje doplňkově fotbal, volejbal, florbal…	1	Měření výkonů podle individuálních schopností
	květen	ATLETIKA TURISTIKA	Užívá osvojené dovednosti. Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla.	Žák běhá vytrvalostní i krátké běhy, skáče do výšky a dálky, vrhá koulí a hraje doplňkové hry. Žák umí přežít v přírodě v případě nouze, umí se orientovat podle přírodních ukazatelů, dovede postavit přístřešek, zajistit si potravu, vodu a zachovat teplo.	2	Měření a hodnocení podle individuálních schopností. „Zdatné děti“ skok do dálky a výšky, hod míčkem, štafeta. Praktické cvičení v přírodě.
	červen	ATLETIKA	Žák odmítá drogy a jiné návykové látky a škodliviny neslučitelné se zdravím a sportem. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém sportovním prostředí, přírodě, v silničním provozu – předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svoji činnost. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky.	Žák se připravuje na soutěže a dle svých možností soutěží. Žák provozuje doplňkové činnosti.	7, 5, 8,9,10,11, 12,13, 14	Měření a hodnocení podle tabulek „Zdatné děti, dle individuálních schopností“: 60m, 400m, 800m, 1000m, 1500m, skok do dálky, hod míčkem
	září	ATLETIKA	Zvládá základní tělovýchovné pojmy, smluvené pojmy, signály…Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností a uklidnění organizmu po činnosti.	Žák nacvičuje vytrvalost, různé druhy rovinek. Žák běhá různé délky tratí, skáče do dálky, vrhá koulí. Doplňkově hraje fotbal, basketbal, volejbal	1 2 5	Šplh: měření výkonů podle individuálních schopností

9. ročník	říjen	ATLETIKA	Zvládne sil při vytrvalostním běhu, umí změřit výkony a porovnává je s předchozími výsledky…	Nacvičuje vytrvalostní běh. Žák běhá dlouhé tratě, nacvičuje štafetové běhy, vrhá koulí. Doplňkově hraje fotbal, basketbal, volejbal.	3	Měření a hodnocení podle tabulek „Zdatné děti“, hodnocení podle individuálních schopností, vrh koulí
	listopad	ATLETIKA, MÍČOVÉ HRY	Žák jedná fair play, dodržuje pravidla her, respektuje opačné pohlaví.	Žák skáče do výšky, procvičuje basketbal, florbal, fotbal.	3	Míčová abeceda: přihrává obouruč, jednoruč, střílí na cíl, vede míč, orientuje se v pravidlech, Skok vysoký, šplh: měření výkonů podle tabulek
	prosinec	MÍČOVÉ HRY	Žák zorganizuje nenáročné soutěže na úrovni třídy.	Žák nacvičuje basketbal, volejbal, florbal, fotbal	4, 6	Míčová abeceda: přihrává obouruč, jednoruč, střílí na cíl, vede míč, orientuje se v pravidlech
	leden	GYMNASTIKA	Žák umí poskytnout dopomoc a záchranu při cvičení	Žák cvičí na jednotlivých nářadích a připravuje se na herní a pohybové soutěže.	1 6	Hrazda: sešin, svis střemhlav a vznesmo, výmyk Koza a bedna: skrčka a roznožka podle individuálních schopností
	únor	GYMNASTIKA	Žák si uvědomuje význam fyzické kondice, koordinaci pohybů a rovnováhy. Zvládá pohybové dovednosti na úrovni svých dispozic.	Žák cvičí na nářadí. Zvládá jednoduché úplové cviky. Doplňkově hraje basketbal, florbal, volejbal, fotbal.	4,5, 6 7,8,9,10,11,12,13	Prostná: kotouly s obměnami Kruhy: umí hup na kruzích, otočení Šplh: měření výkonů podle individuálních schopností
	březen	GYMNASTIKA, MÍČOVÉ HRY	Chápe význam úpolových her a umí počítat skóre. Umí posoudit pohybovou činnost spolužáka a pomáhá mu odstranit chyby. Spolupracuje v týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Zúčastňuje se dle možností gymnastických a dalších vypsaných soutěžích pořádaných různými institucemi. Doplňkově hraje sportovní hry	2, 8,9,10,11,12,13, 14	Šplh: měření výkonů dle individuálních schopností
	duben	ATLETIKA, MÍČOVÉ HRY	S přiměřenou vytrvalostí usiluje o zlepšení úrovně tělesné zdatnosti. Zvládne rozcvičení před atletickými disciplínami.	Skáče do výšky. Provádí přiměřená posilovací cvičení. Běhá terénem a hraje doplňkově fotbal, volejbal, florbal…	1 2	Skok vysoký: měření výkonů dle individuálních schopností

	květen	ATLETIKA TURISTIKA	Užívá osvojené dovednosti. Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla.	Žák běhá vytrvalostní i krátké běhy, skáče do výšky a dálky, vrhá koulí a hraje doplňkové hry. Žák umí přežít v přírodě v případě nouze, umí se orientovat podle přírodních ukazatelů, dovede postavit přístřešek, zajistit si potravu, vodu a zachovat teplo.	2, 8,9,10,11, 12,13, 14	Měření a hodnocení podle individuálních schopností „Zdatné děti“ skok do dálky a výšky, hod míčkem, štafeta, vrh koulí. Praktické cvičení v přírodě.
	červen	ATLETIKA	Žák odmítá drogy a jiné návykové látky a škodliviny neslučitelné se zdravím a sportem. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém sportovním prostředí, přírodě, v silničním provozu - předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svoji činnost. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky.	Žák se připravuje na soutěže a dle svých možností soutěží. Žák provozuje doplňkové činnosti.	7 5	Měření a hodnocení podle tabulek „Zdatné děti, dle individuálních schopností“: 60m, 400m, 800m, 1000m, 1500m, skok do dálky a Šplh: měření výkonů dle individuálních schopností

Zdravověda – Zdr

Charakteristika vyučovacího předmětu
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Zdravověda se zaměřuje na stěžejní témata, jako jsou vztahy mezi lidmi, hodnota zdraví, zdravý životní styl, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence včetně osobnostního a sociálního rozvoje či změny v životě člověka. Jednou z významných oblastí jsou vztahy a pravidla soužití mezi lidmi se zaměřením na dvojice (kamarádství a přátelství). Postupně téma přechází v partnerské vztahy a rodičovství. Témata, ve kterých získávají žáci dovednosti, jsou zaměřena na respektování sebe i druhých, zdravé a vyrovnané sebepojetí a dovednosti pro předcházení a zvládání stresů. Trénink jim pomáhá zvládat problémové situace a osvojovat si chování podporující dobré vztahy. Vytvářejí a získávají hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti, komunikují a spolupracují v různých situacích. Významným tématem je zdraví. V oblasti fyzického zdraví žáci pracují se zásadami hygieny, sestavují režim dne a uvědomují si vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví. V předmětu je obsažena také prevence rizikového chování (návykové látky a patologické hráčství) a nemocí, chování v rizikových situacích, terorizmus, šikana a vyhledání odborné pomoci.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Jedny z hlavních činností žáků při výuce jsou vytváření pravidel např. soužití mezi lidmi a analýzy různých životních situací. Žáci formulují a diskutují své názory na různé problematiky, odůvodňují své postoje či postoje různých osob. Sestavují prezentace a utříďují si myšlenky v myšlenkových mapách. Kriticky přistupují k různým vlivům na zdraví. Jsou schopni vnímat a popisovat své duševní a fyzické změny a přijímat odlišnosti sebe a druhých. Často pro analýzu určitých situací používají dramatizaci.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá při učení. Práce žáků je založena na tvůrčích činnostech vycházejících z praktického života. Prostřednictvím systému práce ve výuce uvádí žáci věci do souvislostí a pracují s obecně užívanými termíny. Modelové situace a diskuse vedou žáky ke kritickému posouzení situací a následnému vyvození závěrů, které mohou využít v budoucnosti. Zvolené metody a formy práce vytvářejí pozitivní vztah k učení, včetně schopnosti kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich.

Kompetence k řešení problému
Aplikací problémových situací žák vnímá a řeší nejrůznější problémy, chápe je a přemýšlí o jejich příčinách. Výstupem činnosti žáka je často plán způsobu řešení problému včetně variant, k čemu využívá vlastního úsudku a zkušenosti. Díky kritickému myšlení je schopen obhájit své návrhy řešení.

Kompetence komunikativní
Při besedách a diskuzích naslouchá svým spolužákům a snaží se jim porozumět. Reaguje na ně a zapojuje se do diskuze. V debatách je vystaven obhajobě svého názoru a hledá vhodnou argumentaci. Pro prezentace sestavuje různé typy záznamů i v podobě obrazových materiálů. Adekvátně užívá gest a jiných komunikačních prostředků. Přemýšlí o nich a využívá je ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení ve školním dění.

Kompetence sociální a personální
Při výuce často spolupracuje ve skupině. Obsahem výuky je vytváření různých pravidel, která přispívají k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Na základě modelových situací si osvojuje dovednost poskytnout pomoc, nebo o ni požádat. Koncepce výuky vytváří příležitosti pochopit potřeby a výhody efektivní spolupráce s druhými lidmi. Součástí reflexe různých činností je ocenění výsledků práce

ostatních spolužáků, což vede k respektu různých názorů a čerpání zkušeností. Zařazení tréninku a osobnostních cvičení přináší představy o sobě samém, podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské
V diskuzích a debatách respektuje přesvědčení svých spolužáků. Pomocí modelových příběhů často dramatizovaných má možnost se vcítit do situací ostatních lidí, což vede k postoji odmítnout útlak a agresivní chování. Z témat a činností ve výuce získá dovednost poskytnout účinnou pomoc a zachovat se zodpovědně v krizových situacích.

Kompetence pracovní
Vytváří pravidla práce a spolupráce, čímž je veden k lepšímu dodržování pravidel a plnění povinností. Vyšší dodržování pravidel a pracovních postupů respektuje i hlediska ochrany zdraví.

Kompetence digitální
Bezpečně komunikuje prostřednictvím online nástrojů se zohledněním ochrany osobních údajů a vyhýbá se manipulaci a agresi v kyberprostoru. Vyhýbá se zdravotním rizikům a ohrožení tělesné, duševní a sociální pohody při používání digitálních technologií. Vyhledává a filtruje data získaná na internetu. Třídí relevantní informace a digitální obsah. Je schopen se odpovědně chovat s vědomím právních rámců a etických norem.

Upřednostňované formy a metody práce
Výuka vzdělávacího předmětu užívá metody dramatizace a modelových situací, analýzy a syntézy při tvorbě nejrůznějších pravidel a opírá se o skupinovou práci. Vytváří kooperativní prostředí a zapojuje prezentaci mnohdy doprovázenou obhajobou. Žáci vytvářejí myšlenkové mapy a často diskutují. Modelové situace a příběhy pomáhají pochopit a řešit různé životní situace a problémy. Častou formou práce a reflexe je komunitní kruh.

Časová dotace
6., 7., 8. ročník – 1 h týdně (dvouhodina ve 14 denním cyklu).

Prostředí realizace
Pro práci předmětu je nejvhodnější projektová pracovna (možnosti dramatizace, komunitních kruhů apod.).

Tematická integrace
Vzdělávací předmět je tematicky sám o sobě nosný (volné tematické propojení je možné s OV a Př).

Tematické okruhy:	
VML	Vztahy mezi lidmi a formy soužití
HPZ	Hodnota a podpora zdraví
ZZŽ	Zdravý způsob života a péče o zdraví
ROZ	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
OSR	Osobnostní a sociální rozvoj
ZŽČ	Změny v životě člověka a jejich reflexe

	TÉMA		OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	září	VML – vztahy ve dvojici, kamarádství a přátelství.	Rozezná kladné a záporné vztahy mezi spolužáky i jinými vrstevníky, odvodí a respektuje pravidla mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, zhodnotí význam kamarádství pro život. Dokáže rozeznat kladný a záporný vliv kamarádů, umí říct NE.	Sestaví seznam vlastností, které by měl mít "nejlepší" kamarád. Na základě stanovených vlastností zhodnotí "Jaký jsem kamarád?" V rámci scének a situací odmítá negativní prosby kamarádů.	1,14	Sestaví seznam alespoň sedmi vlastností, které by měl mít "nejlepší" kamarád.
	říjen	VML – vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola a vrstevnická skupina.	Na základě zkušeností odvodí pravidla chování v širších komunitách, najde mezi nimi shody a rozdíly. Umí vysvětlit role členů jednotlivých skupin a odvodí jejich práva a povinnosti. Uvede příklady, jak dodržování či nedodržování pravidel zdravého životního stylu a ovlivňuje sociální klima.	Vytvoří pravidla chování ve skupině vrstevníků, v rodině, ve škole a na základě nich sestaví univerzální pravidla pro zdravé vztahy s lidmi. Zahraje roli členů různých společenských skupin. Sestaví pravidla zdravého životního stylu. Sestaví plakát s důsledky nedodržování pravidel zdravého životního stylu.	1,2,14	Sestaví podle významu univerzální pravidla pro zdravé vztahy s lidmi (slušnost, ohleduplnost, pomoc slabším).
	listopad	OSR – respektování sebe i druhých, přijímání názorů druhého.	Dokáže vyhodnotit vliv vrstevníků, rodiny, médií na vlastní názory a hodnotový žebříček. Umí vhodným způsobem obhájit svůj názor před ostatními a přijmout či zhodnotit argumenty druhých.	Sestaví myšlenkovou mapu jednotlivých vlivů na sebe sama (kladné i záporné). Respektuje sebe sama i druhé. Přijímá názor druhého a uvědomuje si dopad vlastního jednání a chování.	14	Sestaví jednoduchý hodnotový žebříček základních potřeb.

	prosinec	OSR – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí.	Je schopen se zařadit k jednotlivým kategoriím osobnosti (temperament, osobnostní ladění). Ocení kladné vlastnosti své a ostatních. Rozliší zdravou, nízkou a vysokou sebedůvěru.	Odůvodní své přiřazení k jednotlivým typologiím. Prezentuje: Co se mi v poslední době povedlo, z čeho jsem měl radost a co bych chtěl změnit. Z prezentace vybere tři body a ocení je. Rozliší zdravou, nízkou a vysokou sebedůvěru a utváří si vědomí vlastní identity.	9	Vytvoří plakát nebo prezentaci a vybere tři body, které ocení a ocenění zdůvodní.
	leden	ZZŽ – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování a význam pohybu pro zdraví, stres a jeho vztah ke zdraví.	Rozlišuje typy osobní, intimní a duševní hygieny. Zná formy otužování a vysvětlí význam pohybu pro zdraví.	Sestaví mapu možností otužování a setřídí je podle dostupnosti. U vybraných typů odůvodní princip otužování. Podporuje zdraví životní styl a orientuje se v programech podporujících zdraví.	3,4, 5,6	Sestaví tabulku sportovních možností v místě bydliště. Přiřadí je z hlediska významu např. k těmto oblastem: relaxace, dýchací soustava, svalstvo, držení páteře.
	únor	ZZŽ – režim dne, tělesná a duševní hygiena.	Sestaví svůj současný režim dne. Odůvodní význam režimu dne pro pohodu a zdraví člověka. Aplikuje získané poznatky v sestavení svého ideálního režimu dne.	Sestaví svůj současný režim dne. Části režimu svého dne přiřadí ke složkám např. základních životních potřeb, duševního zdraví a relaxace, pohybu a sportu, vzdělávání, hygieny … Sestaví svůj ideální režim dne pokrývající většinu složek. Je si vědom vyváženosti mezi pracovními a odpočinkovými aktivitami (pohybový režim)	3,4, 5, 6, 7, 8, 10	Sestaví svůj ideální režim dne pokrývající většinu složek „zdravého“ režimu dne.

	březen	HPZ – prevence a intervence (léčba), koronavirus.	Definuje, co to je být zdravý. Sestaví kroky vedoucí k prevenci nemocí. Aktivně přistupuje k léčbě.	Vyjmenuje činnosti, které žák dělá, když je zdravý. Prezentuje: Kdy a kde na mě číhá nemoc. Sestaví zásady prevence nemocem. Pojmenuje, co dělá, když je nemocný. Sestaví pravidla pro rychlé uzdravení.	3, 4, 5, 6, 8, 10	Sestaví minimálně pět pravidel pro rychlé uzdravení.
	duben	ROZ – bezpečné prostředí ve škole, bezpečnost v dopravě.	Zná riziková místa ve škole a ví, jak předcházet nebezpečným situacím. Na běžných činnostech určí rizikové situace silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí. V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc a navrhne konkrétní opatření.	Určí riziková místa ve škole (zdroj např. školní psaná a nepsaná pravidla; prostředí školy) a navrhne řešení, jak jim předcházet. V konkrétních situacích silniční a železniční dopravy uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jejich osobu a ani jiné. Cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista. Ošetří drobná poranění.	4,5,15	Na např. základě procházky městem (pozorování) uvede příklady nebezpečného chování zejména chodců a cyklistů. Orientuje se v základních dopravních značkách.
	květen	ROZ – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, přítomnost v rizikových situacích a v situacích ohrožení.	Zná a používá různé způsoby komunikace. Umí předcházet konfliktu a přiměřeně ho řešit. Umí zajistit pomoc.	Nacvičuje různé způsoby předcházení a řešení konfliktních situací. Nacvičuje v rizikových situacích a v situacích ohrožení vzájemnou pomoc a sebeochranu.	1,2	Vysvětlí pojem komunikace a rozlišuje různé způsoby komunikace z hlediska odlišných situací.
	červen	ROZ – živelné pohromy a terorizmus.	Umí připravit evakuační zavazadlo a zvolí vhodné místo k úkrytu pro různé situace. Zvolí v dané situaci vhodný typ osobní ochrany. Zvolí odpovídající postup svého chování v daném typu ohrožení.	Dokáže klasifikovat mimořádné události vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, rozpozná varovné signály a orientuje se i v jiných způsobech varování. Zná základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuaci, činnost po mimořádných událostech a také	16	Zvolí odpovídající postup svého chování v konkrétním typu ohrožení.

				prevenci vzniku těchto mimořádných událostí. Spolupracuje na přípravě a hodnocení modelových situacích ohrožení pro mladší spolužáky.		
7. ročník	září	VML – přátelské a partnerské vztahy.	Obhajuje své názory na přátelské vztahy. Formuluje vlastnosti očekávané od přítele. Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje. Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli. Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědné sexuálního chování.	Debatuje na téma přátelství - obhajuje své názory. Sestaví profil "ideálního" přítele. Vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztrestný pohlavní styk. Je si vědom odpovědného sexuálního chování a charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích. Uvede postup v konkrétních situacích. Vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví.	1, 11, 12	Vytvoří desatero rad pro fungující partnerské vztahy.
	říjen	HPZ – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie.	Přiřadí jednotlivé problémy (např. bolest břicha, strach hádka) k příslušným složkám (duševní zdraví, fyzické zdraví, sociální - zdravé vztahy). Vytvoří a odůvodní vazby mezi složkami zdraví. Určí lidské potřeby a sestaví je do hierarchie.	Roztřídí např. karty jednotlivých problémů zdraví podle složek zdraví. Sestaví myšlenkovou mapu vzájemných vztahů - vazeb a odůvodní je. Pojmenuje vlastní životní potřeby a sestaví je podle důležitosti. Je si vědom důležitosti pitného režimu.	3, 7, 8	Ve skupině vytvoří společný žebříček - pyramidu lidských potřeb.

	listopad	ZZŽ – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy (PPP). Koronavirus. HPZ - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví.	Sestaví svůj současný jídelníček. Odůvodní význam jídelníčku pro zdraví člověka. Aplikuje získané poznatky v sestavení svého ideálního jídelníčku. Orientuje se v poruchách příjmu potravy a zná jejich projevy a rizika. Uvědomuje si možná zlepšení svého okolí a životního stylu.	Je si vědom zásad zdravého stravování, vlivu životních podmínek a způsobu stravování na zdraví. Orientuje se v různých poruchách příjmu potravy.	4,5,6, 7, 8, 9,15	Sestaví svůj současný jídelníček. Navrhne možná zlepšení a sestaví složení svého ideálního jídelníčku včetně časového rozložení a pitného režimu. Sestaví seznam rizik spojených s nevhodným stravováním.
	prosinec	ROZ – kompenzační, relaxační a regen. techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti OSR - psychohygiena v soc. dovednosti pro předcházení a zvládání stresů, hledání pomoci při problémech.	Vysvětlí pojmy stres a psychohygiena a analyzuje příčiny a důsledky stresu. Sestaví rady jak předcházet stresu a únavě. Navrhne jejich nápravu či zmírnění. Zvládá některé techniky k jejich překonávání.	Sestaví prezentaci k pojmům stres a psychohygiena a jejím prostřednictvím analyzuje příčiny a důsledky stresu. Sestaví rady jak předcházet stresu a únavě a vyvodí z nich možnou nápravu. Realizuje soubor antistresových technik.	10,15	Sestaví rady jak předcházet stresu a únavě.
	leden	ROZ – šikana a jiné projevy násilí, komunikace se službami odborné pomoci.	Rozpozná projevy šikany a základní role šikany (oběť – agresor). K příkladu šikany určí její možná zdravotní rizika. Dokáže uplatnit různé formy komunikační obrany. Orientuje se ve službách odborné pomoci a umí vyhledat kontakt (město, internet...).	V modelových situacích znázorní návrhy komunikační obrany oběti. Zná příčiny, postihy a prevenci kriminality mládeže.	13,14, 15	Prezentuje příběh o šikaně, kde vystupují role agresora a oběti. Na tomto příkladu určí možná zdravotní rizika oběti.

	únor	ROZ – vlivy reklamy a působení sekt.	Umí kriticky přistupovat a odmítat působení reklamy a sekt. Rozpozná znaky sekt: vnucování, manipulace, nepřístupnost, uzavřenost, oddělení od nevěřících => vliv na duševní a sociální zdraví.	Rozlišuje různé druhy komunikace např. mezi vrstevníky a neznámými lidmi. Pohybuje se bezpečně v rizikovém prostředí a je si vědom nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.	14	Vytvoří varovnou prezentaci vlivu sekt na duševní a sociální zdraví (východiskem jsou znaky sekt).
	březen	OSR – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání, zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, empatie, dopad vlastního jednání a chování.	Vyzkouší a vyhodnotí cvičení sebereflexe, sebekontroly a sebeovládání. Jako zpětnou vazbu vytvoří osobní plán k jejich upevnění.	Utvoří si vědomí o vlastní identitě. Zaujímá hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti pro řešení v mezilidských vztazích. Reflektuje význam empatie a aktivního naslouchání pro dobré mezilidské vztahy.	10,	Navrhne realizovatelný postup, jak předcházet své osobní rizikové situaci – sebereflexí, sebekontrolou a sebeovládáním. Umí aplikovat prvky aktivního naslouchání.
	duben	OSR – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, v nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí.	Obhájí postoj v kontroverzní situaci, pojmenuje pro a proti. Navrhne řešení konkrétní situace. Umí odhalit konfliktní situace a uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení.	Modeluje kontroverzní situace z pozice různých rolí. Průběžně vyjadřuje svůj postoj k situaci - odůvodňuje pro a proti. Na základě průběhu zvolí vhodné způsoby jednání. Uvede vhodné způsoby preventivní ochrany v modelových situacích. Spolupracuje na přípravě a hodnocení modelových situacích ohrožení pro mladší spolužáky.	8,12, 16	Připraví obhajobu svého názoru, sestaví realizovatelný návrh na smír. Na modelové situaci předvede vhodný způsob jednání směřující k adekvátní ochraně v mimořádných událostech. Zvolí vhodné preventivní opatření.

	květen	ROZ – rizikové a násilné chování, psychické onemocnění, těžké životní situace, trestná činnost, kriminalita mládeže, doping.	Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni. V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	Je si vědom závažnosti psychického onemocnění, násilí mířeného proti sobě samému, Zná rizikovém chování jako je např. alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty a nebezpečný internet. Vyjadřuje postoj k násilnému chování, k těžkým životním situacím a jejich zvládání, k trestné činnosti a dopingu ve sportu.	13,14, 16	Vyjmenuje základní nelegální návykové látky a porovnává jejich vlivy na zdraví.
	červen	ROZ – dopravní výchova.	Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy. Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí. Dokáže poskytnout základní předlékařskou pomoc.	Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silniční a železniční dopravy. Odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení. Dokáže vyjmenovat bezpečnostní a ochranné prvky chodce a cyklisty. Umí poskytnou první pomoc při drobnějších a závažnějších poranění.	15	Používá správnou výbavu jízdního kola a ochranné prvky chodce. Zná pravidla bezpeční jízdy na kole a bezpečného chování v silniční a železniční dopravě. Rozlišuje další dopravní značky a jejich význam.
8. ročník	září	ZŽČ – tělesné, duševní a společenské změny, dětství, puberta, dospívání.	Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje. Projevuje svou odpovědnost postojem v debatě na modelové situaci, která mapuje společenské změny. Sebe přijímá sám sebe na základě pozitivního vnímání svých tělesných změn.	Popíše změny svého chování vůči okolí související s dospíváním a uvede příklady. Uvědomuje si důležitost sexuality, která formuje osobnost. Rozebere modelovou situaci, ve které nachází prvky odpovědného chování např. přiznání, dodržení slibu…	9,11	Uvede výčet příkladů psychických a fyzických změn v dospívání.

	říjen	VML – manželství a rodičovství, sexualita.	Vyhledá rozdíly a shody partnerství a manželství. Dokáže vysvětlit různé pohledy současnosti na manželství. Charakterizuje roli rodiče. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli.	Porovnává partnerství a manželství. V debatě se vyjadřuje např. k svátosti manželství, vztah druh-družka, registrované partnerství… Spojuje význam sexuality především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny a plánováním rodičovství.	1, 2,11,	Porovná partnerství a manželství. Vytvoří profil ideálního rodiče rozčleněnou na ekonomickou a osobnostní stránku.
	listopad	ZŽČ – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity.	Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli. Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování. Kriticky přistupuje k předčasné sexuální zkušenosti, těhotenství a rodičovství mladistvých. Orientuje se v poruchách pohlavní identity.	Je si vědom negativních a nevratných důsledků předčasné sexuální zkušenosti a promiskuity. Vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých. Chápe význam pojmu reprodukční zdraví. Vytvoří přehled poruch pohlavní identity a vysvětlí hlavní rozdíly mezi nimi.	11,12,	Sestaví schéma; sestaví přehled pohlavních poruch.
	prosinec	ROZ – formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci.	Vnímá a chápe pojem a existenci různých forem sexuálního zneužívání dětí, vnímá nebezpečí těchto jevů, umí vyhledat odbornou pomoc sobě nebo druhým.	Charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích. Uvede postupy v konkrétních situacích. Vyhledá informace o různých formách sexuálního zneužívání dětí a mládeže, sestaví myšlenkovou mapu důvodů, proč je tato trestná činnost tak nebezpečná a rozšířená. Zopakují si místa v okolí, kde je možné najít odbornou pomoc.	12, 13,	Informace o různých formách sexuálního zneužívání dětí a mládeže, sestaví myšlenkovou mapu důvodů, proč je tato trestná činnost tak nebezpečná a rozšířená.

	leden	ZZŽ – bezpečné způsoby chování a komunikace, preventivní a lékařská péče, koronavirus..	Orientuje se v nejběžnějších přenosných a v pohlavních nemocech, dokáže zmapovat nejrizikovější situace, kdy může dojít k nákaze či onemocnění, a zná a využívá zásady prevence těchto chorob.	Dokáží se ochránit před přenosnými chorobami. Orientují se v prevenci proti chorobám a také v cestách přenosu nákazy jako je např. respirační cestou, potravou, získané v přírodě, krví a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzem a stykem se zvířaty.	4, 5, 6,8,12 ,16	Např. ve skupinách zpracují skupiny přenosných chorob.
	únor	ROZ – civilizační choroby, jejich zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazů a život ohrožujících stavů.	Orientuje se v nejběžnějších chronických nepřenosných chorobách a v úrazech. Zná a využívá zásady prevence těchto chorob. Prakticky aplikuje první pomoc. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	Vyjmenuje základní chronické nepřenosné choroby a úrazy. Zná prevenci kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, léčebnou péči. Chová se zodpovědně v situacích úrazů a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnostech, při sportu, na pracovišti, v dopravě). Umí zvolit vhodné jednání, ochranu a první pomoc. Spolupracuje na přípravě a hodnocení modelových situací ohrožení pro mladší spolužáky.	4,5,6, 7, 8,16	Např. ve skupinách zpracují skupiny nejčastější chronické choroby a úrazy.
	březen	HPZ – programy podpory zdraví, podpora zdravého životního stylu.	Zná hlavní principy zdravého životního stylu a programů podporujících zdraví.	Vytvoří přehled programů podporujících zdraví v ČR a najde společné a rozdílné znaky jednotlivých programů. Vytvoří vlastní stupnici podle náplně programů.	5,9,	Vytvoří vlastní stupnici programů podporujících zdraví v ČR – obhájí.

	duben	OSR – dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích.	Aktivně využívá dovednosti v oblasti efektivní a asertivní komunikace a kooperace v běžných i v problémových situacích.	Na modelových situacích nacvičují komunikační dovednosti. Aplikují je v praxi v běžném životě a dělí se se spolužáky o své zkušenosti, získává zpětnou vazbu svého chování - co se mu povedlo, co by šlo lépe. Je si vědom dopadu vlastního jednání a chování.	1, 14,	Dokáže vysvětlit pojmy jako je dialog, kooperace, efektivní a asertivní komunikace.
	květen	OSR – pomáhající a prosociální chování.	Znají různé formy prosociálního chování, chápou jeho význam, aktivně ho v rámci svých možností využívají.	Na základě definice prosociálního a pomáhajícího chování vytváří seznam konkrétních prosociálních činností a vytřídí z něj ty, které jsou v jejich moci.	1, 13,	Seznam konkrétních prosociálních činností a vytřídí z něj ty, které jsou v jejich moci.
	červen	ROZ – konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě.	Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy. Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí. Dokáže poskytnout základní předlékařskou pomoc.	Vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování. Diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje správné řešení. Poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech.	15	Sestaví tabulku nejčastějších příčin dopravních nehod. Dokáže poskytnout první pomoc.

Člověk a zdraví

	TÉMA	EXKURZE
6. ročník	ROZ - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě. Živelné pohromy a terorizmus	Exkurze dle aktuální nabídky např. vycházka do města, návštěva MÚ Litomyšl – dotazy k evakuačním místům ve městě.

5.6 Vzdělávací oblast – Informatika

Informatika I. stupeň – Inf

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsah vzdělávací oblasti Informatika se realizuje na 1. stupni ve 4.–5. ročníku v jednom vyučovacím předmětu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky ke stálému zdokonalování ICT dovedností a schopností
- vytváříme podmínky pro získávání informací potřebných k učení
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme žáky k zpracování a řešení problémových úloh či úloh rozvíjejících tvořivost
- vedeme žáky k dokončování úkolů a zdůvodňování svých závěrů
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení různých mediálních sdělení

Kompetence komunikativní
- učíme žáky prezentovat své myšlenky, názory a výsledky své práce
- na vzorových příkladech učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům a jiným informačním a komunikačním prostředkům, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky ke vzájemné komunikaci a pomoci při plnění daného úkolu
- vytváříme příležitosti ke spolupráci žáků při zpracování daného společného úkolu ve skupině

Kompetence občanské
- vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel chování
- dbáme na dodržování autorského zákona

Kompetence pracovní
- učíme žáky správně a bezpečně používat výpočetní techniku

- vedeme žáky k organizování a plánování postupů plnění úkolu
- povzbuzujeme žáky k dokončení započaté práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke správnému používání digitálních zařízení a technologií
- učíme žáky postupy a způsoby, jak získávat, vyhledávat a posuzovat data a informace
- seznamujeme žáky s aplikacemi a službami, které jim usnadní práci či zjednoduší jejich pracovní postupy
- pomáháme pochopit význam digitálních zařízení a kriticky hodnotit jejich přínosy
- dbáme na to, aby žáci předcházeli situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujících jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Upřednostňované formy a metody práce

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Časová dotace

1 hodina týdně ve 4. ročníku

1 hodina týdně v 5. ročníku

Prostředí realizace

Počítačová učebna, kmenová třída, interaktivní sál. Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

Tematická integrace

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

K činnostem ve výuce byla vybrána témata ze vzdělávacích oborů. Výuka předmětu tak pracuje s aktuálními tématy, která se žáci učí.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	ČÍSLO OV Z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI A UČIVO
4. ročník	září	**Digitální technologie** Ovládání digitálního zařízení	Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi. Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.	Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží. Pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí. Edituje digitální text, vytvoří obrázek. Přehraje zvuk či video. Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor. Používá krok zpět, zoom. Řeší úkol použitím schránky. Dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením.	I-5-4-01 I-5-4-02 I-5-4-03	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Ukládání práce do souboru Otevírání souborů
	říjen	**Digitální technologie** Ovládání digitálního zařízení	Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi. Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.	Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží. Pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí. Edituje digitální text, vytvoří obrázek. Přehraje zvuk či video. Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor. Používá krok zpět, zoom. Řeší úkol použitím schránky. Dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením.	I-5-4-01 I-5-4-02 I-5-4-03	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Ukládání práce do souboru Otevírání souborů
	listopad	**Data, informace a modelování** Úvod do kódování a šifrování dat a informací	Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. Vyčte informace z daného modelu.	Sdělí informaci obrázkem. Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel. Zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text. Zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky. Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.	I-5-1-02 I-5-1-03	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce

	prosinec	**Data, informace a modelování** Úvod do kódování a šifrování dat a informací	Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. Vyčte informace z daného modelu.	Sdělí informaci obrázkem. Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel. Zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text. Zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky. Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.	I-5-1-02 I-5-1-03	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce
	leden	**Data, informace a modelování** Úvod do kódování a šifrování dat a informací	Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. Vyčte informace z daného modelu.	Sdělí informaci obrázkem. Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel. Zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text. Zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky. Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.	I-5-1-02 I-5-1-03	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce
	únor	**Algoritmizace a programování** Základy robotiky se stavebnicí	Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Sestaví robota podle návodu. Sestaví program pro robota. Oživí robota, otestuje jeho chování. Najde chybu v programu a opraví ji. Upraví program pro příbuznou úlohu. Pomocí programu ovládá světelný výstup a motor. Pomocí programu ovládá senzor. Používá opakování, události ke spouštění programu.	I-5-2-01 I-5-2-02 I-5-2-03 I-5-2-04	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru
	březen	**Algoritmizace a programování** Základy robotiky se stavebnicí	Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví	Sestaví robota podle návodu. Sestaví program pro robota. Oživí robota, otestuje jeho chování. Najde chybu v programu a opraví ji. Upraví program pro příbuznou úlohu. Pomocí programu ovládá světelný výstup a motor. Pomocí programu ovládá senzor. Používá opakování, události ke	I-5-2-01 I-5-2-02 I-5-2-03 I-5-2-04	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru

			program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	spouštění programu.		
	duben	**Algoritmizace a programování** Základy robotiky se stavebnicí	Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Sestaví robota podle návodu. Sestaví program pro robota. Oživí robota, otestuje jeho chování. Najde chybu v programu a opraví ji. Upraví program pro příbuznou úlohu. Pomocí programu ovládá světelný výstup a motor. Pomocí programu ovládá senzor. Používá opakování, události ke spouštění programu.	I-5-2-01 I-5-2-02 I-5-2-03 I-5-2-04	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru
	květen	**Digitální technologie** Práce ve sdíleném prostředí	Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí. Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů. Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci. Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí. Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj. Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace. U vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst. V textu rozpozná osobní údaje. Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.	I-5-4-01 I-5-4-02 I-5-4-03	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje

	červen	**Digitální technologie** Práce ve sdíleném prostředí	Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí. Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů. Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci. Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí. Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj. Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace. U vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst. V textu rozpozná osobní údaje. Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.	I-5-4-01 I-5-4-02 I-5-4-03	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje
5. ročník	září	**Digitální technologie** Ovládání digitálního zařízení	Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi. Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.	Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží. Pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí. Edituje digitální text, vytvoří obrázek. Přehraje zvuk či video. Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor. Používá krok zpět, zoom. Řeší úkol použitím schránky. Dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením.	I-5-4-01 I-5-4-02 I-5-4-03	Digitální zařízení. Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace. Ovládání myši. Kreslení čar, vybarvování. Používání ovladačů. Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom). Kreslení bitmapových obrázků. Psaní slov na klávesnici. Editace textu. Ukládání práce do souboru. Otevírání souborů. Přehrávání zvuku
	říjen	**Digitální technologie** Práce ve sdíleném prostředí	Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí. Dodržuje bezpečnostní a jiná	Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů. Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci. Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s	I-5-4-01 I-5-4-02 I-5-4-03	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory

			pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	takovým propojením souvisejí. Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj. Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace. U vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst. V textu rozpozná osobní údaje. Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.		Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje
	listopad	**Algoritmizace a programování** Základy programování příkazy, opakující se vzory	Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy. V programu najde a opraví chyby. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. Vytvoří a použije nový blok. Upraví program pro obdobný Problém.	I-5-2-01 I-5-2-02 I-5-2-03 I-5-2-04	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur
	prosinec	**Algoritmizace a programování** Základy programování příkazy, opakující se vzory, vlastní bloky, náhoda	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy. V programu najde a opraví chyby. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj. Vytváří, používá a kombinuje vlastní Bloky. Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup	I-5-2-01 I-5-2-02 I-5-2-03 I-5-2-04	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů

				zjednodušit. Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů.		
	leden	**Algoritmizace a programování** Základy programování vlastní bloky, náhoda	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy. V programu najde a opraví chyby. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj. Vytváří, používá a kombinuje vlastní Bloky. Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit. Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů.	I-5-2-01 I-5-2-02 I-5-2-03 I-5-2-04	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů
	únor	**Data, informace a modelování** Úvod do práce s daty	Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat. Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech. Doplní posloupnost prvků. Umístí data správně do tabulky. Doplní prvky v tabulce. V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný.	I-5-1-01 I-5-3-02	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu
	březen	**Data, informace a modelování** Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. Vyčte informace z daného modelu.	Pomocí grafu znázorní vztahy mezi Objekty. Pomocí obrázku znázorní jev. Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy.	I-5-1-02 I-5-1-03	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model
	duben	**Algoritmizace a programování** Základy programování postavy a události	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a		I-5-2-01 I-5-2-02 I-5-2-03 I-5-2-04	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů

			opraví v něm případnou chybu.			Programovací projekt
	květen	**Algoritmizace a programování** Základy programování vlastní bloky, náhoda	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy. V programu najde a opraví chyby. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj. Vytváří, používá a kombinuje vlastní Bloky. Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit. Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů.	I-5-2-01 I-5-2-02 I-5-2-03 I-5-2-04	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů
	červen	**Informační systémy** Úvod do informačních systémů Závěrečné opakování	V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi. Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. Určí, jak spolu prvky souvisí.	I-5-3-01 I-5-3-02	Systém, struktura, prvky, vztahy

Informatika 2. st. – Inf

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsah vzdělávací oblasti se realizuje na 2. stupni ve vyučovacím předmětu Informatika.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Žáci jsou seznamováni s informačními a komunikačními prostředky a technologiemi a vedeni k nácviku autoregulace a současně k tomu, aby zvládli základní prvky počítačové gramotnosti a aby tvořivě pracovali se získanými informacemi. Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky ke stálému zdokonalování ICT dovedností a schopností
- vytváříme podmínky pro získávání informací potřebných k učení
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme žáky k zpracování a řešení problémových úloh či úloh rozvíjejících tvořivost
- vedeme žáky k dokončování úkolů a zdůvodňování svých závěrů
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení různých mediálních sdělení

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení mediálních sdělení a porozumění různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů a tvořivému využití informačních a komunikačních prostředků
- podporujeme vytváření individuálních názorů
- vybízíme žáky, aby kladli otázky (k věci)
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky ke vzájemné komunikaci a pomoci při plnění daného úkolu
- vytváříme příležitosti ke spolupráci žáků při zpracování daného společného úkolu ve skupině

Kompetence občanské
- vedeme žáky k důslednému dodržování pravidel chování
- dbáme na dodržování autorského zákona

Kompetence pracovní
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky ke správným způsobům užití techniky
- společně s žáky formulujeme cíl činnosti (úkolu)
- umožňujeme žákům pracovat se zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- vedeme žáky k tomu, aby hodnotili vynaložené úsilí a porovnávali průběžné výsledky se žádoucími
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence digitální
- vedeme žáky ke správnému používání digitálních zařízení a technologií
- učíme žáky postupy a způsoby, jak získávat, vyhledávat a posuzovat data a informace

- rozvíjíme u žáků kritické myšlení, schopnost řešit problémy, vybírat si relevantní informace odpovídající konkrétní situaci a účelu
- seznamujeme žáky s aplikacemi a službami, které jim usnadní práci či zjednoduší jejich pracovní postupy
- pomáháme pochopit význam digitálních zařízení a kriticky hodnotit jejich přínosy
- dbáme na to, aby žáci předcházeli situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožující jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Upřednostňované formy a metody práce

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Časová dotace

1 hodina týdně v 6. až 9. ročníku (postupné zavádění předmětu popsáno níže)

Prostředí realizace

Počítačová učebna, kmenová třída, interaktivní sál. Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

Tematická integrace

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. K činnostem ve výuce byla vybrána témata ze vzdělávacích oborů. Výuka předmětu tak pracuje s aktuálními tématy, která se žáci učí.

Schéma náběhu vzdělávací oblasti Informatika s účinností od 1. září 2021

Ročník	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
1								
2								
3								
4	Zahájení řádné	Zahájení řádné	Zahájení řádné	Zahájení řádné	Zahájení řádné	Zahájení řádné	Zahájení řádné	Zahájení řádné
5	Zahájení bez návaznosti	Návaznost na 4	Návaznost na 4	Návaznost na 4	Návaznost na 4	Návaznost na 4	Návaznost na 4	Návaznost na 4
6	Zahájení bez návaznosti	Návaznost na 5	Návaznost na 4, 5	Návaznost na 4, 5	Návaznost na 4, 5	Návaznost na 4, 5	Návaznost na 4, 5	Návaznost na 4, 5
7	nezahájeno	Návaznost na 6	Návaznost na 5, 6	Návaznost na 4, 5, 6	Návaznost na 4, 5, 6	Návaznost na 4, 5, 6	Návaznost na 4, 5, 6	Návaznost na 4, 5, 6
8	nezahájeno	nezahájeno	Návaznost na 6, 7	Návaznost na 5, 6, 7	Návaznost na 4, 5, 6, 7	Návaznost na 4, 5, 6, 7	Návaznost na 4, 5, 6, 7	Návaznost na 4, 5, 6, 7
9	nezahájeno	nezahájeno	nezahájeno	Návaznost na 6, 7, 8	Návaznost na 5, 6, 7, 8	Návaznost na 4, 5, 6, 7, 8	Návaznost na 4, 5, 6, 7, 8	Návaznost na 4, 5, 6, 7, 8
	Informatika se v těchto ročnících nevyučuje							
	V těchto ročnících ještě nebyla výuka Informatiky zahájena							
	V těchto ročnících proběhne kompletní výuka podle RVP ZV od roku 2021. Informatika se učí kompletně podle nově zpracovaných osnov, které navazují po ročnících a zahrnují všechny obsahy nové Informatiky. Návaznost na předchozí ročníky je uvedena číslem.							
	V těchto ročnících probíhá výuka částečně podle RVP ZV z roku 2021, ale starší žáci neabsolvují menší část nové Informatiky v předchozích ročnících. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou podle nových osnov. Návaznost na předchozí ročníky je uvedena číslem.							
	žáci v takto označených ročnících neprojdou celým obsahem nové informatiky a výuka je zahajována zcela bez návaznosti na předchozí ročníky. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou.							

Pro žáky 5. a 6. ve školním roce 2021/2022 ročníku jsou závazné pouze výstupy uvedené ve výstupech pro daný ročník. Žáci 5. ročníku neabsolvují vzdělávací oblast Informační systémy. Žáci 6. ročníků jsou bez návaznosti na předchozí období a **naplňují pouze výstupy označené symbolem *** z aktuálního ročníku, které jsou uvedeny v příslušné tabulce.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	ČÍSLO OV Z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI A UČIVO
6. ročník	září	**Data, informace a modelování** Kódování a šifrování dat a informací	Navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.	Rozpozná zakódované informace kolem sebe. Zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady. Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer. Zakóduje v obrázku barvy více způsoby. Zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů. Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu. Ke kódování využívá i binární čísla.	I-9-1-02	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO
	říjen	**Data, informace a modelování** Kódování a šifrování dat a informací	Navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.	Rozpozná zakódované informace kolem sebe. Zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady. Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer. Zakóduje v obrázku barvy více způsoby. Zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů. Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu. Ke kódování využívá i binární čísla.	I-9-1-02	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO
	listopad	**Data, informace a modelování** Kódování a šifrování dat a informací	Navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.	Rozpozná zakódované informace kolem sebe. Zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady. Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer. Zakóduje v obrázku barvy více způsoby. Zakóduje obrázek pomocí	I-9-1-02	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model

				základní geometrických tvarů. Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu. Ke kódování využívá i binární čísla.		Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO
	prosinec	**Algoritmizace a programování** Programování – opakování a vlastní bloky	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.	I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Vytvoření programu Opakování Podprogramy
	leden	**Algoritmizace a programování** Programování – opakování a vlastní bloky	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy,	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby.	I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Vytvoření programu Opakování Podprogramy

			navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.		
	únor	**Algoritmizace a programování** Programování – opakování a vlastní bloky	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.	I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Vytvoření programu Opakování Podprogramy

	březen	**Algoritmizace a programování** Programování – opakování a vlastní bloky **Data, informace a modelování** Práce s daty	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf). Odpoví na otázky na základě dat v tabulce. Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce. Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy. Navrhne tabulku pro záznam dat. Propojí data z více tabulek či grafů.	I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06 I-9-1-01 I-9-3-04	Vytvoření programu Opakování Podprogramy Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty
	duben	**Data, informace a modelování** Práce s daty	Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf). Odpoví na otázky na základě dat v tabulce. Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce. Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy. Navrhne tabulku pro	I-9-1-01 I-9-3-04	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat, porovnání dat v tabulce

				záznam dat. Propojí data z více tabulek či grafů.		a grafu, řešení problémů s daty
	květen	**Data, informace a modelování** Práce s daty	Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf). Odpoví na otázky na základě dat v tabulce. Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce. Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy. Navrhne tabulku pro záznam dat. Propojí data z více tabulek či grafů.	I-9-1-01 I-9-3-04	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty
	červen	**Informační systémy**	Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů.	Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují. Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva.	I-9-3-01	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace
7. ročník	září	**Digitální technologie** Počítače	Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.	Nainstaluje a odinstaluje aplikaci. Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory. Vybere vhodný formát pro uložení dat. Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě. Porovná různé metody zabezpečení Účtů. Spravuje sdílení souborů. Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy. Zkontroluje, zda jsou části počítače	I-9-4-02 I-9-4-03 I-9-4-04 I-9-4-05	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému. Správa souborů, struktura složek. Instalace aplikací. Domácí a školní počítačová síť. Fungování a služby internetu. Princip e-mailu. Metody zabezpečení přístupu k datům. Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva). Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např.

				správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy.		nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení /dialogová okna)
	říjen	**Digitální technologie** Počítače	Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.	Nainstaluje a odinstaluje aplikaci. Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory. Vybere vhodný formát pro uložení dat. Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě. Porovná různé metody zabezpečení Účtů. Spravuje sdílení souborů. Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy. Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy.	I-9-4-02 I-9-4-03 I-9-4-04 I-9-4-05	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému. Správa souborů, struktura složek. Instalace aplikací. Domácí a školní počítačová síť. Fungování a služby internetu. Princip e-mailu. Metody zabezpečení přístupu k datům. Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva). Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení /dialogová okna)
	listopad	**Algoritmizace a programování** podmínky, postavy a události	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna.	I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi

			na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.		
	prosinec	**Algoritmizace a programování** podmínky, postavy a události	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Získá z dat informace, interpretuje	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna. Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.	I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi

			data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.		
	leden	**Algoritmizace a programování** podmínky, postavy a události	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna. Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.	I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi

	únor	**Data, informace a modelování** modelování	Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní. Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji.	Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností. V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku. Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy. Pomocí orientovaných grafů řeší problémy. Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.	I-9-1-01 I-9-1-03 I-9-1-04	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost
	březen	**Data, informace a modelování** modelování	Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní. Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji.	Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností. V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku. Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy. Pomocí orientovaných grafů řeší problémy. Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.	I-9-1-01 I-9-1-03 I-9-1-04	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost
	duben	**Algoritmizace a programování** větvení, parametry a proměnné	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy,	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby.	I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné

			navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	Používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna. Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav. Používá souřadnice pro programování postav. Používá parametry v blocích, ve vlastních blocích. Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.		
	květen	**Algoritmizace a programování** větvení, parametry a proměnné	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna. Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech.	I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné

			chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.		
	červen	**Algoritmizace a programování** větvení, parametry a proměnné	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna. Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav. Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.	I-9-2-01 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné

			funkčnost, případně navrhne její úpravu.			
8. ročník	září	**Digitální technologie** Nové technologie	Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	I-9-4-01 I-9-4-02	Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)
	říjen	**Digitální technologie** Bezpečnost, digitální identita	Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Diskutuje o cílech a metodách Hackerů. Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat. Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu.	I-9-4-05	Bezpečnost. Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy. Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat. Digitální identita. Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat. Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies.
	listopad	**Algoritmizace a programování** Robotická stavebnice	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé	Podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota. Upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol. Vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost Přečte program pro robota a najde	I-9-2-01 I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním

			algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	v něm případné chyby. Ovládá výstupní zařízení a senzory Robota. Vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	I-9-2-06	
	prosinec	**Algoritmizace a programování** Robotická stavebnice	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota. Upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol. Vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost Přečte program pro robota a najde v něm případné chyby. Ovládá výstupní zařízení a senzory Robota. Vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	I-9-2-01 I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva)
	leden	**Algoritmizace a programování** Robotická stavebnice	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro	Podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota. Upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol.	I-9-2-01 I-9-2-02	Čtení programu Projekt Můj robot

			řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost Přečte program pro robota a najde v něm případné chyby. Ovládá výstupní zařízení a senzory Robota. Vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	
	únor	**Informační systémy** Zpracování dat	Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat.	Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky. Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když).	I-9-3-02 I-9-3-03 I-9-3-04	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat
	březen	**Informační systémy** Zpracování dat	Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. Nastavuje	Řeší problémy výpočtem s daty. Připíše do tabulky dat nový záznam. Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně). Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy Ověří hypotézu pomocí výpočtu,	I-9-3-02 I-9-3-03 I-9-3-04	Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky

			zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat.	porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat.		
	duben	**Informační systémy** Zpracování dat	Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat.	Řeší problémy výpočtem s daty. Připíše do tabulky dat nový záznam. Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně). Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat.	I-9-3-02 I-9-3-03 I-9-3-04	Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat
	květen	**Algoritmizace a programování** Programovatelná deska	Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.	Sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej. Přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji. Používá opakování, rozhodování, Proměnné. Ovládá výstupní zařízení desky. Používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu. Připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá.	I-9-2-01 I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru
	červen	**Algoritmizace a programování** Programovatelná deska	Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou	Sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej. Přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji. Používá opakování, rozhodování. Proměnné. Ovládá výstupní zařízení desky.	I-9-2-01 I-9-2-02 I-9-2-03	Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu

			odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.	Používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu. Připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá.	I-9-2-05 I-9-2-06	
9. ročník	září	**Digitální technologie** Hardware a software	Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě. Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos.	Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí. Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením. Diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich. Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat. Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní.	I-9-4-01 I-9-4-02	Hardware a software. Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí. Operační systémy: funkce, typy, typické využití. Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)
	říjen	**Digitální technologie** Sítě	Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky.	Na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti. Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu.	I-9-4-01 I-9-4-03	Sítě. Typy, služby a význam počítačových sítí. Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa. Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud. Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL. Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování).
	listopad	**Digitální technologie** Bezpečnost	Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače.	Diskutuje o cílech a metodách hackerů.	I-9-4-01 I-9-4-04	Bezpečnost. Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné

						aplikace a systémy. Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat.
	prosinec	**Digitální technologie** Digitální identita	Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.	Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat. Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stop.	I-9-4-01 I-9-4-05	Digitální identita. Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata), sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat. Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies.
	leden	**Informační systémy Velké soubory dat**	Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat.	Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	I-9-3-02 I-9-3-03 I-9-3-04	Formulace požadavků, velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí.
	únor	**Algoritmizace a programování**	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený	Řeší problémy sestavením algoritmu. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení	I-9-2-01 I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb

			problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy. Navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovací jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému. Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně.		Pohyb v souřadnicích.
	březen	**Algoritmizace a programování**	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy. Navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.	Řeší problémy sestavením algoritmu. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému. Zvažuje přístupnost vytvořeného programu	I-9-2-01 I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky

			Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	různým skupinám uživatelů a dopady na ně.		
	duben	**Algoritmizace a programování**	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy. Navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Řeší problémy sestavením algoritmu. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému. Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně.	I-9-2-01 I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné
	květen	**Algoritmizace a programování**	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy. Navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné	Řeší problémy sestavením algoritmu. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Řeší problém jeho rozdělením na části	I-9-2-01 I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy

			důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	pomocí vlastních bloků. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému. Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně.		
	červen	**Algoritmizace a programování**	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy. Navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Řeší problémy sestavením algoritmu. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní. Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému. Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně.	I-9-2-01 I-9-2-02 I-9-2-03 I-9-2-05 I-9-2-06	Závěrečný projekt

5.7 Vzdělávací oblast – Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura I.st. – Cj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykovým vyučováním získává žák znalosti a dovednosti, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, umět se vyjadřovat a uplatňovat získané vědomosti. Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do čtyř složek: Mluvnice, Sloh, Psaní, Čtení. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
V mluvnici žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka. Tato složka vede žáky k jasnému, přehlednému a srozumitelnému vyjadřování. Dovedou porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek, umožňuje jim získat mnoho informací.
Slohová výchova učí žáky vnímat a chápat různá sdělení, kultivovaně mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, vztahujícího se k různým situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. V psaní se žáci učí zvládat základní hygienické návyky, správně psát a kontrolovat vlastní písemný projev. Rozlišují různé žánry písemného projevu a umí je používat.
Ve čtení se žáci učí plynule číst s porozuměním textu, rozlišovat základní literární druhy, vyjadřovat své pocity z přečteného textu a dokážou vytvořit vlastní literární text na dané téma. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a dospívají k poznatkům a prožitkům, které ovlivňují jejich životní postoje.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Žák se zaměřuje na vnímání a chápání smyslu mateřského jazyka, uvědomuje si jeho význam jako prostředku dorozumění, ale také jako nástroj pro další vzdělávání a sebeuplatnění, jako důležitý předpoklad pro studium cizích jazyků. Žák se postupně učí vyhledávat informace v textu. Žák je postupně veden k samostatnosti (zadávání samostatných úkolů), k využívání vlastních nápadů a vědomostí, k pomoci spolužákům (skupinová práce, společné řešení úkolů). Výuka je doplňována motivačními úkoly. Žák si uvědomuje souvislosti s dalšími vzdělávacími oblastmi (s prvoukou, cizími jazyky, hudební a výtvarnou výchovou, ale i matematikou).

Kompetence k řešení problémů
Za pomoci dospělého vnímá žák nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a seznámí se s problémem. Vyhledává informace vhodné k řešení problémů, s ohledem na věk a schopnosti samostatně řeší problémy, ve kterých volí vhodné způsoby řešení, činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost.

Kompetence komunikativní
S ohledem na věk a schopnosti formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu (žák může prezentovat své názory při ranním kruhu, prezentuje výsledky své práce před spolužáky). Naslouchá promluvám druhých lidí a přemýšlí o nich (žák se účastní besed na různá témata, při ranním kruhu jsou vyslechnuti všichni žáci). Žák se seznamuje s různými typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální
Spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu. Žák poskytne pomoc nebo o ni požádá (při ranním kruhu má žák možnost projevit své pocity a nálady). Žák přispívá k diskusi v malé skupině, učí se zvládat různé role v týmu a dokáže kriticky hodnotit práci celého týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů v týmu.

Kompetence občanské
Žák si osvojuje základní práva a povinnosti dítěte (diskuse, ranní kruh…), uvědomuje si specifika českého národního prostředí i jiných kultur (tolerance k jiné řeči, barvě pleti, k jinému názoru, k lidem znevýhodněným). Je veden nenásilnou formou ke vztahu k literatuře a ke čtenářství.

Kompetence pracovní
Žák má možnost si zvolit z více způsobů řešení úkolů (například doplňovat nebo opisovat doplněná slova). Při skupinové práci se učí odhadnout schopnosti a vlohy své i druhých a odhadu využít při rozdělování zadaných úkolů.

Kompetence digitální
- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi

Upřednostňované formy a metody práce
Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty (např.: město Litomyšl, město Vysoké Mýto – vyjmenovaná slova i vlastní jména, Staré pověsti české, Moje oblíbené zvířátko, Roční období, Smetanova Litomyšl, Moje oblíbená kniha). Při výuce klademe důraz předně na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost (např.: vlastní povídky nebo pohádky s vyjmenovanými slovy, vlastní básničky, říkanky, hádanky, křížovky, rébusy), spolupráci a umění se učit. Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejích souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.
Hlavními metodami výuky jsou samostatná, skupinová a projektová práce. Při výuce se využívá metoda názorně – demonstrační (práce s obrazem, ilustrací, pantomima), metoda diskusní (rozhovor, dialog, diskuse). K opakování a procvičování učiva se využívají didaktické hry. Ve slohové části převládá metoda inscenační a situační. Další formy práce jsou návštěva knihovny, divadelních i filmových představení, výstav a jiných kulturních akcí.

Časová dotace
1.ročník – 10 vyučovacích hodin, 2.ročník – 9 vyučovacích hodin, 3.ročník – 8 vyučovacích hodin, 4.ročník – 7 vyučovacích hodin, 5.ročník – 7 vyučovacích hodin

Prostředí realizace
Český jazyk se vyučuje převážně v kmenové učebně, prezentační učebně, dle nabídek mimo školu. Třídy se pro výuku českého jazyka nedělí.

Tematická integrace
1. období – propojení s prvoukou, výtvarnou, hudební, pracovní výchovou
2. období – propojení s přírodovědou, vlastivědou, výtvarnou, hudební, pracovní výchovou

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
1. ročník	září	**Mluvnice –** seznámení s grafickou podobou zápisu vlastního jména, první a poslední písmeno ve jméně, hry se jmény spolužáků, základní orientace na stránce, na řádku, princip čtení obrázků zleva doprava. Písmeno velké tiskací abecedy.	porovnává významy slov, vysvětluje význam slova, vytváří jednoduchá opozita, vyhledává a označuje daná písmena v textu	sluchově rozliší hlásky, vyslovuje samohlásky, souhlásky	23	pozná podobná slova, určí počáteční a koncovou hlásku
		Sloh – základy slušného chování	dokáže správně pozdravit, rozloučit se	dodržuje základy slušného chování	3	umí správně pozdravit a rozloučit se
		Psaní – uvolňovací cviky, psaní velkých tiskacích písmen, psaní vlastního jména.	umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci, leváci)	píše jednotlivé prvky písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky), píše písmena velké tiskací abecedy napíše své jméno	8	podle předlohy píše správně jednotlivé prvky písmen a číslic
		Čtení – přípravné období čtení: čtení velkých tiskacích písmen	po přečtení textu k němu dokáže namalovat vhodnou ilustraci, vyhledává a označuje daná písmena v textu.	poznává postavy pohádek, vyjadřuje své pocity z četby, přednáší krátká říkadla, přiřazuje obrázek k počátečnímu písmenu.	40	po přečtení textu k němu dokáže namalovat vhodnou ilustraci
	říjen	**Mluvnice –** poznávání a určování změn a rozdílů na obrázcích, co chybí, co přibylo	určí hlásku na začátku a na konci slova, rozlišuje délku samohlásek	přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova, dokáže vytvořit písmena z prstů, z	22	určí hlásku na začátku a na konci slova, rozlišuje délku samohlásek

				vlastního těla, z modelíny, ze špejlí, z drátku dle možností		
		Sloh – základní komunikační pravidla	porozumí jednoduchým mluveným pokynům a dokáže je aplikovat	uvědoměle se naučí správnému dýchání, trénuje paměť na krátkých textech, vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky (spolupráce s logopedem), s názorem učitele opakuje rytmická cvičení (hra na tělo), volí vhodné tempo a hlasitost řeči	2	aplikuje v praxi jednoduché mluvené pokyny
		Psaní – uvolňovací cviky, psaní písmen velké tiskací abecedy	umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci, leváci)	píše jednotlivé prvky písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky) , píše písmena velké tiskací abecedy	8	podle předlohy píše správně jednotlivé prvky písmen a číslic, podle předlohy opíše písmena a slova
		Čtení – základní komunikační pravidla, vyvození velkých tiskacích písmen, čtení prvních slov a krátkých vět.	dokáže naslouchat ostatním, volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu, vyhledává a označuje daná písmena v textu, skládá slova z písmen, čte slova po hláskách	učí se slušnou formou odmítat a říkat "ne", zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole přečte slovo, vysvětlí jeho význam, přečte krátkou větu	6,3	naslouchá ostatním, přečte slovo, vysvětlí jeho význam, přečte krátkou větu
	listopad	**Mluvnice –** věta – čtení jednoduchých vět doplněných obrázky, orientace ve větě, vyvození dalších velkých tiskacích písmen	vyhledává a označuje daná písmena v textu, skládá slova z písmen, čte slova po hláskách	skládá slova z přeházených písmen, doplňuje chybějící písmena do slov, přečte jednoduchou větu, rozčlení větu na slova	22	přečte slova s novými hláskami, přečte jednoduchou větu, složí jednoduchou větu ze slov, doplní správné slovo do věty

		Sloh – rodina	rozliší a pojmenuje základní členy rodiny	přinese fotografie rodiny a představí je, umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat	4	rozliší a pojmenuje základní členy rodiny
		Psaní – uvolňovací cviky, postupný přechod od uvolňovacích cviků k prvkům písmen psaní velkých tiskacích písmen, nácvik psaní číslic	píše tiskací písmena, píše slova složená z nacvičených tiskacích písmen, píše číslice	zkouší psát tvary tiskacích písmem ve vzduchu, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu	9,8	podle předlohy píše správně velká tiskací písmena
		Čtení – tvoří věty podle zadání – rodina	popíše vlastní pokoj	na základě fotografie nebo obrázku hovoří o rodině	4,5	popíše vlastní pokoj
	prosinec	**Mluvnice –** jednoduché věty se správnou intonací, orientace na stránce a na řádku, členění věty na slova, vyvození dalších tiskacích písmen, přechod k malým tiskacím písmenům	tvoří jednoduché věty, orientuje se v textu na stránce	hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací, spojuje dvojice slov, která významem patří k sobě, označuje slova, která významem nepatří do skupiny	22	čte jednoduché věty, správně intonuje
		Sloh – zima, Vánoce	pozná a pojmenuje vánoční zvyky a tradice	sestaví obrázkovou osnovu na vánoční téma	11	vypráví podle obrázkové osnovy
		Psaní – nácvik psaní velkých tiskacích písmen abecedy, psaní malých psacích písmen	píše velká tiskací písmena, píše slova složená z nacvičených tiskacích písmen	učí se psát písmena velké tiskací abecedy, zkouší psát tvary ve vzduchu, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu	9,8	podle předlohy píše správně velká tiskací písmena a slova z nich složená
		Čtení – zima, Vánoce	ovládá kratší báseň a říkadla	naučí se zpaměti básničku (min.4 verše), dokáže básničku recitovat	39	zarecituje zpaměti kratší báseň

	leden	**Mluvnice –** čtení slov s malými i velkými písmeny tiskací abecedy, dvojhlásky OU, AU, EU	vyslovuje slova a předložkové vazby se správným dýcháním a přízvukem, spojuje stejná písmena malé a velké abecedy	vyhledává předložky v textu, spojuje stejná písmena malé a velké abecedy	4	vyslovuje slova a předložkové vazby se správným dýcháním a přízvukem, čte slova i věty napsaná i malými tiskacími písmeny abecedy
		Sloh – režim dne	umí dokončit jednoduché věty, vybírá z nabídnutých řešení	sestaví obrázkovou osnovu na téma-"Můj den"	2,11	dokončí jednoduché věty z nabídnutých řešení
		Psaní – nácvik psaní číslic, psaní malých psacích písmen	opisuje správné tvary písmen	zkouší psát tvary ve vzduchu, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu, začíná psát malá tiskací písmena	9,8	podle předlohy píše správně velká tiskací i některá malá psací písmena
		Čtení – U krmelce, U krmítka	slovně vyjádří změny v přírodě	dokáže dramatizovat jednoduchý děj	40	slovně vyjádří a popíše změny v přírodě
	únor	**Mluvnice –** písmena malé i velké tiskací abecedy	spojí dané samohlásky	čte daná slova s uvedenými dvojhláskami	22	čte slova s dvojhláskami, čte slova s malými tiskacími písmeny
		Sloh – Člověk a zdraví	vysvětlí, proč uplatňuje základní hygienické návyky	nahrazuje slova v textu slovy stejného významu	7	popíše základní hygienické návyky
		Psaní – nácvik psaní písmen malé psací abecedy psaní slov s nacvičenými písmeny	umí napsat slova a jednoduché věty	píše správně slova a jednoduché věty	9,8	napíše slova a jednoduché věty
		Čtení – čtení slov, vět i souvislého textu s malými písmeny tiskací abecedy	přiřazuje malá a velká písmena abecedy, čte souvislý text	přiřazuje malá a velká písmena abecedy, čte souvislý text	4	čte souvislý text

	březen	**Mluvnice –** doplňování správných slov do věty	doplňuje správná slova do věty	doplňuje správná slova do věty	29	čte slova i věty napsaná i malými tiskacími písmeny abecedy
		Sloh – jaro	popíše domácí zvířata, jarní rostliny	pracuje s encyklopedií a atlasem	7	popíše domácí zvířata, jarní rostliny
		Psaní – nácvik psaní písmen malé psací abecedy, psaní slov s nacvičenými písmeny, opis, přepis slov i krátkých vět	opisuje správné tvary písmen, píše slova i krátké věty	učí se psát písmena psacím písmem, zkouší psát tvary ve vzduchu, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu, opisuje správné tvary písmen, píše slova i krátké věty	9,8	píše správně slova i věty
		Čtení – čte souvislý text	ovládá kratší báseň a říkadla	naučí se zpaměti básničku (min.4 verše), dokáže básničku recitovat	39	zarecituje zpaměti kratší báseň
	duben	**Mluvnice –** čtení souvislého textu, čtení s porozuměním	čte souvislý text, čte s porozuměním	čte souvislý text, čte s porozuměním	29	čte souvislý text, čte s porozuměním
		Sloh – práce dospělých	vypráví o práci svých rodičů	pantomimou předvede profese dospělých	7	vypráví o práci svých rodičů
		Psaní – nácvik malých psacích písmen	opisuje správné tvary písmen	učí se psát písmena psacím písmem, zkouší psát tvary ve vzduchu, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu, opisuje správné tvary písmen, píše slova i krátké věty	9,8	podle předlohy píše správně velká i malá psací písmena, slova i věty
		Čtení – Velikonoce Čtení ď, ť, ň, dě, tě, ně, bě, vě, mě, pě,	pozná a pojmenuje velikonoční zvyky a tradice	naučí se zpaměti básničku (min.4 verše), dokáže básničku recitovat	39	pozná a pojmenuje velikonoční zvyky a tradice, zarecituje velikonoční koledu

	květen	**Mluvnice –** zdokonalování čtení, rozvoj čtenářských dovedností a mluvené řeči	dokáže se orientovat na stránce v knize, rozumí pojmu stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta	aktivně pracuje s dětskou knihou	42	čte s porozuměním souvislý text
		Sloh – rok	vyjmenuje roční období, měsíce v roce, dny v týdnu	řadí ilustrace podle časové posloupnosti	11	vyjmenuje roční období, měsíce v roce, dny v týdnu
		Psaní – nácvik malých a velkých psacích písmen	ovládá psací abecedu	píše opis, přepis, diktát	9,8	podle předlohy píše správně velká i malá psací písmena
		Čtení – místo, kde žiji, čtení di, ti, ni	vyjmenuje nejdůležitější pamětihodnosti města (zámek, Smetanův dům, …)	účastní se vycházky, navštíví zámek, knihovnu	2	vyjmenuje nejdůležitější pamětihodnosti města (zámek, Smetanův dům,…)
	červen	**Mluvnice –** zdokonalování čtení, rozvoj čtenářských dovedností a mluvené řeči	upevňuje získané dovednosti a návyky při čtení	na konci roku čte krátká slova plynule, delší hláskuje	1	na konci roku čte krátká slova plynule, delší hláskuje
		Sloh – prázdniny	umí doplnit do věty správné sloveso podle významu	vypráví o svých plánech na prázdniny	6	doplní do věty správné sloveso podle významu
		Psaní – dokončení nácviku psaní všech písmen malé i velké abecedy procvičení psací abecedy	ovládá psací abecedu a upevňuje získané dovednosti a návyky při psaní	píše přepis, opis, diktát, kontroluje svůj vlastní písemný projev	9,8	píše přepis, opis, diktát, kontroluje svůj vlastní písemný projev
		Čtení – čte i text napsaný psací písmem, pokusy o tiché čtení s porozuměním, zdokonalování techniky čtení	čte a přednáší zpaměti krátké texty přiměřené věku	pracuje s dětskými časopisy a knihami	1,39	čte a přednáší zpaměti krátké texty přiměřené věku čte s porozuměním souvislý text
	září	**Mluvnice –** věta, počet slov ve větě, slovo, slabika	určí počet slov ve větě, dělí slovo na slabiky	člení slova na hlásky a slabiky, určí počet slov ve větě	22	člení slova na hlásky a slabiky, určí počet slov ve větě

2. ročník		**Sloh -** prázdniny	vypravuje o svých zážitcích z prázdnin	využívá mimojazykových prostředků řeči (mimika, gesta)	7	vypravuje o svých zážitcích z prázdnin
		Psaní – opakování písmen abecedy	dodržuje základní hygienické návyky (správné sezení, držení pera)	procvičuje psaní správných tvarů písmen	8,9	podle předlohy píše správně velká i malá psací písmena
		Čtení - prázdniny	plynule čte jednoduché věty	čte krátké texty s prázdninovou tematikou	1	plynule čte jednoduché věty
	říjen	**Mluvnice -** druhy vět, významy slov	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova souřadná, nadřazená a podřazená, rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího	prakticky využívá slova souřadná, nadřazená a podřazená	23,28	určí slova opačného významu, pozná slova souřadná, podřazená, nadřazená
		Sloh - správné chování	podle obrázkové osnovy popíše děj	pracuje s obrázkovou osnovou	11	podle obrázkové osnovy popíše děj
		Psaní - psaní číslic a velkých písmen	za větou píše správné znaménko, píše velká písmena na začátku věty	opisuje, přepisuje jednoduché texty	9,8	za větou píše správné znaménko, píše velká písmena na začátku věty
		Čtení - podzim	čte s porozuměním větné celky a krátké texty	pracuje s dětskou knihou	1	čte s porozuměním větné celky a krátké texty
	listopad	**Mluvnice -** samohlásky a souhlásky, dvojhlásky	rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky, dvojhlásky *ou, au,* zdůvodní a správně napíše ve slovech *ú / ů*	doplňuje do pracovních listů chybějící písmena	22	doplňuje do pracovních listů krátké a dlouhé samohlásky, dvojhlásky *ou, au,* zdůvodní a správně napíše ve slovech *ú / ů*
		Sloh - popis, adresa	napíše adresu svého bydliště, jednoduše popíše vlastní dům, byt	napíše pozdrav, dopis, pracuje s obrázkovou osnovou	10	napíše adresu svého bydliště, jednoduše popíše vlastní dům, byt

		Psaní - adresa	správně uspořádá adresu bydliště a školy	píše adresu psacím i tiskacím písmem	10,9	píše adresu psacím i tiskacím písmem
		Čtení - domov	čte a přednáší literární texty, rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	přednese vhodný literární text	39,41	čte a přednáší literární texty, rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších
	prosinec	**Mluvnice -** tvrdé a měkké souhlásky	odůvodňuje a píše správně *i/y* po měkkých a tvrdých souhláskách	doplňuje do pracovních listů chybějící písmena	29	doplňuje do pracovních listů správně *i/y* po měkkých a tvrdých souhláskách
		Sloh - Vánoce a tradice	pozná a pojmenuje vánoční zvyky a tradice	sestaví obrázkovou osnovu na vánoční téma	7,11	vypráví dle obrázkové osnovy na vánoční téma
		Psaní - Vánoce a tradice	napíše dopis Ježíškovi a vánoční přání	úhledně píše text do svého vyrobeného přáníčka	9,8	napíše dopis Ježíškovi a vánoční přání
		Čtení - zima, Vánoce	přednáší zpaměti texty přiměřené jeho věku	nacvičuje básničky s vánoční a zimní tematikou	39	zarecituje básničky s vánoční a zimní tematikou
	leden	**Mluvnice -** souhlásky znělé, neznělé. Procvičování *i / y*	píše správně párové souhlásky na konci slov, píše správně *i/y* po tvrdých a měkkých souhláskách	doplňuje do pracovních listů chybějící písmena, luští křížovky	29,22	píše správně párové souhlásky na konci slov, píše správně *i/y* po tvrdých a měkkých souhláskách.
		Sloh - jednoduchý popis zimní hry	jednoduše popíše oblíbenou zimní činnost	řadí a vypráví podle dějové posloupnosti	11	jednoduše popíše oblíbenou zimní činnost
		Psaní - datum	píše správně číslice	vytvoří vlastní hodiny	9,8	píše správně číslice
		Čtení - beseda nad knihami	vypráví, co se mu v knize líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy	přinese vlastní knihu	40	vypráví, co se mu v knize líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy

	únor	**Mluvnice -** výslovnost a psaní vybraných souhlásek	zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p,d-t,ď-ť,z-s,ž-š,h-ch,v-f)	vybarvuje a doplňuje v pracovních listech	29,22	vybarvuje a doplňuje v pracovních listech slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p,d-t,ď-ť,z-s,ž-š,h-ch,v-f)
		Sloh - zdravý život	vysvětlí, proč uplatňuje základní hygienické návyky	nakreslí režim dne	7,11	popíše svůj režim dne
		Psaní - přepis textu	zvládne opis a přepis jednoduchých textů	přepisuje a řadí věty podle časové posloupnosti (režim dne)	9,8	přepíše a řadí věty podle časové posloupnosti (režim dne)
		Čtení - plynulé čtení	čte samostatně knihy, zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele do deníčku	vybírá si knihy dle vlastního zájmu	40,42	čte samostatně knihy, zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele do deníčku
	březen	**Mluvnice -** Abeceda, slovní druhy - podstatná jména	dokáže řadit slova podle abecedy podle prvního (druhého, třetího) písmene, rozlišuje vlastní jména osob a zvířat	hledá v abecedním rejstříku, nahrazuje obrázky slovy ve správném tvaru (podstatná jména)	29,24	řadí slova podle abecedy podle prvního (druhého, třetího) písmene, rozlišuje vlastní jména osob a zvířat
		Sloh - Moje zvířátko	umí pojmenovat domácí zvířata a jejich mláďata	pracuje s encyklopedií	7	pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata
		Psaní - přepis, opis vět	úhledně přepíše, opíše názvy prvních jarních květin	pracuje s encyklopedií	9,8	úhledně přepíše, opíše názvy prvních jarních květin
		Čtení - Jaro	plynule čte v vybrané mimočítankové četbě	vybírá si knihy podle zájmu dětí ve třídě	39	plynule čte ve vybrané mimočítankové četbě
	duben	**Mluvnice -** slovní druhy - třídění podstatných jmen	užívá v mluveném i písemném projevu správné tvary podstatných jmen, slovních druhů	využívá didaktických pomůcek	26	užívá v mluveném i písemném projevu správné tvary podstatných jmen, slovních druhů

		Sloh - telefonování	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	zkouší si tyto situace v podobě scének ve třídě	3,6	aplikuje v praxi základní komunikační pravidla v rozhovoru
		Psaní - velikonoční přání	přepíše úhledně daný text (velikonoční přání)	úhledně píše text do svého vyrobeného přáníčka	9,8	přepíše úhledně velikonoční přání
		Čtení - Den Země	dokáže třídit informace	hledá informace podle otázek v encyklopediích	42,2	vyhledá informace podle otázek v encyklopediích
	květen	**Mluvnice -** slovní druhy	používá předložkové a spojovací výrazy	doplňuje do pracovních listů chybějící předložky a spojky	27	doplňuje do pracovních listů chybějící předložky a spojky
		Sloh - popis pracovního postupu	jednoduše popíše práci na zahradě	pracuje s obrázkovou osnovou	11,4	jednoduše popíše práci na zahradě
		Psaní - přísloví, hádanky	píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy	vyhledá a přepíše text na dané téma	9,8	píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy
		Čtení - Den matek	dokáže v textu najít hlavní a vedlejší postavy, rozlišuje reálné postavy od pohádkových bytostí	zařazuje postavy do správného literárního díla	42	najde v textu hlavní a vedlejší postavy, rozliší reálné postavy od pohádkových bytostí.
	červen	**Mluvnice -** souvětí, jména obecná, vlastní	umí používat velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami	využívá kalendář, plánek města, mapu,didaktické hry	27,28	píše velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami
		Sloh - volný čas	rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	popíše, jak tráví svůj volný čas	4,5	ve vyprávění rozliší spisovný a nespisovný jazyk

		Psaní - vzkaz, přihláška na tábor	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	píše libovolné vzkazy, nanečisto vyplní přihlášku	10,9,8	napíše přihlášku, vzkaz
		Čtení - prázdniny	pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností	pracuje s dětskou knihou, dětskými časopisy	42	pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností
3. ročník	září	**Mluvnice -** věta, významové okruhy	rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, porovnává významy slov	vyhledává a doplňuje druhy vět v textu nebo v pracovních listech, vyhledává v textu slova dle významu	28,23	určí druhy vět podle postoje mluvčího, vyhledává v textu slova dle významu
		Sloh - prázdniny	na základě vlastních zážitků tvoří krátké vypravování	pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty (osnovu)	7	na základě vlastních zážitků tvoří krátké vypravování
		Psaní – adresa, mimočítanková četba	píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy, číslice	píše adresu psacím i tiskacím písmem	9,8	píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy, číslice
		Čtení - prázdniny, domov	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	přinese fotografie z prázdnin a vypráví zážitky z prázdnin, popíše své oblíbené místo doma	1	vypráví zážitky z prázdnin, popíše své oblíbené místo doma
	říjen	**Mluvnice -** významy slov, párové souhlásky synonyma, opozita, řazení slov	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, bezpečně zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova, zvládá užívání opozit a	vyhledává, třídí, doplňuje v textu slova dle významu, osvojuje si pravopis párových souhlásek dle diktovaného textu, doplňuje vhodná slova do křížovek; řadí slova podle abecedy	23	vyhledává, třídí, doplňuje v textu slova dle významu, osvojuje si pravopis párových souhlásek dle diktovaného textu, doplňuje vhodná slova do křížovek; řad slova podle abecedy

			synonym, řadí slova podle abecedy.			
		Sloh - Domov, Naše vlast	pojmenuje naši zemi, popíše státní symboly,	popíše konkrétní státní znak, seznámí se s hymnou	2,4	pojmenuje naši zemi, popíše státní symboly,
		Psaní - opis písmen a slov, opozita	kontroluje svůj vlastní písemný projev.	opisuje, přepisuje jednoduché texty	9,8	opisuje, přepisuje jednoduché texty
		Čtení – pověsti, mimočítanková četba	vyhledá a přečte pověst dle vlastního výběru	pracuje s knihami pověstí a legend	42	vyhledá a přečte pověst dle vlastního výběru
	listopad	**Mluvnice -** vyjmenovaná a příbuzná slova	umí vyjmenovat vyjmenovaná slova, umí k nim přiřadit slova příbuzná, používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu.	doplňuje správně *i/y* po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	29	umí vyjmenovat vyjmenovaná slova, umí k nim přiřadit slova příbuzná, používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu.
		Sloh - telefonování, vypravování	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, seřadí osnovu podle dějové posloupnosti a vypráví podle ní jednoduchý příběh	zkouší si tyto situace v podobě scének ve třídě, dokončuje příběh s otevřeným koncem	3	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, seřadí osnovu podle dějové posloupnosti a vypráví podle ní jednoduchý příběh
		Psaní - vlastní jména	dbá na úpravu psaného textu při zvyšování rychlosti psaní	vyhledává a přepisuje vlastní jména měst, pohoří, …	9	dbá na úpravu psaného textu při zvyšování rychlosti psaní
		Čtení - Lidé a čas, mimočítanková četba	dokáže se orientovat v textu, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova.	čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do deníčku. Kreslí ke knize vlastní ilustraci, píše hlavní a vedlejší postavy,	42	dokáže se orientovat v textu, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova.

				vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy.		
	prosinec	**Mluvnice -** vyjmenovaná slova	umí vyjmenovat vyjmenovaná slova, umí k nim přiřadit slova příbuzná, používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu.	doplňuje správně *i/y* po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	29	doplňuje správně *i/y* po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech
		Sloh - Vánoce a tradice	pozná a pojmenuje vánoční zvyky a tradice	tvoří osnovu pomocí jednoduchých vět, vypravuje podle osnovy	11	pozná a pojmenuje vánoční zvyky a tradice
		Psaní - Vánoce a tradice	napíše dopis Ježíškovi a vánoční přání	úhledně píše text do svého vyrobeného přáníčka	9,10	napíše dopis Ježíškovi a vánoční přání
		Čtení – Advent, mimočítanková četba	rozumí přečtenému textu, vyhledává odpovědi na otázky, hledá klíčová slova v textu	na základě přečteného textu dokáže namalovat obrázek	42,40	vyhledá odpovědi na otázky, hledá klíčová slova v textu
	leden	**Mluvnice -** vyjmenovaná slova	umí vyjmenovat vyjmenovaná slova, umí k nim přiřadit slova příbuzná, používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu.	doplňuje správně *i/y* po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	29	doplňuje správně *i/y* po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech
		Sloh - popis	popisuje předmět, pracovní postup	ústně i písemně popisuje jednoduché předměty i činnosti	2,4	popíše předmět, pracovní postup
		Psaní - velká tiskací písmena	píše úhledně a správně, dbá na úpravu	napíše kartičky velkým tiskacím písmem	9,8	napíše kartičky velkým tiskacím písmem

		Čtení – zima, mimočítanková četba	umí dokončit příběh s otevřeným koncem	na základě vlastní fantazie dovypráví nebo dopíše svůj vlastní konec příběhu	42,7	na základě vlastní fantazie dovypráví nebo dopíše svůj vlastní konec příběhu
	únor	**Mluvnice**-vyjmenovaná slova,	umí vyjmenovat vyjmenovaná slova, umí k nim přiřadit slova příbuzná, používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu	doplňuje správně *i/y* po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech;	29,23	doplňuje správně *i/y* po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech;
		Sloh - spojování vět v souvětí	odstraňuje přebytečná slova, nahrazuje opakující se slova jinými, umí použít slova stejně znějící ve větách	obohacuje si aktivně slovní zásobu	10	odstraňuje přebytečná slova, nahrazuje opakující se slova jinými, umí použít slova stejně znějící ve větách
		Psaní - pozvánka na karneval	úhledně a věcně napíše pozvánku, doplní vhodnou ilustrací	vytvoří vlastní pozvánku na karneval dle vlastní fantazie	9,10	vytvoří vlastní pozvánku na karneval dle vlastní fantazie
		Čtení – zima, mimočítanková četba	čte se správnou intonací, člení text, frázuje	využívá četbu jako zdroj poznatků	4,5	čte se správnou intonací, člení text, frázuje
	březen	**Mluvnice -** slovní druhy, vyjmenovaná slova	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, pozná podstatné jméno, procvičuje vyjmenovaná slova a slova příbuzná	vyhledává a doplňuje slova v textu nebo v pracovních listech, vyhledává v textu jednotlivé slovní druhy, podstatné jméno, procvičuje vyjmenovaná slova a slova příbuzná	25,26, 29	vyhledá v textu jednotlivé slovní druhy, pozná podstatné jméno, používá správně i/y
		Sloh - popis dne	vypráví a napíše několik vět na dané téma	využívá mimojazykových prostředků řeči (pantomima)	7	popíše svůj den slovy i písemně

		Psaní - rodina	napíše jména členů rodiny	pracuje s fotografií rodiny	10,9	napíše jména členů rodiny
		Čtení – jaro, mimočítanková četba	umí se orientovat v třídní knihovničce, půjčuje si knihy	pracuje s dětskou knihou	42	orientuje se v třídní knihovničce, půjčuje si knihy
	duben	**Mluvnice -** podstatná jména- pádové otázky	ovládá pádové otázky a skloňuje podstatná jména,	přiřazuje podstatná jména k pádům, pracuje s pracovním listem	26	přiřazuje podstatná jména k pádům, pracuje s pracovním listem,
		Sloh - velikonoční zvyky, Den Země	pozná a pojmenuje velikonoční zvyky a tradice, vybere vhodné výrazy	účastní se Dne Země, vypráví rodinné velikonoční zvyky	7	pozná a pojmenuje velikonoční zvyky a tradice, vybere vhodné výrazy
		Psaní - velikonoční přání	přepíše úhledně daný text (velikonoční přání)	úhledně píše text do svého vyrobeného přáníčka	9,10	napíše velikonoční přání
		Čtení - Velikonoce, jaro, mimočítanková četba	umí rozlišit lidovou a umělou tvorbu	vyhledává lidové koledy, moderní básničky s jarní nebo velikonoční tematikou	41	zpaměti zarecituje velikonoční koledu
	květen	**Mluvnice -** slovesa- osoba, číslo časování v přítomném, minulém čase a budoucím, vlastní jména	pozná jména osob, vyhledává jména zvířat, měst, vesnic, hor, řek, určí osobu a číslo u sloves, dokáže časovat slovesa	pracuje s kalendářem, mapou, atlasem, doplňuje vhodná slovesa do daných vět	29,26	vyhledá jména osob v kalendáři, vyhledá jména zvířat, měst, vesnic, hor, řek v mapě, atlasu, určí osobu a číslo u sloves, časuje slovesa
		Sloh - vztah k domovu	zná a v praxi realizuje společenská pravidla	zkouší si tyto situace v podobě scének ve třídě	3,6	aplikuje v praxi základní společenská pravidla
		Psaní - křížovky, Den matek	úhledně píše tiskacím písmem, vytvoří a úhledně napíše přání pro maminku	pracuje s vlastními křížovkami,	9,10	vytvoří a napíše přání pro maminku

		Čtení - jarní příroda, mimočítanková četba	vytvoří vlastní hádanky	pracuje s knihou hádanek, doprovází je ilustracemi	42	vytvoří vlastní hádanky
	červen	**Mluvnice -** věty a uspořádání vět	rozliší větu jednoduchou a souvětí	pracuje s dětskými časopisy	27,28	rozliší větu jednoduchou a souvětí
		Sloh - přihláška do tábora, pohlednice	umí vyplnit přihlášku, umí napsat pohlednici s dodržením formy a samotným napsáním adresy	vyplní přihlášku, napíše pohlednici	10,9	vyplní přihlášku, napíše pohlednici
		Psaní - složenka	vyplní poštovní poukázku	doplňuje údaje na poštovní poukázce	10,9	vyplní údaje na poštovní poukázce
		Čtení - léto, prázdniny, mimočítanková četba	pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností	pracuje s dětskou knihou, dětskými časopisy	42	pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností
4. ročník	září	**Mluvnice -** Naše vlast	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, nauka o slově – slova jednoznačná, mnohoznačná, protikladná, souznačná, nadřazená, podřazená, spisovná, nespisovná, citově zabarvená	pečlivě vyslovuje, dbá na správnou a spisovnou výslovnost, je-li po něm žádána, porovnává významy slov zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, podřazená a nadřazená	33, 23	pečlivě vyslovuje, dbá na správnou a spisovnou výslovnost, porovnává významy slov zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, podřazená a nadřazená
		Sloh - dopis	píše správně po stránce obsahové i formální dopis	napíše dopis z prázdnin a vyhledá místo pobytu na mapě	14, 19	napíše dopis z prázdnin
		Psaní - psaní adresy	úhledně a čitelně napíše adresu	pracuje s podrobnou mapou města, vyhledává názvy ulic	9,10	úhledně a čitelně napíše adresu

		Čtení - Naše vlast, mimočítanková četba	správně a plynule čte z regionálních textů	samostatně vyhledá a přinese odpovídající literaturu	39	správně a plynule čte z regionálních textů
	říjen	**Mluvnice -** předpony, předložky, vyjmenovaná slova	rozlišuje předpony a předložky a správně je píše, určí slovní základ (kořen, předpona, přípona). Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách.	vyhledává, vyznačuje předložky, předpony v textu; doplňuje i/y do pracovních listů	31	vyhledává, vyznačuje předložky, předpony v textu; doplňuje i/y do pracovních listů
		Sloh - pověsti	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	pracuje s knihami pověstí a legend	21	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
		Psaní - výpis údajů	přiměřeně věku upravuje text a funkčně používá barev při zápisu textu	zařazuje významná historická období a osobnosti do časové přímky	20,13	zařazuje významná historická období a osobnosti do časové přímky
		Čtení – člověk a čas, mimočítanková četba	zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova	čte v domácí i mimočítankové školní četbě	39	zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova
	listopad	**Mluvnice -**vyjmenovaná slova	umí vyjmenovat vyjmenovaná slova, umí k nim přiřadit slova příbuzná, používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu.	správně doplňuje i/y ve slovech, vybarvuje v pracovních listech, luští křížovky	29	správně doplňuje i/y ve slovech, vybarvuje v pracovních listech, luští křížovky
		Sloh - popis	sestaví jednoduchou osnovu popisu osoby nebo svého pokoje	popisuje blízkou osobu, různé místnosti	21	na základě osnovy popíše osobu nebo svůj pokoj

		Psaní - popis osoby	vytvoří a napíše osnovu oblíbené pohádkové postavy	vyhledává popis pohádkové postavy z knihy	21	napíše osnovu oblíbené pohádkové postavy
		Čtení – středověk, mimočítanková četba	zdokonaluje se ve věcném naslouchání	poslouchá jednotlivé ukázky k danému tématu	43	poslouchá jednotlivé ukázky k danému tématu
	prosinec	**Mluvnice -** slovní druhy, vyjmenovaná slova	zařadí slova podle společných znaků do skupiny slovních druhů umí vyjmenovat vyjmenovaná slova, umí k nim přiřadit slova příbuzná, používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu.	doplňuje slova patřící k jednomu slovnímu druhu, vyhledává v textu, správně doplňuje i/y ve slovech, pracuje v pracovních listech, luští křížovky	25,32, 29	zařadí slova podle společných znaků do skupiny slovních druhů, správně doplňuje i/y ve slovech,
		Sloh - vyprávění	přečtený text převypráví vlastními slovy	reprodukuje text a doplňuje vlastními zážitky	15	přečtený text převypráví vlastními slovy
		Psaní - vánoční přání	vymyslí a přepíše vlastní text	úhledně a čitelně píše text	20	napíše vánoční přání
		Čtení – Vánoce, mimočítanková četba	recituje vánoční básně a koledy	pracuje s textem vlastního výběru	39	recituje vánoční básně a koledy
	leden	**Mluvnice-** podstatná jména	užívá v mluveném i písemném projevu správné tvary podstatných jmen, slovních druhů	doplňuje správné koncovky, vybarvuje v pracovním sešitě	26	doplňuje správné koncovky, vybarvuje v pracovním sešitě
		Sloh - popis	sestavuje osnovu a popisuje daný předmět	popisuje vybraný předmět dle obrázku	21,15	popíše vybraný předmět dle obrázku
		Psaní - zima	opíše úhledně básničku na dané téma	vybere vlastní text a úhledně jej přepíše	20	opíše úhledně básničku na dané téma

		Čtení – zima, mimočítanková četba	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. (Pohádka, pověst, bajka a legenda).	vyhledává a pracuje s knihami ze školní knihovny	44	vyhledá různé typy textů. - pohádka, pověst, bajka a legenda v knihovně
	únor	**Mluvnice -**podstatná jména	užívá v mluveném i písemném projevu správné tvary podstatných jmen, slovních druhů	doplňuje správné koncovky, tvoří věty s podstatnými jmény, vyhledává slova v textu	26,32	doplňuje správné koncovky, tvoří věty s podstatnými jmény, vyhledává slova v textu
		Sloh - dopis kamarádovi	píše základní údaje dle osnovy	píše základní údaje o sobě a místě, kde žije.	21	píše základní údaje o sobě a místě, kde žije.
		Psaní - dopis	čitelně a úhledně píše dopis svému vrstevníkovi	sestaví základní osnovu, píše správně po stránce obsahové a formální.	20	čitelně a úhledně píše dopis svému vrstevníkovi
		Čtení – dětské časopisy, mimočítanková četba	vyhledává a čte v dětských časopisech	čte a třídí vyhledané informace dle obsahu (kultura, sport, region,..)	42,13	čte a třídí vyhledané informace dle obsahu (kultura, sport, region,..)
	březen	**Mluvnice -** slovesa- časování v přítomném a minulém čase podstatná jména	určuje osobu, číslo a čas u sloves, správné tvary podstatných jmen, slovních druhů	doplňuje a vyhledává slovesné tvary, píše zadaný tvar sloves, doplňuje správné koncovky, tvoří věty s podstatnými jmény,	26,32	určuje osobu, číslo a čas u sloves, doplňuje správné koncovky, tvoří věty s podstatnými jmény
		Sloh - popis	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (pracovní postup)	popisuje ve dvojicích nebo ve skupinách vybranou činnost, hodnotí sebe i druhé	14, 12	popisuje ve dvojicích nebo ve skupinách vybranou činnost, hodnotí sebe i druhé
		Psaní - lidová pranostika	píše úhledně a čitelně vybrané pranostiky na měsíc březen	vyhledává jednotlivě nebo ve skupinách lidová říkadla	20	píše úhledně a čitelně vybrané pranostiky na měsíc březen

		Čtení – Svět her a bláznivých nápadů**,** mimočítanková četba	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	pracuje s textem společně vybraným, převypráví a doplňuje ilustracemi	43	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
	duben	**Mluvnice –** slovesa,	časuje slovesa	vyhledává slovesa, doplňuje správné tvary sloves,	35,26	vyhledává slovesa, doplňuje správné tvary sloves,
		Sloh - velikonoční zvyky, Den Země	pozná a pojmenuje velikonoční zvyky a tradice. Vybere vhodné výrazy	účastní se Dne Země v parku, vypráví rodinné velikonoční zvyky	21	účastní se Dne Země v parku, vypráví rodinné velikonoční zvyky
		Psaní - velikonoční přání	přepíše úhledně daný text (velikonoční přání)	úhledně píše text do svého vyrobeného přáníčka	20, 19	píše úhledně a čitelně velikonoční přání
		Čtení - Den Země, mimočítanková četba	pracuje tvořivě s odborným textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	pracuje s encyklopedií, atlasem, časopisem i denním tiskem	12,51	pracuje s encyklopedií, atlasem, časopisem i denním tiskem
	květen	**Mluvnice** větné členy - podmět, přísudek, shoda podmětu s přísudkem, stavba věty, věta jednoduchá a souvětí	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ, odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	barevně vyznačuje větné členy, doplňuje je, píše podle diktátu, vyznačuje spojovací výrazy v souvětí, určuje počet vět	34,38, 26	barevně vyznačuje větné členy, doplňuje je, píše podle diktátu, vyznačuje spojovací výrazy v souvětí, určuje počet vět
		Sloh - Jaro, Den matek	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	účastní se jarní vycházky, sleduje změny v přírodě a zaznamenává je	15	zaznamenává změny v přírodě

		Psaní - Jaro, Den matek	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá	píše čitelně záznamy ze svého pozorování, napíše přání mamince	19,20	píše úhledně a čitelně přání ke Dni matek
		Čtení - jarní příroda, mimočítanková četba	volně reprodukuje text podle svých schopnosti	využívá četbu jako zdroj poznatků	43	volně reprodukuje text podle svých schopnosti
	červen	**Mluvnice -** přímá řeč, závěrečné opakování	odůvodňuje pravopis neúplných slov, píše správně podle diktátu	doplňuje a vybarvuje v pracovních sešitech, luští kvízy a křížovky	29	doplňuje a vybarvuje v pracovních sešitech, luští kvízy a křížovky
		Sloh - léto, prázdniny	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	vypráví o svých plánech na prázdniny	21,14	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
		Psaní - pohlednice, dopis kamarádovi o prázdninových plánech	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	na základě svých prázdninových plánů píše dopis nebo pohlednici	20	na základě svých prázdninových plánů píše dopis nebo pohlednici
		Čtení - léto, prázdniny, mimočítanková četba	pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností	pracuje s dětskou knihou, dětskými časopisy	43,12	pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností
5. ročník	září	**Mluvnice -** mateřský jazyk - národní jazyk, slovo a jeho stavba	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech	30,31	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech
		Sloh - prázdniny	Na základě vlastních zážitků tvoří krátké vypravování z prázdnin	vytvoří obrázkovou osnovu a vypráví podle ní příběh	21,18	vytvoří obrázkovou osnovu a vypráví podle ní příběh
		Čtení - Domov	vyjadřuje své dojmy z četby a z cestování, zaznamenává je	na základě vlastních zážitků a zkušeností předává ostatním spolužákům své poznatky	43,45	vyjadřuje své dojmy z četby a z cestování, zaznamenává je

	říjen	**Mluvnice -** souhláskové skupiny na styku s předponami nebo příponami, přídavná jména odvozená příponou -ský	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku, užívá správné tvary přídavných jmen	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech	31	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech
		Sloh - Na poště	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché texty	píše správně telegram, dopis, inzerát, tiskopisy, příspěvek do časopisu, poštovní poukázku	14,16, 17,20	píše správně telegram, dopis, inzerát, tiskopisy, příspěvek do časopisu, poštovní poukázku
		Čtení - Vesmír	dokáže vyhledat základní údaje o Vesmíru	pracuje s encyklopedií, atlasem, časopisem i denním tiskem	42	vyhledává v encyklopedií, atlasem, časopisem i denním tiskem a vyhledná základní informace o Vesmíru
	listopad	**Mluvnice -** zdvojené souhlásky, předpony *s, z, vz,* předložky *s,z,* skupiny *bě-bje,pě-pje,mě-mně.*	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou , předponovou a koncovku, píše správně *bě-bje,vě--vje, mě-mně,pě.*	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.	31,29	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.
		Sloh - reprodukce textu	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	pracuje s mapou, atlasem a vytvoří seznam zajímavých míst Evropy	15	vyhledává v mapou, atlasem a vytvoří seznam zajímavých míst Evropy
		Čtení - mimočítanková četba	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	pracuje s textem společně vybraným, převypráví a doplňuje ilustracemi	43,45	pracuje s textem společně vybraným, převypráví a doplňuje ilustracemi
	prosinec	**Mluvnice -** skloňování podstatných jmen	užívá v mluveném i písemném projevu správné tvary podstatných jmen	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.	26,32, 37	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.

		Sloh - popis	sestavuje osnovu a popisuje daný předmět	popisuje vybraný předmět dle obrázku	12,21	sestaví osnovu a popíše daný předmět
		Čtení - Vánoce, zima	recituje vánoční básně a koledy	pracuje s textem vlastního výběru	43,12, 39	recituje vánoční básně a koledy
	leden	**Mluvnice -** slovní druhy	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.	32	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.
		Sloh - popis postavy	sestavuje osnovu a na jejím základě vytvoří popis	popisuje vybranou osobu	21	sestaví osnovu a na jejím základě vytvoří popis
		Čtení - Můj hrdina	pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností	přečte a popíše svého vybraného literárního hrdinu	40,43	pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností
	únor	**Mluvnice –** přídavná jména	užívá v mluveném i písemném projevu správné tvary přídavných jmen	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.	26	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.
		Sloh - dopis	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché texty	rozliší a napíše osobní a úřední dopis	19,20	napíše osobní a úřední dopis
		Čtení - péče o zdraví	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	pracuje s časopisy, encyklopedií, kuchařkou, jídelníčkem	13	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
	březen	**Mluvnice –** slovesa, shoda podmětu s přísudkem	určuje mluvnické kategorie sloves, užívá gramaticky správné tvary sloves, zvládá základní	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.	26,34,38	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.

			příklady syntaktického pravopisu			
		Sloh - Velikonoce	pozná a pojmenuje velikonoční zvyky a tradice. Vybere vhodné výrazy.	vypráví rodinné velikonoční zvyky	15,21	vypráví rodinné velikonoční zvyky
		Čtení - mimočítanková četba	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	pracuje s textem společně vybraným, převypráví a doplňuje ilustracemi	40,42, 43,45	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
	duben	**Mluvnice –** zájmena	třídí a skloňuje zájmena podle druhu	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.	32	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.
		Sloh - Den Země	dokáže třídit informace	hledá informace podle otázek v encyklopediích	13	hledá informace podle otázek v encyklopediích
		Čtení - Den Země	pracuje tvořivě s odborným textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	pracuje s encyklopedií, atlasem, časopisem i denním tiskem	43	pracuje s encyklopedií, atlasem, časopisem i denním tiskem
	květen	**Mluvnice –** číslovky	třídí a skloňuje číslovky podle druhu	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.	26, 32	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.
		Sloh - vyprávění	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního žánru	vypráví o svém zvířecím kamarádovi	18	vypráví o svém zvířecím kamarádovi
		Čtení - Den matek	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	pracuje samostatně nebo ve skupině s literárním textem	41, 44	pracuje samostatně nebo ve skupině s literárním textem

	červen	**Mluvnice -** souvětí - spojovací výrazy, základní větné členy přísudek slovesný, jmenný se sponou, souvětí, řeč přímá, nepřímá	Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje, vyhledává základní skladební dvojici, vyhledává daný přísudek, pozná větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.	35,34, 36, 38	doplňuje v pracovním sešitě, v pracovních listech, píše podle diktátu.
		Sloh - dopravní prostředek, výlet	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	vypráví o svých plánech na prázdniny	21	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
		Čtení - léto, prázdniny	pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností	pracuje s dětskou knihou, dětskými časopisy	41,45	pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností

Učivo

- **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

Učivo

- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Učivo

- **poslech literárních textů**
- **zážitkové čtení a naslouchání**
- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Český jazyk a literatura II. st. – Cj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy. Ve výuce se však obsah jednotlivých složek prolíná. V komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žák, jejich tvořivosti a fantazie. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického cítění, rozpoznání literárních hodnot od braků, podněcování žáků k četbě.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmět

Žák plynule s porozuměním čte text.
Přečtený text reprodukuje svými slovy, formuluje hlavní myšlenky textu.
Správně doplní pravopisná cvičení.
Píše text podle diktátu.
Správně užívá pravidla českého pravopisu.
Tvoří spisovné tvary slov.
Určuje správně mluvnické kategorie slov.
Provádí větný rozbor jednoduchých vět i souvětí.
Rozliší jednotlivé slohové styly.
Vytváří vlastní text na zadané téma a v daném slohovém útvaru.
Výstižně a jasně formuluje své myšlenky v souvislém ústním i písemném projevu.
V ústním projevu umí správně použít i využít zvukové prostředky českého jazyka.
Zná jazykové příručky a umí je používat.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka, používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku. Předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů. Zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky. Věnuje se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problému

Učitel motivuje žáka k samostatnému řešení problému, napomáhá mu hledat další řešení. Zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku. Předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity. Klade důraz na analýzu přečtených textů a kritického posouzení jejich obsahu, porovnání jevů.

Kompetence komunikativní

Učitel zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma. Zařazuje diskusní kroužky a besedy. Nabízí žákům využívání informační technologie pro komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální
Učitel zařazuje práci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu. (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky. Uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení. Vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky. Posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské
Učitel respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka. Podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic. Aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích.

Kompetence pracovní
Učitel rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálu. Kontroluje samostatné práce žáka.

Kompetence digitální
Učitel vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů. Učitel navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby. Učitel vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Upřednostňované formy a metody práce
V předmětu český jazyk a literatura jsou používány především klasické výukové metody, např. zápis podle diktátu, doplňování, kreslení grafů vět a souvětí, atd. Dle vhodnosti jsou zařazovány také aktivizující a komplexní výukové metody. Při rozborech literárních textů je preferována metoda diskuse a dialogu, dramatizace textu. Slohová témata nabízejí práci ve skupinách, zpracovávání projektů a využívání práce s počítačem, např. vyhledání vzorového a tvorba vlastního životopisu nebo vyhledávání informací k jednotlivým tématům. Jsou používány i metody kritického myšlení, např. místo výkladu o životě a díle spisovatele žáci samostatně pomocí metody ano – ne zjišťují pravdivé údaje, volným psaním jsou žáci vedeni k zamyšlení nad úvahovým tématem.

Časová dotace
Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. a 7. ročníku 5 hodin týdně, a v dalších ročnících využijeme disponibilní časové dotace a zvýšíme počet hodin v 8. a 9. hodin na 5 hodin týdně.

Prostředí realizace
Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, někdy v učebně informatiky a v projektové učebně. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při komunikační a slohové výchově a literární výchově.
Navrhujeme rozdělení jedné vyučovací hodiny v 9. ročníku na dvě skupiny.

Tematická integrace
Předmět český jazyk a literatura se tematicky propojuje s dějepisem, výtvarnou výchovou, zeměpisem a občanskou výchovou.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	**září**	**M: Opakování učiva 5. ročníku, rozvrstvení národního jazyka, jazykové příručky, jazykověda a její složky** **S: Práce s informacemi – výpisky, výtah** **L: S podzimem do školy (poezie, próza, drama, rým, sloka, lyrika, epika, metafora, personifikace)**	M: Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití S: Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou přednese referát L: Rozlišuje základní literární druhy a žánry Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním a filmovém zpracování Formuluje dojmy ze své četby a z filmu Reprodukuje přečtený text	M: samostatně pracuje s příručkami - v textu odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka (např. spisovný jazyk x obecná čeština, spisovný jazyk x dialekt apod.) - nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným S: vyhledá v krátkém textu klíčová slova - posoudí, zda je daná informace obsažena v textu. Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku. Vytvoří, zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností, napíše výpisky nebo výtah Pracuje s odborným textem. Odlišuje podstatné informace, subjektivní a objektivní sdělení, formuluje hlavní myšlenky textu (osnova) L: Seznámí se s termíny próza, poezie, drama, rým, sloka, lyrika, epika, metafora, personifikace. Odliší, zda uvedený text je próza, poezie nebo drama. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním a filmovém zpracování. Uvede, proč upřednostňuje filmové zpracování díla nebo literární četbu, případně proč přijímá obojí. Sdělí své dojmy z díla, vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla. Jmenuje hlavní postavy, kde se děj odehrává, stručně vystihne děje	3, 8, 16, 19, 21, 24, 26	M: Vyhledá v příručce zadané slovo a jeho věcné a mluvnické významy S: napíše osnovu textu, výpisky, výtah L: Vytvoří rýmovanou říkanku Ve skupinách sehrají dramatizaci textu
	říjen	**Zvuková stránka jazyka, způsoby tvoření slov** **S: Práce s informacemi**	M: Správně užívá slovní a větný přízvuk, pauzy a frázování. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	M: Podle větné melodie rozlišuje jednotlivé věty. Přečte text s náležitým přednesem. Pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná, k danému slovu doplní slova odvozená S: Vyhledá v krátkém textu klíčová slova - posoudí, zda je daná informace obsažena v textu	2, 16, 24	M: Četba textu s náležitým přednesem Odvozováním tvoří slova příbuzná

		– výpisky, výtah **L: Vznik Země a život na ní (báje, mytologie, encyklopedie)**	S: Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou přednese referát L: Rozlišuje základní literární druhy a žánry	- vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku - vytvoří, zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností, napíše výpisky nebo výtah, pracuje s odborným textem, odlišuje podstatné informace, subjektivní a objektivní sdělení - formuluje hlavní myšlenky textu (osnova) L: Navrhne, ke kterému literárnímu druhu patří text, seznámí se s typickými znaky báje, seznámí se s osobnostmi Z. Svěráka a I. Olbrachta		S: Napíše osnovu textu, výpisky, výtah L: Převypráví báji dle vlastního výběru
	listopad	**M: Rozbor stavby slova, pravopis souhláskových skupin, bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně, předpon a předložek s-, z, vz- a psaní i/y po obojetných hláskách** **S: Vypravování** **L: Život v pravěku a ve starověku (nadsázka, román, citáty, epos)**	M: V písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný S: Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemného projevu s k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic zájmů. L: Reprodukuje přečtený text. Rozpozná rysy výrazného individuálního stylu autora. Formuluje svůj dojem z četby	M: píše bez pravopisných chyb S: v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými, nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími - uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost - vytvoří souvislý a srozumitelný text - najde chybnou formulaci, navrhne drobnou úpravu. Sestaví osnovu vypravování - na základě osnovy člení text do odstavců - uceleně reprodukuje text, vytváří vlastní texty, využívá přímou řeč, citoslovce, zvolání, věty neúplné,….zdramatizuje epizodu L: vyjmenuje hlavní postavy, místo děje, stručný obsah a vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku	7, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 24	M: Psaní textu s vybranými pravopisnými jevy S: Napíše vypravování Z textu sestaví osnovu
	prosinec	**M: Slovní druhy** **S: Vypravování** **L: Zima – téma Vánoce**	M: Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci	M: Přiřadí slovo ke slovnímu druhu - určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova, zařadí slova vyznačená v textu	4, 13, 15, 17, 18, 20	M: Určuje slovní druhy S: Napíše vypravování

		(pranostika, přirovnání, koledy)	S: Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu s k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů L: Seznámí se s pranostikami a přirovnáním. Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	ke slovním druhům (stejné slovo může mít ve větě různou slovnědruhovou platnost) S: V krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými, nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími, uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, vytvoří souvislý a srozumitelný text, najde chybnou formulaci, navrhne drobnou úpravu, sestaví osnovu vypravování, na základě osnovy člení text do odstavců, uceleně reprodukuje text, vytváří vlastní texty, využívá přímou řeč, citoslovce, zvolání, věty neúplné, zdramatizuje epizodu L: - rozpozná základní rysy H. CH. Andersena		Z textu sestaví osnovu L: Recituje básničku se zimní tématikou
	leden	**M: Podstatná jména** **S: Popis** **L: Klasická a moderní pohádka (nonsens, přísloví)**	M: Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický Určuje mluvnické kategorie. S: Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev L: Rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele. Uceleně reprodukuje přečtený text, popisuje strukturu a jazyk, interpretuje smysl díla. Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	M: Určuje mluvnické kategorie - píše bez pravopisných chyb koncovky podstatných jmen - vyhledává v Pravidlech pravopisu podstatná jména, u nichž je spisovný dvojí tvar - skloňuje podstatná jména se zvláštním skloňováním S: Najde slovo nevhodně užité a nahradí je vhodnějším (výstižná slovesa, přirovnání,..) - uspořádá části textu ta, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost - najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu. Rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu - popíše předmět, osobu, činnost a děj, místnost, dům	4, 7, 12, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 26	M: Psaní textu s vybranými pravopisnými jevy Skloňuje podstatná jména S: Napíše popis L: Zdramatizuje pohádku

			Formuluje dojmy ze své četby Tvoří vlastní literární text podle svých schopností na základě osvojených znalostí základů literární teorie Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- zpracuje popis pracovního postupu L: Jmenuje hlavní postavy přečtené pohádky, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, sdělí své dojmy z přečteného textu, proč se mu líbilo, nelíbilo – čeho si na díle cení a proč - uvede základní rysy pohádky		
	únor	**M: Přídavná jména S: Popis L: Život v rodině a mezi lidmi (bajka, povídka)**	M: Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci V písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický Určuje mluvnické kategorie S: Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev L: Reprodukuje přečtený text Rozpozná základní rysy stylu autora Formuluje dojmy z četby Rozlišuje základní literární žánry a druhy	M: vypíše k obrázku co nejvíce vhodných přídavných jmen a zapíše je do tří skupin podle druhů, píše bez pravopisných chyb koncovky přídavných jmen, doplňuje a zdůvodňuje pravopis přídavných jmen, skloňuje a stupňuje přídavná jména S: Najde slovo nevhodně užité a nahradí je vhodnějším (výstižná slovesa, přirovnání,..). Uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu, rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu, popíše předmět, osobu, činnost a děj, místnost, dům, zpracuje popis pracovního postupu L: Seznámí se s rysy bajky a povídky, seznámí se se stylem autorů (O. Pavel, E. Bass, A. Marshall, J. Suchý, J. Seifert)	4,7, 12, 17, 18, 19, 20, 21, 24	M: Psaní textu s vybranými pravopisnými jevy Skloňuje a stupňuje přídavná jména S: Napíše popis L: Zarecituje báseň Vypráví bajku dle svého výběru
	březen	**M: Zájmena S: Popis L: Já a moji kamarádi (povídka)**	M: Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický Určuje mluvnické kategorie S: Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky	M: Rozlišuje druhy zájmen - určuje mluvnické kategorie zájmen - v písemném projevu zvládá pravopis zájmen - doplňuje do vět správné tvary zájmen S: Najde slovo nevhodně užité a nahradí je vhodnějším (výstižná slovesa, přirovnání,..)	4,7, 12, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 26	M: Skloňuje vybraná zájmena Určuje druhy zájmen Doplňuje do vět správné tvary zájmen S: Napíše popis

			Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev L: Rozlišuje základní literární žánry a druhy. Rozpozná základní rysy stylu autora. Formuluje dojmy z četby Reprodukuje přečtený text Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním a filmovém zpracování	- uspořádá části textu ta, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost - najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu. Rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu - popíše předmět, osobu, činnost a děj, místnost, dům - zpracuje popis pracovního postupu L: Seznámí se s rysy povídky, seznámí se se stylem autorů (K. Poláček, S. Rudolf)		L: Vyplní čtenářský list
	duben	**M: Číslovky S: Dopis L: Místo, kde žiji (pověst, rytmus)**	M: Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné situaci. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický. Určuje mluvnické kategorie. S: Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů L: Rozlišuje základní literární žánry a druhy. Formuluje dojmy z četby. Reprodukuje přečtený text. Tvoří vlastní literární text	M: Rozlišuje druhy číslovek, zvládá jejich skloňování a pravopis - od uvedených základních číslovek vytvoří tvary zbývajících druhů číslovek S: Vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí - vytvoří krátký smysluplný text, vysvětlí, komu je určen a jaký záměr má vyjádřit - napíše dopis úředního i osobního charakteru se všemi náležitostmi L: seznámí se s rysy pověsti, vypráví pověst vztahující se k bydlišti, sdělí dojmy z přečtených pověstí. Seznámí se rytmem v poezii a vytvoří krátký veršovaný text.	4,7, 17, 18, 19, 21, 22, 24	M: Určí druhy číslovek a skloňuje je S: Napíše dopis L: Vypráví pověst vztahující se k bydlišti Vytvoří krátký veršovaný text
	květen	**M: Slovesa S: Zpráva, oznámení L: Cesty za dobrodružstvím (dobrodružná literatura)**	M: Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné situaci. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický. Určuje mluvnické kategorie. S: Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Využívá	M: Tvoří podmiňovací způsob přítomný a minulý, spojuje zadané mluvnické kategorie s utvořenými tvary sloves. Převede podmiňovací způsob přítomný do minulého a naopak S: Vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí.	4,7, 17, 18, 19, 20, 21,	M: Určuje slovesné kategorie Časuje slovesa v podmiňovacím způsobu přítomném a minulém.

			poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů L: Reprodukuje přečtený text. Rozpozná základní rysy stylu autora. Formuluje dojmy z četby	Vytvoří krátký smysluplný text, vysvětlí, komu je určen a jaký záměr má vyjádřit. Sestaví zprávu, oznámení, sms, e-mail. L: Jmenuje hlavní postavy přečteného textu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj. Sdělí své dojmy z přečteného textu, proč se mu líbilo, nelíbilo – čeho si na díle cení a proč. Seznámí se se stylem autorů (např. J. Foglar, J.R. R. Tolkien), seznámí se s komiksem		S: Napíše zprávu a oznámení L: Vyplní čtenářský list
	červen	**M: Základní větné členy, věta jednoduchá a souvětí** **S: Souhrnné opakování učiva** **L: Prázdniny klepou na dveře (vědecko-fantastická literatura)**	M: V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí L: Reprodukuje přečtený text Rozpozná základní rysy stylu autora Formuluje dojmy z četby Rozlišuje základní literární žánry a druhy Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním a filmovém zpracování	M: určuje základní větné členy, zvládá shodu přísudku s podmětem, seznamuje se s dalšími větnými členy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. L: Jmenuje hlavní postavy přečteného textu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, sdělí své dojmy z přečteného textu, proč se mu líbilo, nelíbilo – čeho si na díle cení a proč. Seznámí se se stylem autora (J. Verne), seznámí se s rysy vědecko-fantastické literatury, uvede, proč upřednostňuje filmové či literární zpracování	6,7,12, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 26	M: Píše bez pravopisných chyb Určuje základní skladební dvojici
7. ročník	září	**M: Opakování učiva 6. ročníku podstatná jména, přídavná jména, zájmena** **S: Vypravování** **L: Jak se dělá kniha**	M: Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci V písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický Určuje mluvnické kategorie S: Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	M: - určuje mluvnické kategorie - píše bez pravopisných chyb koncovky podstatných a přídavných jmen - skloňuje podstatná jména se zvláštním skloňováním, přídavná jména a zájmena - stupňuje přídavná jména S: v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými - nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími	4,7, 13, 14, 15, 17, 18,	M: Píše bez pravopisných chyb Skloňuje vybrané slovní druhy Stupňuje přídavná jména S: Napíše vypravování Z textu sestaví osnovu

			Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu s k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. L: Získá poznatky o tom, jak vzniká kniha	- uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, vytvoří souvislý a srozumitelný text, najde chybnou formulaci, navrhne drobnou úpravu, sestaví osnovu vypravování, na základě osnovy člení text do odstavců, uceleně reprodukuje text, vytváří vlastní texty, využívá přímou řeč, citoslovce, zvolání, věty neúplné,…. zdramatizuje epizodu, po krátkém čase na rozmyšlenou o výběru tématu a o způsobu přednesení pronese souvislou a převážně spisovnou řečí krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost L: uvede argumenty, proč upřednostňuje knihu před médii a naopak, navštíví knihovnu, muzeum,… - seznámí se s osobností A. Borna		
	říjen	**M: Číslovky, slovesa** **S: Vypravování** **L: Svět fantazie**	M: Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci V písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický. Určuje mluvnické kategorie S: Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu s k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému	M: - rozlišuje druhy číslovek, zvládá jejich skloňování a pravopis, od uvedených základních číslovek vytvoří tvary zbývajících druhů číslovek, spojuje zadané mluvnické kategorie s utvořenými tvary sloves, určuje slovesný rod činný a trpný, převádí slovesa do trpného a činného rodu. S:- v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými, nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími - uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost - vytvoří souvislý a srozumitelný text - najde chybnou formulaci, navrhne drobnou úpravu - sestaví osnovu vypravování, na základě osnovy člení text do odstavců, uceleně reprodukuje text	4,7, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 24	M: Určí druhy číslovek a skloňuje je Určuje slovesné kategorie Časuje slovesa Převádí slovesa do trpného a činného rodu. S: Napíše vypravování Z textu sestaví osnovu L: Pořídí seznam nejznámějších autorů fantasy

			psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů L: Reprodukuje přečtený text. Rozpozná základní rysy stylu autora. Formuluje dojmy z četby. Rozlišuje základní literární žánry a druhy	- vytváří vlastní texty, využívá přímou řeč, citoslovce, zvolání, věty neúplné,…., zdramatizuje epizodu L: uvede knihy žánru fantasy, které zná z vlastní četby nebo filmy stejného žánru,- dokáže v ukázce vyhledat fantazijní prvky,- seznámí se s osobností J.R.R. Tolkiena		
	listopad	**M: Neohebné slovní druhy** **S: Popis** **L: Cestování**	M: Správně třídí slovní druhy a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci, tvoří spisovné tvary slov S: Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení L: : Reprodukuje přečtený text Formuluje dojmy z četby Rozlišuje základní literární žánry a druhy	M: vyhledá a doplňuje v textu příslovce, spojky, částice a citoslovce, zná jejich druhy, stupňuje příslovce - vhodně užívá příslovečné spřežky ve větách - obměňuje dané slovní druhy vhodným ekvivalentem S: najde slovo nevhodně užité a nahradí je vhodnějším (výstižná slovesa, přirovnání,..) - uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu, rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu, popíše předmět, zvíře, zpracuje popis pracovního postupu - odliší v jednoduchém textu názor autora od faktů L:- seznámí se s typickými znaky cestopisu - vysvětlí, co je charakteristické pro bajku a vyhledá její typické rysy	4, 10, 12, 17, 18, 19, 21, 24	M: Určuje slovní druhy S: Napíše popis pracovního postupu L: Poreferuje o přečteném cestopisu dle vlastního výběru
	prosinec	**M: Psaní velkých písmen** **S: Popis** **L: Humor v literatuře**	M: Samostatně pracuje s jazykovými příručkami a slovníky. V písemném projevu zvládá pravopis velkých písmen S: Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky	M: - samostatně pracuje s jazykovými, příručkami a slovníky, dokáže aplikovat pravidla pro psaní velkých písmen ve vlastních jménech a zeměpisných názvech S:- najde slovo nevhodně užité a nahradí je vhodnějším (výstižná slovesa, přirovnání,..), uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická	3, 7, 10, 12, 17, 18, 19, 21, 24, 26	M: Doplňuje velká a malá písmena do textu S: Napíše popis uměleckého díla

			Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení L: Reprodukuje přečtený text Formuluje dojmy z četby Rozlišuje základní literární žánry a druhy Porovná různá ztvárnění téhož námětu	návaznost či dějová posloupnost, najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu. Rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu, popíše umělecké dílo, odliší v jednoduchém textu názor autora od faktů L: Vysvětlí pojmy jazyková a slovní hříčka, objasní rozdíl mezi humorem situačním a jazykovým, seznámí se s pojmem satira		
	leden	**M: Význam slova S: Popis L: Na úsvitu dějin**	M: Rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech S: Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení L: Reprodukuje přečtený text Formuluje dojmy z četby Rozlišuje základní literární žánry a druhy	M: - vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním, prokáže schopnost interpretovat význam / porozumět významu přeneseného pojmenování, používá ve větách vhodná synonyma a homonyma, slova citově zabarvená, určí věcný význam slov, vysvětlí významy rčení S:- najde slovo nevhodně užité a nahradí je vhodnějším (výstižná slovesa, přirovnání,..), uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu - rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu, napíše líčení, zpracuje popis pracovního postupu, odliší v jednoduchém textu názor autora od faktů L:- upevní si poznatky o pověsti, rozliší pravdivé jádro pověsti, seznámí se s legendou a kronikou - vyvodí rozdíly mezi legendou, pověstí a kronikou - formuluje rozdíl mezi ich- a er- formou vypravování	2, 10, 12, 17, 18, 19, 21, 24	M: Tvoří synonyma, antonyma, homonyma, rozliší slova jednoznačná a mnohoznačná, rozpozná odborné názvy S: Napíše líčení
	únor	**M: Slovní zásoba a**	M: Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování	M: - ovládá zásady tvoření slov, vytvoří slova složená a rozliší je od slov odvozených, nahradí	2, 17, 18, 24	M: Třídí slova podle způsobu vzniku

		způsoby jejího obohacování **S: Charakteristika** **L: Nebojte se bát**	slovní zásoby a zásady tvoření českých slov S: Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev L: Rozlišuje základní literární žánry a druhy	vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty, vyhledá zkratky a slova zkratková S:- uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu, rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu L:- seznámí se se znaky hororu a detektivky a s osobnostmi (např. A. Christie, A. C.Doyl, K.Čapek…) - porovná horor s detektivkou, rozliší monolog, dialog - seznámí se s pojmem drama a jeho dělením (tragédie, komedie,..), rozlišuje dějství, scénu, výstup		L: Vyplní čtenářský list
	březen	**M: Stavba věty – věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent, základní větné členy a jejich shoda** **S: Charakteristika, životopis** **L: V zemi rostlin**	M: Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě Určuje základní větné členy S: Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev L: rozlišuje základní literární druhy a žánry	M: - spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic - nahradí jednoduchý větný člen několikanásobným větným členem, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku, doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen – podmět, přísudek, určuje druhy přísudku a podmětu - určí, jedná-li se o větu jednočlennou, dvojčlennou nebo větný ekvivalent, určuje druhy vět podle funkce S:- uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu, rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu	6, 17, 18, 24	M: Doplňuje pravopis shody podmětu s přísudkem Rozlišuje druhy podmětu a přísudku. Rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent S: Napíše charakteristiku a životopis L: Zarecituje báseň dle vlastního výběru a určí, je-li lyrická nebo epická

				L:- určí, zda je text lyrický, epický nebo lyricko-epický - vyhledá v básních umělecké prostředky (epiteta, přirovnání)		
	duben	**M: Rozvíjející větné členy – předmět, příslovečná určení** **S: Pozvánka, žádost** **L: Nepokojná doba**	M: Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě Určuje rozvíjející větné členy S: Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev L: Rozlišuje základní literární druhy a žánry	M: - vyhledá rozvíjející větné členy a určí je (předmět, příslovečná určení), určuje druhy příslovečných určení S:- vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí, vytvoří pozvánku, vytvoří žádost L:- vysvětlí podstatu jinotaje a ironie - vysvětlí podstatu fejetonu, určí, co je jeho námět, vyhledá pointu, nejvtipnější pasáže, nezvyklé pohledy na skutečnost	6, 17,18, 24	M: Určuje předmět a druhy příslovečných určení S: Napíše pozvánku, žádost
	květen	**M: Rozvíjející větné členy – přívlastek, doplněk** **S: Výtah** **L: Cestování po Ásii, Smrti navzdory**	M: Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě Určuje rozvíjející větné členy S: Využívá základy studijního čtení- vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát L: Formuluje dojmy ze své četby Rozlišuje základní literární druhy a žánry	M:- vyhledá rozvíjející větné členy a určí je (přívlastek, doplněk), určuje druhy přívlastku S:- vyhledá v krátkém textu klíčová slova - posoudí, zda je daná informace obsažena v textu - vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku - vytvoří nebo zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností - vytvoří výtah a výpisky L:- seznámí se s pojetím smrti v literárním díle, s jeho různým zpracováním, seznámí se s knížkou Malý princ, vyjádří své pocity z četby, připomene si náležitosti cestopisu, z ukázky vyvodí, co je interwiev	6, 16, 19, 21	M: Určuje druhy přívlastku a doplněk
	červen	**M: Druhy vedlejších vět, opakování**	M: Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí Určuje druhy vedlejších vět	M:- doplňuje k větě hlavní větu vedlejší - spojuje věty v souvětí s použitím vhodných spojovacích výrazů, určuje druhy vedlejších vět	6, 21, 22, 24, 26	M: Doplňuje k větě hlavní větu vedlejší Určuje druhy vedlejších vět

		S: Výtah, shrnutí učiva **L: Ty a já = my**	S: Využívá základy studijního čtení- vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát L: Rozlišuje základní literární druhy a žánry Porovná různá ztvárnění téhož námětu Tvoří vlastní literární text Formuluje dojmy z četby a filmu	- vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadané větě, souvětí, vytváří vzorce vět či souvětí S:- vyhledá v krátkém textu klíčová slova - posoudí, zda je daná informace obsažena v textu - vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku - vytvoří nebo zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností - vytvoří výtah a výpisky L:- rozpozná typické znaky deníku a písně, seznámí se s podobou filmového scénáře, vyjadřuje vlastní filmové zážitky		S: Napíše výtah, výpisky L: Vytvoří návrh filmového scénáře
8. ročník	září	**M: Věta jednoduchá (věty jednočlenné, dvojčlenné, větný ekvivalent, základní větné členy, rozvíjející větné členy)** **Souvětí podřadné** **S: Charakteristika literární postavy** **L: Doba pobělohorská**	M: Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí S: Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev L: Rozlišuje základní literární druhy a žánry Tvoří vlastní literární text na základě osvojených základů literární teorie	M:- spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic - nahradí jednoduchý větný člen několikanásobným větným členem, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku, doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen, podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečná určení, doplněk, určuje druhy přísudku a podmětu, určí, jedná-li se o větu jednočlennou, dvojčlennou nebo větný ekvivalent, vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadané větě, souvětí, vytváří vzorce vět či souvětí S:- uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu, rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu L:- získá představu o žánrech lidové a pololidové tvorby z pobělohorského období (loutková divadelní hra, lidová píseň, knížky lidového čtení, kramářská píseň), seznamuje se s pojmem	6, 17, 18, 22, 24	M: Provádí rozbor věty jednoduché Určuje druhy vedlejších vět S: Napíše charakteristiku literární postavy L: Tvoří verše dle zadaného druhu rýmu Na ukázkách rozliší druhy rýmů

				ohlasová literatura, rozliší druhy rýmů, vytvoří rýmovaný text		
	říjen	**M: Souvětí souřadné, významové poměry** **S: Líčení** **L: 18. a první polovina 19. století**	M: Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí S: Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení L: : Rozlišuje základní literární druhy a žánry Seznámí se se základními literárními směry a jejich významnými představiteli Rozpozná rysy individuálního stylu autora	M: - vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadané větě, souvětí, vytváří vzorce vět či souvětí S: najde slovo nevhodně užité a nahradí je vhodnějším (výstižná slovesa, přirovnání), uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu, rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu, napíše líčení, zpracuje popis pracovního postupu, odliší v jednoduchém textu názor autora od faktů L: rozpozná výrazné rysy stylu Puškina a Moliéra - seznámí se s druhy románů (historický román, román z rodinného života), seznámí se s typickými znaky básnické povídky a připomene si typické znaky dramatu	6, 10, 12, 17, 18, 20, 24, 25	M: Určuje poměry S: Napíše líčení
	listopad	**M: Stavba souvětí, zvláštnosti větné stavby (vsuvka, samostatný větný člen, oslovení, citoslovce, věta neúplná)** **S: Výklad**	M: Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí S: Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji V připraveném mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	M: - rozliší souvětí souřadné a podřadné, zakreslí je do grafů, dle zadaných grafů vytvoří souvětí - ve větě vyhledá vsuvku, samostatný větný člen, oslovení, citoslovce, doplňuje do vět se zvláštní stavbou interpunkční znaménka S: nad informačním zdrojem si odpoví na otázku o jeho důvěryhodnosti, u získaného údaje hledá další pramen pro ověření, zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval	6, 9,14, 19, 20, 21, 26	M: Tvoří grafy souvětí, Rozezná vsuvku, samostatný větný člen, oslovení, citoslovce a neúplnou větu Doplňuje interpunkci S: Vytvoří a přednese výklad

		L: Národní obrození	L: Rozpozná rysy individuálního stylu autora. Uceleně reprodukuje přečtený text. Formuluje své dojmy z četby, filmu a názory na umělecké dílo Porovná různá ztvárnění téhož námětu	L:- z ukázky se dozvídá o vzniku české národní hymny a jejích autorech, poznává tvorbu představitelů Národního obrození (K. H. Mácha) - seznámí se s pojmem kompozice literárního díla, Vyhledá v Máchově básni romantické prvky, obrazná pojmenování a druhy rýmů žijících v různé době		L: Zarecituje nebo zazpívá českou státní hymnu Recituje úryvek z Máje
	prosinec	**M: Interpunkce, souhrnné opakování skladby** **S: Výtah** **L: Národní obrození**	M: Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí S: Využívá základy studijního čtení- vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát L: Rozpozná rysy individuálního stylu autora Uceleně reprodukuje přečtený text Formuluje své dojmy z četby, filmu a názory na umělecké dílo Porovná různá ztvárnění téhož námětu Rozlišuje literární druhy a žánry	M: - rozliší souvětí souřadné a podřadné, zakreslí je do grafů, dle zadaných grafů vytvoří souvětí - ve větě vyhledá vsuvku, samostatný větný člen, oslovení, citoslovce, doplňuje do vět se zvláštní stavbou interpunkční znaménka S:- vyhledá v krátkém textu klíčová slova, posoudí, zda je daná informace obsažena v textu, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku,- vytvoří nebo zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností,- vytvoří výtah a výpisky L:- poznává tvorbu představitelů Národního obrození (K. J. Erben, K. H. Borovský), seznámí se s typickými znaky balady, epigramu, porovná odlišné zpracování stejného námětu dvou autorů- vyjádří svůj názor na působivost literární a filmové podoby Kytice, na ukázkách Borovského vyhledá znaky satiry	6, 16,19, 20, 21,24, 26	M: Tvoří grafy souvětí, Rozezná vsuvku, samostatný větný člen, oslovení, citoslovce a neúplnou větu Doplňuje interpunkci S: Napíše výtah a výpisky L: Zarecituje úryvek z balady K. J. Erbena
	leden	**M: Pravopis a výslovnost přejatých slov** **S: Úvaha** **L: Národní obrození, Světová literatura 2.**	M: Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami. V písemném projevu zvládá pravopis přejatých slov S: Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení,	M: - umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná cizí slova - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - píše bez pravopisných chyb S: vyhledá v textu názory pisatele - odliší názor autora od faktů	1, 3, 7, 9, 10, 11, 15, 19, 20, 21,24, 25, 26	M: Správně vyslovuje a píše přejatá slova L: Řekne epigram

		poloviny 19. století	ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu L: Rozpozná rysy individuálního stylu autora. Uceleně reprodukuje přečtený text. Formuluje své dojmy z četby, filmu a názory na umělecké dílo. Porovná různá ztvárnění téhož námětu. Rozlišuje literární druhy a žánry. Seznámí se s realismem v literatuře	- bez konfliktů a podstatných nedorozumění se zapojí do řízené diskuze - používá řečnické otázky - používá vhodné formulace, které vedou čtenáře k zamyšlení L:- poznává tvorbu představitelů Národního obrození (K. H. Borovský, B. Němcová) - seznámí se s typickými znaky epigramu - zopakuje si své znalosti o žánru povídka - posoudí, zda je text spíše romantický nebo realistický - seznámí se s osobností A. P. Čechova		
	únor	**M: Tvarosloví (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky)** **S: Úvaha** **L: Od Májovců po Lumírovce**	M: Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci V písemném projevu zvládá pravopis morfologický S: Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Zapojuje se do diskuze, řídí ji a	M: - přiřadí slovo ke slovnímu druhu - určí slovní druh u slov odvozených od stejného základnového slova, zařadí slova vyznačená v textu ke slovním druhům (stejné slovo může mít ve větě různou slovnědruhovou platnost) - užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v 1. p. č. j.) - píše bez pravopisných chyb S: vyhledá v textu názory pisatele - odliší názor autora od faktů - bez konfliktů a podstatných nedorozumění se zapojí do řízené diskuze. Používá řečnické otázky, používá vhodné formulace, které vedou čtenáře k zamyšlení L:- seznámí se s termíny romance, romaneto,	4, 7, 9, 10, 11, 15, 19, 24, 25	Určuje slovní druhy Určuje mluvnické kategorie Píše bez pravopisných chyb S: Napíše úvahu L: Zarecituje úryvek Romance o Karlu IV.

			využívá zásad komunikace a pravidel dialogu L: Seznámí se s literárními směry (Májovci, Ruchovci, Lumírovci) Rozlišuje literární druhy a žánry Reprodukuje přečtený text	- vyhledává umělecké jazykové prostředky (opakování, stupňování, kontrast) - seznámí se s osobnostmi (J. Neruda, J. Vrchlický, J. Arbes, J.V. Sládek, S. Čech)		
	březen	**M: Slovesa, vid, přechodníky, neohebné slovní druhy** **S: Proslov** **L: Česká společnost konce 19. století**	M: Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci V písemném projevu zvládá pravopis morfologický S: V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru L: Rozpozná rysy individuálního stylu autora. Uceleně reprodukuje přečtený text. Formuluje své dojmy z četby Rozlišuje literární druhy a žánry	M: Zařadí slova vyznačená v textu ke slovním druhům (stejné slovo může mít ve větě různou slovnědruhovou platnost), určuje u sloves slovesný vid, vyhledává přechodníky a určuje u nich mluvnické kategorie - vyhledá a doplňuje do textu vhodné neohebné slovní druhy, píše bez pravopisných chyb S: Nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími, zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval, na základě videozáznamu sebehodnotí svůj projev z hlediska nonverbální i verbální komunikace L: Seznámí se s pojmy rytmus, metrum, stopa, zopakuje druhy rýmů, seznámí se s Rukopisem zelenohorským a Rukopisem královédvorským, připomene si znaky kramářské písně, seznámí se s osobnostmi (A. Jirásek, V. Mrštík, L. Stroupežnický)	4,7, 13, 14,19, 20, 21, 24	M: Určuje mluvnické kategorie u sloves včetně vidu Vyhledává v textu přechodníky Vyhledá a doplňuje do textu vhodné neohebné slovní druhy Správně stupňuje příslovce S: Před třídou přednese proslov
	duben	**M: Skloňování vlastních jmen a jmen přejatých** **S: Publicistické útvary**	M: Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace V písemném projevu zvládá pravopis morfologický	M: Využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném - píše bez pravopisných chyb, S: Vyhledá v textu názory pisatele, odliší názor autora od faktů, bez konfliktů a podstatných, po přečtení textu vybere z nabízených možností ty,	5, 7, 9, 10, 11, 19, 20, 21, 24, 26	M: Správně skloňuje vlastní jména a jména přejatá S: Vytvoří interview

		L: Rakousko – Uhersko a 1. světová válka	S: Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj L: Rozpozná rysy individuálního stylu autora. Uceleně reprodukuje přečtený text. Formuluje své dojmy z četby Rozlišuje literární druhy a žánry Porovnává různá ztvárnění téhož námětu	které vyjadřují některý z názorů pisatele textu, nad informačním zdrojem si odpoví na otázku o jeho důvěryhodnosti, odliší v jednoduchém textu názor autora od faktů, najde v textu prvky, které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje - najde výrazný prostředek manipulace v textu, rozpozná alespoň jeden cíl sledovaný autorem textu,- zaujme kritický postoj k cílům manipulace, seznámí se s publicistickými útvary L: Seznámí se s pojmem biografie (životopis), prostřednictvím literárního díla poznává méně známé aspekty ze života významných osobností, pohlédne na 1.světovou válku očima Jaroslava Haška a jeho humoristického románu, srovná Haškův pohled na válku s pohledem Remarqueua a dvojice Suchý – Šlitr, posoudí užití nespisovných výrazů a vulgarismů v literárním díle		
	květen	**M: Obecné výklady o jazyce** **S: Publicistické útvary** **L: Lidským životem krok za krokem**	M: Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Seznámí se s rozdělením jazyků v Evropě S: Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj L: Uceleně reprodukuje přečtený text	M: v textu odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka (např. spisovný jazyk x spisovná čeština; spisovný jazyk x dialekt apod.), nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným, posoudí vhodnost či nevhodnost užití jazykových prostředků např. v umělecké literatuře, divadelní hře, veřejném projevu apod. - seznámí se s rozdělením jazyků v Evropě S:- vyhledá v textu názory pisatele, odliší názor autora od faktů, bez konfliktů a podstatných, po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý z názorů pisatele textu, nad informačním zdrojem si odpoví na otázku o jeho důvěryhodnosti, odliší v jednoduchém textu názor autora od faktů, najde v textu prvky, které	8, 9, 10, 11, 19, 21, 23, 24,	M: Vytvoří přehled dělení jazyků S: Vytvoří reportáž

			Formuluje své dojmy z četby Rozlišuje literární druhy a žánry Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní	naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje - najde výrazný prostředek manipulace v textu - rozpozná alespoň jeden cíl sledovaný autorem textu - zaujme kritický postoj k cílům manipulace - seznámí se s publicistickými útvary L:- zhodnotí, čím je specifické a přitažlivé literární dílo psané formou deníku, uvede, které citové prožitky a problémy, objevující seč v ukázkách, jsou mu aktuální a blízké, uvědomuje si, jak dalece je konkrétní umělecké dílo spjato s realitou, poznává nové pojmy z literární teorie – metonymie, epitaf, nadsázka, učí se rozlišovat triviální literaturu od literatury hodnotné		
	červen	**M: Souhrnné opakování S: Souhrnné poučení o slohu – funkční styly L: Besedy o přečtených knihách**	M: Procvičuje skladbu i tvarosloví S: Rozeznává jednotlivé funkční styly L: Referuje o přečtených knihách, motivuje ostatní k přečtení knihy	M:- opakuje učivo 8. Ročníku S:- přiřazuje jednotlivé slohové útvary k funkčním stylům L:- referuje o přečtených knihách, motivuje ostatní k přečtení knihy	9, 10, 11	M: Vypracuje souhrnné testy L: Referát o přečtené knize
9. ročník	září	**M: Opakování učiva, Obecné výklady o jazyce S: Vypravování**	M: Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu S: Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a	M: Žák odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka. Nahradí nespisovné vyjádření spisovným. Posoudí vhodnost užití jazykových prostředků. S: V krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými. Odhalí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr a vymění za výrazy vhodnějšími. Uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, vytvoří souvislý a srozumitelný text,	8, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 24, 25	M: Napíše opakovací test. S: Napíše vypravování.

			stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	najde chybnou formulaci, navrhne drobnou úpravu, sestaví osnovu vypravování, na základě osnovy člení text do odstavců, uceleně reprodukuje text. Vytváří vlastní texty, využívá přímou řeč, citoslovce, zvolání, věty neúplné... Zdramatizuje epizodu.		
	říjen	**M: Zvuková stránka jazyka** **S: Popis**	M: Správně užívá slovní a větný přízvuk, pauzy a frázování. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov S: Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev.	M: Rozlišuje druhy hlásek, spisovně vyslovuje, zdůvodňuje pravopis slov se spodobou znělosti, podle větné melodie rozlišuje jednotlivé věty, přečte text s náležitým přednesem, píše a vyslovuje slova přejatá. S: Najde slovo nevhodně užité a nahradí je vhodnějším (výstižná slovesa, přirovnání...). Uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost Najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu. Rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne úpravu. Popíše předmět, osobu, činnost a děj, místnost, dům. Zpracuje popis pracovního postupu.	2, 12, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 26	S: Napíše popis.
	listopad	**M: Tvoření slov, Stavba slova, Význam slova, Procvičování pravopisu** **S: Charakteristika**	M: Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. V písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný a morfologický. Rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech. S: Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev.	M: Pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná. K danému slovu doplní slova odvozená. Vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním. Prokáže schopnost interpretovat význam/ porozumět významu přeneseného pojmenování. Používá ve větách vhodná synonyma a homonyma, slova citově zabarvená. Určí věcný význam slov, vysvětlí významy rčení. Zná a aplikuje pravidla pravopisu slovotvorného a morfologického. S: Uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost, najde	2, 7, 17, 18, 19, 20, 24	M: Tvoří synonyma, antonyma, homonyma. Rozliší slova jednoznačná a mnohoznačná. Rozpozná odborné názvy. Píše gramaticky správně. S: Napíše charakteristiku.

				chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu. Rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne jeho úpravu.		
	prosinec	**M: Tvarosloví, Procvičování pravopisu** **S: Životopis** **L: Prokletí básníci, 20. léta**	M: V písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný a morfologický S: Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Vytvoří gramaticky i věcně správný písemný projev. L: Reprodukuje přečtený text. Rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora. Rozlišuje základní literární druhy a žánry. Uvádí základní literární směry a jejich představitele.	M: Píše bez pravopisných chyb. Určuje slovní druhy. U jednotlivých slovních druhů se zabývá jejich podrobnějším dělením, určuje mluvnické kategorie slov, stupňuje přídavná jména i příslovce. S: Uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost. Najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu. Rozpozná v textu místo, kde je porušena jeho soudržnost, a navrhne jeho úpravu. L: Seznamuje se s pojmem prokletí básníci, moderna, poetismus. Poznává stručný chronologický přehled směrů. V básni vyhledá obrazná pojmenování, téma a rým, rozlišuje lyriku a epiku, interpretuje smysl díla. Seznamuje se svolným veršem a pásmem. Zopakuje si znalosti o literárních žánrech (balada, píseň, muzikál). Seznámí se s osobností V. Vančury a G. Apollinaira.	7, 17, 18, 19, 20, 24, 26	M: Píše gramaticky správně, určuje mluvnické kategorie. S: Napíše životopis. L: Vytváří vlastní obrazovou a dadaistickou báseň.
	leden	**M: Skladba – věta jednoduchá** **S: Výklad** **L: 30. léta**	M: V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí. S: Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. V připraveném	M: Určuje základní větné členy i členy rozvíjející. Zvládá shodu přísudku s podmětem. Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. Určuje vsuvku, samostatný větný člen, oslovení, elipsu, přístavek. Rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent. S: Nad informačním zdrojem si odpoví na otázku o jeho důvěryhodnosti. U získaného údaje hledá další pramen pro ověření. Zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda	6, 7, 9, 14, 19, 20, 24,	M: Provádí větný rozbor. Věty zakresluje do grafu. Zvládá pravopis syntaktický. S: Vytvoří a přednese výklad.

			mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. L: Reprodukuje přečtený text. Rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora. Rozlišuje základní literární druhy a žánry. Uvádí základní literární směry a jejich představitele. Tvoří vlastní literární text. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu.	vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval. L: Seznámí se s osobnostmi tohoto období (např. P. Bezruče, K. Čapka, V. Nezvala). Seznámí se s pojmy kaligram, obrazová poezie, dadaismus, surrealismus, neologismy a Osvobozené divadlo.		
	únor	**M: Skladba – souvětí podřadné S: Výtah L: 40. léta**	M: Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. Určuje druhy vedlejších vět. S: Využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah. Z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. L: Reprodukuje přečtený text. Rozpozná rysy výrazného individuálního stylu autora. Rozlišuje základní literární druhy a žánry.	M: Doplňuje k větě hlavní větu vedlejší-spojuje věty v souvětí s použitím vhodných spojovacích výrazů. Určuje druhy vedlejších vět, vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadané větě, souvětí, vytváří vzorce vět či souvětí. S: Vyhledá v krátkém textu klíčová slova. Posoudí, zda je daná informace obsažena v textu, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku. Vytvoří nebo zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností, vytvoří výtah a výpisky. L: Seznámí se s osobnostmi tohoto období (např. J. Škvorecký). Seznámí se s pojmy novela, sonet. Zamýšlí se nad obdobím války a jejími následky. Zamýšlí se nad obsahem díla a charakteristikou postav.	6, 16, 19, 20, 24,	M: Určuje věty hlavní a vedlejší, jejich druhy. S: Vytvoří výtah.
	březen	**M: Skladba – souvětí souřadné S: Úvaha L: 50. léta**	M: Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. S: Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými	M: Vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadané větě/souvětí. Vytváří vzorce vět či souvětí. S: Vyhledá v textu názory pisatele. Odliší názor autora od faktů. Bez konfliktů a podstatných nedorozumění se zapojí do řízené diskuze. Používá	6, 9, 10, 11, 15, 19, 20,	M: Určuje poměry mezi souřadně spojenými větami a větnými členy. S: Napíše úvahu.

			informačními zdroji. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. L: Reprodukuje přečtený text. Rozpozná rysy výrazného individuálního stylu autora. Rozlišuje základní literární druhy a žánry. Porovná různá ztvárnění téhož námětu.	řečnické otázky. Používá vhodné formulace, které vedou čtenáře k zamyšlení L: Seznamuje se s pojmy trezorové filmy, přesah, literární časopisy, Beat generation, pábitelé. Seznamuje se s osobností B. Hrabala-vyhledává v textu expresivní a hovorová slova.		
	duben	**M: Opakování, procvičování učiva S: Souhrnné poučení o slohu L: 60. –80. léta**	M: Opakuje tvarosloví, pravopis i skladbu. S: Rozeznává jednotlivé funkční styly. L: Reprodukuje přečtený text. Rozpozná rysy výrazného individuálního stylu autora. Rozlišuje základní literární druhy a žánry.	M: Opakuje tvarosloví, pravopis i skladbu. S: Přiřazuje jednotlivé slohové útvary k funkčním stylům. L: Seznámí se s osobnostmi (např. K. Kryl, Z. Salivarová, M. Horníčka), s termínem samizdatová a exilová literatura.	9, 10, 11, 19, 20, 24	M: Píše opakovací testy.
	květen	**S: Proslov, diskuse L: 60. –80. léta**	S: Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazyk. prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu, k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. V připraveném	S: Zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval. Nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími. Uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost. Vytvoří souvislý a srozumitelný text. Najde chybnou formulaci, navrhne drobnou úpravu. L: Seznamuje se s autorskými divadly a jejich osobnostmi a také s osobnostmi P. Kohout, L. Vaculík, M. Viewegh,...	11, 13, 14,15	S: Přednese proslov.

			mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. L: Reprodukuje přečtený text. Rozpozná rysy výrazného individuálního stylu autora.			
	červen	**S: Publicistické útvary** **L: Postmoderní svět, Současný svět, Souhrnné opakování – tvorba časové přímky**	M: Opakuje tvarosloví, pravopis i skladbu. S: Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. L: Reprodukuje přečtený text. Rozpozná rysy výrazného individuálního stylu autora. Rozlišuje základní literární druhy a žánry. Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	M: Opakuje tvarosloví, pravopis i skladbu. S: Vyhledá v textu názory pisatele. Odliší názor autora od faktů, bez konfliktů a podstatných, po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý z názorů pisatele textu. Nad informačním zdrojem si odpoví na otázku o jeho důvěryhodnosti. Odliší v jednoduchém textu názor autora od faktů, najde v textu prvky, které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje, najde výrazný prostředek manipulace v textu, rozpozná alespoň jeden cíl sledovaný autorem textu. Zaujme kritický postoj k cílům manipulace, seznámí se s publicistickými útvary. L: Zopakuje si poznatky o dramatu. Dokáže vysvětlit pojem absurdní drama, seznámí se s osobnostmi (např. V. Havel, M. Kundera, P. Coelho, U. Eco, G. J. G. Márquez...). Vyjadřuje své názory. Seznámí se s pojmem esej, diskutuje o současných problémech dnešního lidstva. Opakuje si literární termíny a tvoří přehled vývoje literatury.	9, 10, 11	Píše opakovací testy L: Vytvoří časovou přímku s přehledem vývoje literatury

pozn. M – mluvnice, S – sloh, L - literatura

Plánované exkurze a akce: V průběhu školního roku bude aktuálně využito nabídky akcí Městské knihovny v Litomyšli, Smetanova domu nebo muzea atd. Dle nabídky bude zařazena návštěva Klicperova divadla v HK a literární procházka městem.

Učivo

- **čtení** – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
- **naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
- **mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
- **písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

Učivo

- **zvuková podoba jazyka** – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- **tvarosloví** – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- **skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- **pravopis** – lexikální, morfologický, syntaktický
- **obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

Učivo

- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- **způsoby interpretace literárních a jiných děl**
- **základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- **literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Anglický jazyk I.st. - Aj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hlavním cílem výuky anglického jazyka na 1. stupni je prvotní motivace dětí s důrazem na získání správných počátečních návyků, zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Pozornost je věnována všem čtyřem základním jazykovým dovednostem, tj. čtení, poslech, mluvený projev a písemný projev. Důraz je také kladen na využití znalostí z jiných předmětů.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu

Při výuce anglického jazyka klademe důraz především na tyto životní kompetence – pochopit důležitost komunikovat v cizím jazyce, využívat dovednosti navázat kontakt, nebát se mluvit cizojazyčně. Mezi hlavní činnosti žáků při výuce jsou zařazeny:

- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování
- jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis, omluva a žádost
- tématické okruhy –Barvy, Čísla, Dny v týdnu, Moje tělo, Moje třída, Moje rodina, Můj domov, Přátelé, Mazlíčci, Zájmové činnosti, Oblíbené jídlo a pití, Škola, Oblečení, Nakupování, Zvířata, Svátky
- slovní zásoba a tvoření slov - význam slov v kontextu
- základní gramatické struktury a typy vět –věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova a seznamuje se s různými učebními strategiemi. Poznává smysl a cíl učení, je u něho rozvíjen pozitivní vztah k učení. Učí se posoudit vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problému

Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje. Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytváří odpověď na otázku. Využívá dvojjazyčný slovník. Učí se řešit problém v jednoduchých modelových situacích.

Kompetence komunikativní

Žák vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby a rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. Rovnoměrně je také rozvíjen poslech. Žák se prezentuje pomocí vlastních vyrobených obrazových materiálů.

Kompetence sociální a personální

Žák se aktivně zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci. Spolupracuje formou párové a skupinové práce. Žáci jsou vedeni ke vzájemné spolupráci a k prohloubení umění diskutovat a správně formulovat své myšlenky. Pracují na základě ohleduplnosti a úcty při jednání se svými spolužáky.

Kompetence občanské

Vyplní své základní údaje do formulářů. Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení. Žáci jsou vedeni k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. Seznamují se s životem svých vrstevníků v jiné zemi, je u nich rozvíjen pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti. Respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí.

Kompetence pracovní
Žák používá portfolio k získávání zkušeností v sebehodnocení. Je veden k uvědomění si důležitosti znalostí cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění. Dodržuje pravidla práce a spolupráce, na jejichž tvorbě se podílel.

Kompetence digitální
- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Upřednostňované formy a metody práce
Převládajícími metodami výuky jsou samostatná, skupinová a projektová práce. Výuka využívá diskusních metod k vytváření modelových situací. Při výuce se prolínají tyto klasické výukové metody : slovní, názorně demonstrační, dovednostně-praktické. Při řešení problému se opíráme o metody řešení problémových úkolů a o didaktické hry. Dalšími formami práce jsou návštěvy filmových a divadelních představení, práce v počítačové učebně.

Časová dotace
První cizí jazyk – angličtina je vyučován v 1. a ve 2. ročníku 1 hodinu týdně, ve 3. a 5. ročníku 3 hodiny týdně a ve 4. ročníku 4 hodiny týdně.

Prostředí realizace
Anglický jazyk se vyučuje v kmenové učebně, projektové, prezentační a počítačové učebně. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. návštěvy divadelních představení, filmů, kontakty s rodilým mluvčím.
Třídy se obvykle dělí na vnitřně diferencované jazykové skupiny.

Tematická integrace
Vyučování anglického jazyka probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, prvouku, přírodovědu a vlastivědu, hudební, výtvarnou, tělesnou výchovu i na matematiku.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
1. ročník	září	English Language, Greetings	Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, zopakuje a použije slova, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Seznamuje se s anglickým jazykem, sděluje, jaké má s jazykem zkušenosti, učí se pozdravit, poděkovat, sdělit své jméno, rozloučit se, sehraje scénku (setkání), rozlišuje mezi vhodným pozdravem pro kamaráda/ku a učitele/ku, počítá do šesti.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Reaguje na pozdrav, pozdraví, rozloučí se, poděkuje, sdělí své jméno, napočítá do šesti.
	říjen	Autumn, School	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Pojmenovává základní barvy, vybarvuje omalovánky dle diktátu, učí se a zpívá písničky, pojmenovává základní školní potřeby, reaguje na pokyny.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Pojmenuje základní barvy a školní potřeby, vybarví obrázek podle diktátu.
	listopad	House	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Pojmenovává části, vybarvuje omalovánky dle diktátu, učí se a zpívá písničky, reaguje na pokyny, opakuje čísla, barvy.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Pojmenuje části domu, nakreslí a vybarví obrázek podle instrukcí, vyjmenuje základní barvy.
	prosinec	Toys Christmas Time	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Pojmenovává hračky, vybarvuje omalovánky dle diktátu, učí se a zpívá písničky k tématu.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Pojmenuje hračky, vybarví obrázek s vánoční tématikou podle diktátu.

	leden	Games Body	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Sděluje pomocí sloves, co umí, podle instrukcí tyto činnosti předvádí, zpívá písničky k tématu, hraje hry, učí se části těla.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Předvede, podle instrukcí, co umí, sdělí, co umí, reaguje na pokyny.
	únor	Body	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Pojmenovává části těla, zpívá písničky k tématu, kreslí a vybarvuje obrázky podle instrukcí.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Pojmenuje části těla, podle instrukcí kreslí a vybarvuje obrázek, napodobuje instrukce.
	březen	Birthday Party	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Počítá do deseti, seznamuje se se členy rodiny, zpívá písničky a vybarvuje obrázky k tématu.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Počítá do deseti, pojmenuje obrázky k tématu, kreslí a vybarvuje podle instrukcí.
	duben	Family	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Pojmenovává členy rodiny (bratr, sestra, otec, matka, děda, babička), kreslí obrázek své rodiny a pojmenovává její členy.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Jmenuje rodinné příslušníky, popisuje obrázek se členy rodiny, vybarvuje podle instrukcí, odpovídá na jednoduché otázky.
	květen	Animals and Pets	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a	Rozlišuje názvy domácích mazlíčků a zvířat, opakuje barvy, čísla, slovesa, kreslí, zpívá a vybarvuje podle instrukcí.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	S pomocí obrázků jmenuje domácí mazlíčky a zvířata, odpovídá na otázky, kreslí a vybarvuje podle popisu.

			použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.			
	červen	Picnic	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Pojmenovává potraviny, odpovídá, co má rád, procvičuje probrané učivo formou her, omalovánek, říkanek a písniček	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Správně vybarvuje a označuje určený počet probraných výrazů pro potraviny.
2. ročník	září	My Friends	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Opakuje pozdravy, reaguje na pozdrav a na otázku „Jak se máš?“, nacvičuje scénky procvičující pozdrav a danou otázku, rozlišuje he a she.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Představí se, pozdraví, odpoví, jak se cítí, rozliší he a she.
	říjen	Clothes	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Pojmenovává oblečení a barvy, popisuje, co má na sobě, vybarvuje oblečení podle instrukcí, seznamuje se se svátkem Halloween.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Popíše, co má na sobě, podle obrázků pojmenuje oblečení.
	listopad	Hobbies	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Seznamuje se se slovní zásobou a slovesy k tématu, pomocí can vyjadřuje své zájmy.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Pojmenuje podle obrázků koníčky, sdělí, co umí, odpovídá ano, ne na otázky.

	prosinec	Winter Christmas	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova.	Procvičuje slovní zásobu k tématu pomocí písniček, říkanek a her, pojmenovává a kreslí obrázky.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02	Vyjmenuje slovíčka spojená se zimou a Vánocemi podle obrázků pojmenuje zimní sporty a zimní oblečení.
	leden	House	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova.	Popisuje části domu, místnosti a vybavení, seznamuje se s předložkami, odpovídá, kde, co je, zpívá písničky, kreslí a vybarvuje podle instrukcí.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-05	Pojmenuje části domu a místnosti, odpovídá na otázky, kreslí a vybarvuje dům podle instrukcí.
	únor	Food	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova.	Pojmenovává podle obrázků jednotlivé potraviny, rozlišuje mezi zdravými a nezdravými potravinami, říká, co mu chutná a co ne.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-05	Pojmenuje potraviny podle obrázků, sdělí, co má rád a co ne, rozliší, co je zdravé a nezdravé jídlo, podle instrukcí vybarví a vybere správnou potravinu.

	březen	Spring Easter	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova.	Procvičuje slovní zásobu k tématu jara a Velikonoc, zpívá písně, vybarvuje obrázek podle instrukcí.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-05	Pojmenuje obrázky k tématu, vybarví obrázek podle instrukcí, rozumí slovní zásobě týkající se jara a Velikonoc.
	duben	Family	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova.	Pojmenovává a popisuje členy rodiny, používá k popisu přídavná jména, opakuje barvy, oblečení.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-05	Vyjmenuje členy rodiny, odpovídá na otázky k tématu, doplní obrázek podle instrukcí.
	květen	Follow the Map	Rozumí jednoduchým pokynům učitele, reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova.	Procvičuje slovní zásobu k tématu, používá there is/are, opakuje předložky, trénuje jazykolamy.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-05	Popisuje krajinu podle obrázku, reaguje na otázky, kreslí podle instrukcí.
	červen	Animals	Rozumí jednoduchým pokynům učitele, reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova.	Opakuje slovní zásobu k tématu, popisuje zvířata pomocí jednoduchých frází, používá přídavná jména, barvy, čísla, části těla.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-05	Pojmenuje a jednoduše popíše zvířata, nakreslí obrázek podle instrukcí, odpovídá na otázky k tématu.

3. ročník	září	Hello In my bag Happy birthday	Rozumí jednoduchým pokynům učitele, reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova.	Procvičuje pozdravy, ptá se na jméno, pojmenuje barvy, udává barvu předmětů, ukazuje danou barvu, počítá do 20, učí se názvy věcí v aktovce, pokládá jednoduché otázky, reaguje na otázky učitele.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-05	Pozdraví, osloví učitele i spolužáky, zeptá se na jméno a na věk, napočítá do 20, řeší jednoduché matematické příklady, vyjmenuje barvy a předměty v aktovce.
	říjen	How are you People Friends	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně; zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova.	Časuje sloveso to be, odpovídá na jednoduché otázky se slovesem to be, sestavuje jednoduché věty, popisuje nálady a pocity lidí a kamarádů.	CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-05	Odpovídá na otázky se slovesem být a sestavuje jednoduché věty, popíše nálady a pocity lidí a kamarádů.
	listopad	Family How many ABC	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu; rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu; píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Představuje členy rodiny, časuje sloveso mít - to have, sestavuje jednoduché věty, odpovídá na otázku How many…? – kolik, tvoří množné číslo podstatných jmen, učí se anglickou abecedu.	CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-06	Představí členy rodiny, zeptá se na jméno a na věk, odpoví na otázky s how many, vyhláskuje své jméno.

	prosinec	Head, body monsters Christmas	Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova; píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Jmenuje části těla, popisuje lidi, tvoří věty se slovesem to be a to have, pojmenovává 5 věcí týkajících se Vánoc, píše vánoční přání, zpívá a poslouchá vánoční písně.	CJ-3-1-02 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Vyjmenuje části těla, píše jednoduchý text k tématu, pojmenuje 5 věcí týkajících se Vánoc, napíše vánoční přání.
	leden	Magic pen Revision	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení; píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Opakuje osvojenou slovní zásobu, sloveso to be a to have, přiřazuje obrázky ke slovům, poslouchá a čte jednoduché texty, reaguje na otázky učitele, jednoduché otázky pokládá, píše krátké věty.	CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Odpovídá na otázky se slovesy být a mít, sám otázky pokládá, píše krátký popis, přiřadí k sobě obrázky a slova a vysloví je.
	únor	Pizza Do you like? Picnic	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení; píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Pojmenuje ingredience na pizze, podle obrázků pojmenuje potraviny a nápoje, vyjadřuje, co má rád – I like a co nemá rád – I don´t like, krátce odpovídá na otázku s do you like, sestavuje jednoduché věty.	CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Vyjádří, co má a nemá rád pomocí tvaru I like, I don´t like, odpoví na otázky k tématu, popíše pizzu.

	březen	Pets, Farm animals, ZOO animals	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení; píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Rozšiřuje si slovní zásobu o zvířatech, popisuje zvířata pomocí slovesa to be a to have, tvoří věty týkající se vlastnictví.	CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Popíše zvíře pomocí slovesa být a mít, sdělí, co kdo má, píše krátké sdělení o zvířatech.
	duben	My room Toys Please Easter	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení; píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Rozlišuje slovesa být a mít – to be a to have, sestavuje jednoduché věty s těmito slovesy, popisuje co má v pokoji, pojmenovává hračky, kreslí svou oblíbenou hračku, píše jednoduchý text, pojmenovává věci týkající se Velikonoc.	CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Vyjmenuje předměty a hračky ve svém pokoji, svůj pokoj jednoduše popíše, vyjmenuje předměty, které se vztahují k Velikonocům.
	květen	I can do it Sports	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení; píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Popisuje obrázek ilustrující činnost, kreslí činnosti, sděluje, co umí, co neumí, píše, co umí, co neumí, pokládá otázky, krátce odpovídá, rozšiřuje si slovní zásobu z oblasti sportů.	CJ-3-1-03 CJ-3-1-04 CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	Vyjmenuje zájmové aktivity, vyjádří, co umí, co neumí, napíše věty o činnostech, které umí a neumí, odpovídá na otázky, otázky pokládá.
	červen	Music corner	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s	Pojmenovává hudební nástroje, sděluje, na které umí a neumí hrát, přiřazuje k nim obrázky, sestavuje	CJ-3-1-02 CJ-3-1-03 CJ-3-1-04	Vyjmenuje hudební nástroje, vyjádří, na které umí a neumí hrát, odpovídá na otázky, otázky

		Who says meow? Revision	pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu; přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení; píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	jednoduché věty, opakuje slovesa být, mít, umět, mít rád, odpovídá na otázky, čte komiks.	CJ-3-1-05 CJ-3-1-06	pokládá, píše krátký popis, přiřadí k sobě obrázky a slova a vysloví je.
4. ročník	září	Back to school	Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností, zapojí se do jednoduchých rozhovorů, vyhledá informaci v jednoduchém textu.	Zopakuje si pozdravy, slovní zásobu z oblasti rodiny a pocitů, číslovky, sloveso být a osobní zájmena.	CJ-5-1-01 CJ-5-2-01 CJ-5-3-01	Umí pozdravit, vyjmenuje členy rodiny, sdělí nebo vyjádří, jak se kdo cítí, vyčasuje sloveso být, po desítkách napočítá do 100.
	říjen	Clothes	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se oblečení, rozumí slovům, pokud má vizuální oporu, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět.	Procvičuje slovní zásobu z oblečení, popisuje obrázky zobrazující různé druhy oblečení, zopakuje si sloveso mít a barvy, píše, co má na sobě.	CJ-5-1-02 CJ-5-2-02 CJ-5-4-01	Vyjmenuje oblečení a barvy, které má na sobě on i ostatní, tvoří jednoduché věty se slovesem ´have got´, napíše, co má na sobě on nebo spolužáci.
	listopad	Do you like..?	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, píše krátký text.	Učí se přídavná jména popisující oblečení, odpovídá na otázku Do you like..? a učí se odpovídat krátce, opakuje přítomný prostý čas, dny v týdnu, záliby a činnostní slovesa, píše jednoduchý text.	CJ-5-2-02 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Popisuje oblečení své i ostatních, vytvoří otázku – do you like – odpovídá na otázky, vyjmenuje dny v týdnu, sdělí, jaké činnosti dělá ve škole, napíše jednoduchý text – co má rád a co ne.
	prosinec	What´s the time? Christmas	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, pokud má vizuální oporu, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení.	Učí se celé hodiny a půl hodiny, školní předměty, činnosti spojené se školním rozvrhem, zpívá a poslouchá vánoční písně, píše přání k Vánocům nebo k novému roku.	CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Vyjádří kolik je hodin, popíše svůj školní rozvrh hodin, sdělí, jakou činnost v určitém předmětu dělá, napíše přání k Vánocům.
	leden	In my free time	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času, rozumí jednoduchému poslechovému	Učí se slovní zásobu k volnému času, tvoří věty ve 3.os č.j v přítomném prostém čase, provádí průzkum	CJ-5-1-02 CJ-5-1-03 CJ-5-2-01 CJ-5-2-02	Vytvoří věty v 1. a 3. os. č.j. v přítomném čase prostém, sdělí, jaké aktivity dělá ve volném čase on a jaké jeho spolužák.

			textu, pokud je pronášen zřetelně a pomalu, rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu zřetelně, týkající se volného času, zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	oblíbených činností u dětí ve třídě, sděluje, co dělá a co dělají kamarádi.		
	únor	Who am I..?	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky týkající se školy a podobné otázky pokládá.	Opakuje a rozšiřuje slovní zásobu oblečení, aktivit ve škole i ve volném čase a gramatiku – velká čísla, hodiny, přítomný prostý čas.	CJ-5-2-01 CJ-5-2-03	Určí čas (celé hodiny a půlhodiny), tvoří věty v přítomném čase prostém, popisuje svůj denní režim.
	březen	My house	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen zřetelně a pomalu a má k dispozici vizuální oporu, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu domu, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, napíše stručný text.	Osvojuje si slovní zásobu o domě, popisuje dům nebo pokoj pomocí vazby there is/are, opakuje si předložky místa, čte o bydlení, popisuje svůj pokoj, navrhne svůj ideální dům.	CJ-5-1-03 CJ-5-2-02 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Vytvoří plánek a popíše svůj dům nebo byt, tvoří věty s předložkami místa, nakreslí a napíše jednoduchý text o svém ideálním domě.
	duben	In the city Easter	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života.	Učí se slovní zásobu o městě a okolí, seznámí se s používáním neurčitého členu, tvoří věty s there is, there are, procvičuje směry, naviguje, opakuje 3.os č.j. v přítomném prostém čase, procvičuje slovní zásobu k Velikonocům.	CJ-5-1-03 CJ-5-2-02 CJ-5-3-02	Vyjmenuje místa ve městě nebo na vesnici, naviguje do místa na mapě, sdělí, kde bydlí a jeho oblíbené místo ve městě nebo na vesnici, zná slovní zásobu k Velikonocům.
	květen	Seasons	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se ročních období,	Vyjmenovává měsíce v roce a roční období ve spojení s činnostmi, opakuje čísla, učí se věty v přítomném průběhovém čase a počasí.	CJ-5-1-01 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03	Vyjmenuje roční období a měsíce v roce, sdělí, který měsíc je jeho oblíbený a kdy se narodil, sestaví věty v přítomném prostém čase pro 3.os. č.j.

			odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá.			
	červen	What are you doing?	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, píše krátký text.	Procvičuje věty v přítomném průběhovém čase ve spojení s místem činností, opakuje počasí, píše pozdrav z prázdnin.	CJ-5-2-01 CJ-5-2-03 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Tvoří a používá věty v přítomném průběhovém čase v kladné i záporné větě, napíše pozdrav z prázdnin.
5. ročník	září	It´s me	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, zapojí se do jednoduchých rozhovorů, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, která se vztahuje k tématu, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět.	Představí se, zeptá se na jméno, věk svých spolužáků, zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (měsíce, číslovky), zopakuje si abecedu a sloveso ´to be´, tvoří věty kladné, záporné a otázky, seznámí se s názvy některých států.	CJ-5-1-01 CJ-5-2-01 CJ-5-3-01 CJ-5-4-01	Vyhláskuje své jméno a slovní zásobu dané lekce, vyjmenuje měsíce, napočítá do 100, řekne o sobě základní informace, sestavuje věty se slovesem být, napíše krátký text.
	říjen	It´s me My world Halloween	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojeného tématu, napíše jednoduchý text.	Časuje sloveso ´have got´ a tvoří věty kladné, záporné a otázky, používá množné číslo podstatných jmen, zopakuje si předložky místa, seznámí se s tázacími zájmeny, napíše stručný text, seznámí se se svátkem Halloween.	CJ-5-1-03 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03 CJ-5-3-01 CJ-5-4-01	Vyčasuje sloveso mít a tvoří věty kladné, záporné i otázky, odvodí množné číslo podstatných jmen, napíše stručný text k probíranému tématu – school supplies.
	listopad	My world	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho bydliště, zájmů a školy a podobné otázky pokládá svým spolužákům, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se	Naučí se tázací zájmena ´where, who, what, when, how´, tvoří s nimi otázky, odpovídá na ně, používá tvary slovesa have got, v popisu používá předložky místa.	CJ-5-1-03 CJ-5-2-02 CJ-5-2-03 CJ-5-4-01 CJ-5-3-02	Tvoří věty se slovesem mít, napíše stručný popis domu nebo pokoje, zná slovní zásobu a používá ji.

			vztahuje k osvojenému tématu, napíše krátký text.			
	prosinec	My day Christmas time	Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho dne a Vánoc.	Zopakuje si hodiny, naučí se tvořit věty v přítomném čase prostém, popisuje svůj denní režim, píše o svém dni. Dozví se informace o Vánocích ve Velké Británii a USA	CJ-5-1-02 CJ-5-2-02 CJ-5-4-01 CJ-5-3-02	Ovládá slovní zásobu pro popis denní rutiny, ve svém projevu používá přítomný prostý čas, umí sestavit větu kladnou, rozumí informacím o Vánocích ve Velké Británii i USA.
	leden	My day Free time	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života a jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, napíše krátký text o své denní rutině, odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá.	Používá slovní zásobu týkající se denních činností, povinností a zálib, tvoří věty kladné i záporné v přítomném čase prostém, naučí se otázku s ´do a does´, zopakuje si časové předložky, seznámí se s vazbou ´have to´, píše krátký text k tématu.	CJ-5-1-02 CJ-5-1-03 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01 CJ-5-2-03	Ovládá slovní zásobu pro popis denních činností, ve svém projevu používá přítomný prostý čas, umí sestavit větu kladnou, zápornou i otázku, vytvoří přehled svého dne, sdělí, co musí a nemusí dělat, napíše krátký text – house chores.
	únor	Free time My friend´s day	Napíše krátký text o svých zálibách a povinnostech, s použitím jednoduchých vět a slovních spojení, rozumí jednoduchému poslechovému textu, sdělí základní informace týkající se daného tématu, píše jednoduchý text.	Používá slovní zásobu týkající se denních povinností a zálib, tvoří věty kladné i záporné v přítomném čase prostém, používá otázku s ´do a does´ i časové předložky, píše krátký text k tématu.	CJ-5-2-02 CJ-5-2-03 CJ-5-2-01 CJ-5-4-02 CJ-5-1-03 CJ-5-3-01	Ovládá slovní zásobu pro popis denních povinností, používá přítomný prostý čas a vazbu have to, don´t have to, napíše krátký text k tématu – free time.
	březen	My friend´s day We are different	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace, odpovídá na jednoduché otázky, podobné otázky pokládá, vyhledá potřebné informace v textu, napíše jednoduchý text.	Osvojuje si slovní zásobu pro popis osob, používá přítomný čas prostý pro popis denní rutiny, naučí se stupňovat přídavná jména ve 2.stupni, píše krátký popis k tématu.	CJ-5-1-03 CJ-5-2-01 CJ-5-2-02 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Ovládá slovní zásobu týkající se popisu osob, popíše den kamaráda, vystupňuje přídavná jména ve 2.stupni, porovnává osoby, zvířata i věci, vytvoří věty se slovesy být a mít.

	duben	We are different	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, sdělí jednoduchým způsobem základní informace, zapojí se do jednoduchých rozhovorů, rozumí jednoduchým krátkým textům, píše krátká sdělení.	Stupňuje přídavná jména ve 2.stupni a porovnává různě věci, zopakuje si sloveso být a mít, píše krátké texty.	CJ-5-1-03 CJ-5-2-03 CJ-5-3-01 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Vystupňuje přídavná jména ve 2.stupni, porovnává osoby, zvířata i věci, vytvoří věty se slovesy být a mít, pokládá otázky, píše krátký text k tématu.
	květen	We´re going to Africa	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, sdělí jednoduchým způsobem základní informace, zapojí se do jednoduchých rozhovorů, rozumí jednoduchým krátkým textům, napíše krátký text.	Osvojuje si slovní zásobu – zvířata, naučí se strukturu přítomného času průběhového, porovnává zvířata v Africe a Asii, píše krátký text o zvířatech.	CJ-5-1-03 CJ-5-2-01 CJ-5-2-02 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Používá věty v přítomném průběhovém čase, sestaví krátký text o zvířatech, porovnává zvířata, popisuje, co dělají.
	červen	We´re going to Africa	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, odpovídá na jednoduché otázky, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, rozumí jednoduchým krátkým textům, napíše jednoduchý text.	Používá osvojenou slovní zásobu, vytváří věty v přítomném čase průběhovém, tvoří věty kladné i záporné, otázky i odpovědi, píše krátký text, naučí se používat a tvořit řadové číslovky, popisuje obrázky.	CJ-5-1-03 CJ-5-2-03 CJ-5-3-01 CJ-5-3-02 CJ-5-4-01	Popisuje obrázky pomocí přítomného průběhového času, tvoří věty kladné i záporné, ptá se pomocí přítomného průběhového času, napočítá řadovými číslovkami do 50, napíše krátký text o zvířatech.

Anglický jazyk II. st. - Aj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Obsahově i tematicky navazuje výuka na 1. stupeň. Rozvíjí dovednosti uvedené v Rámcovém vzdělávacím programu a tematicky se soustřeďuje na tyto oblasti: naše škola, moje rodina a moje domácí zvířata, náš dům, oslavy, nakupování, výlet do ZOO, naše město, trávení volného času, jídlo a pití, první pomoc, životní prostředí, život v budoucnosti, Velká Británie, objevy a vynálezy, vesmír.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty, porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Žáky učíme prakticky se seznámit s různými učebními strategiemi, především s ohledem na cizojazyčné učení. Poznávání anglického gramatického systému funguje jako prostředek rozvoje abstraktního myšlení. Žáci mohou využít různé styly učení dle svých preferencí, jsou vedeni k sebehodnocení a rozvoji strategie učení.

Kompetence k řešení problému
Žáky učíme vyhledávat informace v referenčních zdrojích – dvojjazyčný slovník, internet. Dále jsou žáci vedeni k odhadování významu neznámých slov např. při práci s textem. Žáci se učí řešení problémů při rozvoji řečových dovedností např. přizpůsobením výběru jazykových prostředků a struktury textu posluchači/čtenáři.

Kompetence komunikativní
Důraz klademe na rozvoj cizojazyčných komunikačních dovedností, rovnoměrně je rozvíjen poslech, čtení s porozuměním, mluvení i psaní. Studenti mají možnost vyjádřit svůj názor a naslouchat názorům druhých. Studenti pracují s autentickými materiály. Žáci se učí vést dialog, poslouchat, mluvit a reagovat na partnera tak, aby byla komunikace plynulá a efektivní.

Kompetence sociální a personální
V řadě aktivit studenti spolupracují formou párové a skupinové práce. Prostřednictvím sebehodnocení se učí identifikovat své slabé a silné stránky. Učí se naslouchat druhým, být empatičtí, pomáhat partnerům v komunikaci, učí se vzájemné podpoře při učení.

Kompetence občanské
Žáci jsou vedeni k postupné samostatnosti při učení, měli by být schopni plánování krátkodobých i dlouhodobých cílů, jsou vedeni k sebehodnocení, s nímž je spojena schopnost sebereflexe. Žáci se učí zdvořilosti a respektu ke svému komunikačnímu partneru. Seznamují se životem svých vrstevníků v jiné zemi, jsou vedeni ke srovnávání a přemýšlení o otázkách týkajících se kulturních odlišností a k jejich akceptování, k respektování jinakosti a občanských práv, práv dítěte, životního prostředí.

Kompetence pracovní
Žáci jsou vedeni k uvědomění si důležitosti znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění. Prostřednictvím portfolia získávají zkušenosti v sebehodnocení. Jsou vedeni k samostatnosti při plánování i při samotném učení.

Kompetence digitální
Usnadňuje žákům orientaci v online prostředí, umožňuje lepší přístup k informacím a dovoluje navazovat kontakty v širokém spektru. Umožnuje žákům všestrannější a rychlejší orientaci v současném světě. Žáci vyhledávají a zpracovávají informace v daném jazyce, posuzují důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje, vyhodnocují informace a dále je digitálně zpracovávají.

Upřednostňované formy a metody práce
Ve výuce využíváme samostatnou, skupinovou a projektovou práci. K vytváření modelových situací využíváme rozhovor, dialog a diskusi. K procvičování slovní zásoby se opíráme o metody slovní, názorně – demonstrační, metodu Brainstorming a myšlenkových map. Metodu řešení problémových úkolů využijeme při práci se slovníky, při vyhledávání na internetu. Při dotváření příběhu pomocí slovních druhů se prolínají inscenační a situační metoda výuky.

Časová dotace
Anglický jazyk je od 6. do 9. ročníku vyučován 3 hodiny týdně. Od 8. ročníku si můžou žáci zvolit konverzaci v angl. jazyce jako povinně volitelný předmět, a to 1 hodina týdně.

Prostředí realizace
Anglický jazyk se vyučuje v kmenové učebně, projektové, prezentační a počítačové učebně. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahujícího se k předmětu, např. návštěvy divadelních představení, filmů, kontakty s rodilým mluvčím.
Třídy se obvykle dělí na vnitřně diferencované jazykové skupiny.

Tematická integrace
Vyučování anglického jazyka probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, dějepis, zeměpis, přírodopis, hudební a rodinnou výchovu.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	září	Hello! How are you?	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, zapojí se do jednoduchých rozhovorů, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, která se vztahuje k tématu, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět.	Představí se, zeptá se na jméno, věk svých spolužáků, zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (měsíce, datum narození, řadové číslovky), zopakuje si abecedu, naučí se tvořit rozkaz ze základních sloves v záporných a kladných větách, tvoří komiks k danému tématu.	CJ-9-1-01 CJ-9-2-01 CJ-9-3-01 CJ-9-4-01	Vyhláskuje své jméno a slovní zásobu dané lekce, vyjmenuje předměty v aktovce, napočítá do 100, vyjmenuje měsíce a sdělí datum narození pomocí řadové číslovky, vytvoří rozkazovací způsob z jednoduchých sloves, vyrobí komiks.
	říjen	New school, new life Halloween	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho bydliště, zájmů a školy a podobné otázky pokládá svým spolužákům, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojenému tématu, napíše krátký text, natočí krátké video z prostředí školy.	Seznámí se s názvy některých států a národností, vyčasuje sloveso být a vytvoří otázky zjišťovací (WH-), zopakuje si slovní zásobu na téma zájmy a škola a získá znalosti o slovesech like, love, hate, do not like, zopakuje si vazbu there is/there are, mluví o škole, seznámí se se svátkem Halloween.	CJ-9-1-03 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-4-01 CJ-9-3-02	Reaguje na otázky týkající se jeho osoby, zájmů a školy, pohovoří o svých zálibách pomocí sloves like, hate, love, do not like, vytvoří otázky zjišťovací a ke státům přiřadí národnost, představí své spolužáky, v e-mailu popíše svoji školu, natočí video, vyjmenuje slovní zásobu k Halloweenu.
	listopad	An American family	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života a jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu,	Zopakuje si slovní zásobu na téma rodina, mluví o své rodině, hraje hry na téma rodina, vytvoří a okomentuje rodokmen, zopakuje si sloveso mít, seznámí se	CJ-9-1-02 CJ-9-1-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-2-03 CJ-9-2-01	Popíše svoji rodinu, vyčasuje sloveso mít, vytvoří rodokmen, který prezentuje před třídou, napíše text o své rodině, sdělí základní informace o Thanksgiving.

			napíše krátký text s použitím slovních spojení o sobě a své rodině, odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá.	s americkým státním svátkem Thanksgiving.		
	prosinec	Tv series Christmas	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho každodenních činností, odpovídá na jednoduché otázky týkající se času a podobné otázky pokládá, vyhledá potřebnou informaci, napíše krátký text k danému tématu.	Popisuje postavy ze seriálů, vymyslí postavy nového seriálu, zná přídavná jména, získá informace o Vánocích ve Velké Británii a USA, píše vánoční přání, zpívá vánoční koledy.	CJ-9-1-03 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01	Ovládá slovní zásobu a přídavná jména, popíše postavy z TV seriálů, zpracuje téma Vánoce.
	leden	My Week	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho každodenních činností, odpovídá na jednoduché otázky týkající se času a podobné otázky pokládá, vyhledá potřebnou informaci, napíše krátký text k danému tématu.	Popisuje program dne pomocí přítomného času prostého, zopakuje si dny v týdnu a základní časové údaje, dozví se informace o školních klubech, sestaví si ideální rozvrh, naučí se časové příslovce a časové údaje.	CJ-9-1-03 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01	Vytvoří prezentaci svého dne, k popisu používá přítomný čas prostý, tvoří jednoduché otázky a odpovědi, popíše svůj školní rozvrh, prezentuje svůj ideální rozvrh, vyjmenuje školní kluby.
	únor	My week St.Valentine´s Day	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života a jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, napíše krátký text, odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá.	Naučí se používat příslovce času ve spojení s přítomným prostým časem, pokládá doplňovací otázky, používá tázací zájmena, seznámí se s anglickým svátkem sv. Valentýna.	CJ-9-1-02 CJ-9-1-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-5-2-03 CJ-9-2-01	Sestavuje věty v přítomném prostém čase a používá časová příslovce, reaguje na otázky, otázky pokládá.

	březen	Home, sweet home	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se domova a místností, zapojí se do jednoduchých rozhovorů, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, napíše krátký text o tématu.	Naučí se popsat dům, seznámí se s přivlastňovacími a předmětnými zájmeny, procvičí si přivlastňovací ´s, vypracuje projekt na téma „Neobvyklý dům“, který popíše pomocí předložek místa.	CJ-9-1-03 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01	Prezentuje projekt, ve kterém využije novou slovní zásobu, reaguje na jednoduché dotazy, napíše krátký text o okolí svého bydliště.
	duben	Chores Easter	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života a jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, napíše krátký text, odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá.	Zopakuje si slovní zásobou – domácí práce a domácí povinnosti, použije modální sloveso *must a have to* v kladných a záporných větách, vyjadřuje, co musí a nemusí dělat, zopakuje si slovní zásobu k Velikonocům.	CJ-9-1-02 CJ-9-1-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-2-03 CJ-9-2-01	Popisuje, co musí a nemusí doma dělat on a členové jeho rodiny, popíše Velikonoce ve Velké Británii a USA, vytvoří prospekt.
	květen	Looking good	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, odpovídá na jednoduché otázky týkající se oblečení a podobné otázky pokládá, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, vyplní údaje o svém vzhledu a o zboží a obchodech.	Naučí se vyjádřit, co má na sobě pomocí přítomného času průběhového, popíše, co pravidelně nosí v jednotlivých ročních období pomocí přítomného času prostého, zopakuje si slovní zásobu z oblasti nakupování, sestavuje rozhovor v obchodě.	CJ-9-2-01 CJ-9-3-01 CJ-9-4-02 CJ-9-2-03	Sdělí, co má právě na sobě, co rád nosí, popíše oblečení spolužáků pomocí přítomného času průběhového, reaguje na otázky týkající se nakupování, předvede rozhovor v obchodě.

	červen	Let´s go on holiday Revision	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, odpovídá na jednoduché otázky týkající se módy a nakupování a podobné otázky pokládá, vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, napíše jednoduchý text na téma.	Zopakuje si slovní zásobu a gramatiku týkající se módy, uspořádá a okomentuje módní přehlídku, zopakuje si sloveso *must, mustn´t*, přítomný průběhový čas, vyjmenuje věci, které si sbalí do kufru na dovolenou, pohovoří o svých plánech na prázdniny, napíše krátký text na téma.	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-4-02	Komentuje módní přehlídku, popíše obsah svého kufru, napíše krátký popis svých prázdnin.
7. ročník	září	Moving School	**Poslech s porozuměním** – rozumí jednoduchému poslechovému textu. **Mluvení** – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho školy. **Čtení s porozuměním** – vyhledává potřebné informace v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojenému tématu. **Psaní** – napíše jednoduchý text o škole.	Žák si zopakuje slovní zásobu z oblasti školy. Popíše školu, její vybavení a jednotlivé třídy pomocí struktury there is/are a předložek. S využitím přítomného času prostého sdělí, co se mu líbí nebo nelíbí na škole a popíše svůj běžný den.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-3-02	Popovídá o sobě, reaguje na otázky týkající se jeho osoby a školy, pohovoří o svém běžném dnu pomocí přítomného času prostého. Napíše text k tématu.
	říjen	Let´s Play Ball Halloween	**Poslech s porozuměním** – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života a jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. **Mluvení** – odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá.	Žák se seznámí se slovní zásobou na téma sporty. Mluví o sportech, které má rád/nemá rád. Pomocí stupňovacích příslovcí vyjádří, v čem je dobrý. Popisuje Halloween a vytvoří informační leták.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-4-01	Používá slovní zásobu z dané oblasti, napíše krátký text k tématu, prezentuje vytvořený leták.

			Čtení s porozuměním – rozumí jednoduchým krátkým textům, vyhledá potřebné informace vztahující se k danému tématu. **Psaní** – napíše jednoduchý text.			
	listopad	Let´s Play Thanksgiving	**Poslech s porozuměním** – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života a jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. **Mluvení** – odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá. **Čtení s porozuměním** – rozumí jednoduchým krátkým textům, vyhledá potřebné informace vztahující se k danému tématu. **Psaní** – napíše jednoduchý text.	Žák rozšiřuje slovní zásobu k tématu. Dozví se o sportech v Kanadě a USA. Používá ve větách need a need to. Vytvoří plakát k propagaci sportovního kroužku. Vyhledává informace k Thanksgiving.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-4-01	Hovoří o sportech. Tvoří věty s need a need to. Vytvoří plakát k propagaci sportovního kroužku, který prezentuje před třídou. Vysvětlí, co je Thanksgiving.
	prosinec	Foodies Christmas Time	**Poslech s porozuměním** – rozumí jednoduchým sdělením, které se týkají stravovacích návyků. **Mluvení** – odpovídá na jednoduché otázky týkající se stravování a podobné otázky pokládá. **Čtení s porozuměním** – vyhledá potřebné informace vztahující se k danému tématu.	Žák popíše své stravovací návyky s použitím výrazů some a any, nakreslí a popíše potraviny v ledničce, doplní chybějící informace do receptu, popíše tříchodové menu svým spolužákům, píše o stravovacích návycích v ČR. Osvojené učivo využije při popisu Vánoc.	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	Pomocí some a any popíše potraviny v lednici, představí tříchodové menu, napíše krátký text o stravovacích návycích v ČR, popisuje a hovoří o Vánocích.

			Psaní – napíše jednoduchý text, sestaví menu.			
	leden	The Animal World	**Poslech s porozuměním** – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. **Mluvení** – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se říše zvířat. **Čtení s porozuměním** – zapojí se do jednoduchých rozhovorů, rozumí jednoduchým krátkým textům ze života zvířat. **Psaní** – napíše jednoduchý text z této oblasti.	Žák se dozví informace o zvířatech a zopakuje si slovní zásobu týkající se zvířat. Učí se stupňovat přídavná jména a pomocí nich popisovat zvířata. Krátce popíše domácího mazlíčka a napíše o něm krátký text.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Popíše domácího mazlíčka pomocí přídavných jmen. Odpoví na otázky týkající se zvířat. Vystupňuje přídavná jména ve druhém stupni.
	únor	The Animal World	**Poslech s porozuměním** – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. **Mluvení** – zapojí se do jednoduchých rozhovorů. **Čtení s porozuměním** – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, rozumí jednoduchým textům. **Psaní** – napíše jednoduchý text.	Žák si prohloubí slovní zásobu týkající se zvířat. Učí se stupňovat přídavná jména ve třetím stupni, pomocí nich popisuje další zvířata, sestavuje příběh pomocí jednoduchého popisu a obrázků zvířat.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Vystupňuje přídavná jména ve druhém a třetím stupni. Vypracuje příběh s obrázky zvířat, reaguje na doplňující otázky.

	březen	New York City	**Poslech s porozuměním** – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. **Mluvení** – odpovídá na jednoduché otázky týkající se tématu a podobné otázky pokládá. **Čtení s porozuměním** – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu. **Psaní** – napíše jednoduchý text.	Žák si zopakuje a rozšíří slovní zásobu týkající se města a života ve městě. Naučí se minulý čas slovesa být. Píše krátkou zprávu s tímto slovesem, seznámí se s americkým svátkem Den nezávislosti.	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-4-02	Reaguje na otázky učitele týkající se měst. Vyčasuje sloveso být v minulém čase a reaguje na otázky s tímto slovesem. Tvoří jednoduché věty v minulém čase prostém s pravidelnými i nepravidelnými slovesy. Napíše krátký blog na dané téma.
	duben	Cities, Towns	**Poslech s porozuměním** – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. **Mluvení** – mluví o daných tématech jednoduchým způsobem, popisuje denní události, hovoří o věcech ze svého života, zeptá se na základní informace a adekvátně na ně reaguje. **Čtení s porozuměním** – rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích, vyhledává v nich požadované informace, orientuje se v autentických materiálech – z kontextu	Žák si zopakuje a rozšíří slovní zásobu týkající se města a života ve městě. Zopakuje si minulý čas slovesa být a seznámí se s minulým časem pravidelných a nepravidelných sloves v kladných větách. Píše krátkou zprávu s těmito slovesy.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-02	Reaguje na otázky učitele týkající se měst. Vyčasuje sloveso být v minulém čase a reaguje na otázky s tímto slovesem. Tvoří jednoduché věty v minulém čase prostém s pravidelnými i nepravidelnými slovesy. Napíše krátký blog na dané téma.

			odvodí pravděpodobný význam nových slov. **Psaní** – napíše jednoduchý text týkající se probíraného tématu.			
	květen	Teen Idols, Films, Movies	**Poslech s porozuměním** – rozumí obsahu autentických materiálů za pomocí vizuální podpory, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. **Mluvení** – sestaví jednoduché sdělení, mluví o daných tématech jednoduchým způsobem. **Čtení s porozuměním** – rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích, vyhledává v nich požadované informace, orientuje se v autentických materiálech – z kontextu odvodí pravděpodobný význam nových slov. **Psaní** – napíše jednoduchý text týkající se probíraného tématu	Žák se naučí slovní zásobu z oblasti filmů. Procvičuje minulý čas, tvoří věty kladné i záporné, čte recenze o filmech, hercích, idolech, odpovídá na otázky k tématu, vyhledává a doplňuje potřebné informace, mluví o svém oblíbeném filmu nebo seriálu.	CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	Reaguje na otázky učitele týkající se filmů, herců a hereckých idolů. Napíše krátký text na zadané téma. Časuje slovesa v minulém čase prostém a převádí věty do záporu. Sdělí základní informace o filmu.
	červen	Teen Idols, Famous Stars	**Poslech s porozuměním** – rozumí obsahu autentických materiálů za pomocí vizuální podpory, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či	Žák si zopakuje a prohlubuje slovní zásobu k popisu osob a filmových žánrů. Popisuje svůj idol, používá minulý čas prostý, tvoří otázky v minulém čase prostém. Sestavuje rozhovory. Čte texty a sleduje videa k danému tématu.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	Povídá o svém filmovém idolu, reaguje na otázky týkající se daného tématu, při popisu používá minulý čas prostý. Napíše krátký text k danému tématu.

			konverzace, který se týká osvojovaných témat. **Mluvení** – sestaví jednoduché sdělení, mluví o daných tématech jednoduchým způsobem, popisuje denní události, hovoří o věcech ze svého života. **Čtení s porozuměním** – rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích, vyhledává v nich požadované informace, orientuje se v autentických materiálech – z kontextu odvodí pravděpodobný význam nových slov. **Psaní** – napíše jednoduchý text týkající se probíraného tématu.			
8. ročník	září	Be creative	**Poslech s porozuměním** - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat. **Mluvení** – mluví o daných tématech jednoduchým způsobem, popisuje denní události, hovoří o věcech ze svého života, zeptá se na základní informace a adekvátně na ně reaguje. **Čtení s porozuměním** -	Žák si zopakuje slovní zásobu týkající se volnočasových aktivit – koníčků a zájmů, používá výrazy pro vyjádření porovnávání množství, sestavuje dotazník, tvoří otázky a zapisuje odpovědi, vytvoří statistiku. Žák pomocí přídavných jmen popisuje povahové vlastnosti lidí, procvičuje další nepravidelná slovesa a minulý čas prostý, písemně reaguje na inzerát, připraví talentovou show.	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Adekvátně reaguje na otázky ohledně volnočasových aktivit, sám podobné otázky pokládá, hovoří a píše o svých zálibách, sestaví statistiku, kterou prezentuje. Pohovoří o svých schopnostech a dovednostech. Tvoří věty v minulém čase prostém, vyjmenuje nepravidelná slovesa a použije je ve větách. Napíše odpověď na inzerát.

			rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích, vyhledává v nich požadované informace, orientuje se v autentických materiálech – z kontextu odvodí pravděpodobný význam nových slov. **Psaní** – napíše jednoduchý text, týkající se probíraného tématu.			
	říjen	Once upon a time	**Poslech s porozuměním** - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat. **Mluvení** – mluví o daných tématech jednoduchým způsobem, popisuje denní události, hovoří o věcech ze svého života, zeptá se na základní informace a adekvátně na ně reaguje. **Čtení s porozuměním** - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích, vyhledává v nich požadované informace, orientuje se v autentických materiálech – z kontextu odvodí pravděpodobný význam nových slov.	Žák procvičuje minulý čas prostý a další nepravidelná slovesa. Popisuje vzhled a povahu osob, zopakuje si části těla. Sestaví dotazník. Žák se seznamuje s minulým časem průběhovým a rozeznává rozdíly mezi minulým časem prostým a průběhovým. Čte autentické texty, píše krátký text na dané téma.	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Popíše sebe, kamaráda nebo svou oblíbenou postavu. Tvoří věty v minulém čase prostém. Odpovídá na otázky. Napíše krátký text. Tvoří věty s minulým časem prostým i průběhovým, reaguje na otázky a adekvátně na ně odpovídá. Popíše svůj sen. Hovoří o své oblíbené knižní postavě a vytvoří krátký komiks.

			Psaní – napíše jednoduchý text týkající se probíraného tématu.			
	listopad	Let´s celebrate	**Poslech s porozuměním** - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. **Mluvení** - mluví o daných tématech jednoduchým způsobem, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje na otázky o svátcích, sdělí základní informace týkající se tématu svátků a tradic v ČR, USA a UK. **Čtení s porozuměním** – rozumí jednoduchým krátkým textům v učebnicích, vyhledává v nich požadované informace, orientuje se v autentických materiálech – z kontextu odvodí pravděpodobný význam nových slov.	Žák získává informace o svátcích v anglicky mluvících zemích, vypráví o našich významných dnech a tradicích, vytváří nabídku či návrh a reaguje na ně. Zopakuje si přítomný průběhový čas a naučí se jím vyjadřovat plány do blízké budoucnosti. Učí se správně přečíst a zapsat datum.	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Pohovoří o svátcích v anglicky mluvících zemích a v Česku (včetně toho, kdy, jak a proč se konají), k vybranému svátku vytvoří letáček a prezentuje ho před třídou, o vybraném svátku napíše krátký text. Používá přítomný průběhový čas pro blízkou budoucnost. Reaguje na nabídku či návrh. Vytvoří pozvánku na oslavu.

			Psaní – napíše jednoduchý dialog týkající se svátků a vytvoří letáček o vybraném svátku.			
	prosinec	The Pelican State	**Poslech s porozuměním** - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace na téma popisu země. **Mluvení** - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu popisu zemí. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v neformální situaci (dialog o plánech), mluví o osvojovaném tématu (o aktivitách na zimní dovolené). **Čtení s porozuměním** – vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech o Louisianě. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života (neformální e-mail). **Psaní** – reaguje na jednoduché písemné sdělení (na neformální e-mail). Popisuje svou oblíbenou zemi nebo svůj	Žák poslouchá text o místech ve státě Louisiana a přiřazuje je k místům na mapě. Orientuje se na mapě. Žák čte text o zajímavostech v Louisianě a získává z něj podstatné informace. Osvojuje si tak novou slovní zásobu k popisu země. Žák poslouchá konverzaci o místech a zajímavostech v ČR a sám je popisuje s důrazem na Pardubický kraj. Žák mluví o věcech, které by si vzal na zimní dovolenou, a udílí podobné rady (pomocí should) svému kamarádovi. Žák dále mluví o aktivitách, které by na zimní dovolené podniknul a tvoří dialog se spolužákem a k tomu používá be going to, dialogy je možné nahrát jako video. Žák píše neformální e-mail jako odpověď.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	Přiřadí, doplní text na základě obsahu krátkého a jednoduchého projevu. Krátce pohovoří o Louisianě a ČR – podle osnovy (o přírodě, městech, historii, známých lidech, počasí, jídle a sportu), používá novou slovní zásobu. Vytvoří prezentaci o své oblíbené zemi nebo oblíbeném českém kraji – podle osnovy. Krátce pohovoří o zimní dovolené, používá should. Porozumí obsahu krátké a jednoduché konverzace o plánech na prázdniny, zachytí konkrétní informace. Vytváří dialog o plánech na zimní prázdniny, používá be going to. Píše neformální e-mail.

			oblíbený český kraj pomocí osnovy.			
	leden	A trip to Scotland	**Poslech s porozuměním** - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace. **Mluvení** – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje, krátce mluví o osvojovaném tématu (o výletu do Skotska). V rozhovorech se domluví na tom, co bude dělat a kam půjde. **Čtení s porozuměním** – vyhledá informace v jednoduchých autentických materiálech, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života. **Psaní** - napíše jednoduchý text týkající se osvojovaného tématu (předpověď počasí, místa, kde žije).	Žák se zapojí do krátkého rozhovoru týkajícího se budoucnosti (will). Žák porozumí inzerátu na výlet do další anglicky mluvící země (Skotska) a ve skupině vytváří prezentaci s podobným inzerátem – podle osnovy. Pro to používá will pro vyjádření předpovědí o budoucnosti. Žák si osvojí slovní zásobu spojenou s počasím a porozumí předpovědi počasí a sám napíše podobnou předpověď. Žák pomocí would like to vyjadřuje přání, co by chtěl navštívit v Glasgow. Zeptá se na cestu a sám poradí, kudy jít. Žák porozumí rozhovoru v informačním centru a vytváří dialog, ve kterém si kupuje lístek na veřejnou dopravu. Žák píše podle osnovy článek o dopravě v rodném městě/vesnici.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Používá will v rozhovorech o budoucnosti. Vybere text inzerátu, který nejlépe vyhovuje přáním postav. Prezentuje prezentaci (inzerát na výlet do Skotska). Najde chybné informace v předpovědi počasí a vytvoří svou předpověď. Vybírá si místo, které by chtěl v Glasgow navštívit a používá k tomu frázi would like to. Vede konverzaci o tom, kde se nachází místa ve městě. Vybere odpovědi k videu z informačního centra. Předvede dialog se spolužákem, ve kterém si kupuje lístek. Napíše článek o veřejné dopravě.
	únor	Our future	**Poslech s porozuměním** - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace. **Mluvení** – sdělí základní informace týkající se	Žák si zopakuje slovní zásobu spojenou s oslavami a porozumí videu, kde se domlouvá oslava narozenin. Žák si zopakuje budoucí čas (be going to) a porozumí pozvánce na oslavu narozenin. Podobnou pozvánku sám tvoří. Žák si zopakuje slovní	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Vybere správné odpovědi k videu. Tvoří věty s be going to a popisuje tak pozvánku na oslavu. Vytváří pozvánku na svou oslavu. Vybírá slova a správné odpovědi na základě poslechu o předpovědi počasí. Tvoří předpovědi o budoucnosti

			osvojovaného tématu (budoucnosti). **Čtení s porozuměním** – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života (pozvánka na oslavu). **Psaní** - napíše jednoduché texty týkající se osvojovaného tématu (pozvánku na oslavu).	zásobu k počasí a porozumí předpovědi počasí. Žák si zopakuje budoucí čas (will) a tvoří předpovědi o své budoucnosti.		své i svého spolužáka a používá k tomu will.
	březen	Aims, targets and objectives	**Poslech s porozuměním** - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace (vlog). **Mluvení** - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje (konverzace o cílech). **Čtení s porozuměním** – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života (o cílech). **Psaní** – napíše jednoduchý text týkající se osvojovaného tématu (o cílech).	Žák procvičuje užití will (a promise, offer, decision, prediction) a zapojuje se do konverzace o cílech ve svém životě. Žák rozeznává rozdíly mezi going to a will. Žák porozumí vlogu o budoucnosti. Žák porozumí textu o cílech a píše o svých cílech pro tento rok.	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Přiřazuje věty s will ke kategoriím (a promise, offer, decision, prediction). Zeptá se spolužáka na cíle v jeho životě a na podobné otázky odpovídá – má k dispozici osnovu. Vysvětluje rozdíly mezi going to a will. Volí odpovědi a seřazuje věty u vlogu. Vytvoří nástěnku z cílů pro tento rok.
	duben	What´s next	**Poslech s porozuměním** - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, rozumí obsahu jednoduché konverzace (o ekologii). **Mluvení** – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje, mluví o osvojovaném tématu.	Žák si osvojí slovní zásobou spojenou s ekologií. Žák porozumí textům o ekologickém městě a ekologickém životním stylu a vyplní o sobě kvíz o ekologickém životním stylu. Žák procvičuje čtení číselných výrazů a porovnává různá města, co se týče jejich ekologie. Žák porozumí letáku o budoucnosti Vancouveru a vlogu o ekologickém	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01	Žák rozhoduje o správnosti tvrzení ke článku o Vancouveru, odpovídá na otevřené otázky k poslechu a vyplňuje formulář (kvíz). Zachytí číselné výrazy, odpovídá na otázky k různým městům, rozhoduje o správnosti tvrzení a porovnává města. Najde konkrétní informace v letáku, vybírá ze správných

			Čtení s porozuměním – vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických textech (leták), rozumí krátkým a jednoduchým textům (článek o Vancouveru). **Psaní** - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (kvíz k ekologickému životnímu stylu).	životním stylu a osvojí si podmínkovou větu 1. typu.		odpovědí u vlogu a tvoří podmínkové věty 1. typu.
	květen	What´s next	**Poslech s porozuměním** - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace (při práci ve skupině). **Mluvení** – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje (při práci ve skupině), mluví o osvojovaném tématu (o nové čtvrti Litomyšle), popíše věci ze svého každodenního života (vynálezy). **Čtení s porozuměním** – vyhledá požadované informace v jednoduchých textech (v eseji). **Psaní** - napíše jednoduché texty týkající se osvojovaného tématu (esej o tom, jak se chovat ekologičtěji).	Žák podle osnovy hovoří o různých vynálezech, z čeho jsou vyrobeny a k čemu slouží, používá k tomu trpný rod. Žák porozumí eseji o tom, jak se chovat ekologičtěji, a sám napíše podobnou esej. Žák pracuje ve skupině a vymýšlí novou čtvrť Litomyšle, která bude co nejvíce ekologická.	CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Vytváří věty o vynálezech, používá trpný rod. Vyhledává informace v eseji o ekologii a podle osnovy tvoří esej o tom, jak se chovat ekologicky. Žák komunikuje ve skupině, zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů a poté prezentuje novou čtvrť Litomyšle.
			Poslech s porozuměním - rozumí informacím v jednoduchých poslechových			Seřazuje věty a rozhoduje se o správnosti tvrzení k poslechu. U videa přiřazuje obrázky

	červen	Friends 4 ever	textech, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace (o vztazích). **Mluvení** – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje (ve dvojici, skupinkách), mluví o osvojovaném tématu. **Čtení s porozuměním** - vyhledá požadované informace v jednoduchých textech. **Psaní** – vytvoří jednoduchý plakát týkající se přátelství.	Žák si osvojí slovní zásobu spojenou s lidskými vlastnostmi a vztahy. Žák porozumí poslechu a videu o přátelství a vytvoří ve skupinkách o něm také plakát. Žák ve dvojici diskutuje o přátelství.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	k textu a vybírá správnou odpověď. Tvoří plakát o přátelství ve skupinkách, plakát prezentuje. Zapojuje se do konverzace – podle osnovy – na téma přátelství.
9. ročník	září	Friends 4 ever	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace (o vztazích), zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje (ve dvojici, skupinkách), mluví o osvojovaném tématu přátelství, vyhledá požadované informace v jednoduchých textech, vytvoří jednoduchý plakát týkající se přátelství, píše text k tématu.	Osvojuje si slovní zásobu spojenou s lidskými vlastnostmi a vztahy, porozumí poslechu a videu o přátelství a vytvoří ve skupinkách o něm plakát, ve dvojici diskutuje o přátelství, tvoří věty v předpřítomném čase, používá vazbu *would rather* a *would prefer*.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Seřadí věty a rozhoduje se o správnosti tvrzení k poslechu, u videa přiřazuje obrázky k textu a vybírá správnou odpověď, tvoří plakát o přátelství ve skupinkách, plakát prezentuje, zapojuje se do konverzace podle osnovy – na téma přátelství, napíše popis svého kamaráda.
	říjen	Hire me	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, mluví o osvojovaném tématu práce, zeptá se na základní informace, vyhledá požadované informace v	Používá vazbu *will have to*, sestaví svůj životopis, hovoří o jednotlivých povoláních, vybírá práci na základě inzerátů, sestaví a sehraje rozhovor k *job interview*, používá ve větách	CJ-9-1-01 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Zachytí konkrétní informace z inzerátů k práci, porozumí tématu (vybere a přiřadí obrázek nebo text), krátce pohovoří na osvojené téma – *job interview* podle osnovy,

			jednoduchých textech, napíše jednoduché texty týkající se osvojovaného tématu práce.	předpřítomný čas a výrazy *since, for, already, yet, still*.		zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů na podobné výpovědi reaguje, napíše životopis, sestavuje věty v předpřítomném čase.
	listopad	Feeling sick Thanksgiving	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, mluví o osvojovaném tématu *illnesses*, vyhledá požadované informace v jednoduchých textech, napíše jednoduché texty týkající se osvojovaného tématu – *illnesses.*	Opakuje části těla a smysly, hovoří o zdravých a nezdravých zvycích, sehraje role play „U lékaře“, domlouvá si schůzku, píše krátký blog o zdraví, vytvoří plakát na téma typická snídaně, tvoří věty ve 2. kondicionálu. Zopakuje si slovní zásobu a informace k *Thanksgiving*.	CJ-9-1-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Zachytí konkrétní informace, porozumí tématu (vybere a přiřadí obrázek nebo text) z oblasti zdraví, vyjmenuje části těla, krátce pohovoří na osvojené téma – podle osnovy předvede rozhovor v ordinaci, najde konkrétní informace v textu, tvoří věty ve 2.kondicionálu, napíše blog o zdraví.
	prosinec	Christmas time	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, mluví o osvojovaném tématu, vyhledá požadované informace v jednoduchých textech, napíše jednoduché texty týkající se osvojovaného tématu.	Opakuje gramatiku 2. kondicionálu, procvičuje osvojenou slovní zásobu, napíše vánoční přání, pokládá otázky týkající se Vánoc, hovoří o vánočních zvycích ve Velké Británii, USA a ČR.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Zachytí konkrétní informace, porozumí tématu (vybere a přiřadí obrázek nebo text), krátce pohovoří na osvojené téma – podle osnovy, najde konkrétní informace v jednoduchém textu k tématu, napíše jednoduchý text (email).
	leden	Stereotypes	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či	Vyjadřuje své názory ke stereotypům, hovoří o svých stereotypech, porovnává české a britské stereotypy, vyjadřuje	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Porozumí obsahu krátkého a jednoduchého projevu (přiřadí, doplní text), zapojí se do jasně strukturovaného rozhovoru, napíše jednoduchý

			konverzace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, napíše jednoduchý text týkající se osvojovaného tématu.	kontrast, používá vazby *be allowed to*, *must,, have to.*		text na téma stereotypů, natočí video o stereotypech.
	únor	Choice of school	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje, vypráví příběh ze svého každodenního života, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, napíše jednoduchý text týkající se osvojovaného tématu, vyplní formulář.	Sestavuje rozhovor na střední školu, opakuje slovní zásobu týkající se povolání, hovoří o svém budoucím studiu, vyplňuje formulář, opakuje přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas, předpřítomný čas, popisuje obrázky.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Porozumí obsahu krátkého a jednoduchého projevu (přiřadí, doplní text), zapojí se do jasně strukturovaného rozhovoru – vstupního pohovoru na střední školu, napíše instagramový příspěvek, popíše obrázek.
	březen	Food and catering	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu, mluví o osvojovaném tématu, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, vyhledá	Hovoří o různých druzích pokrmů a restaurací, vyjadřuje svůj názor, objednává si jídlo v restauraci – předvede rozhovor, vytváří webovou stránku pro restauraci, popisuje obrázky, opakuje gramatické jevy.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01	Porozumí obsahu krátkého a jednoduchého projevu (přiřadí, doplní text) – v restauraci. Zapojí se do rozhovoru zachytí konkrétní informace – objednávání jídla, porozumí tématu, krátce pohovoří na osvojené téma – podle osnovy sestaví rozhovor, rozumí jednoduchým textům a

			požadované informace, popíše oblíbenou restauraci.			odvodí z kontextu neznámá slova, prezentuje webovou stránku, kterou vytvořil, popisuje obrázek.
	duben	Plans for the weekend Easter	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu, mluví o osvojovaném tématu, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, vyhledá požadované informace, vyplní základní údaje, reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Opakuje slovní zásobu z oblasti volného času, opakuje *will a going to*, hovoří o svých plánech, píše reklamu na víkendovou aktivitu, popisuje obrázky, pokládá otázky týkající se Velikonoc, hovoří o velikonočních zvycích ve Velké Británii, USA a ČR.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	Porozumí obsahu krátkého a jednoduchého projevu (přiřadí, doplní text), zapojí se do rozhovoru, zachytí konkrétní informace, porozumí tématu, krátce pohovoří na osvojené téma – podle osnovy a rozumí jednoduchým textům, odvodí z kontextu neznámá slova, zapíše/doplní informace, které se týkají činností, které běžně vykonává, odpoví písemně na krátké sdělení a otázky týkající se volnočasových aktivit, napíše reklamu a prezentuje.
	květen	Public transport	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, mluví o osvojovaném tématu, vyhledá požadované informace v jednoduchých textech, napíše jednoduché texty týkající se osvojovaného tématu.	Opakuje slovní zásobu k dopravě, kupuje on-line jízdenky, sestavuje rozhovory, vyjadřuje svůj názor, sděluje, jaký druh dopravy preferuje a proč, sepisuje výhody a nevýhody veřejné dopravy, popisuje obrázky.	CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-02 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Zachytí konkrétní informace, porozumí tématu – veřejné dopravy (vybere a přiřadí obrázek nebo text), krátce pohovoří na osvojené téma – podle osnovy – výhody a nevýhody veřejné dopravy, najde konkrétní informace v jednoduchém textu k tématu – jízdní řády, napíše jednoduchý text na téma výhod a nevýhod cestování různými dopravními prostředky.

	červen	Accommodation	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, vypráví jednoduchý příběh ze svého každodenního života, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, napíše jednoduché texty týkající se osvojovaného tématu.	Opakuje slovní zásobu z oblasti ubytování, formou rozhovoru sehraje *check in a check out*, píše e-mail, vyplňuje rezervační formulář na ubytování, píše recenzi hotelu, opakuje gramatické jevy, popisuje obrázky.	CJ-9-1-01 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Zachytí konkrétní informace týkající se ubytování a rezervací, porozumí tématu (vybere a přiřadí obrázek nebo text), krátce pohovoří na osvojené téma – rezervace ubytování – podle osnovy a rozumí jednoduchým textům, píše recenzi hotelu a e-mail ohledně rezervace ubytování, popisuje obrázky.

Příležitostné exkurze:

- zájezd do Velké Británie
- Halloween v ZOO Dvůr Králové nad Labem
- beseda s rodilým mluvčím anglického jazyka
- návštěva anglicky mluveného filmu v kině
- divadelní představení v anglickém znění
- výstavy a přednášky týkající se anglicky mluvících zemí

Další cizí jazyk - Německý jazyk II. st. - Nj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Hlavním cílem výuky německého jazyka na 2. stupni je seznámení a motivování žáků k osvojení cizího jazyka. Je kladen důraz především na fonetickou stránku. Součástí vyučování německému jazyku je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako výjezdy do zahraničí, exkurze, projekty, atd. Výuka je zaměřena na zvládnutí těchto dovedností: Schreiben – psaní, Lesen – čtení, Lesenverstehen – čtení s porozuměním, Hörverstehen – poslech s porozuměním.

Nosná témata:

7. ročník: Bydlím …, Jmenuji se … / Moje rodina / Moji přátelé / Škola / Moje koníčky
8. ročník: Mám počítač / Kde a kdy? / O prázdninách / U nás / Jak se dostanu …?
9. ročník: Můj den / Můj týden / Co tě bolí? / Ve městě, na venkově / Počasí / Zase prázdniny

Stěžejní činnosti žáků ve výuce německého jazyka

- Žák pečlivě vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou.
- Rozumí každodenním výrazům, pokynům a základním frázím a adekvátně na ně reaguje, rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu. (např. reaguje na pokyny učitele, odpoví otázky k textu, vede krátký dialog)
- Seznamuje se s prací s dvojjazyčným slovníkem.
- Sdělí základní informace o sobě, rodině a kamarádech.
- Vyplní jednoduchý dotazník.
- Reprodukuje obsah textu za pomocí obrázkové osnovy.
- Napíše jednoduché sdělení (krátký dopis, pozvánku, apod.)
- Vede jednoduchý dialog.
- Doplňuje tzv. Lückentext – logická následnost v textu.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Získává poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy, apod.)
- Při osvojování slovní zásoby se učí nová slova ve vztazích (asociogramy, protiklady)
- Motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy (projekty, exkurze, apod.)
- Pracuje s chybou, chybu nechápe jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení.
- Zvládá zdánlivě neřešitelné úlohy – např. poslech: nezpanikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když ne všemu rozumím, domyslit si význam, cvičením dosahovat zlepšení.
- Snaží se pochopit systém gramatiky – systematizace, zařazení dalších jevů do systému.
- Rozvoj jednotlivých dovedností (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev)
- Rozlišuje mluvenou psanou formu slova. K učení využívá různé formy a metody učení (obrázkové slovníky, kartičky, ..)

Kompetence k řešení problému

- Uplatňuje získané dovednosti k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka (např. ptá se na cestu, nakupuje, objednává lístky, ..)
- Vyjádří souhlas či nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení problémů.
- Řeší úkoly v PS.
- Hraje situační hry, Rollenspiele – reálné i nereálné situace.
- Zpracovává projekty – plánuje řešení, přípravu, využívá znalostí reálií, prezentuje výsledky vlastní práce.

Kompetence komunikativní
- Prakticky a efektivně využívá všech způsobů komunikace (písemné a ústní)
- Formuluje a vyjadřuje myšlenku tak, aby ji partner rozuměl.
- Rozlišuje slovní zásobu, vytváří si v ní systém.
- Vypravuje, diskutuje, přednáší referát, vede dialog.
- Píše dopis, e-mail, přání, vzkaz, jednoduchou žádost, vyplní formulář.
- Reaguje na slyšené i psané projevy.
- Jednoduše popíše situaci, věc.
- Využívá intonace, důrazu, melodie hlasu.
- Komunikuje s lidmi z jiných zemí.

Kompetence sociální a personální
- Uplatňuje individuální schopnosti k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v Nj.
- Spolupracuje ve dvojicích, či ve skupinách.
- Vyměňuje si zkušenosti.
- Buduje si sebevědomí.

Kompetence občanské
- Zodpovědně plní zadané úkoly, přebírá zodpovědnost sami za sebe, za tým, za skupinu.
- Dodržuje pravidla – slušného chování, respektuje pravidla země, v níž jsem host, respektuje tradice jiných národů.
- Poznává společné prvky v dějinách.
- Vztah k životnímu prostředí jako téma.

Kompetence pracovní
- Účelně využívá vědomostí a dovedností v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (např. práce s počítačem)
- Pracuje se slovníkem.
- Vyhledává informace, materiály potřebné pro práci v hodinách, na projektu, apod.
- Formuje pracovní návyky – vedení sešitu, psaní slovíček, …
- Je schopný pracovat ve dvojicích, ve skupině, v týmu, na stanovištích, …
- Pracuje na počítači, s internetem.
- Prezentuje výsledky své vlastní práce a práce skupiny.
- Orientuje se v učebnici.

Kompetence digitální
Usnadňuje žákům orientaci v online prostředí, umožňuje lepší přístup k informacím a dovoluje navazovat kontakty v širokém spektru. Umožnuje žákům všestrannější a rychlejší orientaci v současném světě. Žáci vyhledávají a zpracovávají informace v daném jazyce, posuzují důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje, vyhodnocují informace a dále je digitálně zpracovávají. Rozlišují znaky na klávesnici.

Upřednostňované formy a metody práce:
- Především klasické metody vysvětlování, procvičování a opakování učiva.
- Práce se slovníkem a autentickými materiály.
- Práce s počítačovými programy.
- Dialogy, práce ve skupinách.
- Frontální vyučování (výklad a shrnutí učiva).
- Projektové vyučování.
- Poslechy nahrávek rodilých mluvčích
- Gramatické hry.
- Konverzace.

Časová dotace:
pro druhý cizí jazyk od 7. třídy
7. třída – 2 hodiny
8. třída – 2 hodiny
9. třída – 2 hodiny
pro druhý cizí jazyk od 8. třídy
8. třída – 3 hodiny
9. třída – 3 hodiny

Prostorová realizace:
- jazyková učebna s možností použití videa, DVD přehrávače, CD přehrávače
- projektová učebna
- učebna výpočetní techniky

Tematická integrace:
Německý jazyk je tematicky propojen s českým jazykem (internacionalismy, jména a příjmení v češtině, telefonování – správný styl mluveného slova), se zeměpisem (země, ve kterých se mluví německy), s občanskou výchovou (organizace volného času), s informatikou i s biologií.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
7. ročník	září	Erste Schritte	Osvojuje základní fonetické návyky. Hláskuje jména. Pozdraví a umí se představit. Vyjmenuje dny v týdnu. Počítá do 20, zná základní barvy, přečte německá chlapecká a dívčí jména, jména osobností, měst a zvířat.	Učí se říkanky zaměřené na osvojení fonetických návyků. Vede minidialogy.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-01	Pozdraví a umí se představit. Vyjmenuje dny v týdnu. Počítá do 20, zná základní barvy, přečte německá chlapecká a dívčí jména, jména osobností, měst a zvířat. Předvede seznamovací minidialog.
	říjen	Ich heiße, ich wohne in …	Osvojuje si základní fonetické návyky. Představí se. Rozliší tykání – vykání. Poděkuje. Klade jednoduché otázky. Poprosí o zopakování sdělení. Písemně sdělí několik údajů o sobě.	Vede minidialogy, zpívá píseň, říká říkadla, při kterých klade důraz na správnou výslovnost. Učí se jazykolamy. Rozlišuje dívčí a chlapecká jména. Napíše krátký dopis. Vypráví o sobě. Projekt „Ich“.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-01	Představí se. Rozliší tykání – vykání. Poděkuje. Klade jednoduché otázky. Poprosí o zopakování sdělení. Písemně sdělí několik údajů o sobě. Použije zápor „nicht“.
	listopad	Meine Familie	Utvoří jednoduchou větu oznamovací, či tázací. Představí členy rodiny. Popíše fotografii a použije základní prostorovou orientaci. Vypráví obrázkový příběh.	Sestavuje z kartiček jednoduché věty. Popisuje fotografii své rodiny, svých přátel. Pomocí obrázků vypráví jednoduchými větami příběh.	DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02	Pomocí fotografii představí spolužákům svoji rodinu, své přátelé. Používá přivlastňovací zájmeno „mein – meine, dein – deine“, 2.pád opíše pomocí předložky „von“.

	prosinec	Meine Freunde	Reaguje na otázky spolužáků. Používá časové údaje. Popíše osobu, vypráví o zájmech.	Minidialogy. Žáci se vzájemně ptají, kde bydlí členové jejich rodiny, co rádi dělají, jací jsou. Doplňuje chybějící slova v textu.	DCJ-9-2-03	Používá předložku „um“ v časových údajích. Rozezná význam slova „Uhr - Stunde“.
	leden	Meine Freunde	Žák čte s porozuměním. Vypráví o kamarádovi.	Popisuje své přátele. Čte krátké texty. Na základě porozumění rozhoduje richtig – falsch. Projekt „Mein Freund“. Procvičuje časování pravidelných sloves pomocí pracovních listů, hry s kostkou.	DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03	Žák popíše, co dělá rád a nejraději. Použije nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací.
	únor	Schule, Schule	Pojmenuje školní věci. Použije otázku „Wie heißt man auf Deutsch?“. Popíše předměty. Seznamuje se s pojmem „neurčitý člen". Reaguje na položené otázky (richtig-falsch).	Vede minidialogy s popisem předmětů, kladením otázek na určité školní předměty. Odpovídá kladně či záporně. Poslouchá text a pokouší se reagovat na otázky vztahující se k textu.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-02	Žák používá členy určité a neurčité u podstatných jmen, zápor „kein“.
	březen	In der Schule,	U podstatných jmen používá členy určité i neurčité. Umí přiřadit známá německá, rakouská, švýcarská města k příslušným zemím.	Seznamuje se s zeměpisnou mapou německy hovořících zemí. Přiřazuje známá města do příslušných zemí.Opakuje novou slovní zásobu pomocí nahrávek a upevňuje si tak fonetické návyky.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03	Podá příkazy k denním školním činnostem. Známá města přiřadí k německy hovořícím zemím.
	duben	Mein Hobby	Popíše činnosti během týdne.	Žáci hrají Bingo k upevnění slovní zásoby. Tvoří minidialogy. Na základě poslechu reaguje na otázky vztahující se k textu.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-3-03	Časuje pravidelná slovesa. Klade otázky. Rozlišuje přímý a nepřímý pořádek slov ve větě.

				Formou „Chattenrap“ procvičuje časování slovesa „chatten“.		
	květen	Mein Hobby	Lesenverstehen. Přečte si krátký text. Rozhodne, zda věty vztahující se k textu jsou chybné, či ne. Odpovídá na otázky vztahující se k textu. Odmítne či potvrdí telefonickou domluvu.	Poslouchá text a pokouší se reagovat na otázky vztahující se k textu. Vede minidialogy o sjednání schůzky.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-03	Užívá časovou předložku „am“. Časuje pomocné sloveso „sein“. Přečte si krátký text. Rozhodne, zda věty vztahující se k textu jsou chybné, či ne. Odpovídá na jednoduché otázky vztahující se k textu.
	červen	Hobbys von Freunden	Vypráví o koníčcích svých kamarádů. Píše e-mail o sobě a své rodině. Odpoví na jednoduchý dopis.	Píše krátké vzkazy, e-maily, dopisy. Poslouchá text a pokouší se reagovat na otázky vztahující se k textu. Reaguje na otázky spolužáků k danému tématu.	DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-03	Časuje pravidelná slovesa a pomocné sloveso „sein“. Vhodně užívá časové předložky „um“ a „am“. Klade otázky a odpovídá na ně.
8. ročník	září	Ich habe einen Computer	Telefonuje. Popisuje zvířata. Posuzuje richtig - falsch.	Opakuje gramatické jevy 7.třídy. Pomocí hry Bingo si rozšiřuje slovní zásobu, klade otázky a zpracovává získanou odpověď. Užívá 4.pád k vyjádření vlastnictví věcí, k popisu co maluje, co fotografuje.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02	Časuje pomocné sloveso „haben“. Užívá 4.pád podstatných jmen s neurčitým členem.
	říjen	Ich habe einen Computer	Záporně odpovídá pomocí „kein“. Píše krátký dopis. Časuje slovesa bez změny kmenové samohlásky.	Časuje pravidelná slovesa, vyjadřuje, co dělá rád. Procvičuje časování sloves na PC. Reaguje na určité příkazy. Seznámí se se základními informacemi o Vídni. Vyhledává některé informace o Vídni na internetu.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-03	Používá zápor „kein“ ve 4.pádě. Sdělí informace o Vídni.

	listopad	Wo und wann?	Pozve kamarády na oslavu. Pohovoří o svém věku a stáří rodinných příslušníků. Zvládá základní matematické úkony. Sdělí, kde se provádí určité činnosti.	Počítá jednoduché příklady s výsledkem do 100. Zdokonaluje výslovnost – jazykolamy. Poslouchá text a pokouší se reagovat na otázky vztahující se k textu. Popisuje obrázky pomocí předložky „in“ + 3.pád podstatných jmen.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-02	Používá předložku „in“ ve 3.pádě. Rozliší a utvoří množné číslo některých podstatných jmen. Užívá číslovek do 100.
	prosinec	Wo und wann?	Vyjadřuje co má, či nemá, co dělá, či nedělá. Pojmenuje měsíce a roční období. Sdělí, kdy se narodil.	Napíše krátký dopis. Napíše pozvánku na oslavu svých narozenin. Porovnává, co má a nemá. Určuje roční období a měsíce. Popisuje činnosti vztahující se k daným ročním období. Vede dialog. Popisuje kdy a kde je.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-03	Užívá spojení „im“ v časových údajích. Vysvětlí kdy a kde je. Vypráví, ve kterých měsících co slavíme, kdy se narodil a kdy se narodili jeho blízcí.
	leden	In den Ferien	Pohovoří, kde bydlí, kam bych chtěl cestovat. Popíše jednoduchý plán cesty.	Sestavuje plán cesty. Vyjádří přání, kam by chtěl cestovat. Seznamuje se se zeměmi EU.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-01	Užívá vazby „ich möchte - reisen“. Rozliší země rodu ženského (in die) a středního (nach) pro užití předložek.
	únor	In den Ferien	Vyjádří své přání pomocí vazby "ich möchte“. Pojmenuje některé státy EU. Koupí si jízdenku, sdělí údaje o ubytování.	Požádá spolužáky o něco pomocí vazby "ich möchte". Vyřídí krátký vzkaz. Sdělí časové informace. Vede minidialogy – u přepážky, v hotelu. Píše pozdrav z dovolené.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-02	Časuje nepravidelné sloveso „fahren“. Volí vhodné předložky.
	březen	Bei uns	Vypráví o svém bytě, bydlení. Popíše místo, kde bydlí.	Vede minidialogy o bydlení. Popisuje svůj pokoj.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02	Časuje pravidelná slovesa. Rozlišuje časování nepravidelných sloves (vše v přítomném čase).

	duben	Bei uns	Popisuje svůj vysněný dům, byt, pokoj. Rozlišuje časování pravidelných a nepravidelných sloves, pracuje se slovesy s odlučitelnou předponou.	Vyjadřuje představy o vysněném bydlení. Vede minidialogy o bydlení. Popisuje svůj vysněný pokoj. Rozlišuje časování pravidelných a nepravidelných sloves. Procvičuje slovosled s použitím sloves s odlučitelnou předponou. Pracuje se slovníkem.	DCJ-9-2-02	Časuje nepravidelná slovesa a tvoří správný slovosled u vět se slovesy s odlučitelnými předponami.
	květen	Wie komme ich .. ?	Popisuje své město. Ptá se na cestu. Jednoduchými příkazy popíše cestu kamarádovi.	Reaguje na otázky "Wo bist du?". Vede minidialog s reakcemi na popis cesty. Pracuje s plánkem města a orientuje se v něm.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	Skloňuje podstatná jména ve 3.pádě. Využívá předložky „in“ + 3.pád. Osvojí si vazbu „es gibt“ + 4.pád.
	červen	Wie komme ich .. ?	Používá předložku „in“ se 3.pádem. Pozve kamaráda na návštěvu. Napíše krátký dopis. Orientuje se v jednoduchém plánu města.	Orientuje se v jednoduchém plánku města, podle kterého popisuje kamarádovi cestu. Napíše dopis s pozváním na návštěvu. Klade otázky, vyjadřuje souhlas či odmítnutí.	DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-4-02	Vhodně užívá předložky se 3. a 4. pádem, tyto pády rozlišuje. Tvoří otázky. Využívá předložky „für“ ve spojení se 4.pádem osobních zájmen nebo podstatných jmen.
9. ročník	září	Mein Tag	Vypráví o průběhu dne, o povinnostech, koníčcích, schopnostech	Tvoří slovosled pomocí kartiček. Zdokonaluje výslovnost pomocí poslechu. Přiřazuje dané činnosti k určitým časovým údajům.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02	Časuje modální sloveso „müssen“. Rozlišuje slovosled u vět s významovými slovesy a u vět obsahující modální slovesa. Přečte a zapíše číslovky do 100 000.
	říjen	Mein Tag	Popisuje, co musí, co nemusí. Vede rozhovory při nakupování.	Napíše krátký dopis o svém všedním dnu. Vyjádří, co může a naopak. Vede minidialog – nákupy.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	Užívá 3.pád podstatných jmen. Časuje další nepravidelná slovesa. Sdělí co a komu koupí či daruje.

	listopad	Meine Woche	Pohovoří o možnostech, jak trávit volný čas, o sportu a sportovním vyžití ve svém bydlišti. Tvoří věty s modálními slovesy „können“ a „dürfen“. Pracuje s časovými údaji.	Popisuje svůj volný čas. Klade spolužákům otázky na téma sport, volný čas. Čte texty s porozuměním. Sdělí svůj rozvrh hodin. Na základě rozvrhu hodin si domluví schůzku. Sdělí, co smí a co nesmí dělat. Popisuje pamětihodnosti Berlína. Vyhledává základní informace na internetu.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	Časuje modální slovesa „können“ a „dürfen“ a tvoří věty s nimi. Užívá podmětu „man“. Vypráví o Berlíně.
	prosinec	Meine Woche Was tut dir weh?	Pohovoří o možnostech, jak trávit volný čas, o sportu a sportovním vyžití ve svém bydlišti. Vyjádří bolest a popíše problém. Popíše části těla. Osvojí si vazbu "Tut mir weh."	Popisuje svůj volný čas. Klade spolužákům otázky na téma sport, volný čas. Čte texty s porozuměním číslům a údajům. Vede minidialogy - u lékaře.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	Sdělí, co dělá ve svém volném čase. Popisuje části těla.
	leden	Was tut dir weh?	Popisuje části těla. Vyjádří bolest a popíše problém. Popíše situace – kde jsem byl a co jsem dělal. Používá préteritum sloves „sein“ a „haben“. Tvoří rozkazovací způsob.	Jednoduchým způsobem popíše příznaky nemoci. Klade a zodpovídá otázky na dané téma. Vede minidialogy - u lékaře. Na základě poslechu rozhovoru odpovídá na kladené otázky. Používá způsobové sloveso "muset". Sdělí, co dělá, když je nemocný.	DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	Využívá slovesa „haben“, „sein“ ve tvaru préterita. Vypráví krátký příběh z minulosti. Popíše části těla. K bližšímu popisu využívá přivlastňovacích zájmen a vazby „weh tun“. Tvoří tvary rozkazovacího způsobu jednotlivých sloves. Časuje sloveso „müssen“.

	únor	In der Stadt, auf dem Lande	Popisuje situace a rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku. Vyžádá si potřebné informace. Orientuje se podle mapy a popíše cestu.	Vede minidialogy v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku. Komunikuje se spolužáky kam a čím rád jezdí. Čte text s porozuměním.	DCJ-9-2-01	Aktivně využívá předložky (von, bis … zu, aus, mit, nach)
	březen	In der Stadt, auf dem Lande	Popisuje situace a rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku. Požádá o různé informace a poděkuje za ně. S pomocí modálního slovesa „wollen“ vyjádří, co chce udělat. Tvoří souvětí pomocí spojky „deshalb“.	Vede minidialogy v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku. Poslouchá text a odpovídá na dané otázky k textu. Procvičuje časování modálních sloves. Tvoří souvětí se spojkou „deshalb“.	DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01	Aktivně pracuje s předložkami. Časuje sloveso „wollen“. Tvoří souvětí se spojkou „deshalb“.
	duben	Oh, das Wetter heute	Popisuje počasí a činnosti odpovídající danému počasí. Pohovoří o oblečení, které nosí k různým příležitostem.	Sestaví krátkou předpověď počasí. Vypráví podle fotografie.	DCJ-9-2-02	K vyprávění využívá přivlastňovacích a osobních zájmen. Utvoří množné číslo podstatných jmen. Časuje sloveso „tragen“. Popíše aktuální počasí.
	květen	Oh, das Wetter heute Wieder Ferien	Používá přivlastňovací zájmena-vhodně překládá přivlastňovací zájmeno „svůj". Poblahopřeje k různým událostem, písemně i ústně. Vyjádří plány na dovolenou, prázdniny. Seznámí se s tvary	Vede rozhovory na téma "Počasí, oblečení, roční období". Utvoří pozvánku v ústní i písemné formě. Sestaví jednoduchý popis události, popíše obrázkový příběh. Tvoří perfekta pravidelných sloves, sestavuje jednoduché věty. Přetváří věty z přítomného času do minulého a naopak.	DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	Sestaví tabulku tvorby množného čísla podstatných jmen. Tvoří souvětí. Užívá minulý čas k popisu průběhu dne.

			perfekta u pravidelných sloves.			
	červen	Wieder Ferien	Vyjadřuje, co se mu líbí, co se mu nelíbí, co ho baví. Tvoří perfektum nepravidelných sloves. Vypráví v minulém čase. Stupňuje přídavná jména a příslovce. Porovnává pomocí „wie“ nebo „als“.	Vede dialogy s kamarády na dané téma, přičemž využívá stupňování přídavných jmen a příslovcí. Přetváří věty z přítomného času do minulého a naopak. Pracuje s jednoduchým textem. Pracuje s mapou. Wiederholungsspiel	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02	Stupňuje přídavná jména a příslovce. Porovnává. Vypráví v minulém čase. Orientuje se v některých zeměpisných názvech.

8. a 9. ročník

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
8. ročník	**září**	Erste Schritte	Osvojuje základní fonetické návyky. Hláskuje jména. Pozdraví a umí se představit. Vyjmenuje dny v týdnu. Počítá do 20, zná základní barvy, přečte německá chlapecká a dívčí jména, jména osobností, měst a zvířat.	Učí se říkanky zaměřené na osvojení fonetických návyků. Vede minidialogy.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-01	Pozdraví a umí se představit. Vyjmenuje dny v týdnu. Počítá do 20, zná základní barvy, přečte německá chlapecká a dívčí jména, jména osobností, měst a zvířat. Předvede seznamovací minidialog.
	říjen	Ich heiße, ich wohne in …	Osvojuje si základní fonetické návyky. Představí se. Rozliší tykání – vykání. Poděkuje. Klade	Vede minidialogy, zpívá píseň, říká říkadla, při kterých klade důraz na správnou výslovnost. Učí se jazykolamy. Rozlišuje dívčí a chlapecká jména. Napíše krátký	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-01	Představí se. Rozliší tykání – vykání. Poděkuje. Klade jednoduché otázky. Poprosí o zopakování sdělení. Písemně sdělí několik údajů

			jednoduché otázky. Poprosí o zopakování sdělení. Písemně sdělí několik údajů o sobě.	dopis. Vypráví o sobě. Projekt „Ich“.		o sobě. Použije zápor „nicht“.
	listopad	Meine Familie	Utvoří jednoduchou větu oznamovací, či tázací. Představí členy rodiny. Popíše fotografii a použije základní prostorovou orientaci. Vypráví obrázkový příběh.	Sestavuje z kartiček jednoduché věty. Pomocí fotografii představí spolužákům svoji rodinu, své přátelé. Pomocí obrázků vypráví jednoduchými větami příběh.	DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02	Pomocí fotografii představí spolužákům svoji rodinu, své přátelé. Používá přivlastňovací zájmeno „mein – meine, dein – deine“, 2.pád opíše pomocí předložky „von“.
	prosinec	Meine Freunde	Reaguje na otázky spolužáků. Používá časové údaje. Popíše osobu, vypráví o zájmech. Žák čte s porozuměním. Vypráví o kamarádovi.	Minidialogy. Žáci se vzájemně ptají, kde bydlí členové jejich rodiny, co rádi dělají, jací jsou. Popisuje své přátele. Čte krátké texty. Projekt „Mein Freund“.	DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03	Používá předložku „um“ v časových údajích. Rozezná význam slova „Uhr - Stunde“. Žák popíše, co dělá rád a nejraději. Použije nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací.
	leden	Schule, Schule	Pojmenuje školní věci. Použije otázku „Wie heißt man auf Deutsch?“. Popíše předměty. Seznamuje se s pojmem "neurčitý člen". Reaguje na položené otázky (richtig-falsch). Používá členy určité u podstatných jmen. Umí přiřadit známá německá, rakouská,	Minidialogy s popisem předmětů, kladením otázek na určité školní předměty. Poslouchá text a pokouší se reagovat na otázky vztahující se k textu. Seznamuje se se zeměpisnou mapou německy hovořících zemí. Přiřazuje známá města do příslušných zemí. Opakuje novou slovní zásobu pomocí nahrávek a upevňuje si tak fonetické návyky.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-02	Žák používá členy určité a neurčité u podstatných jmen, zápor „kein“. Podá příkazy k denním školním činnostem.

			švýcarská města k příslušným zemím.			
	únor	Mein Hobby	Popíše činnosti během týdne. Lesenverstehen. Přečte si krátký text. Rozhodne, zda věty vztahující se k textu jsou chybné, či ne. Odpovídá na otázky vztahující se k textu. Odmítne či potvrdí telefonickou domluvu. Vypráví o koníčcích svých kamarádů. Píše e-mail o sobě a své rodině. Odpoví na jednoduchý dopis.	Žáci hrají Bingo k upevnění slovní zásoby. Tvoří minidialogy. Poslouchá text a pokouší se reagovat na otázky vztahující se k textu. Rapuje „Chattenrap“. Poslouchá text a pokouší se reagovat na otázky vztahující se k textu. Vede minidialogy o sjednání schůzky. Píše krátké vzkazy, e-maily, dopisy. Poslouchá text a pokouší se reagovat na otázky vztahující se k textu.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03	Časuje pravidelná slovesa. Klade otázky. Rozlišuje přímý a nepřímý pořádek slov ve větě. Užívá časovou předložku „am“. Časuje pomocné sloveso „sein“. Přečte si krátký text. Rozhodne, zda věty vztahující se k texte jsou chybné, či ne. Odpovídá na otázky vztahující se k textu. Časuje pravidelná slovesa a pomocné sloveso „sein“. Vhodně užívá časové předložky „um, am“. Klade otázky.
	březen	Ich habe einen Computer	Telefonuje. Popisuje zvířata. Posuzuje richtig - falsch. Záporně odpovídá. Píše krátký dopis. Časuje slovesa bez změny kmenové samohlásky.	Pomocí hry Bingo si rozšiřuje slovní zásobu. Užívá tvar 4.pád k vyjádření vlastnictví věcí, k popisu co maluje, co fotografuje. Časuje pravidelná slovesa, vyjadřuje, co dělá rád. Reaguje na určité příkazy. Seznámí se se základními informacemi o Vídni.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	Časuje pomocné sloveso „haben“. Užívá tvar 4.pádu podstatných jmen s neurčitým členem. Používá zápor „kein“ ve tvaru 4.pádu. Sdělí informace o Vídni.
	duben	Wo und wann?	Pozve kamarády na oslavu. Pohovoří o svém věku a stáří rodinných příslušníků. Zvládá základní matematické úkony. Vyjadřuje, co má, či nemá, co dělá, či	Počítá jednoduché příklady s výsledkem do 100. Zdokonaluje výslovnost – jazykolamy. Poslouchá text a pokouší se reagovat na otázky vztahující se k textu. Napíše krátký dopis. Napíše pozvánku na oslavu svých	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	Používá předložku „in“ ve 3.pádě. Rozliší a utvoří množné číslo některých podstatných jmen. Užívá číslovek do 100. Užívá tvar „im“ v časových údajích. Vysvětlí kdy a kde je.

			nedělá. Pojmenuje měsíce a roční období. Řekne, kdy se narodil.	narozenin. Porovnává, co má a nemá. Určuje roční období a měsíce. Popisuje činnosti vztahující se k daným ročním období. Vede dialog. Popisuje kdy a kde je.		Vysvětlí, ve kterých měsících, co slavíme, ve kterém měsíci se narodil.
	květen	In den Ferien	Pohovoří, kde bydlí, kam bych chtěl cestovat. Popíše jednoduchý plán cesty.	Sestavuje plán cesty. Vyjádří přání, kam by chtěl cestovat. Seznamuje se se zeměmi EU.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-01	Užívá vazby „ich möchte“, předložky „nach“ – reisen nach.
	červen	In den Ferien	Vyjádří přání pomocí vazby "ich möchte“. Pojmenuje některé státy EU. Koupí si jízdenku, sdělí údaje o ubytování.	Požádá spolužáky o něco pomocí vazby "ich möchte". Vyřídí krátký vzkaz. Sdělí časové informace. Vede minidialogy – u přepážky, v hotelu. Píše pozdrav z dovolené.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-02	Časuje nepravidelné sloveso „fahren“. Rozliší země rodu ženského (in die) a středního (nach) pro užití předložek.
9. ročník	září	Bei uns	Vypráví o svém bytě, bydlení. Popíše místo, kde bydlí. Popisuje svůj vysněný dům, byt, pokoj.	Vede minidialogy o bydlení. Popisuje svůj pokoj. Vyjadřuje představy o vysněném bydlení. Vede minidialogy o bydlení. Popisuje svůj vysněný pokoj. Rozlišuje časování pravidelných a nepravidelných sloves.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02	Časuje pravidelná slovesa. Rozlišuje časování nepravidelných sloves (vše v přítomném čase). Časuje nepravidelná slovesa a tvoří správný slovosled u vět se slovesy s odlučitelnými předponami.
	říjen	Wie komme ich .. ?	Popisuje své město. Ptá se na cestu. Jednoduchými příkazy popíše cestu kamarádovi. Používá předložku „in“ se 3. pádem. Pozve kamaráda na návštěvu. Napíše krátký dopis.	Reaguje na otázky "Wo bist du?". Vede minidialog s reakcemi na popis cesty. Využívá jednoduchého popisu svého města. Sestaví si jednoduchý plán města, podle kterého popisuje kamarádovi cestu. Napíše dopis s pozváním na návštěvu. Klade	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-4-02	Vhodně užívá předložky se 3. a 4. pádem, tyto pády rozlišuje. Tvoří otázky. Využívá předložky „für“.

			Orientuje se v jednoduchém plánu města.	otázky, vyjadřuje souhlas či odmítnutí.		
	listopad	Mein Tag	Vypráví o průběhu dne, o povinnostech, koníčcích, schopnostech. Popisuje, co musí, co nemusí. Vede rozhovory při nakupování.	Tvoří slovosled pomocí kartiček. Zdokonaluje výslovnost pomocí poslechu. Napíše krátký dopis o svém všedním dnu. Vyjádří, co může a naopak. Vede minidialog – nákupy.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02	Časuje modální sloveso „müssen“. Rozlišuje slovosled u vět s významovými a u vět s modálními slovesy. Užívá číslovky do 100 000. Užívá 3. pád podstatných jmen. Časuje další nepravidelná slovesa.
	prosinec	Meine Woche	Pohovoří o možnostech, jak trávit volný čas, o sportu a sportovním vyžití ve svém bydlišti. Tvoří věty s modálními slovesy „können“ a „dürfen“. Pracuje s časovými údaji.	Popisuje svůj volný čas. Klade spolužákům otázky na téma sport, volný čas. Čte texty s porozuměním číslům a údajům. Na základě svého rozvrhu hodin si domluví schůzku. Sdělí, co smí a co nesmí dělat. Popisuje pamětihodnosti Berlína.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	Časuje modální slovesa „können“ a „dürfen“ a tvoří věty s nimi. Užívá podmětu „man“. Vypráví o Berlíně.
	leden	Was tut dir weh?	Popisuje části těla. Vyjádří bolest a popíše problém. Popíše situace – kde jsem byl a co jsem dělal. Používá préteritum sloves „sein“ a „haben“. Tvoří rozkazovací způsob.	Jednoduchým způsobem popíše příznaky nemoci. Vede minidialogy - u lékaře. Na základě poslechu rozhovoru zodpovídá na kladené otázky. Používá způsobové sloveso "muset".	DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	Používá způsobové sloveso "muset". Vypráví krátký příběh z minulosti. Popíše části těla. K bližšímu popisu využívá přivlastňovacích zájmen a vazby „weh tun“. Tvoří tvary rozkazovacího způsobu jednotlivých sloves.
	únor	In der Stadt, auf dem Lande	Popisuje situace a rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku. Požádá o různé	Vede minidialogy v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku. Poslouchá text a odpovídá na dané otázky k textu.	DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01	Aktivně pracuje s předložkami. Časuje sloveso „wollen“. Tvoří

			informace a poděkuje za ně. Vyjádří, co chce udělat.			souvětí se spojkou „deshalb“.
	březen	In der Stadt, auf dem Lande	Popisuje situace a rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku. Požádá o různé informace a poděkuje za ně. Vyjádří, co chce udělat.	Vede minidialogy v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku. Poslouchá text a odpovídá na dané otázky k textu.	DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01	Aktivně pracuje s předložkami. Časuje sloveso „wollen“. Tvoří souvětí se spojkou „deshalb“.
	duben	Oh, das Wetter heute	Popisuje situace a rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku. Požádá o různé informace a poděkuje za ně. S pomocí modálního slovesa „wollen“ vyjádří, co chce udělat. Tvoří souvětí pomocí spojky „deshalb“.	Vede minidialogy v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku. Poslouchá text a odpovídá na dané otázky k textu. Procvičuje časování modálních sloves. Tvoří souvětí se spojkou „deshalb“.	DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01	Aktivně pracuje s předložkami. Časuje sloveso „wollen“. Tvoří souvětí se spojkou „deshalb“.
	květen	Oh, das Wetter heute Wieder Ferien	Používá přivlastňovací zájmena-vhodně překládá přivlastňovací zájmeno „svůj". Poblahopřeje k různým událostem, písemně i ústně. Vyjádří plány na dovolenou, prázdniny. Seznámí se s tvary perfekta u pravidelných sloves.	Vede rozhovory na téma "Počasí, oblečení, roční období". Utvoří pozvánku v ústní i písemné formě. Sestaví jednoduchý popis události, popíše obrázkový příběh. Tvoří perfekta pravidelných sloves, sestavuje jednoduché věty. Přetváří věty z přítomného času do minulého a naopak.	DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	Sestaví tabulku tvorby množného čísla podstatných jmen. Tvoří souvětí. Užívá minulý čas k popisu průběhu dne.

	červen	Wieder Ferien	Vyjadřuje, co se mu líbí, co se mu nelíbí, co ho baví. Tvoří perfektum nepravidelných sloves. Vypráví v minulém čase. Stupňuje přídavná jména a příslovce. Porovnává pomocí „wie“ nebo „als“.	Vede dialogy s kamarády na dané téma, přičemž využívá stupňování přídavných jmen a příslovcí. Přetváří věty z přítomného času do minulého a naopak. Pracuje s jednoduchým textem. Pracuje s mapou. Wiederholungsspiel	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02	Stupňuje přídavná jména a příslovce. Porovnává. Vypráví v minulém čase. Orientuje se v některých zeměpisných názvech.

Další cizí jazyk – Ruský jazyk - Rj

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
7. ročník	**září**	Seznámení s jazykem **<u>Zdvořilostní obraty a pozdravy</u>** **<u>Představení se</u>** Písmena: Т,К,В,И,Л,Р,У,С,Я,Д Samohlásky: А,Е,О	**<u>Poslech s porozuměním (dále PO):</u>** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu. **<u>Mluvení (dále M)</u>**: Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. **<u>Psaní a čtení (dále PaČ)</u>:** Píše a čte nová písmena a slova.	Seznámí se s azbukou, naučí se píseň Азбука . Naučí se písničku Чижик. Ve dvojicích sehraje scénky s pozdravy a představením se. Poslechová cvičení, hra na ozvěnu, hra na překladatele. Poslechne si a přeloží pohádku Репка, dle vyprávění dramatizuje, přiřazuje obrázky k textu. Recituje říkanky. Získává základní slovní zásobu – píše a čte nová písmena a slova. Vyslovuje slova se správným přízvukem.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01	**PO**: Řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele. Porozumí jednoduchým otázkám. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu. **M**: Použije základní zdvořilostní obraty, pozdravy a představí se. Zpívá písně, vypravuje pohádku, recituje říkanky. **PaČ:** Píše a čte nová písmena a slova.
	říjen	**<u>Co dělám rád</u>** Hry, druhy sportu	**<u>PO:</u>** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a	Poslechová cvičení a hry – na ozvěnu, na překladatele, jednoduché rozhovory.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-01	**PO**: Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy.

			s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. **M:** Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. **PaČ:** Procvičuje nová písmena a slova.	Recituje říkanky. Nacvičuje výslovnost nových hlásek (у,я,и,с) a slov. Vyslovuje slova se správným přízvukem. Nacvičuje psaní nových písmen a slov.		Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Recituje říkanky. **PaČ**: Píše, doplňuje a vyslovuje osvojovaná slova.
	listopad	**Моя семья** **Volnočasové aktivity** Písmena: М,Э,П,Н,Г,Ф,Ы,Б,Ч,Х,Ю,Ш	**PO:** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. **M:** Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. **PaČ:** Píše a čte nová písmena a slova.	Přiřazuje slova, hledá ekvivalenty. Řeší hádanky, recituje říkanky. Naučí se písničku Это мама, это папа. Pojmenuje na fotkách či obrázcích členy rodiny, řekne, jak se jmenují, čím se zabývají ve volném čase. Nacvičuje psaní a výslovnost nových písmen a slov.Nacvičuje výslovnost nových hlásek (ю,е,ш,л). Vyslovuje slova se správným přízvukem. Používá vazby slovesa играть. Vyjadřuje zápor	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-01	**PO**: Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Představí sebe či druhé. Zpívá písně, recituje říkanky. **Pač**: Zapíše, doplní, přečte osvojovaná slova.

				pomocí částice не. Tvoří minulý čas vybraných sloves. Po г,к,х píše и .		
	prosinec	**Volnočasové aktivity**	**PO:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. **M:** Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. **PaČ:** Píše a čte nová písmena a slova.	Naučí se píseň Елочка. Nacvičuje psaní a výslovnost nových písmen a slov. Nacvičuje výslovnost nových hlásek (ю,е,ш,л). Vyslovuje slova se správným přízvukem. Používá vazby slovesa играть. Vyjadřuje zápor pomocí částice не. Tvoří minulý čas vybraných sloves. Po г,к,х píše и.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-01	**PO**: Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Zpívá písně, recituje říkanky. **PaČ**: Zapíše, doplní, přečte osvojovaná slova.
	leden	**Школа** Školní předměty Třída a její vybavení Školní potřeby Písmena: Й,З,Ц,Ё,Щ,Ж,ь	**PO:** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech	Zpívá píseň Если весело живётся. Poslechne si a přeloží text Столик накройся. Nacvičuje psaní a výslovnost nových písmen a slov. Nacvičuje výslovnost hlásek ть,я,е. Vyslovuje slova se správným přízvukem. Skloňuje vybraná podstatná jména ženského rodu ve 4. pádě.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-01	**PO**: Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Zpívá písně, recituje říkanky. Popíše školní třídu a její vybavení. Používá číslovky 1-12.

			týkajících se každodenních témat. **M:** Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. **PaČ:** Píše a čte nová písmena a slova.	Počítá od 1 do 12.		**PaČ:** Zapíše, doplní, přečte osvojovaná slova.
	únor	**Школа** Školní předměty Třída a její vybavení Školní potřeby	**PO:** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. **M:** Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a školy. **Čtení s porozuměním: (dále Č):** Rozumí slovům a jednoduchým větám,	Jmenuje názvy školních předmětů a barev. Opakuje písničky a říkanky, učí se nové. Recituje říkanku Что я люблю в школе. Vyslovuje slova se správným přízvukem. Poslechne si, přečte, přeloží a zdramatizuje text Три медведя. Procvičuje psaní a výslovnost nových slov. Správně časuje slovesa: играть, делать, любить, понимать, рисовать, танцевать, учить, читать.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Zpívá písně, recituje říkanky. Popíše školní třídu a její vybavení. Používá číslovky 1-12. **PaČ**: Zapíše, doplní, přečte osvojovaná slova. Napíše jednoduchá slovní spojení a věty o škole, rozvrh hodin.

			které se vztahují k běžným tématům. **Psaní (dále P):** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného a školy.			
	březen	**Школа** Školní předměty Třída a její vybavení Školní potřeby	**PO:** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. **M:** Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a školy.	Jmenuje názvy školních předmětů a barev. Opakuje písničky a říkanky, učí se nové. Recituje říkanku Что я люблю в школе. Vyslovuje slova se správným přízvukem. Poslechne si, přečte, přeloží a zdramatizuje text Три медведя. Procvičuje psaní a výslovnost nových slov. Správně časuje slovesa: играть, делать, любить, понимать, рисовать, танцевать, учить, читать.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Zpívá písně, recituje říkanky. Popíše školní třídu a její vybavení. Používá číslovky 1-12. **PaČ**: Zapíše, doplní, přečte osvojovaná slova. Napíše jednoduchá slovní spojení a věty o škole, rozvrh hodin.

			Č: Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. **P:** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného a školy.			
	duben	**Моя семья** Domácí mazlíčci	**PO:** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. **M:** Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny,	Procvičuje názvy zvířat a jejich mláďat. Vyjmenuje číslice 11 – 20. Poslechne si a přeloží text Лев и мышь. Nacvičuje psaní a výslovnost nových slov. Nacvičuje výslovnost ш, щ, и – ы. Vyslovuje slova se správným přízvukem. Používá vazbu У меня ест… Používá osobní a přivlastňovací zájmena.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o rodině a domácích mazlíčcích. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký pozdrav.

			školy, volného času a dalších osvojovaných témat. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. **P:** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času.			
	květen	**Квартира** Byt a jeho vybavení Druhy bydlení	**PO:** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Pojmenovává pokoje, popisuje vybavení bytu. Nacvičuje psaní a výslovnost nových slov. Používá tvary vybraných přídavných jmen. Používá slovesnou vazbu „есть“ ve významu „mít“ a „je, nachází se“. Nacvičuje výslovnost samohlásek „ë, e“. Vyslovuje se správným přízvukem.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu

			Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. **M:** Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. **P:** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času.			vedených rozhovorů. Sdělí informace o svém bytě. **Č**: Čte krátký textu, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Načrtne plánek bytu a popíše ho. Používá abecední slovník učebnice.
	červen	Souhrnné opakování	Shrnutí předchozích výstupů.	Čte všechna písmena azbuky. Opakuje a		Používá slovník.

				procvičuje získané dovednosti.		
8. ročník	září	**Rusko - reálie a písně**	**PO:** Rozumí krátkému jednoduchému textu, zjm. pokud má vizuální oporu. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu. Odpovídá na jednoduché otázky k textu. **Č:** Rozumí krátkému jednoduchému textu, zjm. pokud má vizuální oporu, vyhledá informace. **P:** Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a osvojovaného tématu.	Vyhledá v krátkém textu co nejvíce informací o Rusku a na jejich základě napíše krátké sdělení. Na mapě vyhledá velké ruské řeky, pohoří, města a další. Reaguje na otázky a odpovídá. Poslouchá a zpívá klasické ruské lidové písničky, např. На Кавказе есть гора, Жила была бабка, Во поле берёза стояла, apod.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-2-01 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o Rusku. Zpívá ruské písně. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	říjen	**Čas** **Roční období, měsíce** **Volnočasové aktivity**	**PO:** Rozumí obsahu jednoduché konverzace, slovům a jednoduchým větám. **M:** Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky. **Č:** Rozumí krátkému jednoduchému textu.	Pojmenovává roční období a měsíce v roce. Popisuje, co dělá ve volném čase během roku. Používá číslovky 10 – 100, 1000. Používá slovesa v 1. os. j. č. a příslovce času.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-01	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu.

			P: Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduchý text týkající se probíraného tématu.			**M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o ročních obdobích, měsících, o svém volném čase. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	listopad	**Čas** **Denní doba** **Kolik je hodin?**	**PO:** Rozumí základním informacím. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace. **Č:** Rozumí krátkému jednoduchému textu. **P:** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché text týkající se probíraného tématu.	Naučí se správně používat číslovky a datum. Vyplní chybějící údaje v textu. Používá slovesa pohybu „идти, ехать, ходить“. Časuje slovesa - tvary sloves 3. os. j. a mn. č. Popisuje průběh dne jiných osob.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-01	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí časové a číselné údaje. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text. Napíše svůj rozvrh dne.

	prosinec	**<u>Čas</u>** **Dny v týdnu** **Vánoce**	**<u>PO:</u>** Rozumí základním informacím. **<u>M:</u>** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace. **<u>Č:</u>** Rozumí krátkému jednoduchému textu. **<u>P:</u>** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se probíraného tématu.	Pojmenovává dny v týdnu. Odpovídá na otázku Какое сегодня число? Vyplní chybějící údaje v textu. Seznámí se s tradičními oslavami ruských Vánoc.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-01	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí časové a číselné údaje. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	leden	**<u>Potraviny</u>**	**<u>PO:</u>** Rozumí základním informacím. **<u>M:</u>** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace. **<u>Č:</u>** Rozumí krátkému jednoduchému textu. **<u>P:</u>** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se probíraného tématu.	Pojmenovává potraviny, jídla a nápoje. Říká, co rád jí. Používá zápornou částici „не“ . Что я люблю есть и пить“/ „ не люблю…“ Časuje slovesa „есть и пить“.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-01	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí

						informace o potravinách a stravování. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	únor	**Potraviny** **Stravovací návyky**	**PO:** Rozumí slovům a jednoduchým větám. **M:** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů. **Č:** Rozumí krátkému jednoduchému textu. **P:** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se probíraného tématu.	Pojmenovává potraviny, jídla, nápoje a příbor. Popisuje své stravovací návyky. Používá přídavná jména odvozená od podstatných jmen.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o stravovacích návycích. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	březen	**Nákupy** **Názvy obchodů**	**PO:** Rozumí slovům a jednoduchým větám. **M:** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám	Pojmenovává názvy obchodů a zboží, co v nich může koupit. Říká, jaký dárek chce darovat nebo dostat.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-01	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém

			učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů. **Č:** Rozumí krátkému jednoduchému textu. **P:** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se probíraného tématu.	Používá přídavná jména v j. i mn. č., osobní zájmena ve 3. p. j. č., ukazovací zájmeno „эти“ v 1. p. j. č.		a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o nakupování. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	duben	**Nákupy** **Oblečení**	**PO:** Rozumí slovům a jednoduchým větám. **M:** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů. **Č:** Rozumí krátkému jednoduchému textu. **P:** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se probíraného tématu.	Pojmenovává části oblečení a obuv. **Что кому идёт?** Co komu sluší? Používá barvy.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o barvách a o oblékání. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu.

						P: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	květen	**Vzhled a vlastnosti člověka**	**PO:** Rozumí slovům a jednoduchým větám. **M:** Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů. **Č:** Rozumí krátkému jednoduchému textu. **P:** Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se probíraného tématu.	Popisuje vzhled a vlastnosti člověka. Používá vazbu „у меня ест“ a spojení „я похож на“. Skloňuje podstatná jména.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-01	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o vzhledu a vlastnostech člověka. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	červen	**Souhrnné opakování**	Shrnutí předchozích výstupů.	Zpívá písně У попа была собака, Весёлые путешественники. Opakuje a procvičuje získané dovednosti.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu.

						M: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o probraných tématech. Zpívá ruské písně. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text. Používá slovník.
9. ročník	září	**Cestování** Jak jsem se měl v létě	**PO:** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace, rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů a reaguje na ně. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. **P:** Napíše jednoduchý text týkající jeho samotného a rodiny. Vyplní základní údaje o	Popisuje děj a události v minulém čase. Hovoří o tom, jak se měl v létě. Skloňuje podstatná jména.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o cestování. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.

			sobě a své rodině ve formuláři.			
	říjen	**Cestování** Názvy států a národností.	**PO:** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace, rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů a reaguje na ně. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. **P:** Napíše jednoduchý text týkající jeho samotného a rodiny. Vyplní základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři.	Označuje názvy států, národností, jazyky a hlavní města zemí. Správně píše národnosti. Napíše země, které by rád navštívil. Doplňuje do mapy názvy států. Odpovídá na dopis.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o cestování. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	listopad		**PO:** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace, rozumí		DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu.

		Popis města **Místa a budovy**	jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů a reaguje na ně. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. **P:** Napíše jednoduchý text týkající jeho samotného a rodiny. Vyplní základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři.	Pojmenovává místa a budovy ve městě. Popisuje, kde se co nachází. Tvoří 3. stupeň přídavných jmen.		Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o své městě. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	prosinec	**Popis města** Moje město	**PO:** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace, rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů a reaguje na ně. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	Vypráví o svém rodném městě a oblíbených místech. Ptá se na cestu, radí, jak se dostat do cíle. Používá rozkazovací způsob sloves (ve 2. os.)	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o svém městě. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu.

			P: Napíše jednoduchý text týkající jeho samotného a rodiny. Vyplní základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři.			**P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	leden	**České a ruské svátky**	**PO:** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace, rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů a reaguje na ně. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. **P:** Napíše jednoduchý text týkající jeho samotného a rodiny. Vyplní základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři.	Pojmenovává české a ruské svátky. Seznamuje se s tradicemi. Používá řadové číslovky. Tvoří budoucí čas. Sestavuje pozdrav.	DCJ-9-1-01 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o svátcích. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký pozdrav.

	únor	**Rodinné oslavy**	**PO:** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace, rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů a reaguje na ně. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. **P:** Napíše jednoduchý text týkající jeho samotného a rodiny. Vyplní základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři.	Popisuje, jak slaví konkrétní svátky. Sestavuje blahopřání. Používá řadové číslovky. Tvoří budoucí čas.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-03	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o rodinných oslavách. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	březen	**Části těla, nemoci**	**PO:** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace, rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí	Pojmenovává části těla. Pojmenovává některé nemoci. Tvoří rozkazovací způsob sloves v množném čísle.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu.

			se do jednoduchých rozhovorů a reaguje na ně. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. **P:** Napíše jednoduchý text týkající jeho samotného a rodiny. Vyplní základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři.	Používá vazby „кому нужно“ a „кому нельзя“.		**M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o tom, jak se cítí. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	duben	**Jak se cítím** **Moje zdraví**	**PO:** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace, rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů a reaguje na ně. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. **P:** Napíše jednoduchý text týkající jeho samotného a rodiny.	Popisuje, jak se cítí, co dělá pro své zdraví. Vyjadřuje, že něco musí, nesmí. Říká si o lék v lékárně.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o svém zdraví **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.

			Vyplní základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři.			
	květen	**Moskva**	**PO:** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní informace, rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů a reaguje na ně. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. **P:** Napíše jednoduchý text týkající jeho samotného a rodiny. Vyplní základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři.	Pojmenovává nejvýznamnější památky Moskvy. Tvoří budoucí čas sloves. Používá spojku если. Vyplňuje formulář pro ubytování v hotelu.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu. Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace o hl. městě Ruska. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.
	červen		**PO:** Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, týkajících se každodenních témat. **M:** Sdělí jednoduchým způsobem základní		DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02	**PO:** Porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy. Rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, porozumí jejich významu.

		Souhrnné opakování	informace, rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zapojí se do jednoduchých rozhovorů a reaguje na ně. **Č:** Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. **P:** Napíše jednoduchý text týkající jeho samotného a rodiny. Vyplní základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři.	Opakuje a procvičuje získané dovednosti.		Zachytí informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu. **M**: Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů. Sdělí informace z probraných témat. **Č**: Čte krátký text, porozumí jeho obsahu. **P**: Zapíše, doplní osvojovaná slova. Sestaví krátký text.

Další cizí jazyk – Španělský jazyk - Šj

Charakteristika vyučovacího předmětu
Vyučovací předmět španělský jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Hlavním cílem výuky španělského jazyka na 2. stupni je seznámení a motivování žáků k osvojení cizího jazyka. Předmět rozvíjí komunikační dovednosti ve španělštině, seznamuje žáky s gramatikou, slovní zásobou a výslovností a poskytuje vhled do kultury španělsky mluvících zemí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Vzdělávací obsah výuky španělského jazyka se zaměřuje na rozvoj klíčových kompetencí a komunikačních dovedností žáků tak, aby se dokázali na základní úrovni dorozumět ve španělsky mluvícím prostředí, rozuměli textům a rozvíjeli své znalosti o kulturách španělsky mluvících zemí. Předmět zahrnuje zvládnutí gramatiky a slovní zásoby, rozvoj poslechových, mluvních a psacích dovedností a seznámení s reáliemi španělsky mluvícího světa.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce španělského jazyka
- Žák pečlivě vyslovuje a čte plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou.
- Rozumí každodenním výrazům, pokynům a základním frázím a adekvátně na ně reaguje, rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu. (např. reaguje na pokyny učitele, odpoví otázky k textu, vede krátký dialog).
- Sdělí základní informace o sobě, rodině a kamarádech.
- Reprodukuje obsah textu.
- Napíše jednoduché sdělení (krátký dopis apod.).
- Vede jednoduchý dialog.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
- Rozvoj strategií učení – učitel seznamuje žáky s různými technikami učení cizího jazyka a vede je k jejich samostatnému využívání.
- Propojování znalostí - učitel pomáhá žákům propojit nové poznatky ze španělštiny s jinými předměty (např. zeměpis – španělsky mluvící země, dějepis – historie Španělska), čímž podporuje hlubší porozumění.
- Podpora aktivního zapojení - žáci se účastní jazykových her, projektů a skupinových aktivit, které je motivují k aktivnímu učení a spolupráci.
- Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání jazykových informací (např. slovníky, online zdroje, aplikace), čímž rozvíjí jejich schopnost učit se i mimo školní prostředí.
- Práce s chybou – žák nechápe chybu jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení.

Kompetence k řešení problému
- Žák uplatňuje získané dovednosti k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka (např. simulace reálných situací - ptá se na cestu, nakupuje, objednává lístky apod.).
- Zpracovává projekty – plánuje řešení, přípravu, využívá znalostí reálií, prezentuje výsledky vlastní práce.
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby chyby v jazykovém projevu nevnímali negativně, ale jako podnět k hledání správného řešení a k učení se z vlastních omylů.
- Skupinové řešení problémů – žáci řeší ve skupinách jazykové úkoly, které vyžadují spolupráci, rozdělení rolí a společné hledání řešení (např. naplánovat výlet do Španělska).
- Analýza a interpretace textu – učitel vede žáky k tomu, aby při práci s autentickými texty (např. inzeráty, jídelní lístky, jízdní řády) hledali potřebné informace a řešili konkrétní úkoly.

Kompetence komunikativní
- Prakticky a efektivně využívá všech způsobů komunikace (písemné a ústní).
- Formuluje a vyjadřuje myšlenku tak, aby ji partner rozuměl.
- Rozlišuje slovní zásobu, vytváří si v ní systém.
- Vypravuje, diskutuje, přednáší referát, vede dialog.
- Píše dopis, e-mail, přání, vzkaz, jednoduchou žádost, vyplní formulář.
- Reaguje na slyšené i psané projevy.
- Jednoduše popíše situaci, věc.
- Využívá intonace, důrazu, melodie hlasu.
- Komunikuje s lidmi z jiných zemí.
- Seznamuje s kulturními odlišnostmi ve způsobech komunikace (např. formální vs. neformální oslovení, gesta), což podporuje respekt a porozumění v mezikulturním dialogu.

Kompetence sociální a personální
- Uplatňuje individuální schopnosti k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v Šj.
- Spolupracuje ve dvojicích a ve skupinách.
- Vyměňuje si zkušenosti.
- Učí se zvládat stresové situace při komunikaci v cizím jazyce (např. tréma při mluvení před třídou) pomocí jednoduchých technik, jako je příprava, dechová cvičení nebo pozitivní sebehodnocení (podpora seberegulace).

Kompetence občanské
- Zodpovědně plní zadané úkoly, přebírá zodpovědnost sám za sebe, za tým, za skupinu.
- Dodržuje pravidla – slušného chování, respektuje tradice jiných národů a pravidla jiné země.
- Poznává společné prvky v dějinách.
- Seznamuje se s tradicemi, svátky a společenskými normami ve španělsky mluvících zemích, čímž si buduje respekt k odlišnostem a porozumění jiným kulturám.

Kompetence pracovní
- Pracuje se slovníkem a výpočetní technikou.
- Vyhledává informace, materiály potřebné pro práci v hodinách, na projektu, apod.
- Formuje pracovní návyky – vedení sešitu, psaní slovíček apod.
- Využívá práci ve dvojicích, ve skupině, v týmu, na stanovištích.
- Prezentuje výsledky své vlastní práce a práce skupiny.
- Plánuje práci (např. rozvržení času na přípravu prezentace nebo projektu), čímž rozvíjí schopnost efektivně si organizovat pracovní činnosti.

Kompetence digitální
- Pracuje v online prostředí (vyhledává a zpracovává informace ve španělském jazyce).
- Posuzuje důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje.
- Vyhodnocuje informace a dále je digitálně zpracovává.
- Používá interaktivní jazykové aplikace, které podporují učení.

Upřednostňované formy a metody práce:
- Metody vysvětlování, procvičování a opakování učiva.
- Práce se slovníkem a autentickými materiály.
- Práce s počítačovými programy.
- Dialogy, práce ve skupinách.
- Frontální vyučování (výklad a shrnutí učiva).
- Projektové vyučování.
- Poslechy nahrávek rodilých mluvčích
- Gramatické hry.

- Konverzace.

Časová dotace:
7.-9. ročník dvě hodiny týdně. Španělský jazyk je postupně (od 7. ročníku) otevírán od školního roku 2025/26.

Prostředí realizace
- jazyková učebna
- učebna výpočetní techniky (obě s možností využití širokého spektra techniky)

Tematická integrace:
Španělský jazyk je tematicky propojen s českým jazykem (slovní zásoba, jména apod.), se zeměpisem (země, ve kterých se mluví španělsky) či s dějepisem (historie Španělska a španělsky mluvících zemí).

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
7. ročník	září	Abeceda	Žák dokáže vyjmenovat, číst a hláskovat španělskou abecedu, zná speciální znaky.	Píše pomocí španělské abecedy, čte španělskou abecedu, hláskuje jednotlivá písmena a slova.	DCJ-9-3-01	Psaní za použití španělské abecedy, hláskování.
	říjen	Představení se	Žák se umí představit a zeptat se na jednoduché otázky spolužáků. Umí použít správné tvary pojmenování národností vzhledem k pohlaví člověka. Žák rozumí jednoduchým pokynům ve španělštině. Žák dokáže vyjmenovat čísla 1-20.	Dokáže se představit. Používá slovíčka týkající se národností a čísel 1-20.	DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-01	Krátké rozhovory, využívání slovíček souvisejících s tématem při aktivitách.
	listopad	Moje rodina	Žák používá v jednoduchých větách slovíčka týkající se rodiny. Žák popíše člena rodiny. Žák rozezná rody podstatných jmen. Žák rozumí krátkému textu o rodině.	Vytváří věty s danými slovíčky. Čte a poslouchá cvičné texty o rodině. Rozřazuje podstatná jména do kategorií podle rodu a čísla se správným tvarem přídavného jména.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-03	Čtení a poslech o rodině s otázkami k zodpovězení. Doplňování podstatných jmen se správným tvarem přídavného jména.
	prosinec	Moje rodina + Vánoce	Žák napíše krátký text o své rodině, vytvoří rodokmen. V popisech členů rodiny využívá názvy povolání, barvy i čísla od 1 do 100. Žák se seznámí s vánočními tradicemi ve španělsky mluvících zemích.	Píše text o své rodině, tvoří rodokmen. V rámci prezentace představí členy rodiny. Poslouchá poslech, čte text a dívá se na video o Vánocích ve španělsky mluvících zemích.	DCJ-9-2-02 DCJ-9-4-02	Krátké slohové cvičení o rodině. Vytvoření rodokmenu. Prezentace vlastní rodiny.
	leden	Naše třída	Žák popíše předměty ve třídě – jejich barvu, umístění. Žák rozlišuje rody přídavných jmen. Žák vyjádří, co potřebuje a nepotřebuje, co má a nemá.	Skládá spojení podstatných a přídavných jmen ve správných tvarech. V jednoduchých rozhovorech vyjadřuje, co potřebuje a nepotřebuje, co má a nemá.	DCJ-9-2-01	Rozhovory, spojování dvojic podstatných a přídavných jmen.
	únor	Naše třída + domov	Žák dokáže popsat třídu a místnosti ve škole. Popíše, kde co dělá. Žák tvoří věty o	Tvoří věty o škole a jednotlivých třídách, rozvrhu a dnech v týdnu.	DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	Vymyšlený rozvrh a jeho popis. Otázky a odpovědi o aktivitách a předmětech

			školním rozvrhu a dnech v týdnu. Žák představí místo svého bydliště (město). Pojmenuje místnosti v domě.	Tvoří nákres svého domu/bytu s popisem místností v něm.	DCJ-9-3-02 DCJ-9-4-02	v jednotlivých dnech v týdnu. Nákres domu/bytu.
	březen	Jídlo	Žák dokáže popsat, co rád jí a pije, tvoří jednoduché rozhovory o jídle. Žák rozumí jednoduchým poslechům týkajících se jídla. Používá slovíčka spojená s tématem.	Poslouchá poslech o jídle. Tvoří jednoduché krátké rozhovory o jídle. Popisuje, co má a nemá rád.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01	Rozhovor o jídle. Krátký popis toho, co žák má a nemá rád.
	duben	Jídlo + čas	Žák umí vyjádřit, co si chce objednat v restauraci. Rozumí nabídce menu v restauraci a orientuje se v ní. Žák vyjádří, kolik je hodin a v jakou denní dobu co dělá.	Tvoří rozhovory „v restauraci“. Čte menu. Čte rozhovory mezi zákazníkem a číšníkem. Krátce popíše, co dělá v jakou denní dobu.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-3-03	Rozhovor v restauraci. Čtení s porozuměním. Popis dne.
	květen	Můj den a záliby	Žák sdělí, co dělá v jakou denní dobu ve všední dny a o víkendu. Popíše, co rád dělá.	Popíše svůj typický den, tvoří krátký rozhovor o tom, co rád dělá ve všední dny a o víkendu.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02	Písemný popis dne. Rozhovor o aktivitách ve všední dny a o víkendu.
	červen	Záliby a povinnosti	Žák popíše, co rád dělá a kdy. Vyjádří, jaké má záliby v různých ročních obdobích. Sdělí, jaké má povinnosti doma.	Napíše krátký text o svých zálibách v průběhu roku. Čte text a vytváří rozhovor o tom, jaké má doma povinnosti.	DCJ-9-3-01 DCJ-9-4-02	Krátký text o zálibách v průběhu roku. Čtení s porozuměním a odpovídání na otázky týkající se textu.
8. ročník	září	Tělo a vzhled	Žák umí popsat lidské tělo, ve slovní zásobě využívá části těla a jednoduchá přídavná jména týkající se vzhledu i charakteru.	Tvoří jednoduché rozhovory o vzhledu a charakteru vybraných osob. Napíše popis člena rodiny. Poslouchá video a přiřazuje správné obrázky podle toho, co slyší.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02	Rozhovor – vzhled a charakter člověka. Popis člena rodiny. Poslech a přiřazování.
	říjen	U lékaře	Žák zná slovní zásobu týkající se lidského zdraví – nemoci, zdravotní problémy a léky. Žák odpovídá na otázky související s tématem, které jsou mu kladeny. Žák dokáže vést rozhovor „u lékaře“. Dokáže	Tvoří rozhovor „u lékaře“, odpovídá na otázky ohledně zdraví a zdravotních problémů. Vytvoří referát o zdravotním problému a jeho řešení.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	Rozhovor „u lékaře“ ve dvojicích. Referát o vybraném zdravotním problému a jeho řešení.

			dát radu, jak má tázající řešit zdravotní problém.			
	listopad	Čas + denní činnosti	Žák vyjádří, kolik je hodin a v jakou denní dobu co dělá.	Krátce popíše, co obvykle dělá v jakou denní dobu.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-3-03	Krátký popis toho, co žák rád/nerad dělá. Otázky a odpovědi o denní době a aktivitách v různých částech dne.
	prosinec	Vánoce v Česku vs. španělsky mluvících zemích	Žák porovnává Vánoce a vánoční zvyky a tradice v Česku a španělsky mluvících zemích.	Tvoří projekt o Vánocích v Česku vs. španělsky mluvících zemích. Čte text o Vánocích ve španělsky mluvících zemích.	DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02	Plakát o Vánocích v Česku vs. španělsky mluvících zemích.
	leden	Můj den + volný čas	Žák sdělí, co dělá v jakou denní dobu ve všední dny a o víkendu. Popíše, co rád dělá. Vyjádří, jaké má záliby v různých ročních obdobích.	Popíše svůj typický den, tvoří krátký rozhovor o tom, co rád dělá ve všední dny a o víkendu Napíše krátký text o svých zálibách v průběhu roku.	DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02	Projekt ,,Můj den“ – tvorba plakátu a popisu obyčejného všedního dne/víkendu.
	únor	Koníčky a povinnosti	Žák sdělí, jaké má povinnosti doma. Vede rozhovor o svém dni, co se týče zájmů i povinností.	Čte text a vytváří rozhovor o tom, jaké má doma povinnosti a co rád dělá, když má volný čas.	DCJ-9-3-01 DCJ-9-4-02	Krátký text o zálibách a povinnostech v průběhu roku. Čtení s porozuměním a odpovídání na otázky týkající se textu.
	březen	Já a lidé kolem mě	Žák komplexně představí sebe i své blízké. Popíše své bydliště, zájmy i pocity. Vyplní formulář o sobě.	Vytvoří prezentaci o své rodině, kde představí jednoho člena rodiny po druhém – včetně jejich zájmů, povolání, preferencí a každodenních rutin. Vyplní formulář o sobě.	DCJ-9-4-01	Prezentace o rodině. Formulář o sobě.
	duben	Já a svět kolem mě	Žák popíše vybavení svého domu/bytu se správným využíváním předložek místa. Určuje správně čas i datum a využívá určená zvratná slovesa.	Popíše svůj dům/byt. Čte a překládá text se zvratnými slovesy, předložkami místa a daty i časem.	DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-02	Popis domu/bytu. Čtení se správnou výslovností a překlad textu.
	květen	Rozdílnost lidí a kultura	Žák popíše vzhled, vlastnosti a emoce člověka. Žák využívá slovesa *ser* a *estar* ve vhodných tvarech a situacích.	Popisuje různé lidi, zaměřuje se jak na jejich fyzický vzhled, tak na chování, emoce a vlastnosti. Poslouchá poslechy s využitím sloves *ser* a *estar*.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-02	Poslech s porozuměním. Ústní i písemný popis osob.

	červen	Rozdílnost lidí a kultura	Žák si osvojí tradice a svátky ve španělsky mluvících zemích a porovná je s českými.	Sleduje videa o daných tradicích a svátcích a dále pracuje s informacemi, které získal. Čte texty a hledá v nich konkrétní informace.	DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-02	Hledání informací v textu. Odpovědi na otázky týkající se videí.

5.8 Vzdělávací oblast – Matematika a její aplikace

Matematika I. st. - M

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické obory

1. Číslo a početní operace: Žák se učí dovednosti provádět operaci algoritmickému porozumění a významovému porozumění. Získává číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.
2. Závislosti, vztahy a práce s daty: Žák rozpoznává určité typy změn a závislostí, uvědomuje si je, analyzuje z tabulek, diagramů a grafů a modeluje je i využitím vhodného počítačového software nebo grafického kalkulátoru.
3. Geometrie v rovině a v prostoru: Žák určuje a znázorňuje geometrické útvary, modeluje reálné situace, hledá podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás. Učí se porovnávat, modelovat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy: Žák uplatňuje logické myšlení, které by mělo prolínat všemi tematickými okruhy, řeší problémové situace a úlohy z běžného života, chápe a analyzuje problém, provádí situační náčrty. Tyto dovednosti posilují vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu

Žák využívá matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech (odhaduje, měří a porovnává velikosti a vzdálenosti). Rozvíjí paměť prostřednictvím numerických výpočtů, osvojuje si základní matematické operace, rozvíjí kombinatorické a logické myšlení (tabulky, kvizy). Provádí rozbor problému a plánu řešení (pracuje ve dvojicích nebo ve skupině). Učí se přesnému a stručnému vyjadřování (stručný zápis slovní úlohy, odpověď). Spolupracuje se spolužáky při řešení problémových úloh, které vyjadřují situace z běžného života.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák je schopen abstraktního a logického myšlení, řeší vhodné problémové úkoly, logické úlohy, matematické hádanky, rébusy.

Matematické schopnosti podporujeme zvládnutím početních operací, algoritmů a metod řešení úloh, které žák dobře využívá při řešení úkolů vycházejících z praktického života.

Kompetence k řešení problémů

Používáme následující postupy:

Se žáky provádíme rozbor problému – tvoříme plán jeho řešení, odhadujeme výsledky, volíme správný postup k vyřešení.

Žákům nabízíme dostatek úloh a příkladů z reálného života vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů. U žáků podporujeme nalézání různých variant řešení. Nabízíme nové problémy, u kterých lze aplikovat osvědčené řešení

Kompetence komunikativní

Používáme následující postupy: Žák pracuje s grafy a s tabulkami. Užívá srozumitelného matematického jazyka. Nabízíme příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úloh i pro komunikaci a spolupráci s ostatními.

Kompetence sociální a personální
Žák pracuje ve skupinách, učí se pracovat v týmu, učí se vzájemnému respektu a toleranci, respektuje rozdělení rolí, učí se vzájemné pomoci.

Kompetence občanské
Žáci řeší úlohy ze života, řeší rébusy, kvizy a hádanky.

Kompetence pracovní
Žák modeluje, vyrábí různá tělesa a při těchto činnostech se učí zvládat základní pracovní postupy (pracuje s různým materiálem např. v rámci projektů).

Kompetence digitální
- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

Upřednostňované formy a metody realizace tohoto předmětu
Ke zvládnutí vzdělávacích cílů používáme ve výuce metody slovní (vysvětlování, popis, práce s textem, čtení s porozuměním obsahu úlohy, rozhovor). Dále se částečně objevují metody názorně-demonstrační (předvádění a pozorování, práce s obrazem, modely těles…) zvlášť ve chvílích např. modelování včetně práce dovednostně-praktické – napodobování, vytváření dovedností apod. Často se objevují metody praktické - matematické algoritmy, modelování těles, konstrukční úlohy-užití rýsovacích pomůcek apod.
Z aktivních metod žáci využívají diskusní metody ve formách rozhovoru, diskuse při řešení problémových úloh … Při řešení úloh se objevují metody problémové zaměřené např. na metody řešení problémových úkolů. Vedle toho se pravidelně objevují didaktické hry a řešení problému ve skupinách. Frontální část výuky probíhá zejména při výkladu nového učiva. Další metody a formy práce: Skupinová a kooperativní výuka, např. při řešení problémových úloh. Výukové projekty jako součást integrace témat apod. Zároveň se objevuje výuka podporovaná počítačem, která je vhodná při procvičování učiva a učení v praktických životních situacích.

Časová dotace
Doporučujeme výuku matematiky 5 hod. týdně v 2. – 5. ročníku, v 1. ročníku doporučujeme 4 hodiny týdně.

Prostředí realizace
Výuka probíhá převážně v učebně, učivo vztahující se k praktickému životu procvičíme v terénu (měření, odhady, plány). Výuka probíhá v rámci celé třídy.

Tematická integrace
Výuka matematiky je propojena s tématy prvouky, vlastivědy a přírodovědy. Praktické dovednosti procvičuje žák v pracovních činnostech, ve výtvarné výchově a v tělesné výchově.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
1. ročník	září	Úvod k přirozeným číslům. Numerace v oboru 1-5	Tvoří soubor s prvky. Třídí předměty do skupin.	Čte a zapisuje, znázorňuje, třídí.	1 ,2, 3, 11	Vytváří skupiny a přiřazuje číslo odpovídající počtu prvků ve skupině
	říjen	Porovnání čísel. Orientace v prostoru. Vyvození čísel 1,2.	Umí porovnat čísla a vytvoří dvojice.	Užívá vztah rovnosti, nerovnosti.	1, 2,3,5,11	Porovnává čísla a vytváří dvojice. Počítá do 6. Rozlišuje pojmy před, za, hned před, hned za.
	listopad	Rozklad čísla. Vyvození čísel 3,4,5. Sčítá a odčítá v oboru 1-3.	Umí rozložit číslo. Umí napsat číslice.	Ubírá a přidává prvky k danému souboru.	1,2,3,4,5	Rozloží číslo a zapíše odpovídající číslice. Ukáže číslo na číselné ose.
	prosinec	Sčítání, odečít. v oboru 1-5. Číslo 0. Záměna sčítanců. Numerace v oboru do 10.	Sčítá a odečítá s názorem i bez se záměnou sčítanců.	Tvoří soubory prvků, přiřazuje k souborům čísla. Prakticky manipuluje geometrickými tvary.	1,2,3,4 ,5,15	Sčítá a odečítá pomocí znázornění i bez. Užívá záměny sčítanců. Manipuluje s papírovými penězi.
	leden	Číslo 6. Sčítání a odčítání s názorem. Pamětné operace v oboru do 6.	Používá rozklady čísel , sčítá a odčítá. Porovnává.	Řeší slovní úlohy.	1,2,3,4, 12	Rozkládá čísla, sčítá a odčítá. Porovnává je. Pojmenuje základní geometrické tvary.
	únor	Přirozená čísla 0-10. Číslice 7,8,9,10. Čas.	Tvoří soubory od 0-10. Pamětně počítá, rozkládá čísla. Umí napsat číslice do 10.	Čte a zapisuje, znázorňuje. Řeší rébusy. Orientuje se na hodinách.	1,2,3,4, 5,10,11	Vytváří skupiny a přiřazuje číslo od 0 -10. Pamětně počítá, rozkládá čísla. Umí napsat číslice do 10.

	březen	Vlastnosti sčítání. Sčítání a odčítání v oboru do 10. Porovnávání. Čísla 0-20.	Umí sčítat a odečítat v oboru do 10. Řeší jednoduché slovní úlohy z praxe.	Vytváří soubor s více a méně přes desítku.	1,2,3,4, 5,11,15	Umí sčítat a odečítat v oboru do 10. Počítá jednoduché slovní úlohy z praxe a umí vybrat základní údaje.
	duben	Jednotky délky. Přičítání k číslu 10. Složené slovní úlohy.	Sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu 10. Rozliší delší, kratší.	Měří. Čte, zapisuje, znázorňuje.	1,2,3,4 ,5,16	Sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu 10. Rozliší delší, kratší.
	květen	Řešení slovních úloh typu o více, o méně. Automatizace spojů sčítání a odčítání v oboru do 20.Tělesa.	Bezpečně sčítá a odčítá bez názoru, řeší složitější úlohy.	Řeší a zapisuje. Manipuluje s tělesy.	1,2,3,4, 5,15	Sčítá a odčítá pomocí znázornění, řeší složitější úlohy. Pojmenuje základní tělesa.
	červen	Automatizace početních spojů. Rozšiřující učivo: Sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes 10.	Bezpečně sčítá a odečítá do 20 bez přechodu 10. Umí řešit složené slovní úlohy.	Znázorňuje a zapisuje, řeší rébusy.	5,11,12, 16,17	Sčítá a odečítá do 20 bez přechodu 10. Řeší složené slovní úlohy.
2. ročník	září	Aktivizace poznatků z I. roč. Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu. Posloupnost čísel 0-20.Porovnávání čísel. Geometrické tvary.	Bezpečně sčítá do 20 bez přechodu desítky. Porovnává čísla, rozkládá.	Třídí geometrické tvary. Vybarvuje geometrické tvary.	1,2,3,4, 15	Sčítá do 20. Porovnává čísla, rozkládá je.
	říjen	Sčítání do 20 s přechodem desítky. Slovní úlohy. Úsečka, přímá, křivá čára.	Řeší slovní úlohy. Nakreslí přímou a křivou čáru.	Rozezná přímou a křivou čáru, úsečku.	1,2,3,4, 5,16	Počítá jednoduché slovní úlohy a umí vybrat základní údaje. Modeluje úsečky, přímou a křivou čáru.
	listopad	Odečítání s přechodem desítky v oboru do 20.	Orientuje se v číselných řadách, sčítá a odčítá do 100.	Znázorňuje a zapisuje, kreslí.	1,2,3,4 5,12	Orientuje se v číselných řadách, sčítá a odčítá do 100.

		Přirozená čísla do 100. Úsečka, lomená čára.				
	prosinec	Číselná řada do 100. Sčítání a odečítání desítek v oboru do 100. Porovnávání čísel. Geometrická představivost a orientace v prostoru.	Rozeznává tělesa a rovinné útvary. Orientuje se v prostoru.	Porovnává proužkem papíru.	1,2,3,4, 5,17,11	Rozliší tělesa a rovinné útvary. Orientuje se v prostoru – před, za, nahoře, dole.
	leden	Sčítání a odečítání dvouciferných čísel v oboru do 100. Zaokrouhlování na desítky. Počítání se závorkami. Geometrické tvary, orientace ve čtvercové síti. Tělesa. Modely. Jednotky délky.	Sčítá, odčítá, zaokrouhluje. Počítá se závorkami.	Modeluje, kreslí, znázorňuje.	1,2,3,4, 5,15	Sčítá, odčítá, zaokrouhluje. Počítá se závorkami.
	únor	Sčítání, odčítání v oboru do 100. Slovní úlohy. Porovnávání, délka úseček.	Modeluje úsečky. Sčítá a odčítá v oboru do 100 bez přechodu desítky.	Modeluje tělesa.	1,2,3,4, 5,12,15	Měří a odhaduje délku úsečky.
	březen	Sčítání a odčítání dvojciferných čísel bez přechodu přes desítku i s přechodem. Složité slovní úlohy. Shodnost úseček, porovnávání.	Bezpečně sčítá a odčítá, řeší složitější úlohy.	Porovnává velikost úseček.	1,2,3,4, 5,11,16	Sčítá a odčítá, řeší složitější úlohy.
	duben	Odčítání do 100 s přechodem desítky.	Prakticky používá hodiny.	Modeluje pomocí špejlí.	1,4,5,10, 17	Pomocí hodin určí čas. Porovnává velikost útvarů.

		Orientace v čase, jednotky, měřidla. Jednoduché konstrukce.				
	květen	Násobení a dělení číslem 2, 3, 4, 5 . Složené slovní úlohy. Tělesa. Měření úseček v cm.	Umí násobit, dělit a prakticky využívá ve slovních úlohách.	Odhaduje a měří v terénu.	4,5 10,11, 15	Násobení a dělení využívá ve slovních úlohách.
	červen	Násobení 0, 1. Zajímavé slovní úlohy. Rovinné útvary.	Bezpečně ovládá početní úkony sčítání, odčítání v oboru do 100. Násobí do 50. v oboru násobilky	Znázorňuje a zapisuje.	4,5,10,11, 15	Ovládá početní úkony sčítání, odčítání v oboru do 100. Násobí do 50 v oboru násobilky.
3. ročník	září	Opakování sčítání a odčítání, znázornění desítek, jednotek. Porovnávání, sudé a liché číslo, geometrické tvary, tělesa, slovní úlohy.	Rozlišuje sudé a liché číslo. Využívá poznatky z druhého ročníku.	Používá číselné karty, číselnou osu, modely geometrických těles.	1,3,4,5,15	Rozlišuje sudé a liché číslo. Opakování z předchozího ročníku.
	říjen	Opakování násobení a dělení 0-5, geometrická tělesa, převody časových údajů. Násobení a dělení č. 6,7. Slovní úlohy x více, x méně.	Automaticky používá spoje násobilek, poznává jednoduchá tělesa, orientuje se v čase, zná jednotky času. Rozlišuje a řeší oba typy úloh.	Znázorňuje, zapisuje, řeší slovní slovní úlohy.	10,4,5,6,11, 12,15,1	Násobí a dělí č. 6,7. Orientuje se v čase, zná jednotky času. Řeší oba typy úloh.
	listopad	Násobení a dělení č. 8, 9, 10. Trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky. Slovní úlohy.	Automaticky používá spoje násobilek, rozlišuje rovinné obrazce, řeší slovní úlohy.	Používá drátěné modely rovinných útvarů. Rovinné útvary zakresluje ve čtvercové síti.	4,5,15	Násobí a dělí č. 8, 9, 10. Popíše vlastnosti rovinných obrazců, řeší slovní úlohy.

	prosinec	Sčítání a odčítání dvojciferných čísel bez přechodu i s přechodem přes základ do 100. Osová souměrnost.	Umí použít závorky, pamětně sčítá a odčítá. Modeluje jednoduché souměrné útvary.	Modeluje, kreslí, znázorňuje.	1,3,4,11, 12,17	Počítá se závorkami, pamětně sčítá a odčítá. Pojmenuje souměrné útvary.
	leden	Písemné sčítání a odčítání s přechodem přes desítku, přímka, průsečík přímek, kruh, kružnice.	Písemně sčítá a odčítá. Provádí odhad a kontrolu výpočtu. Řeší slovní úlohy. Modeluje přímku, úsečku, polopřímku. Rozezná kruh a kružnici.	Pracuje s drátěnými modely, se špejlemi, modeluje.	4,5,11,15, 16	Písemně sčítá a odčítá. Řeší slovní úlohy. Rozezná přímku, úsečku, polopřímku. Popíše vlastnosti kruhu a kružnice.
	únor	Čísla 0-1 000, porovnávání, délková měřidla převody m - cm.	Orientuje se v řadě čísel 0 - 1000. Poznává a zapisuje vztah nerovnosti. Odhaduje a porovná úsečky dané délky a porovná je.	Pracuje s číselnou osou. Využívá peněžní model, řádové počítadlo. Užívá a zapisuje vztah větší, menší.	2,3,4,5,11, 12,16	Orientuje se v řadě čísel 0 - 1000. Určí a zapíše vztah nerovnosti. Modeluje úsečky dané délky a porovná je.
	březen	Plány, mapy, stavby z krychlí. Sčítání a odčítání v oboru do 1 000 bez přechodu a s přechodem 100. Jednoduché a složené slovní úlohy. Trojúhelník.	Nakreslí jednoduchý plánek, podle plánku postaví stavbu. Sčítá a odčítá v oboru do tisíce pamětně i písemně. Počítá se závorkami. Rozliší trojúhelník obecný a rovnostranný.	Staví podle plánu. Modeluje, využívá špejle, stavebnice, krabičky.	2,3,4,11,12, 15,16,17	Nakreslí jednoduchý plánek, podle plánku postaví stavbu. Sčítá a odčítá v oboru do tisíce pamětně i písemně. Počítá se závorkami. Popíše vlastnosti trojúhelníka obecného a rovnostranného.
	duben	Násobení a dělení v oboru do tisíce.Kalkulačka. Násobení a dělení čísly 10, 100, 1000. Jednotky délky.	Sestavuje tabulky násobků, umí použít kalkulačku . Převádí jednotky délky. Odhaduje vzdálenosti.	Měří, odhaduje, porovnává. Používá různé typy měřidel.	2,3,4,5,11, 12,16	Sestavuje tabulky násobků. Převádí jednotky délky.

	květen	Procvičování a prohlubování učiva, násobení celými desítkami. Úsečka, polopřímka, trojúhelník. Dělení se zbytkem.	Modeluje přímku, polopřímku, úsečku. Měří a odhaduje délku úsečky. Vypočítá obvod trojúhelníka. Určí neúplný podíl a zbytek. Odhadne výsledek. Provádí kontrolu výpočtů.	Pracuje s měřidly, znázorňuje, experimentuje, řeší úlohy z praktického života.	3,4,5,11,15, 15,16	Nakreslí přímku, polopřímku, úsečku. Modeluje a měří úsečky. Vypočítá obvod trojúhelníku. Určí neúplný podíl a zbytek. Provádí kontrolu výpočtů.
	červen	Násobení jednocif. a dvojciferného čísla s jednou desítkou, dělení dvojciferného čísla číslem jednociferným. Opakování a zajímavé slovní úlohy.	Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilky. Provádí kontrolu výpočtů.	Využívá dovedností v násobení zpaměti při řešení různých zajímavých slovních úloh.	2,3,4,5,11,12	Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilky. Provádí kontrolu výpočtů.
4. ročník	září	Opakování, násobení jednociferným a dvojciferným číslem, krychle. Slovní úlohy.	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, vyrobí model krychle, pojmenuje a ukáže vrcholy, stěny, hrany krychle, řeší slovní úlohy.	Využívá dovedností v násobení zpaměti při řešení různých praktických i školních úloh, vystřihne síť krychle, slepí model krychle.	M-5-1-01 M-5-1-04 M-5-3-01	Ústně násobí jednociferné č. dvojciferným, řeší slovní úlohy, vyrobí model krychle, pojmenuje a ukáže vrcholy, stěny a hrany krychle.
	říjen	Písemné dělení č. dvojciferného jednociferným, dělení se zbytkem, počítání se závorkami, tělesa, rovnoběžky, různoběžky a kolmice. Slovní úlohy.	Zpaměti a písemně násobí a dělí dvojcif. č. jednociferným, dělí se zbytkem, počítá se závorkami, řeší a tvoří úlohy na násobení, dělení, sčítání a odčítání a sl. úlohy se dvěma početními operacemi vyrobí modely těles, pracuje s rovnoběžkami, různoběžk. a kolmicemi ve čtvercové síti, řeší slovní úlohy.	Zpaměti dělí, násobí, zapisuje, používá početních operací při řešení různých úkolů ze života, užívá závorky, určuje pořadí početních výkonů, vystřihne a slepí modely těles, pracuje s rovnoběžkami, různoběžkami a kolmicemi	M-5-1-01 M-5-1-04 M-5-3-01	Ústně i písemně dělí dvojcif. č. jednociferným, dělí se zbytkem, počítá se závorkami, řeší úlohy, vyrobí model těles, pozná rovnoběžku, kolmici a rýsuje je ve čtvercové síti

	listopad	Sčítání, odčítání a násobení a dělení, počítání zpaměti, jednotky času, nanášení úsečky na polopřímku, orientace v rovině. Slovní úlohy.	Provádí písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel, násobí a dělí násobky 10 a 100 zpaměti, převádí jednotky času, doplňuje údaje do připravené tabulky, vyhledává je a řeší úlohy o času, využívá základní pojmy a značky z rovinné geometrie, dodržuje zásady rýsování, narýsuje přímku, vyznačí polopřímku, orientuje se v rovině, řeší slovní úlohy.	Provádí písemné sčítání a odčítání na základě analogie s násobením 10 a 100, násobí a zpaměti. Převádí jednotky času, využívá jednotky času při řešení slovních úloh o času, vyznačuje a kreslí ve čtvercové síti. Dbá na zásady rýsování.	M-5-1-01 M-5-2-01 M-5-2-02 M-5-3-01	Písemně sčítá a odčítá, násobí 10 a 100, násobí a dělí zpaměti, převádí jednotky času, řeší úlohy o času. Narýsuje přímku, vyznačí polopřímku, dodržuje zásady rýsování
	prosinec	Přirozená čísla do milionu, rovnoběžky, kolmice, konstrukce obdélníku. Slovní úlohy.	Provádí písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel, využívá při písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání propojuje pís. i pamětné počítání i s pomocí kalkulátoru, řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace. Narýsuje rovnoběžky, kolmice, kružnice, sestrojí čtverec, obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic, řeší slovní úlohy.	Využívá algoritmu písemného sčítání a odčítání při řešení úloh. Rýsuje a popisuje rovnoběžky, kolmice. Konstrukcí obdélníku si ověřuje přesnost rýsování. Dodržuje zásady rýsování.	M-5-1-01 M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-1-04 M-5-3-01 M-5-3-03	Čte a zapisuje čísla do milionu, písemně sčítá a odčítá,při kontrole používá i kalkulátoru. Narýsuje rovnoběžky, kolmice pomocí nich sestrojí obdélník.
	leden	Přirozená čísla do milionu, rozvinutý zápis čísla, porovnávání čísel, pravoúhlý trojúhelník.	Čte a zapisuje čísla do milionu s užitím znalosti čísel. řádů desítkové soustavy, používá rozvinutý zápis čísla, porovnává čísla, znázorní je na	Znázorňuje čísla na dostupných modelech-např. na nástěnné tabuli, řádovém počítadle, zapisuje čísla. Počítá po desetitisících, statisících, uspořádává čísla, čte	M-5-1-03 M-5-2-01 M-5-2-02 M-5-3-01	Čte a zapisuje čísla do milionu, rozkládá čísla v desítkové soustavě, porovnává (větší, menší, rovná se) čísla.

		Slovní úlohy.	číselné ose a jejich úsecích. Porovnává zadaná data, posuzuje reálnost. Doplní údaje do připravené tabulky, vyhledá v diagramu požadovaná data. Narýsuje pravoúhlý trojúhelník, řeší slovní úlohy.	čísla, porovnává čísla v běžných situacích, výsledek zapisuje pomocí znaků. Porovnává zadaná data podle daného kritéria, posuzuje reálnost vyhledaných údajů. Doplňuje údaje do připravené tabulky, vyhledává v diagramu požadovaná data. Vyznačuje pravoúhlé trojúhelníky ve čtvercové síti, skládá a stříhá čtverec na pravoúhlé trojúhelníky.		Narýsuje pravoúhlý trojúhelník.
	únor	Obvod čtverce, trojúhelníku a obdélníku. Zaokrouhlování čísel, slovní úlohy	Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, určí pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod čtverce a obdélníku. Vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku. Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce. Řeší a tvoří slovní úlohy typu o více, o méně, krát více a krát méně řeší slovní úlohy se dvěma početními operacemi, řeší slovní úlohy.	Měří délky stran, nanášejí postupně strany na polopřímku, objeví způsob výpočtu obvodu geom. tvarů.	M-5-3-02 M-5-1-03 M-5-1-04	Vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku, zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, řeší slovní úlohy typu o více, o méně.
	březen	Sčítání a odčítání do milionu, římské číslice, pořadí výpočtů, Slovní úlohy.	Sčítá a odečítá zpaměti a písemně do milionu, používá a zapisuje číslo římskými číslicemi, přečte historic. datum zapsané říms. č., srovná pořadí výpočtů v příkladu, řeší slovní úlohy.	Využívá dovednosti úst. a písem. sčít. a odčít. při řešení slovních úloh, píše římské číslice, čte historická data, přepisuje je pomocí arabs. č. a naopak vypočítá nejprve závorky a pak sčítá a odčítá zleva, posuzuje, zda je výpočet správný.	M-5-1-01 M-5-1-04 M-5-1-02	Sčítá a odečítá zpaměti a písemně do milionu. Užívá přednosti dělení a násobení při výpočtech příkladů

	duben	Násobení a dělení do milionu zpaměti, písemné násobení, Měření vzdálenosti, jednotky délky a jejich převody, Slovní úlohy.	Násobí a dělí do milionu na zákl. analogie nás. a děl. 100,1000, písemně násobí jedno, dvoj. a trojcif. č., kontroluje výsledky početních operací. Měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi, řeší slovní úlohy.	Písemně násobí, upevňuje algoritmus písemného výpočtu, pro kontrolu využívá kalkulačku, Měří vzdálenosti, seřadí stavby podle výšky, používá jednotky délky mm, cm, m, km a převádí je.	M-5-1-02 M-5-1-01 M-5-3-02	Násobí a dělí do milionu, násobí a dělí 100 a 1000, písemně násobí jedno, dvoj. a trojcif.č. Změří vzdálenosti a převádí jednotky km na m, m na cm, cm na mm.
	květen	Obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu, písemné dělení jednocif. dělitelem, zlomky. Slovní úlohy.	Určí obsah čtverce, trojúhelníku a obdélníku pomocí čtvercové sítě, používá zákl. jednotky obsahu, obsahy porovná, řeší jednoduché slov. úlohy na výpočet obsahů čtverce a obdélníku umí písemně dělit jednocif. dělitelem, používá, modeluje zlomky k vyjádření části celku a vyjádření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny. Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem - poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny, řeší slovní úlohy.	Pracuje se čtverc. sítí, pomocí čtvercové sítě vybarví a určí obsah čtverce, obdélníku, rozliší obvod od obsahu, řeší jednod. slovní úlohy na výpočet obsahů. Osvojí si algoritmus písemného dělení. Znázorňuje zlomky, vysvětluje vztah mezi částí a celkem na příkladech z běžného života, na libovolném modelu, využívá názorných obrázků, skládání origami, krájení dortu, pizzy, čokolády… Zapisuje zlomky, popisuje čitatele, jmenovatele a zlomkovou čáru	M-5-3-04 M-5-1-02 M-5-1-05 M-5-1-06	Vypočítá obsah obdélníku a čtverce. Použije jednotky obsahu . Písemně dělí jednocif. dělitelem, používá zlomky k vyjádření části celku.
	červen	Písemné dělení se zbytkem, opakování učiva. Slovní a nestandartní úlohy.	Písemně dělí se zbytkem, vyhledává data, čte a doplňuje jednod. tabulky, řeší jednoduché praktické slov. úlohy a problémy .	Znázorňuje, vyhledává a čte tabulky, vyhledává v jízdních řádech, doplňuje magické čtverce, řady čísel atd. Vyhledává v textu potřebné údaje a vztahy. Volí vhodné postupy pro řešení úlohy.	M5-1-02 M-5-2-02 M-5-4-01	Písemně dělí se zbytkem a využívá početních operací při řešení slovních úloh.

5. ročník	září	Opakování: porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel, sčítání, odčítání, násobení, dělení, převody jednotek, rovina, prostor, bod, přímka, polopřímka, úsečka	Využívá při pamětném počítání asociativnost sčítání a násobení. Provádí početní operace v oboru N. Násobí i dělí v oboru násobilky, v jednoduchých případech i mimo něj. Převádí základní jednotky. Narýsuje přímku, polopřímku, úsečku. Popíše ji.	Opakuje matematické operace v oboru přirozených čísel. Porovnává čísla do milionu, řadí je na číselné ose. Sčítá a odčítá, násobí a dělí čísla zpaměti. Určí pořadí výpočtů. Výsledky kontroluje pomocí kalkulátoru. Zaokrouhluje. Doplňuje údaje do tabulky. Převádí jednotky. Procvičuje rýsování. Popisuje a vyznačuje na přímce.	M-5-1-01 M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-2-02 M-5-3-01	Sčítá a odčítá čísla zpaměti. Násobí i dělí v oboru násobilky, v jednoduchých případech i mimo něj. Zná a umí převádět základní jednotky. Narýsuje a popíše úsečku, polopřímku a přímku.
	říjen	Opakování: porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel, sčítání, odčítání, násobení, dělení, převody jednotek, vzájemná poloha přímek, polopřímek, úhel, prostorová geometrie, kruh, kružnice	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. Zná a umí převádět. Narýsuje základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce. Pozná jednoduchá tělesa, nachází je v předmětech kolem sebe.	Písemně sčítá a odčítá dvě a tři přirozená čísla, násobí a dělí. Převádí jednotky. Řeší úlohy z běžného života. Při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů. Sestrojí k dané přímce kolmici a rovnoběžku vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou. Dodržuje zásady rýsování.	M-5-1-02 M-5-3-01 M-5-3-03	Písemně sčítá, odčítá, násobí, dělí. Zná a umí převádět jednotky objemu. Umí narýsovat rovnoběžku a kolmici k dané přímce vedoucí daným bodem. Zná pojmy střed kružnice, poloměr a průměr kružnice. Narýsuje kružnici, vyznačí poloměr a průměr kružnice.
	listopad	Písemné dělení dvojciferným číslem beze zbytku, se zbytkem. Vzájemná poloha kružnice a přímky, vzájemná poloha kružnic.	Dělí přirozená čísla beze zbytku a se zbytkem. Provádí zkoušku správnosti řešení. Rýsuje přímky a kružnice v různých vzájemných polohách. Graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky.	Procvičuje násobilku a odhaduje výsledky. Dělí postupně pomocí odčítací metody. Později přechází ke zkrácenému zápisu. Provádí zkoušku a kontroluje tak správnost řešení. Řeší slovní úlohy. Rýsuje kružnice, nachází různé polohy kružnic. Pomocí kružítka	M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-3-02 M-5-3-02	Dělí dvojciferným číslem beze zbytku i se zbytkem. Provádí zkoušku správnosti. Pomocí kružítka sčítá a odčítá úsečky.

		Grafické sčítání a odčítání úseček.		přenáší délky úseček, úsečky tak sčítá i odčítá.		
	prosinec	Písemné dělení dvojciferným číslem beze zbytku, se zbytkem (zkrácený zápis). Mnohoúhelníky.	Provádí odhady výsledků. Písemně dělí. Provádí kontrolu početních operací. Zná pojmy - strana, vrchol. Rozlišuje základní typy trojúhelníků. Určí obvod n-úhelníku sečtením jeho stran.	Odhaduje předběžné výsledky. Písemně dělí, kontroluje výsledek. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých dělí. Rýsuje mnohoúhelníky.	M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-1-04	Provádí odhady výsledků. Písemně dělí. Provádí kontrolu početních operací. Pojmenuje a narýsuje mnohoúhelníky. Vypočítá jejich obvod.
	leden	Zlomky. Desetinná čísla. Finanční gramotnost. Římské číslice. Jednoduché konstrukce. Opakování jednotek hmotnosti, délky a objemu. Čtverec a obdélník.	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose, porovnává desetinná čísla v řádu desetin a setin. Řeší úlohy z běžného života. Sestrojí rovnoběžky, různoběžky a kolmice. Zná a umí převádět základní jednotky. Používá jednoduchých převodů při řešení úloh. Doplní údaje do připravené tabulky nebo grafu. Rýsuje čtverec a obdélník. Počítá obvod a obsah.	Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života. Vnímá vhodnost zápisu v jednotlivých situacích - 2,5 km, 3/4 litru atd. Znázorňuje a zapisuje. Zapisuje, počítá, řeší slovní úlohy. Znázorňuje zlomky na vhodném modelu. Seznamuje se základními pojmy finanční matematiky. Modeluje rovnoběžky a různoběžky. Rýsuje čtverec a obdélník. Počítá obvod a obsah. Převádí základní jednotky.	M-5-1-01 M-5-1-02 M-5-3-01 M-5-2-02	Sčítá a odčítá zlomky. Zapisuje desetinná čísla, porovnává je, sčítá je a odčítá. Používá zlomky k vyjádření části celku. Sestrojí rovnoběžky a různoběžky, obdélník a čtverec. Počítá obvod a obsah obdélníku a čtverce. Převádí základní jednotky hmotnosti, délky a objemu.

	únor	Obor velkých čísel (od nuly po miliardy). Trojúhelníky. Obvod a obsah.	Zapisuje čísla do miliardy. Čte a zapisuje čísla v řádu milionů, využívá rozvinutého zápisu čísla, porovnává čísla, zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací. Narýsuje trojúhelník. Počítá obvod trojúhelníku. Pomocí čtvercové sítě určí obsah trojúhelníku.	Čte, zapisuje čísla do miliardy, využívá rozvinutého zápisu čísla, porovnává, zaokrouhluje čísla, užívá polohové vztahy v oboru přirozených čísel, orientuje se na číselné ose a jejích úsecích, provádí číselný odhad a kontrolu výsledku, řeší početní operace. Využívá názorných obrázků – např. čtvercovou síť, kruhový diagram, číselná osa. Procvičuje výpočet obsahu trojúhelníku pomocí čtvercové sítě. Rýsuje trojúhelník.	M-5-1-06 M-5-1-07 M-5-3-05 M-5-3-01	Vyjadřuje část celku pomocí zlomků a desetinných čísel. Porovnává zlomky. Rýsuje různé trojúhelníky. Počítá jejich obvody.
	březen	Desetinná čísla, desítková soustava. Převody jednotek. Soustava souřadnic. Osová souměrnost.	Procvičuje násobení a dělení desetinných čísel 10, 100,…. A aplikuje při převádění jednotek. Pozná, znázorní a narýsuje základní shodné útvary v rovině.	Čte a zapisuje desetinná čísla. Násobí a dělí desetinná čísla 10, 100,…. Znázorňuje ve čtvercové síti. Znázorňuje, modeluje.	M-5-3-05	Převádí jednotky. Pozná, znázorní a narýsuje základní shodné útvary.
	duben	Části z celku. Procenta. Záporná čísla. Geometrická tělesa.	Využívá komutativnost, distributivnost a asociativnost početních výkonů. Používá zlomky k vyjádření části celku. Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose. Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. Pojmenuje a modeluje různá tělesa.	Znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí –100 až +100, nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě. Zapisuje, počítá, řeší slovní úlohy. Znázorňuje zlomky na vhodném modelu. Řeší úlohy z běžného života. Rozlišuje obvod a obsah rovinných obrazců, pomocí čtvercové sítě určí obsah obdélníku a čtverce a rovinného útvaru, který lze složit	M-5-1-07 M-5-3-04	Znázorní na číselné ose záporná čísla. Určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě. Pojmenuje tělesa.

				z obdélníků a čtverců, používá základní jednotky obsahu.		
	květen	Finanční gramotnost. Římské gramotnost. Rovnice a nerovnice. Síť krychle a povrch krychle.	Sestavuje jednoduché diagramy a grafy a umí z nich vybrat požadované informace. Řeší jednoduché slovní úlohy. Tvoří síť krychle a kvádru.	Vyhledává a používá údaje z různých typů diagramu. Vymýšlí a znázorňuje, sestavuje tabulky, grafy a diagramy, počítá a zapisuje do nich. Znázorňuje a modeluje.	M-5-2-02	Vypočítá aritmetický průměr v praktických slovních úlohách. Sestavuje jednoduché diagramy a grafy a umí z nich vybrat požadované informace. Řeší jednoduché praktické slovní úlohy.
	červen	Soustavy rovnic. Prostorová geometrie. Závěrečné opakování.	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejich řešení je nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech, objevuje v průběhu řešení nestandartních úloh zákonitosti a využívá je, třídí údaje a podmínky, používá situační náčrty. Řeší a tvoří jednoduché magické čtverce, řady atd.	Řeší, kreslí, vymýšlí, znázorňuje, modeluje, vyhledává v textu úlohy potřebné údaje a vztahy. Volí vhodné postupy a vyhodnotí výsledek úlohy.	M-5-4-01	Řeší jednoduché problémy, SÚ, dodržuje správný způsob řešení, třídí údaje a podmínky, používá situační náčrty. Řeší a tvoří jednoduché magické čtverce, řady atd.

Matematika II. st. - M

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Svým pojetím navazuje především na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace pro 1. stupeň, ale také na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Důraz je kladen na osvojování dovedností a vědomostí, které budou užity v praktickém životě, na porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace celých a racionálních čísel. Diskutuje o problémech při řešení úloh. Seznamuje se např. s významem procent v praktickém životě, pracuje s reálnými materiály (nabídky pojišťoven, bank). Rozlišuje společné a odlišné vlastnosti objektů a vztahů mezi nimi. Postupně přechází od konkrétního myšlení k abstraktnímu.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení:
Žák rozvíjí abstraktní a logické myšlení zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, rébusů apod. Osvojuje si dostatek početních operací, algoritmů a metod řešení úloh, které využívá při řešení úkolů z praxe (např. při užití podobnosti trojúhelníka)

Kompetence k řešení problémů:
Žák řeší dostatek problémových úloh z praxe, provádí rozbor úkolu – navrhuje plán řešení, odhaduje výsledky, volí správný postup; je veden k hledání různých řešení, při řešení může aplikovat známé postupy, má dostatek prostoru pro vyslovení hypotézy a její ověření

Kompetence komunikativní:
Žák využívá informační a komunikační prostředky (získané matematické vědomosti a dovednosti procvičuje v různých výukových programech na počítačích, na internetu vyhledává údaje potřebné pro práci v oblasti statistiky a finanční matematiky, sestavuje a pracuje s tabulkami, grafy, diagramy). Užívá matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence občanské:
V diskusích při řešení úloh je žák veden k toleranci, ale také ke kritickému hodnocení názorů jiných. Rozvíjí zodpovědný přístup k plnění povinností (v geometrii pracuje přesně, pečlivě, udržuje čistotu a pořádek na svém pracovním místě)

Kompetence pracovní:
Do výuky zařazujeme další činnosti (modelování a výrobu různých těles – např. při důkazu Pythagorovy věty, výpočtech objemů a povrchů těles atp.), při kterých se žák učí zvládat základní pracovní operace s papírem

Kompetence digitální
- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Upřednostňované formy a metody realizace tohoto předmětu
Metody slovní (vysvětlování, popis, práce s textem - čtení s porozuměním textu úlohy)
Metody názorně - demonstrační (předvádění a pozorování, práce s obrazem, modely těles atp.)

Metody dovednostně - praktické (napodobování, vytváření dovedností - modelování těles, konstrukční úlohy - užití rýsovacích pomůcek).
Diskusní metody (diskuse - např. při konstrukci trojúhelníka)).
Problémové metody (metoda řešení problémových úkolů - např. slovní úlohy o společné práci či o pohybu).
Didaktické hry (jako motivace k novému učivu nebo na procvičování učiva - např. zlomky).
Frontální výuka (zejména při výkladu nového učiva).
Skupinová a kooperativní výuka (např. při řešení problémových úloh).
Výuka podporovaná počítačem (vhodná třeba při procvičování učiva)
Vyučovací předmět matematika je zařazen samostatně v 6.-9. ročníku, v 6. a 7. ročníku v hodinové dotaci 4 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně.

Prostředí realizace
Vyučovací předmět matematika se realizuje v kmenové učebně, příp. v počítačové učebně.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	**září**	Shrnutí učiva 1.-5. ročníku. Přirozená čísla, zlomky a desetinná čísla. Geometrie.	Žák čte, zapisuje, uspořádá a porovná čísla na číselné ose. Dělí dvojciferným dělitelem. Dokáže narýsovat a zapsat bod, přímku, polopřímku, úsečku, rovinu, polorovinu, kolmice, vzdálenost bodu od přímky, rovnoběžky, vzdálenost dvou rovnoběžek. Pozná a zařadí jednotlivá čísla do svých oborů.	Žák procvičuje základní aritmetické operace, odhady a zaokrouhlování. Pracuje s číselnou osou. Rýsuje základní geometrické útvary a pracuje s nimi.	1, 2, 15, 20,	Dělí dvojciferným dělitelem. Narýsuje a zapíše bod, přímky, polopřímky, úsečky, roviny, poloroviny, kolmice, vzdálenosti bodu od přímky, rovnoběžky, vzdálenosti dvou rovnoběžek.
	říjen	Prostor a jeho zobrazení. Úhel.	Definuje a popíše úhel. Rozdělí úhly podle velikosti. Narýsuje a pozná úhel pravý, ostrý, tupý, přímý, konvexní a nekonvexní. Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. Graficky sčítá, odčítá, násobí a dělí úhly, přenáší úhly, konstruuje je pomocí kružítka a pravítka. Tyto vědomosti a dovednosti aplikuje při řešení konstrukčních úloh a používá ke kontrole správnosti narýsovaných útvarů.	Vyhledávají úhly na předmětech běžného života. Tvoří úhly pomocí horních končetin. Třídí úhly podle velikosti. Měří úhly pomocí úhloměru. Rýsuje úhly pomocí úhloměru i kružítka.	17	Rýsuje a rozpozná úhel pravý, ostrý, tupý, přímý, konvexní a nekonvexní. Změří velikosti úhlu, vypočítá velikosti úhlu. Graficky sčítání, odčítání, násobí a dělí úhly, přenese úhly.
	listopad	Osová souměrnost.	Rozliší shodné a podobné útvary. Vyjmenuje vlastnosti osové souměrnosti, osově souměrného obrazce.	Modeluje rovinné útvary, hledá útvary osově souměrné, osy souměrnosti. Pracuje s průsvitkou.	16, 20, 22,	Sestrojí obrazu vzoru v osové souměrnosti.

			Sestrojí obraz vzoru v osové souměrnosti.			
	prosinec	Dělitelnost.	Rozloží číslo na součin prvočísel. Určí všechny dělitele čísla a dělitele skupiny čísel. Umí určit a užívat násobky a dělitele čísel, včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele. Věty o dělitelnosti čísel aplikuje při řešení slovních úloh. Vede diskusi o problémech při řešení úloh.	Modeluje a řeší praktické problémové úlohy (rozdělení osob do rovnocenných skupin, "šachovnicové dělení", rozdělení čtvercové a obdélníkové plochy na shodné čtverce, práce se čtverečkovaným papírem). Rozkládá čísla na součin prvočinitelů. Určuje násobky a dělitele, nsn, NsD. Aplikuje znalosti o dělitelnosti při řešení slovních úloh.	3	Rozloží čísla na součin prvočísel. Určí všechny dělitele čísla a dělitele skupin čísel. Určí násobky a dělitele čísel, včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele. Řeší slovní úlohy na dělitelnost.
	leden	Desetinné číslo.	Zapíše a uspořádá desetinná čísla na číselné ose. Umí sčítat a odčítat v desítkové soustavě. Řeší aplikační úlohy s desetinnými čísly.	Pracuje s číselnou osou (čísla správně umístí na čís. osu, s využitím čís. osy je porovná, ...). Převádí jednotky a provádí základní početní operace s desetinnými čísly.	1, 2, 28	Sčítá a odčítá v desítkové soustavě.
	únor	Jednotky délky, hmotnosti a obsahu.	Násobí a dělí (10, 100, 1000, atd.) v desítkové soustavě. Převádí jednotky délky, plochy a objemu. Provádí početní operace (sčítání a odčítání deset. čísel)	Aplikuje znalosti násobení a dělení 10,100, atd. Vychází z reálných situací (nakupování, odběr plynu, nákup benzínu, ..)	1, 2, 28	Převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu. Dělí a násobí 10, 100, atd.
	březen	Trojúhelník.	Definuje a popíše trojúhelník. Rozezná a dopočítá vnitřní a vnější úhly trojúhelníku a úhly	Zná vlastnosti úhlů v trojúhelníku (vnitřní a vnější a vztahy mezi nimi) a	17, 20	Popíše trojúhelník, rozpozná a dopočítá vnitřní a vnější úhly trojúhelníku,

			vedlejší a vrcholové. Rozdělí trojúhelníky podle stran a podle úhlů a vyjmenuje jejich vlastnosti. Sestrojí trojúhelník podle vět (sss, sus, usu) a ověří sestrojení trojúhelníku pomocí trojúhelníkové nerovnosti. Sestrojuje výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku, kružnici opsanou a vepsanou. Uvědomuje si vztahy mezi jednotlivými prvky trojúhelníku, získaných poznatků dokáže využít při řešení početních a konstrukčních úloh.	klasifikuje trojúhelníky na základě velikosti stran a úhlů.		vedlejší a vrcholové. Dělí trojúhelníky podle stran a podle úhlů a vyjmenuje jejich vlastností. Sestrojí trojúhelník podle vět (sss, sus, usu) zná a používá trojúhelníkovou nerovnost. Sestrojí výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku, kružnici opsanou a vepsanou.
	duben	Násobení a dělení desetinných čísel	Násobí desetinné číslo přirozeným číslem a desetinným číslem. Dělí desetinné číslo přirozeným číslem a desetinným číslem.	Aplikuje znalosti o násobení desetinných čísel. Procvičuje úlohy z běžného života.	1, 2 15	Násobí a dělí desetinná čísla přirozeným číslem a desetinným číslem.
	květen	Krychle a kvádr.	Definuje krychli a kvádr, popíše je a zná jejich jednotlivé vlastnosti. Sestrojuje jejich síť a zpětně vymodeluje tělesa ze sítě. Užívá jednotky povrchu a objemu a vzájemně je převádí. Vypočítá povrch a objem a využívá znalostí při řešení slovních úloh z praxe.	Modeluje síť kvádru a krychle a tělesa sestaví. Ze sítě vyvozuje vzorce pro povrch kvádru a krychle. Prakticky si ověří vztahy mezi krychlovými jednotkami a tzv. dutými mírami. Diskutuje o problémech při řešení úloh.	23, 24, 25, 26	Popíše krychli a kvádr, jejich jednotlivé vlastnosti. Používá jednotek povrchu a objemu a převádí je. Vypočítá povrch a objem, řeší slovní úlohy z praxe.

	červen	Opakování.	Žák si upevňuje získané znalosti a dovednosti. Zdokonaluje se v konstrukčních dovednostech.			
7. ročník	září	Opakování učiva 6. ročníku: desetinná čísla, dělitelnost, geometrie - osová souměrnost, úhel, trojúhelník, krychle a kvádr.	Žák zapíše a uspořádá desetinná čísla na číselné ose a provádí početní operace. Určuje a užívá násobky a dělitele, včetně nejmenšího spol. násobku a největšího spol. dělitele. Porovnává zlomky podle velikosti. Sestrojuje trojúhelník podle vět (sss, sus, usu) a ověří sestrojení trojúhelníku podle trojúhelníkové nerovnosti. Sestrojuje výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku, kružnici opsanou a vepsanou. Vypočítá povrch a objem a využívá znalostí při řešení slovních úloh z praxe.	Žák pracuje s číselnou osou. Procvičuje pamětné počítání. Vysvětlí nejdůležitější pojmy - násobek, dělitel, prvočíslo,.. Procvičuje znalosti o nejmenším společném násobku (bude ho potřebovat v kapitole Zlomky). Při opakování geometrie využívá reálných situací, pracuje s modely.	3, 16, 17, 20, 21, 28	Zapíše a uspořádá desetinná čísla. Určí největší společný násobek a největšího společného dělitele. Porovná zlomky podle velikosti. Rozšiřuje, krátí a porovnává zlomky. Zvládá základní početní operace se zlomky. Řeší slovní úlohy se zlomky. Sestrojí trojúhelník podle věty sss, sus a usu. Sestrojí výšku, těžnici a střední příčku trojúhelníku. Vypočítá povrch a objem, řeší slovní úlohy z praxe.
	říjen	Zlomky.	Žák rozšiřuje, krátí a porovnává zlomky. Správně sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky. Určí smíšená čísla a počítá s nimi. Upraví složený zlomek na základní tvar. Počítá slovní úlohy se zlomky a znalosti využívá v praxi.	S využitím modelů dělí celky a části celku nazývá pomocí zlomků. Porovnává zlomky a uspořádává skupinu zlomků, pracuje s číselnou osou. Provádí početní operace se zlomky. Znalost zlomků aplikuje v praktickém životě.	1, 3, 4	Rozšiřuje, krátí a porovnává zlomky. Sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky. Převede smíšené číslo na zlomek a naopak. Upraví složený zlomek. Řeší slovní úlohy se zlomky.

	listopad	Shodnost trojúhelníku. Celá čísla.	Rozlišuje podobné a shodné útvary. Zná věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků (sss, sus, usu, Ssu). Dokáže číst, zapsat, porovnat a zobrazit na číselné ose celá čísla. K danému číslu najde číslo opačné, určuje absolutní hodnotu. Provádí zpaměti jednoduché početní operace s celými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení).	Na základě rozboru náčrtku dokáže sestavit postup konstrukce trojúhelníku. Dbá na přesné rýsování. Nachází celá čísla v praxi. Pracuje s číselnou osou. Procvičuje pamětní počítání, početní operace s celými čísly.	1, 9, 21	Rozliší podobné a shodné útvary. Zná věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků (sss, sus, usu, Ssu). Přečte, zapíše, porovná a zobrazí na číselné ose celá čísla. K danému číslu najde číslo opačné, určí absolutní hodnotu. Provádí zpaměti jednoduché početní operace s celými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení).
	prosinec	Středová souměrnost.	Vysvětlí pojem "samodružný bod". Sestrojí obraz bodu, přímky a rovinného útvaru ve středové souměrnosti. Pozná útvary středově souměrné (najde střed souměrnosti).	Modeluje podobné a shodné útvary z barevných papírů. Na modelu pomocí skládání hledá střed souměrnosti. Prakticky konstruuje útvary ve střed. souměrnosti.	16, 22, 23, 27, 29	Sestrojí obraz bodu, přímky a rovinného útvaru ve středové souměrnosti. Pozná útvary středově souměrné a najde střed souměrnosti.
	leden	Racionální čísla. Poměr.	Uspořádá racionální čísla, provádí početní operace s racionálními čísly. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace celých a racionálních čísel. Diskutuje o problémech při řešení úloh. Dokáže dělit celek na části v daném poměru, zvětšovat a zmenšovat veličiny v daném poměru. Pracuje s měřítky	Pracuje s číselnou osou. Procvičuje početní operace s racionálními a celými čísly. Dělí celek v daném poměru. Využívá znalosti o poměru v praxi (naředí šťávu, hnojivo, atd.). Z mapy určuje skutečnou vzdálenost trasy.	1, 4, 5, 9, 28	Uspořádá racionální čísla, provádí početní operace s racionálními čísly. Dokáže dělit celek na části v daném poměru, zvětšovat a zmenšovat veličiny v daném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů - vypočítá skutečnou vzdálenost a opačně, sestaví měřítko.

			map a plánů (vypočítá skutečnou vzdálenost a opačně, sestaví měřítko).			
	únor	Přímá a nepřímá úměrnost.	Určuje závislost přímé a nepřímé úměrnosti. Zapíše přímou a nepřímou úměrnost a zakreslí její graf. Využívá výpočtu trojčlenkou. Řeší slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost.	Žák rýsuje grafy a dokáže z nich číst. Sestavuje tabulky na přímou a nepřímou úměrnost. Počítá pomocí trojčlenky.	10, 11, 12, 13, 14	Určuje závislost přímé a nepřímé úměrnosti. Zapíše přímou a nepřímou úměrnost. Sestaví a vypočítá trojčlenku. Řeší slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost.
	březen	Čtyřúhelníky.	Rozlišuje a znázorňuje základní druhy čtyřúhelníků. Zná jejich základní vlastnosti a využívá jich v konstrukčních úlohách. Zná jednotky obsahu, včetně převodu jednotek. Vypočítá obvod a obsah čtyřúhelníku. Dokáže řešit slovní úlohy z praxe na výpočet obvodu a obsahu rovnoběžníku a lichoběžníku.	Vyhledává čtyřúhelníky na obrázcích. Pojmenuje všechny druhy čtyřúhelníků. Přesně rýsuje. Vyhledává počty řešení při konstrukčních úlohách. Diskutuje o konstrukci. Pomocí modelování dokáže žák odvodit vzorec pro výpočet obsahu lichoběžníku.	16, 18, 20	Vyjmenuje základní druhy čtyřúhelníků, zná jejich základní vlastnosti a využívá jich v konstrukčních úlohách. Zná jednotky obsahu, umí převádět jednotky. Vypočítá obvod a obsah čtyřúhelníku včetně rovnoběžníku a lichoběžníku.
	duben	Procenta. Úroky.	Zná základní pojmy procentového počtu a dokáže je vypočítat. Řeší slovní úlohy na procenta. Zná základní pojmy finanční matematiky. Dokáže řešit úlohy z praxe na jednoduché úrokování.	Seznamuje se s významem procent v praktickém životě (úroky, slevy, promile, ..) Práce s reálnými materiály (nabídky pojišťoven, bank). Procvičuje výpočet základu, procentové části, počtu procent. Hodnoty zakreslí do diagramů, dokáže číst z diagramů.	2, 4, 6, 9	Zná pojmy základ, procentová část a počet procent a dokáže je vypočítat. Řeší slovní úlohy na procenta. Dokáže řešit úlohy z praxe na jednoduché úrokování.
	květen	Hranoly.	Umí nakreslit síť hranolu a zpětně vymodelovat hranol ze	Narýsuje síť hranolů a hranoly vymodeluje.	25, 24, 23	Nakreslí síť hranolu a vymodeluje hranol ze sítě.

			sítě. Vypočítá povrch a objem hranolu. Dokáže využít znalostí povrchu a objemu při řešení úloh.	Upevňuje si znalosti převodů jednotek délky, obsahu a objemu.		Vypočítá povrch a objem hranolu. Využije znalostí povrchu a objemu při řešení úloh.
	červen	Shrnutí učiva.		Žák si upevňuje získané znalosti a dovednosti. Zdokonaluje se v konstrukčních dovednostech.		
8. ročník	září	Opakování učiva 7. ročníku: zlomky, celá čísla, racionální čísla, procenta, geometrie - shodná zobrazení, trojúhelníky, čtyřúhelníky, hranoly, funkce přímá a nepřímá úměrnost.	Aplikuje osvojené početní operace celých a racionálních čísel. Řeší úlohy na poměr, úměrnost a procenta. Rozlišuje pojmy osová a středová souměrnost a umí je použít. Řeší konstrukční úlohy na sestrojení čtyřúhelníků. Používá vzorce pro objem a povrch hranolu.	Procvičuje pamětné počítání a odhad. Řeší jednoduché úlohy vedoucí k zautomatizování procentového počtu a ke správnému odhadu. Správně rozlišuje shodná zobrazení. Přesně rýsuje. Rozlišuje čtyřúhelníky na základě jejich vlastností. Procvičuje převody jednotek. Rozlišuje přímou a nepřímou úměrnost. Pracuje s grafy a chápe vztahy v nich. Čte zadání úloh s porozuměním.	1, 2, 4, 6, 12, 18, 20, 22	Prování početní operace s racionálními čísly. Řeší úlohy na poměr, úměrnost a procenta. Zná osovou a středovou souměrnost a používá je. Řeší konstrukční úlohy na sestrojení čtyřúhelníků. Dokáže použít vzorce pro objem a povrch hranolu.
	říjen	Druhá mocnina a odmocnina.	Určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky. Umí řešit úlohy z praxe na užití druhé mocniny a odmocniny.	Aktivně používá kalkulačku a tabulky. Při řešení úloh z praktického života využívá odhad.	2, 1, 7, 9,	Určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky. Řeší úlohy z praxe na užití druhé mocniny a odmocniny.

	listopad	Pythagorova věta.	Zná znění Pythagorovy věty. Používá Pythagorovu větu v praxi. Řeší úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty v praxi.	Dokáže ověřit platnost Pythagorovy věty. Žák argumentuje a používá jednoduché principy dokazování a odůvodňování. Používá Pythagorovu větu jak v algebraické tak geometrické podobě.	1, 2, 27	Zná Pythagorovu větu. Řeší úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty v praxi.
	prosinec	Kruh, kružnice.	Vypočítá obvod a obsah kružnice a kruhu. Využívá poznatky o kružnici v konstrukčních úlohách. Při výpočtech používá iracionální číslo "pí".	Přesně rýsuje. Vypočítá obvod a obsah kruhu, popřípadě jeho částí. Rozlišuje společné a odlišné vlastnosti objektů a vztahů mezi nimi (kruh - kružnice)	1, 28	Výpočítá obvod a obsah kružnice a kruhu. Využívá poznatků o kružnici v konstrukčních úlohách. Používá iracionální číslo "pí".
	leden	Mocniny s přirozeným exponentem. Výrazy.	Určí mocninu s přirozeným exponentem. Provádí základní početní operace s mocninami. Zapisuje číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti. Má základní znalost mocnin se záporným mocnitelem. Určuje třetí a vyšší mocniny pomocí kalkulačky.	Vyvozuje vzorce postupnou úpravou výrazů. Správně chápe funkci velkých, popř. malých čísel na displeji kalkulátoru.	1,2,7,9	Určí mocniny s přirozeným exponentem. Provádí základní početní operace s mocninami. Zapíše čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti. Dokáže pracovat s mocninami se záporným mocnitelem. Určí třetí a vyšší mocniny pomocí kalkulačky.
	únor	Výrazy.	Určuje hodnoty číselných výrazů. Zapisuje slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých příkladech i s použitím příkladů z praxe. Provádí operace s mnohočleny. Upravuje výrazy	Žák přechází od konkrétního myšlení k abstraktnímu (pracuje s proměnnou). Počítá hodnoty číselných výrazů. Upravuje výrazy. Zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými.	7, 1	Určuje hodnoty číselných výrazů. Zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých příkladech i s použitím příkladů z praxe. Zná základní operace s

			vytýkáním a používá vzorce ke zjednodušení výrazů.			mnohočleny. Upravuje výrazy vytýkáním a použitím vzorce ke zjednodušení výrazů.
	březen	Lineární rovnice.	Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav. Provádí zkoušku správnosti řešení. Řeší úlohy i z praxe pomocí sestavení a vyřešení lineární rovnice. Umí vyjádřit neznámou ze vzorce.	Žák řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav. Žák tvoří úlohy řešitelné pomocí rovnic (např. úlohy o věku, o nákupech, o pohybu, o směsích …). Čte s porozuměním slovní úlohy a sestaví odpovídající rovnice. Diskutuje o slovních úlohách.	1, 7, 8, 9	Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav. Provádí zkoušky správnosti řešení. Řeší úlohy z praxe pomocí sestavení a vyřešení lineární rovnice. Vyjádří neznámou ze vzorce.
	duben	Válec. Objemy a povrchy.	Počítá objem a povrch válce. Umí zobrazit válec na dvě kolmé průmětny.	Žák vyrábí modely těles. Procvičuje převody jednotek obsahu a objemu.	23,24, 29	Vypočítá objem a povrch válce. Zobrazí válec na dvě kolmé průmětny.
	květen	Množiny bodů dané vlastnosti.	Rýsuje podle základních pravidel. Řeší konstrukční úlohy pomocí množin bodů dané vlastnosti. Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice. Konstruuje trojúhelníky podle vět sss, sus, usu, ssu. Řeší konstrukční úlohy na sestrojení trojúhelníků a čtyřúhelníků zadaných různými prvky. Využívá Thaletovy věty při konstrukcích. Vede diskusi při řešení úloh.	Žák se zdokonaluje v konstrukčních dovednostech. Využívá Thaletovy věty při konstrukcích. Rýsuje soustředné kružnice a mezikruží.	19, 20, 21,27, 28, 29	Rýsuje podle základních pravidel. Řeší konstrukční úlohy pomocí množin bodů dané vlastnosti. Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice. Sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu, ssu. Řeší konstrukční úlohy na sestrojení trojúhelníků a čtyřúhelníků zadaných různými prvky. Využívá Thaletovu větu při konstrukcích.

	červen	Základy statistiky. Závěrečné opakování.	Žák provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jejich výsledky formou tabulky nebo do diagramu. Čte tabulky, grafy a interpretuje jejich výsledky. Určí četnost jednotlivých hodnot, určí modus a medián. Vypočítá aritmetický průměr. Sestrojí různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech. Využívá média jako zdroj informací. Žák zdokonaluje početní operace s reálnými čísly, mocninami a výrazy. Užívá Pythagorovu a Thaletovu větu při řešení úloh. Zdokonaluje konstrukční dovednosti.	Provádí statistické šetření, vyhledává a třídí informace a vyvozuje záměry. Určuje aritmetický průměr, popř. četnost, relativní četnost, modus a medián. Vytváří a čte výsledky statistického šetření (diagramy). Diskutuje o problému.	10, 11, 13, 14	Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jejich výsledky do tabulky. Čte tabulky, grafy a interpretuje jejich výsledky. Vypočítá aritmetický průměr. Určí četnost a relativní četnost jednotlivých hodnot, určí modus a medián. Dokonale zvládá početní operace s reálnými čísly, mocninami a výrazy. Užívá Pythagorovu a Thaletovu větu při řešení úloh. Dokonale zvládá konstrukční dovednosti.
9. ročník	září	Shrnutí a opakování učiva 8.r.: výrazy, lineární rovnice, 2. mocnina a odmocnina, Pythagorova věta, kruh a kružnice, mocniny, množiny bodů dané vlastnosti, konstrukční úlohy. Válec.	Provádí základní početní operace s mocninami. Využívá znalosti Pythagorovy věty při řešení úloh. Zvládá základní operace s mnohočleny. Řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav. Umí řešit slovní úlohy pomocí sestavení a vyřešení lineární rovnice. Řeší konstrukční úlohy pomocí množin bodů dané vlastnosti.	Procvičuje základní matematické operace s mocninami, využívá znalostí Pythagorovy věty při řešení úloh, řeší rovnice a slovní úlohy pomocí rovnic	1,4,7,21,22,	Provádí základní početní operace s mocninami. Využívá znalostí Pythagorovy věty při řešení úloh. Zvládne základních operací s mnohočleny. Řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav, ze slovní úlohy sestaví rovnici a vyřeší ji.

	říjen	Soustavy lineárních rovnic.	Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou. Je schopen v jednoduchých případech řešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací. Provádí zkoušku řešení. Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. Vyřeší jednoduché slovní úlohy pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými.	Řeší soustavu rovnic metodou dosazovací a sčítací a chápe, že řešením je uspořádaná dvojice čísel. Umí převést řešení soustavy rovnic na řešení jednoduché lineární rovnice, ve vhodných případech využívá grafické řešení. Používá rovnice k řešení slovních úloh.	8, 28	Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou. Provádí zkoušku řešení. Ze slovní úlohy sestaví soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými a vyřeší ji.
	listopad	Podobnost.	Určí podobné útvary. Umí určit a použít poměr podobnosti. Zná věty o podobnosti trojúhelníků a aplikuje je. Sestrojí rovinný útvar podobný danému útvaru. Používá poměr podobnosti při práci s mapami a plány. Umí rozdělit a změnit úsečku v daném poměru.	Pozná podobné obrazce a určí poměr podobnosti, sestrojí obrazec podobný při daném poměru podobnosti, rozdělí úsečku v daném poměru, objeví a využívá podobnost v jednoduchých úlohách z praxe, využívá měřítko při práci s plány a mapami. Rozezná shodnost a podobnost.	4, 5, 20, 14	Určí podobné útvary. Určuje a používá poměr podobnosti při práci s mapami a plány. Umí rozdělit a změnit úsečku v daném poměru.
	prosinec	Funkce.	Rozezná funkci od jiných vztahů. Určí definiční obor hodnot funkce. Sestrojí graf lineární funkce, nepřímé úměrnosti a kvadratické funkce. Chápe pojem lineární	Rozhoduje, zda závislost daná grafem nebo tabulkou je funkcí, určí definiční obor a obor hodnot funkce dané tabulkou či grafem, jejich vlastnosti (rostoucí,	13, 14, 12	Určí funkci a její definiční obor. Sestrojí graf lineární funkce, nepřímé úměrnosti a kvadratické funkce. Vysvětlí pojem lineární funkce a zná její vlastnosti.

			funkce a zná její vlastnosti. Používá probrané funkce k řešení úloh z praxe.	klesající, konstantní), sestrojí graf funkce. Rozpozná lineární funkci (přímou úměrnost) a lineární lomenou funkci (nepřímou úměrnost) a používá je řešení úloh.		Používá probrané funkce k řešení úloh z praxe.
	leden	Goniometrické funkce.	Zná základní pojmy z oblasti goniometrických funkcí. Určuje hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek a kalkulátorů. Používá goniometrické funkce ostrého úhlu při řešení úloh (i z praxe). Využívá goniometrické funkce při výpočtech objemů a povrchů těles.	Popisuje zavedení funkcí sin, cos, tg, pomocí poměru stran v pravoúhlém trojúhelníku. Určuje v tabulkách či na kalkulačce hodnotu funkce. Aplikuje postupy při řešení úloh s praktickými náměty.	13, 14, 28	Určí goniometrické funkce pomocí poměru stran v pravoúhlém trojúhelníku, najde hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek a kalkulátorů. Používá goniometrické funkce ostrého úhlu při řešení úloh (i z praxe). Využívá goniometrické funkce při výpočtech objemů a povrchů těles.
	únor	Lomené výrazy.	Určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl. Provádí početní operace s lomenými výrazy. Převádí složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů.	Počítá s lomenými výrazy a používá dovedností získaných při práci se zlomky (společný násobek)	7, 9	Určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl a provádí početní operace s lomenými výrazy. Převede složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů.
	březen	Rovnice.	Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli. Řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli.	Využívá ekvivalentních úprav rovnic, provádí zkoušku dosazením, po dosazení do vzorce dopočítá zbývající neznámou, řeší úlohy z praxe.	1, 7	Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli. Ze slovní úlohy sestaví rovnici a vyřeší ji.

	duben	Jehlan, kužel, koule.	Vymodeluje jehlan a kužel, sestrojí síť jehlanu a kužele. Zná základní vzorce pro výpočet objemu a povrchu jehlanu a kužele a používá je při řešení úloh. Používá vzorce pro objem a povrch koule při řešení úloh z praxe.	Žák určí tělesa a sestrojí jejich síť. Znázorňuje tělesa ve volném rovnoběžném promítání. Vypočítá povrch a objem jehlanu a kužele i s využitím goniometrických funkcí. Vypočítá povrch a objem koule.	25, 26, 27	Vymodeluje jehlan a kužel, sestrojí síť jehlanu a kužele. Dokáže vypočítat objem a povrch jehlanu a kužele, řeší úlohy z praxe.
	květen	Základy finanční matematiky. Opakování.	Vysvětlí pojmy peníze, inflace, jednoduché a složené úrokování, úrok, jistina, úroková doba, úroková míra a úrokovací období, daň a využívá je při řešení úloh. Vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře. Určí hledanou jistinu. Provádí jednoduché a složené úrokování. Žák si upevňuje získané znalosti a dovednosti. Zdokonaluje se v konstrukčních dovednostech.	Využívá média jako zdroj informací a diskutuje o problému. Počítá úlohy z finanční matematiky.	10, 11, 12, 13, 14	Vysvětlí pojmy jednoduché a složené úrokování, úrok, jistina, úroková doba, úroková míra a úrokovací období, daň a využívá je při řešení úloh. Vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře. Určí hledanou jistinu. Provádí jednoduché a složené úrokování.
	červen	Závěrečné opakování učiva aritmetiky, algebry a geometrie	Žák procvičuje učivo základní školy. Pracuje na PC. Čte tabulky, grafy a interpretuje jejich výsledky.	Pracuje s matematickými tabulkami, počítá na PC, s kalkulačkou. Diskutuje o problému.	10, 11, 13, 14	Řeší úlohy z běžného života. Tvoří samostatně úlohy. Pracuje s grafy.

5.9 Vzdělávací oblast – Umění a kultura

Hudební výchova I. st. - Hv

Charakteristika vyučovacího předmětu
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Cílem výuky je rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě. Hodiny hudební výchovy by se měly stát hrou a příjemně stráveným časem, kdy děti zpívají často a s chutí a využívají pohyb – mimiku jako prostředek k mimoslovnímu vyjádření svých pocitů, fantazie a skutečnosti, která je obklopuje.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Rozvíjí se ve čtyřech hlavních činnostech – vokálních, instrumentálních, hudebně – pohybových a poslechových.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Žák se seznamuje s hudebními činnostmi prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností. Své vědomosti využívá v praktických ukázkách i ve vlastní jednodušší tvorbě, je kladen důraz na osobitou improvizaci. Je u něho rozvíjen pozitivní vztah k umění. Učí se posoudit vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problému
Žák je veden k samostatnému přístupu, systematičnosti a pečlivosti při práci. Na konci druhého období podle svých možností vyhledává informace k řešení problémů. Hledá a rozpracovává podle svých schopností další možnosti vedoucí k aktivnímu vnímání hudby a pohybu s ní spojeným.

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k vyjádření svých myšlenek, vjemů, prožitků a představ. Formulují a vyjadřují své myšlenky, vyjadřují se výstižně a kultivovaně v pěveckém projevu i v pohybových dovednostech. Žák má možnost mimoslovního vyjádření jako výrazového prvku v komunikaci.

Kompetence sociální a personální
U žáků je rozvíjena tvořivost, představivost a empatie. Vytváří se možnost zapojit se do párové i skupinové práce a vzájemně spolupracovat na základě ohleduplnosti a úcty při práci se spolužáky i při různých vystoupeních, např. v domovech důchodců, ke Dni matek, při majálesových oslavách a v pěveckých a tanečních soutěžích.

Kompetence občanské
Žák se zúčastňuje kulturních akcí a vystoupení, umí projevit svůj názor a respektuje názor druhých, oceňuje aktivity druhých.

Kompetence pracovní
Činnostní složka hudební a pohybové výchovy podporuje schopnost řešit problémy, spolupracovat a učit se. Hlavní důraz je kladen na vytvoření schopnosti svobodně se vyjadřovat po stránce hudební i pohybové v souvislosti s pohybovou kulturou. Žák má možnost se aktivně zúčastnit soutěží a vystoupení k Vánocům, k Velikonocům, majálesových oslav, ke Dni matek apod.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Upřednostňované formy a metody realizace tohoto předmětu

Často se při seznamování s novými tématy objevují metody vysvětlování, vyprávění, popis, přednáška, práce s textem a rozhovor. Při rytmizaci, intonaci apod. se pracuje metodami názorně-demonstračními, kdy se předvádí různé ukázky, probíhají např. sluchová pozorování apod. Dále se objevuje napodobování a improvizace.

Ve výuce, která si klade za cíl zjistit názory a pocity na hudbu pracují žáci metodami diskuse, rozhovorů a dialogů. Složitá místa přinášejí problém, se kterým se jako s metodou také pracuje. Dále se ve výuce objevují didaktické hry, inscenační a situační metody atd.

Do určitých fází výuky vstupuje skupinová a kooperativní výuka a dramatizace.

Časová dotace

Předmět se vyučuje na 1. stupni v každém ročníku 1 hodinu týdně.

Prostředí realizace

Základní formou realizace je vyučovací hodina ve třídě, kromě toho realizujeme různé akce, např. koncerty, žákovská vystoupení, návštěva Smetanovy rodné světničky apod.

Výuka probíhá v rámci celé třídy i v kroužku výrazového tance.

Tematická integrace

Hudební výchova úzce souvisí s tělesnou výchovou (pohyb a tanec), českým jazykem (texty písní, rytmizace slov…), s tematickým celkem Člověk a jeho svět.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
1. ročník	září	Už chodíme do školy	zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně	prakticky rozvíjí své pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, zvětšuje hlasový rozsah, melodizuje dětská říkadla, opakuje pěvecké i rytmické motivy, hra na ozvěnu, štafeta, zúčastňuje se pěveckých soutěží	1,2	zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně dle svých schopností
	říjen	Podzimní počasí	využívá jednoduché hudební nástroje a vlastního těla	pracuje s dětskými říkadly, umí používat Orffův instrumentář, používá pleskání, tleskání	1,2	rytmizuje s použitím jednoduchých hudebních nástrojů a vlastního těla
	listopad	Jedeme na víkend k babičce	reaguje pohybem na hudební motivy, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku	umí vyjadřovat tempo pohybem, dle nových schopností vyjádří melodii písně pohybem, pantomimou, vyjadřuje náladu zpívané skladby, opakujícími se motivy trénuje pohybovou paměť a dokáže improvizovat	1,2,3	pohybem ztvární hudbu - vyjadřuje tempo, dynamiku, melodii, pocity a nálady
	prosinec	Vánoce	rozpozná tempo hudby, hlasitost hudby, rozpozná a určí sólo a sbor, rozliší vokální a instrumentální hudbu	aktivně poslouchá, rozpozná na příkladu, využívá poslechu různých hudebních žánrů, rozpozná náladu hudebního díla	1,2,4	rozpozná tempo hudby, hlasitost hudby, rozliší vokální a instrumentální hudbu
	leden	Zimní radovánky	zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně, příprava na pěveckou soutěž	prakticky rozvíjí své pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, zvětšuje hlasový rozsah, melodizuje dětská říkadla, opakuje pěvecké i rytmické motivy, hra na ozvěnu, štafeta, zúčastňuje se pěveckých soutěží	1,2,3	zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně dle svých schopností
	únor	Před usnutím	rozpozná tempo hudby, hlasitost hudby, rozpozná a	aktivně poslouchá, rozpozná na příkladu, využívá poslechu různých hudebních žánrů, rozpozná náladu	1,2,4	rozpozná tempo hudby, hlasitost hudby, rozliší

			určí sólo a sbor, rozliší vokální a instrumentální hudbu	hudebního díla, navštíví Smetanovu světničku		vokální a instrumentální hudbu
	březen	Tóny jara	reaguje pohybem na hudební motivy, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku	umí vyjadřovat tempo pohybem, dle nových schopností vyjádří melodii písně pohybem, pantomimou, vyjadřuje náladu zpívané skladby, opakujícími se motivy trénuje pohybovou paměť a dokáže improvizovat	1,2,3	pohybem ztvární hudbu - vyjadřuje tempo, dynamiku, melodii, pocity a nálady
	duben	Zvířátka na jaře, Velikonoce	zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně, pěvecká soutěž	prakticky rozvíjí své pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, zvětšuje hlasový rozsah, melodizuje dětská říkadla, opakuje pěvecké i rytmické motivy, hra na ozvěnu, štafeta, zúčastňuje se pěveckých soutěží	1,2,5	zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně dle svých schopností
	květen	Zpíváme mamince	využívá jednoduché hudební nástroje a vlastního těla	pracuje s dětskými říkadly, umí používat Orffův instrumentář, používá pleskání, tleskání	1,2,3,5	rytmizuje s použitím jednoduchých hudebních nástrojů a vlastního těla
	červen	Letní skotačení	rozpozná tempo hudby, hlasitost hudby, rozpozná a určí sólo a sbor, rozliší vokální a instrumentální hudbu	aktivně poslouchá, rozpozná na příkladu, využívá poslechu různých hudebních žánrů, rozpozná náladu hudebního díla,	1,2,3	rozpozná tempo hudby, hlasitost hudby, rozliší vokální a instrumentální hudbu
2. ročník	září	Rozmarné počasí	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, seznamuje se s notovou osnovou	prakticky rozvíjí své pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, hlasový rozsah), dodržuje hlasovou hygienu, zpívá podle vzestupné a sestupné řady (hra na ozvěnu, štafeta),	1	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlasně
	říjen	Podzimní zpívání se zvířátky	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, seznamuje se s notovou osnovou	opakuje pěvecké i rytmické motivy a dotváří je podle svých představ, zúčastňuje se pěveckých soutěží, melodizuje dětská říkadla, pracuje s dětskými říkadly	1,2,3	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlasně

	listopad	Řemesla a povolání	pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie,	umí vyjádřit tempo pohybem, dle svých schopností vyjadřuje melodii, seznamuje se s jednoduchými kroky - přísun, podřep, pantomimou vyjadřuje náladu skladby, opakujícími se motivy trénuje pohybovou paměť a dokáže improvizovat	4	pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
	prosinec	Vánoce s hudbou	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby,	využívá poslechu různých hudebních žánrů, navštěvuje během školního roku koncerty a hudební vystoupení, zapojí svou představivost	2,3,5	rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
	leden	Rytmy zimy	reaguje pohybem na znějící hudbu	pantomimou vyjadřuje náladu skladby, opakujícími se motivy trénuje pohybovou paměť a dokáže improvizovat	4	
	únor	Kuchyňská kapela	rytmizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	doprovodí písně pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, využívá hru na tělo	2,3	rytmizuje jednoduché texty, rytmizuje na jednoduché hudební
	březen	Přišlo jaro do vsi	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, seznamuje se s notovou osnovou	zúčastňuje se pěveckých soutěží, melodizuje dětská říkadla, pracuje s dětskými říkadly	1	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlasně
	duben	Hudební výlet do ZOO	pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie,	seznamuje se s jednoduchými kroky - přísun, podřep,	3,4	pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
	květen	Sváteční chvilky pro maminky	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, rozliší vokální a instrumentální produkci	rozpozná náladu hudebního díla, navštíví Smetanovu světničku	6	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, rozliší vokální a instrumentální produkci

	červen	V přírodě	rytmizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	doprovodí písně pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, využívá hru na tělo	3	rytmizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
3. ročník	září	Přátelé a kamarádi	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	prakticky rozvíjí své pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), zvětšuje hlasový rozsah, dodržuje hlasovou hygienu,	1	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně jednohlasně
	říjen	Na horách	rytmizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	pracuje s dětskými říkadly, doprovodí písně pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	2,3	rytmizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
	listopad	Podzimní radovánky	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	seznamuje se s taktováním dvoudobého taktu, dle svých schopností vyjádří píseň nebo melodii písně pohybem,	4	pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
	prosinec	Vánoční hudba	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	využívá poslechu různých hudebních žánrů	5	rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
	leden	Když mrzne	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě, umí zapsat noty do notové osnovy	opakuje pěvecké i rytmické motivy a dotváří je podle svých vlastních představ, zpívá a zapisuje podle vzestupné a sestupné řady, zúčastňuje se pěveckých soutěží	1	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě, umí zapsat noty do notové osnovy
	únor	Hudební pohádky	rytmizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	pracuje s dětskými říkadly, doprovodí písně pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	2,3	rytmizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

	březen	Dirigent	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	opakujícími se motivy trénuje pohybovou paměť a dokáže improvizovat	4	pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
	duben	Jarní písně	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	navštěvuje během školního roku koncerty a hudební vystoupení, rozpozná náladu hudebního díla, navštíví světničku B. Smetany	6	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
	květen	Tanec a jiné pohybové hry	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	zpívá a zapisuje podle vzestupné a sestupné řady, zúčastňuje se pěveckých soutěží	1	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
	červen	S úsměvem na prázdniny	rytmizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	pracuje s dětskými říkadly, doprovodí písně pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	2,3	rytmizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
4. ročník	září	Vzpomínky na léto	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky v jednohlase v dur a moll tóninách, při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	procvičuje dýchání, výslovnost, nasazení a tvorbu tónů,	7	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky v jednohlase v dur a moll tóninách
	říjen	Na vojnu	zpívá střídavě ve skupinách, plynule navazuje	Plynule navazuje ve zpěvu	7, 8	zpívá střídavě ve skupinách
	listopad	Spánek - ukolébavky	dynamicky odlišně zpívá	Rozlišuje dynamické značky v notovém zápisu	8., 7	pracuje s dynamikou hlasu
	prosinec	Zvyky a tradice-	zpívá pomocí jednoduchého notového záznamu	Zpívá podle jednoduchých notových záznamů	7, 8.	zpívá pomocí jednoduchého notového záznamu

		vánoční koledy				
	leden	Zima, zima…	rozlišuje písně v daném rytmu	zpívá písně ve dvoučtvrťovém, tříčtvrťovém a čtyřčtvrťovém taktu	7 ,8,11	rozlišuje písně v daném rytmu
	únor	U muziky	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě vlastních schopností a dovedností, taktuje dvoudobý takt, opakuje pohyby prováděné při tanci a pohybových hrách	zpívá a tančí jednoduché lidové tance, diriguje	13,7,8	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě vlastních schopností a dovedností, diriguje
	březen	Vítání jara	hraje na jednoduché hudební nástroje, doprovází zpěv	využívá Orfových nástrojů	7,9	hraje na jednoduché rytmické nástroje, doprovází jimi zpěv
	duben	Lidové písně o přírodě	vytváří dle svých dispozic jednoduché improvizace - předehry, mezihry, dohry	účastní se hudebních her (ozvěna, otázka, odpověď….)	10, 11	vytváří dle svých dispozic jednoduché improvizace - předehry, mezihry, dohry
	květen	Hrajeme si s hudbou	rozliší hudbu pochodovou a ukolébavku, seznámí se s životem a dílem B. Smetany a B. Martinů	vyjádří své pocity z poslechu	7,8,	rozliší hudbu pochodovou a ukolébavku
	červen	Cestovatelé	sleduje kulturní život ve městě	během školního roku využívá nabídek Smetanova domu, zámku, účastní se pěveckých soutěží	7,8	
5. ročník	září	Ze školy	diriguje dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt	předvádí pantomimicky písně a skladby	13.	diriguje dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt
	říjen	V hudebním lese	opakuje pohyby prováděné při tanci a pohybových hrách	ztvárňuje hudbu pohybem	13	

	listopad	Podzimní hudba	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	využívá poslechu různých hudebních žánrů	10	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
	prosinec	Vánoční koledy	rozliší základní hudební styly a žánry (hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku ….)	Poslouchá vánoční skladby, vyjadřuje své pocity	7,12	rozliší základní hudební styly a žánry (hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku, ...)
	leden	Na plese	na základě svých pocitů slovně vyjádří jaká hudba je a proč	Zkouší vyjádřit hudbu pohybem a popsat pocity.	12.	
	únor	Malujeme hudbou	zpívá v jednohlase či dvojhlase v dur a moll tóninách	procvičuje dýchání, výslovnost, nasazení a tvorbu tónů, dynamicky odlišný zpěv	7,8	zpívá dle svých schopností v jednohlasné dur a moll tóninách
	březen	Hudební dějiny v písních	seznámí se s životem a dílem B. Smetany a B. Martinů	navštíví světničku B. Smetany a rodné město B. Martinů	12	zná základní informace o skladatelích
	duben	Hudební kapela	podle jednoduchého notového zápisu vytleská rytmus písně	využívá notový zápis jako oporu při rytmizaci písně	7,8	podle jednoduchého notového zápisu vytleská rytmus písně
	květen	Taneční léto	hraje na jednoduché rytmické nástroje k doprovodné hře, improvizuje jednoduché předehry, mezihry a dohry, zkouší hudební improvizace	účastní se hudebních her (ozvěna, otázka, odpověď….)	7,9,11	hraje na jednoduché rytmické nástroje k doprovodné hře, improvizuje jednoduché předehry, mezihry a dohry
	červen	Písničky k táboráku	sleduje kulturní život ve městě	navštěvuje během školního roku koncerty a hudební vystoupení		

Hudební výchova II. st. – Hv

Charakteristika vyučovacího předmětu
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Hudební výchova pokrývá vývoj hudby od pravěku až po současnost. Zaměřuje se na významné osobnosti hudby naší i světové v jednotlivých obdobích.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
V hodinách hudební výchovy žáci poslouchají ukázky, zpívají, doprovázejí na hudební nástroje, rytmizují a improvizují na různé hudební žánry a styly. Výstupem každého ročníku jsou samostatné projekty – přehlídky umožňující žákům seberealizaci v různých hudebních a pohybových aktivitách.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Zapojením do hudebních aktivit, jejich volbou a výběrem vytváří žák podmínky pro své efektivní učení. Seberealizace uplatněná ve výuce vytváří dobré podmínky pro ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. Při projektech a přehlídkách volí žáci vhodné způsoby, metody a strategie vlastní práce a plánují, organizují a řídí vlastní učení. U hudebních osobností, žánrů apod. žák vyhledává a třídí informace a uplatňuje je praktickém životě. Pracuje s užívanými termíny. Prací s hudbou v historických souvislostech poznává společenské a kulturní jevy. Na základě poslechu ukázek kriticky posuzuje a vyvozuje závěry pro využití hudby v budoucnosti.

Kompetence k řešení problému
Při prezentacích a přehlídkách žák promyslí a plánuje způsob řešení a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. Vyhledá informace vhodné k řešení problematiky. Má možnost získané vědomosti a dovednosti využít v různých variantách řešení prezentace, přehlídky apod. Při přípravách přehlídek a prezentací volí vhodné způsoby řešení.

Kompetence komunikativní
Žák vyjadřuje své myšlenky a názory. V hudebních výstupech se vyjadřuje kultivovaně. V ukázkách hudby naslouchá projevům druhých lidí a hledá porozumění různým typům textů a záznamů. Užívá pohybů a gest, zvuků a jiných komunikačních prostředků. V hudebních výstupech reaguje tvořivě a má možnost je využít ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Kompetence sociální a personální
Při přehlídkách a prezentacích účinně spolupracuje ve skupině. Na základě své role v pracovní skupině pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. V hudebních aktivitách se podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, a tím přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Při práci na hudebním výstupu a tématu má možnost přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy. Na výstupech má možnost efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské
V názorech na hudební dílo respektuje přesvědčení druhých lidí. Má možnost objevovat vnitřní hodnotu hudebních děl, prostřednictvím nichž je schopen se vcítit do situací ostatních lidí. Ve svém vztahu k hudbě chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví. Hudebním projevem (např. poslechem s kritérii) projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům. Aktivním podílem na dění ve výuce žák získává smysl pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní
Pracemi na hudebních výstupech přistupuje žák k výsledkům činností nejen z hlediska kvality, kulturního přínosu a společenského významu, ale i z hlediska kulturních a společenských hodnot.

Kompetence digitální
Umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny. Dáváme žákům příležitost zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů. Žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Upřednostňované formy a metody práce
Z klasických metod se v hudební výchově objevuje vysvětlování, vyprávění a práce s textem hlavně při zpracování vyhledaných informací. Při poslechu různých ukázek „hudební“ pozorování a práce s představivostí a fantazií. Součástí vlastního zpracování hudby se často objevuje napodobování a experimentování s hudbou, rytmem a improvizací. Součástí výuky jsou rozhovory, dialogy a diskuze, zvláště při reflexi hudebních žánrů, prezentací apod. V závěru každého školního roku zpracovávají skupiny určité prezentace z poznatků celého školního roku. Tyto formy právě nesou metody skupinové práce, jsou ve formě malých projektů, součástí je dramatizace, a to vše za vzájemné kooperace mezi žáky.

Časová dotace
1 vyučovací hodina týdně v 6.–8. ročníku

Prostředí realizace
učebny školy, prezentační místnost, projektová pracovna, pracuje se s celou třídou

Tematická integrace
Výuka hudební výchovy přináší sama o sobě mnoho témat. Nejvíce je do hudební výchovy integrován dějepis, a to hlavně v 6. a z části 7. ročníku.

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	září	Základní hudební pojmy: notová osnova, nota, tón, stupnice, tónina, vlastnosti tónů	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu.	Orientuje se v notovém grafickém záznamu (délka not, pomlky, takt, dynamická znaménka).	HV-9-1-01 HV-9-1-02	Podle písemného záznamu zrytmizuje.
	říjen	Folklor – lidové písně a jejich druhy. Umělá píseň – státní hymna (J. K. Tyl)	Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Hudební ukázku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí do stylového období.	Vyhledává a určí charakteristické prvky lidové hudby, seznamuje se s lidovou hudbou a reprodukuje ji.	HV-9-1-05 HV-9-1-06	Zpívá a rytmizuje lidovou píseň. Vypracuje referát na téma hymny různých národů.
	listopad	Lidský hlas – hlasová hygiena, mutace. Správné nasazení tónů. Lidský hlas v hudbě. Rozdělení hlasů	Žák uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,	Procvičuje svoji hlasovou hygienu (intonační, artikulační a dechová cvičení), poslouchá ukázky zpěvu a vnímá jeho členění. Vědomě využívá správné pěvecké návyky.	HV-9-1-02 HV-9-1-04	Umí reprodukovat intonační a dechová cvičení. Uplatňuje pravidla hlas. hygieny.

			dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Uplatňuje pravidla hlas. hygieny.			
	prosinec	Vánoce – vokální a instrument. hudba, vánoční písně a koledy	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hud. aktiv.. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně. Reprodukuje na základě svých individ. hud. schopností a dovedností různé části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody.	Zpívá vánoční koledy, poslouchá ukázky, rytmizuje a doprovází. Využívá individuálně hru na hudební nástroje. Uplatňuje kreativitu a originalitu.	HV-9-1-01 HV-9-1-02 HV-9-1-03	Zpívá a rytmizuje vánoční písně.
	leden	Hudební seskupení – sólo, duo, .. Vícehlas – kánon Lidový dvojhlas	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Uplatňuje získané pěvec. doved. a návyky při zpěvu. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.		HV-9-1-01 HV-9-1-02	Vědomě využívá správně pěvecké návyky. Zazpívá kánon a dvojhlas.
	únor	Hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, tempo, harmonie) Složení orchestru	Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Seznamuje se se složením orchestru, s jednotlivými druhy nástrojů (dechové, strunné a bicí) a s prací dirigenta.	HV-9-1-05	Rozvíjí hudební sluch a hudební představivost. Orientuje se ve složení orchestru. Připraví prezentaci o daném tématu.

	březen	Dechové nástroje	Pojmenuje hudební nástroje dle sluchového či obrazového vjemu; hudební nástroje rozpozná v proudu znějící hudby a zařadí je do dané skupiny. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, vnímá užité hudební výrazové hudební prostředky.	Žák se vyzná v hudebních nástrojích, jejich rozdělení, znacích, způsobu tvoření tónu, obsazení v symfonickém orchestru.	HV-9-1-03 HV-9-1-06	Podle obrázků i zvuku rozpoznává dechové hudební nástroje. Využívá individuální hru na hudební nástroj.
	duben	Smyčcové nástroje	Pojmenuje hudební nástroje dle sluchového či obrazového vjemu; hudební nástroje rozpozná v proudu znějící hudby a zařadí je do dané skupiny. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, vnímá užité hudební výrazové hudební prostředky.	Žák se vyzná v hudebních nástrojích, jejich rozdělení, znacích, způsobu tvoření tónu, obsazení v symfonickém orchestru.	HV-9-1-03 HV-9-1-06	Podle obrázků i zvuku rozpoznává strunné hudební nástroje. Využívá individuální hru na hudební nástroj.
	květen	Bicí nástroje	Pojmenuje hudební nástroje dle sluchového či obrazového vjemu; hudební nástroje rozpozná v proudu znějící hudby a zařadí je do	Žák se vyzná v hudebních nástrojích, jejich rozdělení, znacích, způsobu tvoření tónu, obsazení v symfonickém orchestru.	HV-9-1-03 HV-9-1-06	Podle obrázků i zvuku rozpoznává bicí hudební nástroje. Využívá individuální hru na hudební nástroj.

			dané skupiny. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, vnímá užité hudební výrazové hudební prostředky.			
	červen	Hudba a tanec (pantomima, balet, výrazový tanec) Společenské tance (polka, valčík)	Žák rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	Pomocí pohybových činností vyjadřuje své pocity, zvládá jednoduché taneční kroky některých tanců (polka, valčík, mazurka, macarena,…). Zvládne jednoduchou dramatizaci písně, pomocí gest, mimiky, „řeči těla“ znázorní hudbu.	HV-9-1-04	Reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách, hudbu ztvární vlastní choreografií.
7. ročník	září	Artificiální a nonartificiální hudba. Původ hudby – pravěk, starověk.	Na základě individ. schop. a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Dokáže charakterizovat znějící hudbu nonartificiální/artificiální. Je schopen animačními prostředky přiblížit pravěkou hudbu.	HV-9-1-06 HV-9-1-07	Poslouchá a analyzuje ukázku domorodé hudby světy. Prezentuje rituální tance a hudbu, připraví ukázku.
	říjen	Středověká hudba – chorály, rytířský zpěv. Počátky hudby	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti	Orientuje se v písních homofonního a polyfonního typu. Zpívá kánon, vícehlas quodlibet. Učí se intonovat	HV-9-1-02 HV-9-1-07	Popíše základní prvky středověké hudby. Podílí se na vokální a instrumentální polyfonii.

		v Čechách. Hudba jedno/vícehlasá.	a návyky při zpěvu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	vícehlas v písni. Poslouchá ukázky.		
	listopad	Hudební renesance. Hudba duchovní a světská. Vokální polyfonie – Lasso Palestrina. Česká hudební renesance (K. Harant, J. C. Vodňanský)	Rozpozná některé z tanců různých stylových období na základě individuálních hudebních schopností. Orientuje se v dějinách hudebního umění. Uvědomuje si souvislosti vzniku uměleckého díla s obdobím, ve kterém dílo vzniklo, s inspirací, jakou měl autor.	Rozliší umělecký sloh – jeho charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů. Poslouchá výrazové prostředky užité v díle hudebních skladatelů.	HV-9-1-04 HV-9-1-06 HV-9-1-07	Má přehled o hudebním stylu, popíše základní prvky, vyjmenuje několik skladatelů této doby.
	prosinec	Vánoce – vokální a instrumentální hudba, J. J. Ryba – Česká mše vánoční	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hud. aktiv.. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.	Zpívá vánoční koledy, poslouchá ukázky, rytmizuje a doprovází. Využívá individuálně hru na hudební nástroje. Uplatňuje kreativitu a originalitu.	HV-9-1-01 HV-9-1-02 HV-9-1-06	Charakterizuje život a dílo J. J. Ryby. Zpívá a rytmizuje vánoční písně.
	leden	Hudební baroko – hlavní představitelé (Bach, Händel, Vivaldi) České hudební baroko (Michna, Vejvanovský, Zelenka, Černohorský)	Orientuje v dějinách hudebního umění, v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky. Uvědomuje si souvislosti	Rozliší umělecký sloh – jeho charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů. Poslouchá výrazové prostředky užité v díle hudebních. Má přehled o hudebních stylech minulosti	HV-9-1-05 HV-9-1-06 HV-9-1-07	Má přehled o hudebním stylu, popíše základní prvky, vyjmenuje několik skladatelů této doby.

			vzniku uměleckého díla s obdobím, ve kterém dílo vzniklo.	i současnosti a jejich provázanosti skladatelů.		
	únor	Hudební formy – fuga, koncert, symfonie, sonáta	Uplatňuje dosažené hudební vědomosti a analyzuje jednotlivé hudební styly z hlediska hudebních forem a hudebních nástrojů.	Dle svých individuálních schopností reprodukuje a vytváří jednodušší skladby některých hudebních forem.	HV-9-1-01 HV-9-1-03	Využívá individuální hru na hudební nástroj.
	březen	Klasicismus – hlavní představitelé (Haydn, Mozart, Beethoven). Český hudební klasicismus (Stamic)	Orientuje se v dějinách hudebního umění, v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky. Uvědomuje si souvislosti vzniku uměleckého díla s obdobím, ve kterém vzniklo.	Rozliší umělecký sloh – jeho charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů. Poslouchá výrazové prostředky užité v díle hudebních skladatelů.	HV-9-1-05 HV-9-1-06 HV-9-1-07	Má přehled o hudebním stylu, popíše základní prvky, vyjmenuje několik skladatelů této doby.
	duben	Romantismus – hlavní představitelé (Schubert, Chopin, Verdi, Bizet)	Orientuje se v dějinách hudebního umění, v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky. Uvědomuje si souvislosti vzniku uměleckého díla s obdobím, ve kterém vzniklo.	Rozliší umělecký sloh – jeho charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů. Poslouchá výrazové prostředky užité v díle hudebních skladatelů.	HV-9-1-05 HV-9-1-06 HV-9-1-07	Má přehled o hudebním stylu, popíše základní prvky, vyjmenuje několik skladatelů této doby.

	květen	Český hudební romantismus – Bedřich Smetana. Hudební formy – opera, opereta	Orientuje se v dějinách hudebního umění, v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky. Uvědomuje si souvislosti vzniku uměleckého díla s obdobím, ve kterém vzniklo.	Rozliší umělecký sloh – jeho charakteristiku, životy nejvýznamnějšího představitele. Žák ví, co je árie, recitativ, libreto, operní předehra.	HV-9-1-05 HV-9-1-06 HV-9-1-07	Má přehled o hudebním stylu, popíše základní prvky, vyjmenuje základní informace a díla B. Smetany. Navštíví rodný dům B. Smetany.
	červen	Český hudební romantismus A. Dvořák, Z. Fibich, B. Martinů	Orientuje se v dějinách hudebního umění, v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky. Uvědomuje si souvislosti vzniku uměleckého díla s obdobím, ve kterém vzniklo.	Rozliší umělecký sloh – jeho charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů. Poslouchá výrazové prostředky užité v díle hudebních skladatelů.	HV-9-1-05 HV-9-1-06 HV-9-1-07	Má přehled o hudebním stylu, popíše základní prvky, vyjmenuje několik skladatelů této doby.
	září	Česká moderna – 20. století (Janáček, Novák, Suk)	Orientuje se v dějinách hudebního umění, v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky. Uvědomuje si souvislosti vzniku uměleckého díla s obdobím, ve kterém vzniklo.	Rozliší umělecký sloh – jeho charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů. Poslouchá výrazové prostředky užité v díle hudebních skladatelů.	HV-9-1-05 HV-9-1-06 HV-9-1-07	Má přehled o hudebním stylu, popíše základní prvky, vyjmenuje několik skladatelů této doby.

8. ročník	říjen	Klasický jazz – Luis Armstrong. Swing – 30. a 40. léta (Elington, Goodman, Miller) Jazz a swing v české hudbě (Ježek, Voskovec, Werich – Osvobozené divadlo)	Rozlišuje umělecké hudební styly a žánry – jejich charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů, chápe jejich funkci vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům.	Seznámí se se zvukovou podobou hudby vážné a populární. Vytváří a volí vhodné doprovody k interpretovaným písním – interpretuje písně a skladby daného stylu.	HV-9-1-02 HV-9-1-04 HV-9-1-07	Referáty, projekty mapující vývoj populární hudby.
	listopad	Divadla malých forem Semafor (Suchý, Šlitr) Trampská píseň	Vyhledává a všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými uměleckými druhy. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně.	Seznámí se se zvukovou podobou hudby vážné a populární. Vytváří a volí vhodné doprovody k interpretovaným písním – interpretuje písně a skladby daného stylu.	HV-9-1-02 HV-9-1-04 HV-9-1-07	Video – hudební film, muzikál. Interpretace hudby – slovní vyjádření druhu, nálady a emocionálního působení hudby.
	prosinec	Vánoce – vánoční koledy a písně	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hud. aktiv.. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně. Reprodukuje na základě svých individ. hud. schopností a dovedností různé části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody.	Zpívá vánoční koledy, poslouchá ukázky, rytmizuje a doprovází. Využívá individuálně hru na hudební nástroje. Uplatňuje kreativitu a originalitu.	HV-9-1-01 HV-9-1-02 HV-9-1-03	Zpívá a rytmizuje vánoční písně.

	leden	Rock&Roll – Elvis Presley Country	Osvojuje si hudebně pohybové dovednosti a na základě individuální pohybové vyspělosti předvede jednotlivou pohybovou vazbu.	Seznámí se se zvukovou podobou hudby vážné a populární. Vytváří a volí vhodné doprovody k interpretovaným písním – interpretuje písně a skladby daného stylu.	HV-9-1-02 HV-9-1-04 HV-9-1-07	Video – hudební film, Interpretace hudby – slovní vyjádření druhu, nálady a emocionálního působení hudby.
	únor	Populární hudba 60. léta – Beatles. Populární hudba – 60. léta – big beat	Rozlišuje umělecké hudební styly a žánry – jejich charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů, chápe jejich funkci vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům.	Seznámí se se zvukovou podobou hudby vážné a populární. Vytváří a volí vhodné doprovody k interpretovaným písním – interpretuje písně a skladby daného stylu.	HV-9-1-02 HV-9-1-04 HV-9-1-07	Interpretace hudby – hry – karaoke, pohybový doprovod.
	březen	Populární hudba 70.–80. léta (hard rock, disco, punk, reggae, heavy metal, rap)	Rozlišuje umělecké hudební styly a žánry – jejich charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů, chápe jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům.	Seznámí se se zvukovou podobou hudby vážné a populární. Vytváří a volí vhodné doprovody k interpretovaným písním – interpretuje písně a skladby daného stylu.	HV-9-1-02 HV-9-1-04 HV-9-1-07	Interpretace hudby – hry – karaoke, pohybový doprovod.
	duben	Hudební forma – muzikál. Filmová hudba	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Zná hudební žánry využívající zpěv – opera, opereta, muzikál, rocková opera. Chápe vztah mezi hudbou, filmem a dalšími druhy umění.	HV-9-1-04 HV-9-1-07	Charakterizuje filmovou hudbu. Poslouchá a zhlédne ukázky filmové hudby. Tvorba vlastního muzikálu – skupinová práce.

	květen	Populární hudba 90. let	Rozlišuje umělecké hudební styly a žánry – jejich charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů, chápe jejich funkci vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům.	Seznámí se se zvukovou podobou hudby vážné a populární. Vytváří a volí vhodné doprovody k interpretovaným písním – interpretuje písně a skladby daného stylu.	HV-9-1-02 HV-9-1-04 HV-9-1-07	Textování skladby populárního žánru. Aktuality ze současného dění na celosvětové scéně populární hudby.
	červen	Současná hudba	Rozlišuje umělecké hudební styly a žánry – jejich charakteristiku, životy nejvýznamnějších představitelů, chápe jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům.	Seznámí se se zvukovou podobou hudby vážné a populární. Vytváří a volí vhodné doprovody k interpretovaným písním – interpretuje písně a skladby daného stylu.	HV-9-1-02 HV-9-1-04 HV-9-1-07	Aktuality ze současného dění na celosvětové scéně populární hudby. Prezentace oblíbených autorů.

Výtvarná výchova I. st. – Vv

Charakteristika vyučovacího předmětu
Hlavním cílem výuky výtvarné výchovy na 1. stupni je motivace a vytváření kladného vztahu k umění a rozvíjení dovedností dětí, které získaly v předškolním věku. Pozornost je zaměřena na všechny dostupné techniky kresby, malby, rozvíjení smyslu pro prostor. Obsahem výtvarné výchovy není pouze žákova tvorba, konkrétní činnosti, rozvíjení tvořivosti a estetického cítění, ale má i socializační roli, protože má žáky připravit k orientaci a aktivnímu pohybu ve světě výtvarného umění i v oblasti celé kultury.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Nabízena je tradiční kresba, malba i prostorová tvorba.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Žák se seznamuje s výtvarnými technikami a materiály. Své vědomosti využívá v praktických činnostech ve vlastní tvorbě. Je u něho rozvíjen pozitivní vztah k umění. Učí se posoudit vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problému
Žák je veden k samostatnému přístupu, systematičnosti a pečlivosti při práci.
Na konci druhého období žák podle svých možností vyhledává informace k řešení problémů.

Kompetence komunikativní
Žáci jsou vedeni k vyjádření svých myšlenek, vjemů, prožitků a představ.

Kompetence sociální a personální
U žáků je rozvíjena tvořivost a citlivost. Žák se aktivně zapojí do párové i skupinové práce. Žáci jsou vedeni ke vzájemné spolupráci na základě ohleduplnosti a úcty při práci se spolužáky.

Kompetence občanské
Žák se zúčastňuje kulturních akcí a výstav.

Kompetence pracovní
Zde pište: Činnostní složka výtvarné výchovy podporuje schopnost řešit problém, spolupracovat i učit se. Hlavní důraz je kladen na vytvoření schopnosti svobodně se vyjadřovat. Žák se aktivně zúčastňuje výroby upomínkových předmětů a přání k Vánocům, k Velikonocům, ke Dni matek.

Kompetence digitální
Žák je veden k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě. Je motivován v nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení. Žáci jsou vedeni k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a vzájemné interpretace. Žák je veden k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Upřednostňované formy a metody práce
Výtvarná výchova je především předmětem činnostním. Činnostní složka podporuje schopnost řešit problém, spolupracovat i učit se. Klade důraz na co nejmenší verbalizování. Žáci mají možnost vše vidět a cítit. Pracují s projekty a projektovými bloky. Střídají práci ve skupinách s individuální činností. Dalšími formami práce jsou pravidelné návštěvy výstav a sledování proměn současného výtvarného umění.

Časová dotace
Předmět výtvarná výchova je vyučován v 1.- 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Prostředí realizace
Vyučování na 1. stupni probíhá převážně v domovské třídě. Žáci navštěvují keramickou dílnu v Domě dětí a mládeže v Litomyšli. Část hodinové dotace je určena na vycházky, exkurze a na návštěvy výstav.

Tematická integrace
Obsah učiva výtvarné výchovy souvisí s náplní prakticky všech předmětů. Na výtvarnou výchovu navazují předměty oblasti Člověk a svět práce a Člověk a jeho svět. Výtvarná výchova učí hledat krásu v neponičené přírodě i střízlivě hodnotit působení sdělovacích prostředků.

		TÉMA	OKRUHY ČINNOSTÍ	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
1. ročník	září	Podzim		poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní barvy	experimentuje a zapouští barvy do mokrého podkladu	1,2	rozeznává základní vlastnosti barev
	říjen		Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje	používá voskovky, pastelky a tuž, koloruje vodovými barvami	1,2	vybarvuje bez přetahování, obkreslí jednoduchý tvar podle předlohy
	listopad			seznamuje se s technikou kresby a malby	dotváří přírodniny na základě vlastních představ, používá frotáž, otiskování, modeluje podle skutečnosti, využívá fantazie	1,2	výtvarný objekt z drobného přírodního materiálu
	prosinec	Zima	Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní barvy, dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje, rytmicky řadí dekorativní prvky do prostoru	používá voskovky, pastelky, gioccondy a tuž, koloruje vodovými barvami, používá temperové barvy, výtvarně zpracuje literární útvar – ilustrace	1,2	výtvarný objekt z dostupných výtvarných materiálů
	leden				vytváří si názor na ilustrace dětských knih, získává kladný vztah k užitému umění, umí ohodnotit design hračky, loutky, maňáska	1,2	popíše ilustraci, hračku, loutku, maňáska
	únor		„	„	„	1,2	„

	březen		Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní barvy, dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje, rytmicky řadí dekorativní prvky do prostoru, dle fantazie používá jednoduché výtvarné techniky		1,2,3	využívá základní výtvarné techniky: kresba, malba
	duben	Jaro	„	„	„	1,2	„
	květen	Léto	„	„	„	1,2	„
	červen		Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní barvy, dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje, rytmicky řadí dekorativní prvky do prostoru, dle fantazie používá jednoduché výtvarné techniky, komunikuje nad obsahem vizuálních vyjádření, která samostatně nebo ve skupině vyjádřil		1,2	dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje, používá dekorativní prvky v prostoru, používá jednoduché výtvarné techniky s využitím vlastností barev
2. ročník	září	Začíná škola	Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní barvy, dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje, rytmicky řadí dekorativní prvky do prostoru, dle fantazie používá jednoduché výtvarné techniky, komunikuje nad obsahem vizuálních vyjádření, která samostatně nebo ve skupině vyjádřil	experimentuje a zapouští barvy do mokrého podkladu i klovatiny	1,2	dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje, používá dekorativní prvky v prostoru, popíše své výtvarné dílo
	říjen	Podzim	„	„	používá voskovky, pastelky a tuž, koloruje vodovými	1,2	zapouští barvy do mokrého podkladu i klovatiny

					barvami, používá temperové barvy		
	listopad	Příroda na podzim	„	„	dotváří přírodniny na základě vlastních představ, používá frotáž, koláž, otiskování	1,2	Používá voskovky, pastelky a tuž, koloruje vodovými barvami, dotváří přírodniny na základě vlastních představ, používá frotáž a koláž
	prosinec	Vánoce	Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní barvy, dodržuje linii, obkresluje,vybarvuje, rytmicky řadí dekorativní prvky do prostoru, dle fantazie používá jednoduché výtvarné techniky, komunikuje nad obsahem vizuálních vyjádření, která samostatně nebo ve skupině vyjádřil, dle fantazie používá jednoduché techniky	vytváří si názor na ilustrace	1,2,3	vyjádří a zdůvodní svůj názor na ilustrace
	leden	Zima	„	„	„	1,2	„
	únor	Já a lidé	„	„	„	1,2	„
	březen	Jaro	Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní barvy, dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje, rytmicky řadí dekorativní prvky do prostoru, dle fantazie používá jednoduché výtvarné techniky, komunikuje nad obsahem vizuálních	zachytí změny jarní přírody, vytváří přání ke Dni matek	1,2,3	dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje, používá dekorativní prvky v prostoru, popíše své výtvarné dílo

				vyjádření, která samostatně nebo ve skupině vyjádřil			
	duben	Zvířata a rostliny na jaře, Velikonoce	„	„	„	1,2,3,	
	květen	Proměnlivost přírody	Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní barvy, dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje, rytmicky řadí dekorativní prvky do prostoru, dle fantazie používá jednoduché výtvarné techniky, komunikuje nad obsahem vizuálních vyjádření, která samostatně nebo ve skupině vyjádřil	získává kladný vztah k užitému umění, umí ohodnotit design hračky	1,2,3	dodržuje linii, obkresluje, vybarvuje, používá dekorativní prvky v prostoru, popíše své výtvarné dílo, dle fantazie používá jednoduché výtvarné techniky
	červen	Práce a volný čas	„	„	„	1,2,3	
3. ročník	září	Domov, rodina, škola	Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní, doplňkové a kontrastní barvy, využívá hry stínu a světla poznává různé druhy linie, uspořádává prvky do prostoru, sestavuje je do větších celků, dle fantazie používá dostupné výtvarné techniky	zapouští barvy do mokrého podkladu a výtvarně využije vzniklé náhodnosti a představy s využitím skutečnosti a fantazie	1,2,3	pracuje s doplňkovými a kontrastními barvami, využívá hry stínu a světla, poznává různé druhy linie, dle fantazie používá výt. techniky
	říjen	Změny v přírodě na podzim	„	„	používá pastelky, voskovky a tuž	2,3,4,5	
	listopad	Lidé a čas	„	„	modeluje podle skutečnosti, využívá fantazie	3,4,5	

	prosinec	Vánoce	Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní, doplňkové a kontrastní barvy, využívá hry stínu a světla poznává různé druhy linie, vede linii v různých plastických materiálech - přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, uspořádává prvky do prostoru, sestavuje je do větších celků, dle fantazie používá dostupné výtvarné techniky	výtvarně zpracuje literární útvar – ilustrace, dotváří přírodniny na základě vlastních představ, používá frotáž, koláž, mozaiku	1,2,3,4,5	
	leden	Neživá příroda	„	„	aktivně se účastní výstav, vytváří si názor na ilustrace dětských knih, umí ohodnotit design věcí běžné potřeby, aktivně se účastní vycházek k objevování zajímavé architektury, seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, architektura, sochařství, grafika)	2,3,4,5	aktivně se účastní výstav, zdůvodní svůj názor na ilustrace a na design věcí běžné potřeby
	únor	Živá příroda, vegetace	„	„	„	3,4,5	
	březen	Živá příroda, živočichové	Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní, doplňkové a kontrastní barvy, využívá hry stínu a světla poznává různé druhy linie, uspořádává prvky do prostoru, sestavuje je do větších celků, dle fantazie používá dostupné výtvarné techniky		3,4,5	poznává různé druhy linie, používá dostupné výtvarné techniky, používá doplňkové a kontrastní barvy

	duben	Ochrana přírody, Den Země	„	„	„	3,4,5	
	květen	Člověk	Hra s barvou; Hra s linií; Rozvíjení citu pro prostor; Svět očima dětí; Výtvarná komunikace	poznává vlastnosti barev, rozlišuje základní, doplňkové a kontrastní barvy, využívá hry stínu a světla poznává různé druhy linie, uspořádává prvky do prostoru, sestavuje je do větších celků, dle fantazie používá dostupné výtvarné techniky, umí posoudit estetiku nabízeného užitého umění, učí se odlišit kýč a kvalitní design, komunikuje nad obsahem vizuálních vyjádření, která samostatně nebo ve skupině vyjádřil		3,4,5	dokáže odlišit kýč a kvalitní design na základě vlastního posouzení
	červen	Těšíme se na prázdniny	„	„	„	3,4,5	
4. ročník	září	Prázdniny, naše vlast - mapy	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	vytvoří mapu ČR, zakreslí důležitá místa a zajímavosti	pracuje samostatně nebo ve skupinách s mapou ČR	3,5	rozlišuje základní, doplňkové a kontrastní barvy, používá dostupné výtvarné techniky a materiály
	říjen	Pravěk a české pověsti	„	uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie a orientuje se v prostorových a barevných vztazích	vyjádří linie, tvary, objemy, světlost, kontrast, rytmus	3,7	využívá různé druhy linie

	listopad	Změny v přírodě, středověk	„	uspořádá objekty do celku podle jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení	zachytí statičnost a dynamičnost	1,3,9	výtvarně zachytí změny v přírodě či jiné
	prosinec	Vánoce, zvyky, tradice	„	vyjádří se na základě smyslových podnětů	obrazně vyjádří hmatové, sluchové, pohybové, čichové a chuťové vjemy	4,5,9	s využitím různých výtvarných technik zpracuje téma Vánoc
	leden	Zima, orientace v čase	„	porovnává různé výtvarné interpretace a inspiruje se jimi	využívá ke své tvorbě výstavy, film, divadlo, tiskoviny, fotografie…	11	výtvarně zpracuje téma zima výtvarnými technikami - malba, kresba, koláž
	únor	Zima, státní symboly	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	výtvarně vyjádří své emoce, pocity, nálady, fantazii, představy a osobní zkušenosti	zachytí pohyb těla a jeho umístění v prostoru	10	zachytí postavu v pohybu
	březen	Změny v přírodě, rodné město	„	vybere a uplatní techniku výtvarných prací	rozlišuje malbu, ilustrace, plastiku, comics a elektronický obraz	3,6	výtvarně zachytí vycházku městem - malba, kresba, kombinované techniky
	duben	Velikonoce, Den Země	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	ve skupině odlišně interpretuje svá výtvarná vyjádření a porovnává s ostatními	účastní se práce ve skupinách (vytváří plakát)	12	vytvoří kompizici z odpadního materiálu
	květen	Den matek, jarní příroda	„	vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností	vytvoří přání, zachytí změny jarní přírody	8	vytvoří přání
	červen	Léto, prázdniny, sporty	„	vysvětlí záměr své výtvarné práce	vytvoří plakát s nabídkou zájezdů CK	9,12	
5. ročník	září	Domov - ČR, regiony	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	na základě vlastních prázdninových pobytů zachytí své zážitky	pracuje s fotografiemi, tiskovinami, reklamními materiály	9,12	

	říjen	Podzim, vesmír a Země	„	uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie a orientuje se v prostorových a barevných vztazích	vyjádří linie, tvary, objemy, světlost, kontrast, rytmus	2,7	experimentuje s různými druhy linie
	listopad	Ilustrace knihy, pocity a prožitky	„	uspořádá objekty do celku podle jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení	zachytí statičnost a dynamičnost	1,9	experimentuje s různými druhy linie
	prosinec	Vánoce, zvyky, tradice	„	vyjádří se na základě smyslových podnětů	obrazně vyjádří hmatové, sluchové, pohybové, čichové a chuťové vjemy	9	vytvoří ilustraci k literární předloze
	leden	Autoportrét, lidské tělo	„	porovnává různé výtvarné interpretace a inspiruje se jimi	využívá ke své tvorbě výstavy, film, divadlo, tiskoviny, fotografie…	11	různými technikami zachytí postavu v pohybu
	únor	Historické památky, zima	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	výtvarně vyjádří své emoce, pocity, nálady, fantazii, představy a osobní zkušenosti	zachytí pohyb těla a jeho umístění v prostoru	10	výtvarně vyjádří své emoce, pocity, nálady, fantazii, představy a osobní zkušenosti
	březen	Velikonoce, činnost lidí	„	vybere a uplatní techniku výtvarných prací	rozlišuje malbu, ilustrace, plastiku, comics a elektronický obraz	4,6	výtvarně zpracuje téma Velikonoc
	duben	Den Země, doprava	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKů	ve skupině odlišně interpretuje svá výtvarná vyjádření a porovnává s ostatními	účastní se práce ve skupinách, (vytváří plakát)	12	vytvoří plakát s ekologickou tématikou s použitím odpadního materiálu
	květen	Den matek, jarní příroda	„	vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností	vytvoří přání a dárek, zachytí změny jarní přírody	3,8	vytvoří přání
	červen	Příroda, cestování	„	vysvětlí záměr své výtvarné práce	vytvoří plakát s ekologickou tématikou, využívá ke své tvorbě výstavy a literaturu, nabídku CK.	12	vytvoří práci s využitím výtvarných technik na téma prázdninové cestování

Výtvarná výchova II. st. - Vv

Charakteristika vyučovacího předmětu
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Výtvarná výchova na naší škole respektuje odlišné osobnostní předpoklady tím, že si žák vytváří svůj osobitý výtvarný styl, často si může vybrat techniku a téma. Tím také respektujeme různorodost zájmů žáků. Při rozvíjení smyslové citlivosti respektujeme vlastní prožitky žáků. Hlavními tématy výtvarné výchovy jsou proměny, podobnosti, vlastní pojetí výtvarného díla, tradice, inspirace, smyslové představy, rytmus a řád, život, vztahy a svět fantazie. Žáci s nimi pracují v průběhu každého ročníku.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Stěžejními činnostmi žáků ve výtvarné výchově jsou malba, kresba, některé grafické techniky jako je např. gumotisk, monotyp a papírotisk a papíroryt. Žáci mají možnost poznat některé druhy řemesel a vytvořit výrobek užitého umění např. tkaní či jiné práce s textilním materiálem, drátování, aranžování… Při modelování a vytváření prostorových objektů i prostřednictvím řemesel žáci pracují s různými materiály v různých kombinovaných technikách. Výtvarná výchova přináší i teoretické výtvarné vědomosti, ale hlavně umožňuje jejich praktické využití.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:
Kompetence k učení
Výběr témat, technik, osobité zpracování, využití vlastních znalostí umožňuje žákovi řídit vlastní učení. Žák má možnost projevovat ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. K daným tématům žák vyhledává a třídí informace, jejich pochopení ho vede k vlastním tvůrčím činnostem. Při práci v různých materiálech a technikách užívá termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy. Již existující díla samostatně pozoruje a ve své tvorbě se jimi inspiruje. Získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Kompetence k řešení problému
Při zadání úkolu vnímá a řeší nejrůznější problémové situace, které výtvarně zpracovává. Při tvorbě využívá vlastního úsudku a zkušeností. Vyhledá informace vhodné k řešení výtvarného úkolu. Při porovnání svého díla s již existujícím, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky. Využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení a nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému. Při prezentacích je schopen svou práci obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a za svou práci.

Kompetence komunikativní
Výtvarnými činnostmi vyjadřuje žák své myšlenky a názory v logickém sledu (např. v projektu navazujících výtvarných prací). Ve svém výtvarném projevu se vyjadřuje kultivovaně. Při některých výtvarných činnostech (např. pocitové malbě) naslouchá spolužákům, snaží se jim porozumět, reagovat na ně nebo se zapojuje do diskuse. Své výtvarné práce obhajuje a vhodně argumentuje. Snaží se porozumět jiným výtvarným dílům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému výtvarnému rozvoji a k vlastní výtvarné práci. K vyhledávání informací a dat využívá informační a komunikační technologie.

Kompetence sociální a personální
Účinně spolupracuje ve skupině (např. při tvorbě objektů a rozměrnějších prací). Podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel skupinové práce (konkrétní činnosti). Při plnění své práce a role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. Má možnost se podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu. Například při skupinové malbě má možnost naučit se přistupovat

ohleduplně a s úctou k práci svých spolužáků – spoluautorů. Tím přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. V případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
Vnímáním svého osobitého výtvarného díla si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj. Na základě vytvořených pravidel spolupráce má možnost ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské
Při výtvarných aktivitách, např. tvorbě ve skupině, respektuje přesvědčení druhých, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních. Odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu. Při některých tematických pracích čerpá z našich tradic a kulturního i historického dědictví. Projevuje tak pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost. Aktivně se zapojuje do kulturního dění v regionu, ale i mimo něj tím, že se účastní soutěží, výstav, výtvarných exkurzí…Svými výtvarnými pracemi na dané téma dokazuje, že chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, dokáže výtvarně zpracovat téma podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní
Při všech svých výtvarných činnostech používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky. Dovede posoudit výsledky své výtvarné činnosti z hlediska kvality i funkčnosti. Dovede hospodařit s výtvarným materiálem. Při všech výtvarných činnostech chrání své zdraví i zdraví druhých. Chrání životní prostředí i kulturní a společenské hodnoty. Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro svou osobitou tvorbu. Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění svého výtvarného záměru a k jeho realizaci. Chápe jeho podstatu a cíl.

Kompetence digitální
Žák je veden k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě. Je motivován v nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení. Žáci jsou vedeni k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a vzájemné interpretace. Žák je veden k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Upřednostňované formy a metody práce
Před zahájením nové výtvarné práce používáme vhodně metody slovní (např. motivační rozhovor, vysvětlování, popis…) , dále metody názorně-demonstrační (např. předvádění a pozorování, práce s obrazem…). Žáci pak užívají především metody dovednostně-praktické (např. napodobování, experimentování vedoucí k osobité vlastní tvorbě…). Praktickými činnostmi si upevňují získané poznatky a dovednosti. V přípravných pracích zařazujeme diskusní metody (rozhovor, naslouchání druhým…). Ve složitých případech společně řešíme problémové úkoly. Při tvorbě živých obrazů využíváme inscenace, dramatizace. Komplexní výukové metody jsou nejčastěji používanými metodami. Žáci mají možnost pracovat samostatně, ve dvojici a ve skupině. Vytvářejí výtvarné projekty, které vhodnou formou prezentují na školních i mimoškolních výstavách. Potřebné informace vyhledávají žáci prostřednictvím počítače. Při své výtvarné práci žáci využívají vědomosti získané v jiných tematicky nosných předmětech a oborech, např. Čj, Zem, Př, Děj, Ov, ČZ…

Časová dotace
6.–7. ročník 2 hodiny týdně, 8.–9. ročník 1 hodina týdně

Prostředí realizace
Výuka probíhá v celých třídách nejčastěji v učebnách školy, podle potřeby i v jiných místech, např. návštěvy výstav, dílen, ateliérů, exkurze…

		TÉMA	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK K OSVOJENÍ OČEKÁVANÉHO VÝSTUPU	Číslo OV z RVP	HODNOCENÉ DOVEDNOSTI
6. ročník	září	Proměny; podzim	Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích.	Pomocí akční kresby, malby a grafických technik vyjádří proměny. Pracuje s linií s tvarem, strukturou, uspořádá prostor. Užívá svou fantazii.	13,14,15	Pracuje dle pravidel s linií, tvarem, strukturou při tvorbě svého díla.
	říjen	Podobnosti; 28. říjen, státní svátek	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro své osobité vyjádření. Interpretuje díla současnosti, minulosti a přírody. Porovnává své dílo s již existujícím.	Pracuje v různých materiálech a vytváří objekty pomocí různých technik. V diskuzi obhájí výsledky své tvorby.	16,1813,	Vytvoří objekt zvolenou technikou.
	listopad	Vlastní pojetí výtvarného díla; Dušičky a Advent. Příprava na prosincové tradice.	Zpracuje téma vlastním osobitým způsobem a vysvětlí své dílo, využije k tomu své znalosti.	Kašíruje a modeluje reliéf. Pracuje v různých materiálech formou různých řemesel.	16,13,19	Pracuje v různých materiálech formou různých řemesel.
	prosinec	Tradice; Zima, Mikuláš, Vánoce	Osobitým způsobem zpracuje téma, vymyslí vhodnou formu prezentace svého díla. Vysvětlí jeho symbolický význam.	Zpracovává dekorativním způsobem různé materiály. Dané téma zpracuje volnou malbou. Kombinovanými technikami vytváří různé objekty.	16,20,17, 13,19	Z různých materiálů vytvoří dekorativní výrobek v návaznosti na zadané tradice.
	leden	Inspirace; Nový rok	Inspiruje své dílo tématy minulosti a současnosti a porovná je. Vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Uspořádává prvky v ploše. Pracuje s méně obvyklými materiály a technikami (např. ruční papír, hlína, řemesla). Dané téma zpracuje volnou malbou a kresbou.	13,18	Vytvoří výrobek méně obvyklými technikami a materiály (např. ruční papír, hlína…)
	únor	Smyslové představy	Osobitým způsobem zachycuje jevy a procesy v	Výtvarně vyjádří vnímání ostatními smysly (co slyší,	13,15,17	

			proměnách a vztazích. Vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	ochutná, cítí ..). Pocity uplatní při své výtvarné práci. Vytvoří pocitovou malbu nebo kombinovanou techniku.		
	březen	Rytmus a řád; Jaro, Masopust, Den učitelů	Výtvarně zpracuje dané téma, které obsahuje rytmus a řád. Uplatní své porozumění symbolickému obsahu svého díla. Vysvětlí svůj postoj k tématu.	Tvoří dekorativní práce v různých materiálech. Vytvoří ilustraci daného textu, komiks. Vytváří objekty a využívá svých poznatků o rytmu, uspořádání prvků v dynamických proměnách apod.	13,17,19	Z různých materiálů vytvoří dekorativní výrobek.
	duben	Život ; Den Země, Velikonoce, Čarodějnice	Osobitě a na základě svých zkušeností, fantazie a prožitků vytvoří dílo, které dovede zhodnotit i prezentovat.	Vytváří dekorativní a užité práce v různých materiálech v návaznosti na tradice. Uspořádává prvky v ploše a prostoru, užívá vhodně dekoru… Různými technikami vytváří různé objekty - volná tvorba.	13,19,20	Různými technikami zhotoví výrobek, který vychází ze zvolené tradice.
	květen	Vztahy; První máj, Den matek,	Užívá metody pro osobité výtvarné vyjádření. Může vytvořit vlastní výtvarnou techniku, dále např. používá netradiční materiály. Umí využít svých zkušeností při zpracování díla, které zhodnotí.	Pocitovou malbou vyjadřuje vztahy a nálady (exprese). Vytváří dekorativní a užité práce v různých materiálech (dárek). Užívá písmo a ilustraci k vytvoření vlastního díla. Obhájí výsledky své tvorby.	13,17	
	červen	Svět fantazie; Den dětí	Osobitým způsobem vyjádří své představy. Hotové dílo prezentuje na výstavě.	Některou z osvojených technik nebo jejich kombinací zpracuje dané téma a prezentuje je na výstavě.	13,20	Dané téma zpracuje zvolenou technikou.

7. ročník	září	Proměny; podzim	Zaznamenává nejen vizuální zkušenosti, ale i vztahy a proměny. Získané vědomosti z vyučovacích předmětů uplatní při různých činnostech v různých materiálech.	Výtvarně zpracuje notový záznam, nebo iniciálu (písmeno jako výtvarné dílo) nebo namaluje pocitovou malbu. Témata např. Indiáni Severní Ameriky, buňka zpracuje kombinovanými technikami.	13,14,15	
	říjen	Podobnosti; 28. říjen, státní svátek	Interpretuje díla minulosti, současnosti i přírody, čerpá ze svých znalostí porovná své dílo s již existujícím.	Pomocí řemesel a různých materiálů vytváří objekty nebo dekorativní předměty.	13,16,18	Pomocí řemesel a různých materiálů vytvoří objekt nebo dekorativní předmět.
	listopad	Vlastní pojetí výtvarného díla; Dušičky a Advent. Příprava na prosincové tradice.	Téma zpracuje vlastním osobitým způsobem, obhajobou díla zaujme vlastní postoj.	Cvičnou kresbou a malbou zachycuje proporce a pohyb lidského těla. Různými technikami vyjádří pohyb těla a jeho umístění v prostoru. (akční malba, kresba, koláž..) Vytváří užité práce dekorativní a prostorové např. modely.	13, 19,15	Různými technikami vyjádří pohyb těla a jeho umístění v prostoru.
	prosinec	Tradice; Zima, Mikuláš, Vánoce	Osobitým způsobem zpracuje téma, vysvětlí své dílo, vhodným způsobem ho prezentuje a vysvětlí použité symboly.	Vyrábí dekorativní práce z různých materiálů. Vytváří výtvarné práce pro všechny smysly. Rozvíjí svou smyslovou citlivost.	13,14,16, 17, 18,	Z různých materiálů vytvoří dekorativní výrobek v návaznosti na zadané tradice.
	leden	Inspirace; Nový rok	Inspiruje své výtvarné dílo již existujícím a porovná je. Připraví ukázku dramatizace.	Vyrábí loutky, masky, rekvizity apod. pro výtvarnou dramatizaci. Prezentuje ukázku dramatizace.	13,16,18, 20	Vyrobí loutku, masku, rekvizitu atp.
	únor	Smyslové představy	Vytváří subjektivně působící výtvarné dílo, rozvíjí svou smyslovou citlivost.	Zpracuje téma, ve kterém vyjádří expresi, symbol …	13,1415, 17,19	

	březen	Rytmus a řád; Jaro, Masopust, Den učitelů	Výtvarně zpracuje dílo, které obsahuje rytmus a řád. Používá symbol ve svém výtvarném díle a vysvětlí svůj postoj k tématu.	Tvoří dekorativní práce v různých materiálech. Vytvoří ilustraci daného textu nebo komiks. Vytváří objekty a využívá svých poznatků o rytmu, uspořádání prvků v dynamických proměnách apod.	13,1419	Vytvoří ilustraci daného textu nebo komiks.
	duben	Život ; Den Země, Velikonoce, Čarodějnice	Osobitě a na základě svých zkušeností, fantazie a prožitků vytvoří dílo, které dovede zhodnotit i prezentovat.	Vytváří dekorativní a užité práce v různých materiálech v návaznosti na tradice. Využije i odpadový materiál. Uspořádává prvky v ploše a prostoru, užívá vhodně dekoru… Různými technikami vytváří různé objekty - volná tvorba.	13,1416, 18,19,20	Různými technikami zhotoví výrobek, který vychází ze zvolené tradice.
	květen	Vztahy; První máj, Den matek,	Užívá metody pro osobité výtvarné vyjádření. Může vytvořit vlastní výtvarnou techniku, dále např. používá netradiční materiály. Umí využít svých zkušeností při zpracování díla, které zhodnotí.	Vytvoří výtvarné dílo v ploše,nebo v prostoru ..	13,14,19	
	červen	Svět fantazie; Den dětí	Osobitým způsobem vyjádří své představy. Hotové dílo prezentuje na výstavě.	Vytvoří objekty z odpadových materiálů. Pocitovou malbou vyjádří např. vize, halucinace, démony.	13,14,16, 19,20	Vytvoří objekt z odpadových materiálů.
	září	Proměny; podzim	Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích.	Dané téma zpracuje několika technikami, které sám vybere z nabídky a správně zvládne.	13,14,15	Ve své tvorbě správně zvládne zvolené techniky.

8. ročník	říjen	Podobnosti; 28. říjen, státní svátek	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro své osobité vyjádření. Interpretuje díla současnosti, minulosti a přírody. Porovnává své dílo s již existujícím.	Kresbou, malbou nebo kombinovanou kresbou a kombinovanou malou zpracuje dané téma.	13,14,16	Zvolenou technikou vytvoří obraz na dané téma.
	listopad	Vlastní pojetí výtvarného díla; Dušičky a Advent. Příprava na prosincové tradice.	Zpracuje téma vlastním osobitým způsobem a vysvětlí své dílo, využije k tomu své znalosti.	Vymyslí symbolické vyjádření pro dané téma, to zpracuje kombinovanou kresbou nebo malbou.	13, 17,19	
	prosinec	Tradice; Zima, Mikuláš, Vánoce	Osobitým způsobem zpracuje téma, vymyslí vhodnou formu prezentace svého díla. Vysvětlí jeho symbolický význam.	Na dané téma vytváří různé dekorativní práce plošné i prostorové, užívá různé materiály.	13,14,16, 17,20	Z různých materiálů vytvoří dekorativní výrobek v návaznosti na zadané tradice.
	leden	Inspirace; Nový rok	Inspiruje své dílo tématy minulosti a současnosti a porovná je. Vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Dané téma zpracuje jako prostorový objekt nebo model.	13,16,18	Dané téma zpracuje jako prostorový objekt nebo model
	únor	Smyslové představy	Výtvarné dílo tvoří v rovině smyslového účinku a symbolického obsahu.	Téma zpracuje abstraktně pocitovou malbou, případně kombinovanou malbou.	13,14,16, 17	
	březen	Rytmus a řád; Jaro, Masopust, Den učitelů	Osobitým způsobem výtvarně zpracuje dané téma, které obsahuje rytmus a řád.	Nakreslí sérii obrázků na dané téma (ilustrace).	13,1617, 19	Nakreslí nebo namaluje sérii obrázků na dané téma (ilustrace).

	duben	Život ; Den Země, Velikonoce, Čarodějnice	Osobitě a na základě svých zkušeností, fantazie a prožitků vytvoří výtvarné dílo.	Nakreslí komiksový příběh s názvem na dané téma (např. kolorovaná kresba).Zhotoví jednoduchý výrobek z odpadových materiálů.	13,14,16, 19	Vytvoří jednoduchý výrobek z odpadového materiálu.
	květen	Vztahy; První máj, Den matek,	Osobitým způsobem využije svých výtvarných znalostí k tvorbě svého díla, využívá svých představ a fantazie.	Vybere si jedno z témat a malbou vyjádří svůj vztah k němu.	13,14	
	červen	Svět fantazie; Den dětí	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Své dílo vhodně prezentuje.	Použitím různých technik vytvoří objekt na dané téma a vhodnou formou dílo prezentuje.	13,14,16, 20	Zadané téma zpracuje zadanou technikou..
9. ročník	září	Proměny; podzim	Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích.	Pomocí akční kresby, malby a grafických technik vyjádří proměny. Pracuje s linií, s tvarem, strukturou, uspořádá prostor. Užívá svou fantazii.	13,14,15	Správně pracuje s linií, tvarem, strukturou. Uspořádá prostor.
	říjen	Podobnosti; 28. říjen, státní svátek	Interpretuje umělecká díla současnosti i minulosti, Vychází při tom ze svých znalostí, porovnává a hodnotí jeho účinky s již existujícím.	Vyrobí ruční papír jako podklad pro své literární dílo. Kašíruje.	13,16,18	Vyrobí ruční papír, dotvoří z něho výtvor na zadané téma.
	listopad	Vlastní pojetí výtvarného díla, Dušičky, Advent. Příprava na prosincové tradice.	Zpracovává téma vlastním osobitým způsobem a vysvětlí ho.	Vymyslí symbolické vyjádření pro dané téma, to zpracuje kombinovanou technikou.	13,14	

	prosinec	Tradice; Zima, Mikuláš, Vánoce	Osobitým způsobem zpracuje téma, vymyslí vhodnou formu prezentace svého díla. Vysvětlí jeho symbolický význam.	Na dané téma vytváří různé dekorativní práce plošné i prostorové, užívá různé materiály.	13,14,16, 17,20	Užitím různých materiálů vytvoří dekorativní práci plošnou nebo prostorovou v návaznosti na zadané tradice.
	leden	Inspirace; Nový rok	Inspiruje své dílo tématy minulosti a současnosti a porovná je. Vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností Seznámí se se základy perspektivního zobrazování.	Na ukázkách se seznámí s některými představiteli moderny a jejich díly (přelom 19. - 20. století, architektura). Kresbou nacvičí základy perspektivního zobrazování, zachytí např. stavbu nerostů, nebo zpracuje jiné zadané téma.	13,16,18	Zadané téma správně zpracuje zadanou technikou.
	únor	Smyslové představy	Výtvarně zpracuje dané téma, které obsahuje rytmus a řád. Uplatní své porozumění symbolickému obsahu svého díla. Vysvětlí svůj postoj k tématu.	Na ukázkách se seznámí s některými představiteli avantgardy a jejich díly (nové myšlenky, neobvyklé výrazové prostředky, umělecké směry). Na dané téma pracuje s méně obvyklými technikami i materiály, může vymyslet i svou vlastní techniku. Vytváří obraz nebo objekt.	13,19	Zvolenou technikou vytvoří obraz nebo objekt na zadané téma.
	březen	Rytmus a řád; Jaro, Masopust, Den učitelů	Osobitě a na základě svých zkušeností, fantazie a prožitků vytvoří dílo, které dovede zhodnotit i prezentovat.	Vytvoří dekorativní práci z papíru nebo jiného materiálu. Vytvoří koláž.	13,14,15, 16,17,20	Vytvoří koláž na zadané téma.
	duben	Život; Den Země, Velikonoce, Čarodějnice	Osobitě a na základě svých zkušeností, fantazie a prožitků vytvoří dílo, které dovede zhodnotit i prezentovat.	Vytváří dekorativní a užité práce v různých materiálech v návaznosti na tradice. Maluje na dané téma.	13,14,17, 19,20	Různými technikami zhotoví výrobek, který vychází ze zvolené tradice.

	květen	Vztahy; První máj, Den matek,	Osobitým způsobem využije svých výtvarných znalostí k tvorbě svého díla, využívá svých představ a fantazie.	Téma vyjádří technikou kombinované malby.	13,14	
	červen	Svět fantazie; Den dětí	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Své dílo vhodně prezentuje.	Použitím různých technik vytvoří objekt na dané téma a vhodnou formou dílo prezentuje.	13,14,20	Použitím různých technik vytvoří objekt na dané téma.

Plánované exkurze:

V průběhu roku žáci aktuálně sledují výtvarné dění v regionu, v zemi, ve světě. Aktuálně jsou ve výuce využity dle nabídky akce kulturních zařízení, jako je DDM Litomyšl, knihovna, muzeum, galerie…

5.10 Povinně volitelné předměty

Povinně volitelné předměty si žáci vybírají podle platného učebního plánu od 8. do 9. ročníku. Volba předmětu probíhá v maximálně možné míře tak, aby si žák vybral dle svého zájmu z možné nabídky situované do daného ročníku. Na základě tohoto výběru pak dochází k sestavení pracovních skupin

		Název předmětu	**Konverzace v anglickém jazyce - KAj**	
		TÉMA	**JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK**	**VÝSTUPY**
	září	Summer holidays, back at school	Tvoří věty a otázky, popisuje činnosti typické pro jednotlivé šk. předměty, upevňuje si názvy předmětů, popisuje svůj rozvrh.	věty a otázky týkající se prázdnin, rozhovor o svém rozvrhu a oblíbených předmětech se spolužáky, popis svých oblíbených předmětů
	říjen	Weather, Halloween	Používá přídavná jména popisující počasí, reaguje na otázky ohledně počasí, mluví o tom, jaké počasí má rád/a, zjistí informace o svátku Halloween.	scénka: hlasatel/ka předpovědi počasí, vyprávění o svátku Halloween
	listopad	Make up the dialogue, Thanksgiving Day, listopad Seasons	Tvoří otázky a odpovědi v čase přítomném, budoucím a minulém, zjišťuje informace o svátku Thanksgiving Day, mluví o rozdílech mezi ročními dobami, popisuje činnosti typické pro jednotlivé roční doby, používá osvojenou slovní zásobu z tématu Weather.	rozhovor na určené téma, vyprávění o svátku Thanksgiving Day, popis jednotlivých ročních období se zaměřením na své oblíbené roční období
	prosinec	What did you buy? Christmas, Christmas time in English speaking countries	Procvičuje názvy obchodů, tvoří otázky a sestavuje dialog, zjišťuje informace o Vánocích ve Velké Británii a v USA, porovnává vánoční zvyky v ČR a anglicky mluvících zemích, vyjadřuje	plánek města s názvy obchodů a rozhovor o nakupování, vyprávění o britských a amerických vánočních svátcích, plakát o rozdílech mezi

			svůj názor na některé z důležitých zvyků, diskutuje o významu některých zvyků, pracuje ve skupině.	Vánocemi v ČR a v USA/VB, popis vánočních zvyků
8. ročník	leden	Take a hint, My town	Popisuje náhodně zvolené slovo tak, aby spolužáci uhodli význam - procvičuje slovní zásobu a tvoření vět, pracuje s mapou, mluví o významných místech a památkách v místě svého bydliště, poskytuje instrukce, jak se na které místo dostat.	použití co nejvíce naučených slov formou hry, rozhovor mezi cizincem a místním – popis cesty, instrukce
	únor	Teenager Fashion, My country	Předvádí módní přehlídku a popisuje jednotlivé oblečení, pracuje s mapou, používá správně stupňování přídavných jmen, podává informace o významných památkách v ČR, sestavuje týdenní program.	módní přehlídka: Popis co nejvíce druhů oblečení, týdenní pobytový program pro cizince v ČR
	březen	Prague	Orientuje se v mapě hlavního města, plánuje trasu jednodenního výletu, jednoduše popisuje hlavní památky, vytvoří plakát o Praze.	dává doporučení ohledně zajímavých míst k navštívení, svá doporučení zdůvodňuje
	duben	Animals	Popisuje těla vybraných zvířat, vybere si 1 zvíře, o kterém vypráví.	popis zvoleného zvířete (fyzický popis + strava, životní zvyklosti zvířete)
	květen	Eating out, Sports and games	Učí se dovednosti objednat si pití a jídlo v restauraci, tvoří dialogy, popisuje pravidla vybraných sportů, vypráví o svém oblíbeném sportu.	skupinový rozhovor v restauraci nebo v bufetu, modelový rozhovor mezi sportovním hlasatelem/kou a vrcholovým sportovcem.
	červen	Leisure and Hobbies, My holiday	Upevňuje si dovednosti vyjádřit stupně libosti a nelibosti. Procvičuje slovní zásobu týkající se volného času a koníčků, používá správně budoucí čas pomocí to be going to, zná názvy	vyprávění o zálibách a činnostech, které dělají žáci ve volném čase, vyprávění o svých prázdninových plánech, popis vybrané země

			letních sportů a dalších aktivit, vypráví, kam se o prázdninách chystá.	
9. ročník	září	Travelling	vypráví v minulém čase prostém i průběhovém, popisuje, co dělal/a o prázdninách, jaké bylo počasí, koho potkal/a, …	vyprávění o prázdninových zážitcích
	říjen	At a restaurant	zná názvy některých surovin a hotových jídel, popisuje přípravu některých jednoduchých jídel, zvládá zdvořilé fráze pro konverzaci v restauraci používá vazbu I would like to	modelový rozhovor mezi číšníkem a hostem v restauraci, postup pro přípravu vybraného pokrmu (recept)
	listopad	Shopping	upevňuje si názvy jednotlivých obchodů, procvičuje fráze používané při nakupování	modelový rozhovor mezi prodavačkou a zákazníkem
	prosinec	Christmas customs in different countries	zjišťuje informace o vánočních zvycích v jiných zemích, popisuje vánoční zvyky zvolené země, porovnává je se zvyky v ČR/USA/VB, pracuje ve skupině	prezentace plakátu stručně popisujícího vánoční zvyky v různých zemích
	leden	Clothes and Fashion	upevňuje si názvy částí oblečení, používá fráze běžné pro nákup oblečení, procvičuje vazbu to be wearing to	scénka: moderátor/ka módní přehlídky
	únor	Nature and Environment	diskutuje o významu ekologie, vytváří seznam jednoduchých ekologických pravidel	seznam ekologických pravidel (plakát - prezentace)
	březen	Health and Diseases	upevňuje si znalosti částí těla, umí některé názvy nemocí, používá fráze běžné pro návštěvu u lékaře	modelový rozhovor mezi lékařem a pacientem

	duben	People	používá přídavná jména popisující jak vzhled, tak povahové vlastnosti lidí, popisuje osoby jak přímo tak nepřímo, uvádí dvojice slov opačného významu	popis oblíbeného knižního nebo TV hrdiny/hrdinky
	květen	Occupations	zná názvy některých povolání, procvičuje přítomný a budoucí čas, popisuje denní náplň práce svého vysněného povolání	vyprávění o své vysněné práci, popis náplně zvoleného zaměstnání
	červen	My secondary school expectations	vyjadřuje své představy o budoucí střední škole, zdůvodňuje své představy a názory	jednoduchá úvaha o budoucí škole

Sportovní výchova		Název předmětu	**Sportovní výchova - Sv**	
		TÉMA	**JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK**	**VÝSTUP**
	září	Úvod, poučení o BOZP, organizace hodin, průpravné pohybové hry a kondiční cvičení, honičky prosté, kombinované, přeběhy a překonávání překážek, posilovací cvičení ve dvojicích, základní obratnost s různými míči.	Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu a usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uplatňuje zásady BOZP. Zvládá osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při cvičení, hře, soutěži a rekreační činnosti.	Žák chápe význam pohybových her pro rozvoj jeho pohybových vlastností.
	říjen	Fotbal – herní činnosti jednotlivce, přihrávky na místě, přihrávky v pohybu, vedení míče, pohyb hráče bez míče, střelba na branku, technika, pravidla fotbalu	V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při jednotlivých cvičení s míčem, při hře, v soutěži i rekreační činnosti. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva. Žák zvládá	Chápe rozdíly mezi sportovními hrami a individuálními sporty. Uvědomuje si přínos kolektivních her pro rozvoj osobnosti. Dodržuje zásady FAIR-PLAY.

			přihrávku, ztlumení a vedení míče, pohyb bez míče v poli, střelbu na branku. Orientuje se v poli a v herních činnostech jednotlivých postů.	
	listopad	Basketbal – herní činnosti jednotlivce, přihrávky na místě, přihrávky v pohybu, vedení míče, pohyb hráče bez míče, střelba na koš, technika, pravidla basketbalu.	V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při jednotlivých cvičení s míčem, při hře, v soutěži i rekreační činnosti. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva. Žák zvládá přihrávku, ztlumení a vedení míče, pohyb bez míče v poli, střelbu na koš. Orientuje se v poli a v herních činnostech jednotlivých postů.	Zná základní pravidla a používá je při hře. Spolurozhoduje a podílí se na dodržování pravidel.
	prosinec	Házená - herní činnosti jednotlivce, přihrávky na místě, přihrávky v pohybu, vedení míče, pohyb hráče bez míče, střelba na branku, technika, pravidla házené.	V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při jednotlivých cvičení s míčem, při hře, v soutěži i rekreační činnosti. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva. Žák zvládá přihrávku, ztlumení a vedení míče, pohyb bez míče v poli, střelbu na branku. Orientuje se v poli a v herních činnostech jednotlivých postů.	Rozvíjí volní vlastnosti. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, vzájemná pomoc).
8. a 9. ročník	leden	Florbal - herní činnosti jednotlivce, přihrávky na místě, přihrávky v pohybu, vedení míče, pohyb hráče bez míče, střelba na branku, technika, pravidla florbalu.	V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při jednotlivých cvičení s míčem, při hře, v soutěži i rekreační činnosti. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva. Žák zvládá	Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů a uživatele internetu.

			přihrávku, ztlumení a vedení míče, pohyb bez míče v poli, střelbu na branku. Orientuje se v poli a v herních činnostech jednotlivých postů.	
	únor	Další netradiční pohybové hry	Žák poznává pravidla dalších méně známých sportovních her, uplatňuje své sportovní dovednosti z jiných sportů (běh, hod, přihrávky,ztlumení míče, střelba, vedení míče, technika hry, herní činnosti jednotlivce, formy útoku a obrany).	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnocuje je.
	březen	Vybíjená – herní činnosti jednotlivce, přihrávky na místě, přihrávky v pohybu, vedení míče, pohyb hráče bez míče, střelba, technika.	Žák hraje vybíjenou, zvládá techniku hodu, přihrávky, různé herní varianty, umí chytat, trénuje postřeh, vyhýbání, házení pravou i levou rukou, rychlé návraty, dynamika, akčnost, rychlost hry, nápaditost a tvořivost.	Uvědomuje si přínos kolektivních her pro rozvoj osobnosti.
	duben	Pálkovaná, softbal, baseball – základní herní činnosti jednotlivce, přihrávky, nadhozy v pálkovacích hrách, orientace hráče v prostoru hřiště	Žák poznává pravidla dalších méně známých sportovních her, uplatňuje své sportovní dovednosti z jiných sportů (běh, hod, přihrávky,ztlumení míče, střelba, vedení míče, technika hry, herní činnosti jednotlivce, formy útoku a obrany).	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnocuje je.
	květen	Frisbie – hra s létajícím talířem	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnocuje je.	Uvědomuje si přínos kolektivních her pro rozvoj osobnosti.
	červen	Volejbal – herní činnosti jednotlivce, přihrávky na místě, přihrávky v pohybu, podání vrchem a spodem, pohyb hráče bez míče, smeč, pravidla volejbalu.	V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při jednotlivých cvičení s míčem, při hře, v soutěži i rekreační činnosti. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí	Za pomocí učitele organizuje jednoduché turnaje a závody. Spolurozhoduje a podílí se na dodržování pravidel.

			k úspěchu družstva. Žák zvládá přihrávku, ztlumení a vedení míče, pohyb bez míče v poli, střelbu na (koš). Orientuje se v poli a v herních činnostech jednotlivých postů.	

Komunikace a seberozvoj 8. a 9. ročník		**TÉMA**	**JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK**	**OČEKÁVANÝ VÝSTUP**
8. ročník a 9. ročník	září	Zásady osobní komunikace, síla úsměvu, řeč těla	Seznámí se s účinkem úsměvu, správným postupem při komunikaci mezi lidmi, s řečí těla.	Rozliší správné chování od nevhodného, kultivovaně se chová a komunikuje. Provede průzkum – setkání s lidmi s úsměvem.
	říjen	Etiketa	Seznámí se se základními zásadami etikety. Na modelových situacích předvede správný a chybný vstup do místnosti, pozdrav, podání ruky, představení se apod.	Předvede na modelových situacích správné a chybné chování, vyhodnotí vhodnost a správnost chování na filmových ukázkách, kultivovaně se chová a komunikuje v různých situacích.
	listopad	Zásady oblékání dle příležitosti, péče o zevnějšek	Navrhne typ oblečení, vhodné barvy, doplňky a úpravu zevnějšku podle příležitosti.	Zhodnotí vhodnost oblečení a úpravy zevnějšku při různých příležitostech, dokáže se vhodně upravit a obléci dle stanovené situace.
	prosinec	Zásady písemné komunikace	Seznámí se s pravidly písemné komunikace, s vhodnými doprovodnými texty i s přikládáním příloh a jejich strukturou.	Odešle úřední e-mail s motivačním dopisem, životopisem či žádostí.
	leden	Zásady správné prezentace – tvorba prezentace	Seznámí se s pravidly pro tvorbu prezentace, vhodnými fonty písma i grafickou úpravou slidů včetně barevnosti, množství textu i obrázků.	Vytvoří prezentaci na libovolné téma.
	únor	Zásady správné prezentace – průvodní slovo	Seznámí se s postupem tvorby prezentace a jejího ústního komentáře (od brainstormingu, myšlenkové mapy až po tvorbu scénáře). Vytvoří ústní doprovod k hotové prezentaci.	Připraví si a předvede ústní doprovod k hotové prezentaci na libovolné téma.

	březen	Kultivovaná mluva při veřejném vystoupení, vědomá řeč těla, techniky vypořádávání se se stresem	Seznámí se se zásadami kultivovaného projevu, s ideálním postupem přípravy, s technikami vedoucími k překonání stresu, ale i s častými nešvary, kterých je nutné se při vystupování vyvarovat. Předvede prezentaci, hodnotí prezentace ostatních, vyhledává jejich klady, upozorňuje na zápory.	Individuální prezentace na libovolné téma.
	duben	Týmová tvorba prezentace	Osvojí si pravidla týmové spolupráce, rozdělení rolí ve skupině a společnými silami vytvoří prezentaci včetně ústního doprovodu. Při skupinové práci vytvoří prezentaci na dané téma včetně vlastních fotografií či videí, kterou doprovodí kultivovaným ústním komentářem. Hodnotí práci ostatních týmů, vyhledává klady i zápory jejich prezentací a projevů.	Týmová prezentace na určené téma.
	květen	Týmová tvorba prezentace	Osvojí si pravidla spolupráce, rozdělení rolí ve skupině a společnými silami vytvoří prezentaci včetně ústního doprovodu. Při skupinové práci vytvoří prezentaci na dané téma včetně vlastních fotografií či videí, kterou doprovodí ústním komentářem. Hodnotí práci ostatních týmů, vyhledává klady i zápory jejich prezentací a projevů.	Týmová prezentace.
	červen	Souhrnné opakování - zhodnocení	Na závěrečné práci prakticky při prezentaci předvede veškeré dovednosti, které si osvojil.	Závěrečná individuální prezentace.

8. ročník a 9. ročník	září	Sebepoznání	Seznámí se s životními hodnotami a potřebami. Umí odlišit hodnoty od přání. Zjišťuje co je v životě skutečně důležité, co přináší pocit naplnění. Sebereflexe, sebehodnota, sebeláska.	Uvědomění si své hodnoty ve společnosti. Zná své silné a slabé stránky. Deník vděčnosti.
	říjen	Mindset	Síla myšlenky, touha, víra, autosugesce	Pozitivní a růstové nastavení mysli. Deník vděčnosti.
	listopad	Mindset	Představivost, organizované plánování, vytrvalost, mastermind.	Pozitivní a růstové nastavení mysli. Deník vděčnosti
	prosinec	Emoční inteligence	Práce s emocemi, zvládání stresu, posilovat empatii.	Tolerance stresu. Využívá techniky pro zvládání stresu. Umí poznat a popsat své pocity. Péče o sebe. Deník vděčnosti.
	leden	Emoční inteligence	Zpracovávání strachů, úzkostí. Budování odolnosti. Práce s chybou.	Využívá techniky pro zvládání stresu. Zvyšuje svou psychickou odolnost. Umí pracovat s chybou. Péče o sebe. Deník vděčnosti.
	únor	Vztahy	Budování zdravých vztahů. Naslouchání, respekt. Nebýt prosti sobě, ale vedle sebe. Zdravé a toxické vztahy.	Pozná zdravé a toxické vztahy. Umí si vytvořit emoční i fyzické hranice. Buduje zdravé vztahy, které jsou zdrojem radosti, ne stresu. Deník vděčnosti.
	březen	Vztahy	Budování zdravých vztahů k sobě i ostatním. Hranice – každý má právo na svůj prostor a přátelé. Důvěra – bez kontroly a manipulace.	Pozná zdravé a toxické vztahy. Umí si vytvořit emoční i fyzické hranice. Buduje zdravé vztahy, které jsou zdrojem radosti, ne stresu. Deník vděčnosti.
	duben	Pohyb a jeho vliv na zdraví fyzické a duševní	Pohyb pro zlepšení nálady. Mind-body. Pohyb jako nástroj první pomoci proti stresu i úzkosti. Jóga, chůze, tai-či, zdravý pohyb.	Cvičí jógu. Pozná pohyb, který mu pomáhá k celkovému zdraví a psychické pohodě. Deník vděčnosti.
	květen	Pohyb a jeho vliv na zdraví fyzické a duševní	Pohyb pro zlepšení nálady. Mind-body. Pohyb jako nástroj první pomoci proti stresu i úzkosti. Jóga, chůze, tai-či, zdravý pohyb.	Cvičí jógu. Pozná pohyb, který mu pomáhá k celkovému zdraví a psychické pohodě. Deník vděčnosti.

	červen	Trénink péče o sebe – opakování, zhodnocení	Automatizace a opakování technik péče o sebe. Meditace, jóga, dechová cvičení, pohyb, četba, relaxační malování.	Umí používat jednotlivé techniky k vlastnímu seberozvoji, k eliminaci stresu a k pocitu naplnění. Zná svou dokonalost. Deník vděčnosti.

Chemická praktika

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět Chemická praktika realizuje vzdělávací aktivity obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda obor Chemie RVP ZV. Rozšiřuje, prohlubuje, třídí vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP ZV.

Časové a organizační vymezení:

Předmět Chemická praktika jsou volitelným předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Výuka předmětu je vyučována v odborné učebně chemie a fyziky (vybavené PC s dataprojektorem a ozvučením). Důraz je kladen na experimentální činnost žáků, při které žáci aplikují znalosti z oblasti chemie, tak na rozšiřování a prohlubování učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve výuce učitel uplatňuje postupy, které žáka vedou k utváření a k osvojení si klíčových kompetencí těmito metodami:

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivuje je pro celoživotní učení
- učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učí žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení
- podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňuje individuální přístup k žákovi, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí trpělivosti, povzbuzuje
- jde příkladem - neustále si dalším vzděláváním v "podoborech" Chemie - Didaktika chemie, Laboratorní technika, Chemická analýza a Základy chemické výroby rozšiřuje svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickém u uvažování a k řešení problémů
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit
- na modelových příkladech naučí žáky algoritmu řešení problémů
- učí žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení

- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- učí, jak některým problémům předcházet
- průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- jde příkladem - učí se sám lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru při vykonávání praktických činností

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učitel:

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- klade důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu
- ve výuce podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- podporuje kritiku a sebekritiku
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a školní chemické laboratoři
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami
- jde příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností Sami otevřeně komunikujeme na „odborné a kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- vede žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- minimalizuje používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporuje „inkluzi“ („začlenění“) - volí formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- ve výuce podporuje koedukovanou výchovu dětí
- průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině

- učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)
- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- jde příkladem = podporuje spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy, respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních, upřednostňuje zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy, pomáhá svým spolupracovníkům, učí se od nich, vyměňuje si s nimi zkušenosti

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učitel:

- vychová žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- vychovává žáky jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- vede žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie
- vede žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání léků
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- netoleruje nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- učí žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učí žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům
- učí žáky poskytnout účinnou první pomoc
- důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel (manipulace s chemickými látkami, pravidla chování ve škole, v učebně chemie, v chemické laboratoři) a dodržování stanovených pracovních postupů
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- jde příkladem – respektuje závazné předpisy, plní příkladně své povinnosti, respektuje osobnost žáka a jeho práva, buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole, chová se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přeje, aby se oni chovali k nám

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učí žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie
- učí žáky chránit své zdraví při práci
- pomáhá žákům při volbě jejich budoucího povolání
- učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- podporuje využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování

- vede žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby jde příkladem – příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku …), prohlubuje si odbornou a pedagogickou kvalifikaci, v rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamuje s novými poznatky a technologiemi v oboru chemie a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika chemie, důsledně dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zodpovědně chrání své zdraví a zdraví žáků, dodržuje dané slovo, váží si své profese, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentuje před žáky, rodiči i širší veřejností.

Kompetence digitální

- tvoří a upravuje digitální obsah v různých formátech a sdílí ho s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamuje se s principy bezpečného chování na internetu a je veden k tomu, aby při práci s informacemi uplatňoval právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Chemická praktika **8. a 9. ročník**		**TÉMA**	**JAKÉ ČINNOSTI PROVÁDÍ ŽÁK**	**OČEKÁVANÝ VÝSTUP**
8. ročník a 9. ročník	září	Bezpečnost práce, první pomoc	- pracuje podle pravidel bezpečnosti - ví, jak postupovat v případě nehody	Protokol, popř. referát, pracovní list
	říjen	Výbava chemické laboratoře, plamen	- práce s chemickým nádobím - práce s kahany - zjistí vlastnosti plamene	Protokol, popř. referát, pracovní list
	listopad	Hustota	- dokáže seřadit podle hustoty kapaliny a plyny	Protokol, popř. referát, pracovní list
	prosinec	Směsi	- navrhne a připraví ukázky různých druhů různorodých směsí - s pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, …)	Protokol, popř. referát, pracovní list
	leden	Směsi	- provede základní techniky oddělování složek směsí - s pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, …)	Protokol, popř. referát, pracovní list
	únor	Rychlost reakce	- vyzkouší rychlost reakce - vyhodnotí vliv koncentrace na rychlost reakce	Protokol, popř. referát, pracovní list

	březen	Látky Prvky Chemické sloučeniny	- ověří vlastností některých prvků a sloučenin v periodické soustavě prvků, látek	Protokol, popř. referát, pracovní list
	duben	Roztoky	- připraví roztok o určité koncentraci a umí jej ředit	Protokol, popř. referát, pracovní list
	květen	Chemie a životní prostředí	-orientuje se v problematice skleníkového efektu, trvale udržitelných zdrojů - zná pojem emise, imise, smog	Referát nebo pracovní list
	červen	Pokusy	- za pomoci učitele nebo sám připraví některé z efektních pokusů a provede je	Protokol, popř. referát, pracovní list
8. ročník a 9. ročník	září	Bezpečnost práce, první pomoc	- pracuje podle pravidel bezpečnosti - ví, jak postupovat v případě nehody	Protokol, popř. referát, pracovní list
	říjen	Výbava chemické laboratoře	- práce s chemickým nádobím - práce se sklem - práce s kahany - zjistí vlastnosti plamene	Protokol, popř. referát, pracovní list
	listopad	Chemické reakce	- vytvoří sloučením chemických prvků jednoduchou chemickou sloučeninu	Protokol, popř. referát, pracovní list

	prosinec	Kyselost a zásaditost roztoků, neutralizace	- rozliší kyselé a zásadité prostředí pomocí indikátorů pH - umí připravit a využít indikátor z červeného zelí - dokazuje (ověřuje) vlastnosti látek pomocí indikátoru - bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů	Protokol, popř. referát, pracovní list
	leden	Stavební hmoty	- připraví maltu, beton - uvede rozdíl mezi tuhnutím malty a sádry	Protokol, popř. referát, pracovní list
	únor	Uhlovodíky, deriváty uhlovodíků	- sestrojí modely molekul základních uhlovodíků a derivátů uhlovodíků - ověří jednoduchými chemickými pokusy chemické vlastnosti např. kyseliny octové	Protokol, popř. referát, pracovní list
	březen	Přírodní látky	- provede jednoduchými chemickými pokusy důkaz cukrů, škrobu, bílkovin a tuků - pokusem ověří rozpustnost tuků	Protokol, popř. referát, pracovní list
	duben	Plasty	-rozliší různé druhy plastů a ověří jejich vlastnosti	Protokol, popř. referát, pracovní list
	květen	Chemie a společnost	-orientuje se v problematice pesticidů, léčiv, otravných látek, drog, biotechnologií a enzymů	Referát nebo pracovní list
	červen	Pokusy	- za pomoci učitele nebo sám připraví některé z efektních pokusů a provede je	Protokol, popř. referát, pracovní list

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení žáků:

Pravidly hodnocení žáků chceme jako pedagogové školy jako možnost vyjádřit sjednocení postupů, které respektujeme v rámci naší školy a které přispívají ke kvalitě naší společné práce. Vědomí, že se řídíme stanovenými pravidly, vnímáme jako pozitivní signál žákům školy a jejich rodičům.

Stupně hodnocení na vysvědčení

Chování žáka (dodržování školních pravidel) ve škole a na akcích pořádaných školou v případě použití klasifikace hodnotíme na vysvědčení stupni:
a) 1 – velmi dobré,
b) 2 – uspokojivé,
c) 3 – neuspokojivé.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou v případě použití slovního hodnocení popisujeme tak, abychom postihli zřejmou úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Do slovního hodnocení zahrnujeme posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, hodnotíme píli žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačíme další možný rozvoj žáka. Hodnocení náležitě zdůvodníme a doporučíme, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem v případě použití klasifikace hodnotíme na vysvědčení stupni prospěchu:
a) 1 – výborný,
b) 2 – chvalitebný,
c) 3 – dobrý,
d) 4 – dostatečný,
e) 5 – nedostatečný.

Výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotíme tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Do klasifikace zahrnujeme ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Na vysvědčení zapisujeme výsledky hodnocení vzdělávání žáka na prvním stupni číslicemi, na druhém stupni používáme slovní označení stupně hodnocení.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení vyjadřujeme stupni:
a) prospěl(a) s vyznamenáním,
b) prospěl(a),
c) neprospěl(a).

Žák je hodnocen stupněm
a) *prospěl(a) s vyznamenáním*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším, než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,50 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití

slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků,

b) *prospěl(a)*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) *neprospěl(a)*, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou v případě použití klasifikace hodnotíme na vysvědčení stupni:

a) pracoval(a) úspěšně,

b) pracoval(a).

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle **Vyhlášky 48/2005 o základním vzdělávání podle § 15 odst. 2 ...,** odstavec 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání zohledňujeme tento fakt a až na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice provádíme hodnocení.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných upravují § 16 a 17 školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a **hodnocení je vždy zcela individuální**. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrovaní na základě Doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění **Individuálního vzdělávacího plánu**. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni **slovně.**

Při hodnocení a slovním hodnocení se sleduje:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Výchovná opatření

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiného navrhovatele žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Stupně pochval:

a) pochvala třídního učitele,

(uděluje třídní učitel na základě osobního rozhodnutí a většinou z důvodu plnění pracovních úkolů, plnění třídních pravidel apod.)

b) pochvala ředitele školy,

(uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele či na návrh jiného učitele většinou z důvodů mimořádného plnění úkolů, či úkolů nad rámec třídy, mimořádně úspěšné výsledky ve vyšších kolech soutěží apod.)

c) pochvala pedagogické rady školy.

(uděluje pedagogická rada školy na základě odsouhlasení prosté většiny na návrh třídního učitele či jiného učitele většinou z důvodu mimořádného činu, splnění mimořádného úkolu, za mimořádně úspěšné výsledky ve vyšších kolech soutěží, za mimořádně významný postoj žáka při dodržování mezilidských pravidel či školních pravidel apod.)

pozn. Pochvaly je možné udělit i žákovi, který obdržel zároveň výchovné opatření.

Při porušení povinností stanovených školním řádem (školními pravidly) můžeme podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
a) napomenutí třídního učitele,

(uděluje třídní učitel na základě osobního rozhodnutí a většinou z důvodu neplnění pracovních úkolů, opakovaného porušování třídních pravidel apod.)

b) důtku třídního učitele,

(uděluje třídní učitel na základě osobního rozhodnutí a většinou z důvodu opakovaného neplnění pracovních úkolů, vážného a opakovaného porušování třídních pravidel apod.)

c) důtku ředitele školy

(uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele či na návrh jiného učitele většinou z důvodů mimořádně častého neplnění úkolů, či opakovaného porušování třídních pravidel, vážného porušení školních pravidel apod.)

d) upozornění pedagogické rady na vážné porušování pravidel školy.

(uděluje pedagogická rada školy na základě odsouhlasení prosté většiny na návrh třídního učitele či jiného učitele většinou z důvodů vážného porušování školních pravidel apod.)

pozn. Třídní učitel oznamuje bezodkladně řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání na pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznamuje udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky včetně důvodů prokazatelným způsobem písemně žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky zaznamenáváme do školní matriky. Udělení pochvaly či výchovného opatření vyšší než udělené třídním učitelem zaznamenáváme na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Podklady pro hodnocení žáků

Jednou z možností jsou srovnávací prověrky – 1x-2x ročně v paralelních třídách, především v Č a M. Dále po skončení tématu zadáváme písemné práce. Průběžně ověřujeme zvládnutí probírané látky formou testů, prověrek a diktátů.

Žák 6. až 9. ročníku je ústně či písemně zkoušen alespoň dvakrát za pololetí.

Dále hodnotíme samostatné školní i domácí práce a další zadané úkoly k ověření praktického zvládnutí.

Učitel dle svého zvážení zařazuje ústní zkoušení.

Psaní velkých písemných prací oznamujeme žákům nejméně týden dopředu a zapisujeme tužkou do třídní knihy. (V jednom dni mohou žáci psát jen jednu velkou písemnou práci.)

Používáme pestré podklady hodnocení, jako jsou slovní hodnocení, písemné práce, testy, slepé mapy, skupinovou práci, prezentaci, různé poznávačky a jiné formy aplikace poznatků do života a reality.

podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách §53 a §69 zákona 561/2004

způsob hodnocení žáků s VUP §51 odst. 4

Základní pravidla hodnocení žáků

- Podstatou hodnocení úspěšnosti dětí při vzdělávání na naší škole není jen hodnocení teoretických znalostí, ale i schopnost tyto poznatky aplikovat a využít.
- Při ověřování zvládnutí učiva a osvojování dovedností hodnotíme pozitivně a vhodnou formulací upozorníme na rezervy.
- Žák má právo vědět v čem a proč bude vzděláván, kdy a jak bude hodnocen podle předem stanovených kritérií.
- Formu zkoušení volíme s přihlédnutím k individuálním možnostem žáka.
- Žáci mají právo se vyjádřit k hodnocení navrženému učitelem.

- Známku na vysvědčení netvoříme jen na základě výsledku čtvrtletní práce.
- Při skupinové práci hodnotíme podíl jednotlivce.
- Hodnocení probíhá v průběhu celého školního roku.
- Při hodnocení uplatňujeme přiměřenou náročnost s ohledem na požadavky učebního plánu.
- Při celkové klasifikaci zohledňujeme nemocnost, osobní problémy a migraci.
- Pro předměty s výchovným zaměřením upřednostňujeme klasifikační stupnici 1 – 3.
- Při hodnocení zohledňujeme aktivitu a vztah žáka k činnostem ve výuce, pečlivost a estetiku projevu.
- Hodnocení zaměřujeme a formulujeme pozitivně.
- Hodnotíme především pokrok žáků.
- Žáci u nás ve škole mají při ověřování svých dovedností a znalostí možnost předem se omluvit, že nejsou připraveni. Toto neplatí u písemných prací, které jsou nahlášeny s dostatečným předstihem.
- Písemné práce v rozsahu jedné vyučovací hodiny zapisujeme tužkou s předstihem minimálně jednoho týdne do třídní knihy. Na jeden den je možno naplánovat jen jednu písemnou práci.
- Za koordinaci písemných prací je ve své třídě zodpovědný zadávající učitel.
- Hodnotíme individuální pokrok žáka bez srovnávání s ostatními.
- Do známky z vyučovacího předmětu nezahrnujeme hodnocení žákova chování.
- Průběžné hodnocení zpřístupňujeme žákům a rodičům. Eviduje jej příslušný učitel a je uloženo ve školní matrice.

Rodiče stejně jako žáci mají možnost se s pravidly pro hodnocení a klasifikaci žáků na naší škole seznámit.

Pravidla hodnocení jsou blíže stanovena ve školním řádu školy.